

VAD VI GJORDE 2015

A large, abstract, three-dimensional sphere composed of numerous concentric, slightly offset layers of various colors including shades of purple, blue, green, yellow, orange, and red. The layers create a sense of depth and movement.

ÅRS +
HÅLLBARHETS-
REDOVISNING
2015

ÅRET I KORTHET

VAD VI GJORDE

VÄRDESKAPANDE

HUR VI SKAPAR VÄRDE

HÄR ÄR VI VERKSAMMA

VÅRA MARKNADER OCH VARUMÄRKEN

VÅR STRATEGI

VAD VI PRIORITERAR

INNEHÅLL

Den reviderade
årsredovisningen
och koncernredo-
visningen omfattar
sidorna 20–46,
96–199 och 208.

Den av reviso-
rerna granskade
bolagsstyrnings-
rapporten omfattar
sidorna 47–67.

Den av revisorerna
översiktligt gran-
skade hållbarhets-
informationen
omfattar sidorna
8–11, 16–17, 68–95
och 200–207.

VÅRT FÖRETAG

TeliaSonera i korthet	4
Året i korthet	6
Koncernchefens kommentarer	8
Hur vi skapar värde	10
Här är vi verksamma	12
Vår marknadsposition	14
Våra intressenter	16
Vår strategi	18

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förvaltningsberättelse	20
Risker och osäkerheter	41

BOLAGSSTYRNING

Bolagsstyrningsrapport	47
Styrelse	64
Koncernledning	66

HÅLLBARHETSARBETE

Hållbarhet i TeliaSonera	68
Sammanfattning av hållbarhetsarbetet	71
All In för en inkluderande värld	73
Anti-korruption	76
Yttrandefrihet och integritet	79
Kundintegritet	82
Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet	84
Ansvarsfulla affärer inom inköp	86
Miljöansvar	89
Barn på nätet	91
Ansvarsfullt utträde ur region Eurasien	93
Konsekvensbedömning av mänskliga rättigheter	94
Sponsring och donationer	95

RÄKENSKAPER

Koncernens totalresultatrapporter	96
Koncernens balansrapporter	97
Koncernens kassaflödesrapporter	98
Koncernens rapporter över förändringar i eget kapital	99
Koncernens noter	100
Moderbolagets resultaträkningar	174
Moderbolagets totalresultatrapporter	175
Moderbolagets balansräkningar	176
Moderbolagets kassaflödesanalyser	177
Förändringar av moderbolagets eget kapital	178
Moderbolagets noter	179

GRI-INDEX

GRI-index	200
-----------------	-----

ÖVRIG INFORMATION

Styrelsens och verkställande direktörens intygande	208
Revisionsberättelse	209
Revisors rapport över översiktlig granskning av hållbarhetsredovisningen	211
FN:s Global Compact-principer	212
Fem år i sammandrag	213
Definitioner	215
Årsstämma 2016	217
Kontaktinformation	218

TELIASONERA I KORTHET

I KORTHET

TeliaSonera erbjuder kommunikationstjänster som hjälper miljontals människor att vara uppkopplade och kommunicera, att göra affärer och bli underhållna. Genom att göra det uppfyller vi vårt syfte - att länka världen närmare på kundens villkor - to bring the world closer - on the customer's terms.

VÅR VERKSAMHET

TeliaSoneras verksamhet spänner över hela jorden. Vi sammanför företag, individer, familjer och samhällen via fasta och mobila kommunikationstjänster. Våra tjänster har en positiv påverkan på social, ekonomisk och miljömässig utveckling och banar väg för ett samhälle där alla kan ta del av digitaliseringen.

Människor kan ha kontakt även om det geografiska avståndet är stort. På många av våra marknader är vi bland de största arbetsgivarna och skattebetalare. Vi arbetar i ett ekosystem av mindre nystartade företag och större tjänsteleverantörer. Tillsammans lägger vi grunden för kreativitet, tillväxt och förändring.

SYFTE

**BRINGING THE WORLD
CLOSER – ON THE
CUSTOMER'S TERMS**

VÄRDERINGAR

**DARE
CARE
SIMPLIFY**

515 437

VID ÅRSSKIFTET 2015

Aktieägare

182,7

Miljarder SEK
i börsvärde

21 342

Anställda

20,0

Miljoner mobil-
abonnemang

2,8

Miljoner
fasttelefoni-
abonnemang

2,6

Miljoner
broadbands-
abonnemang

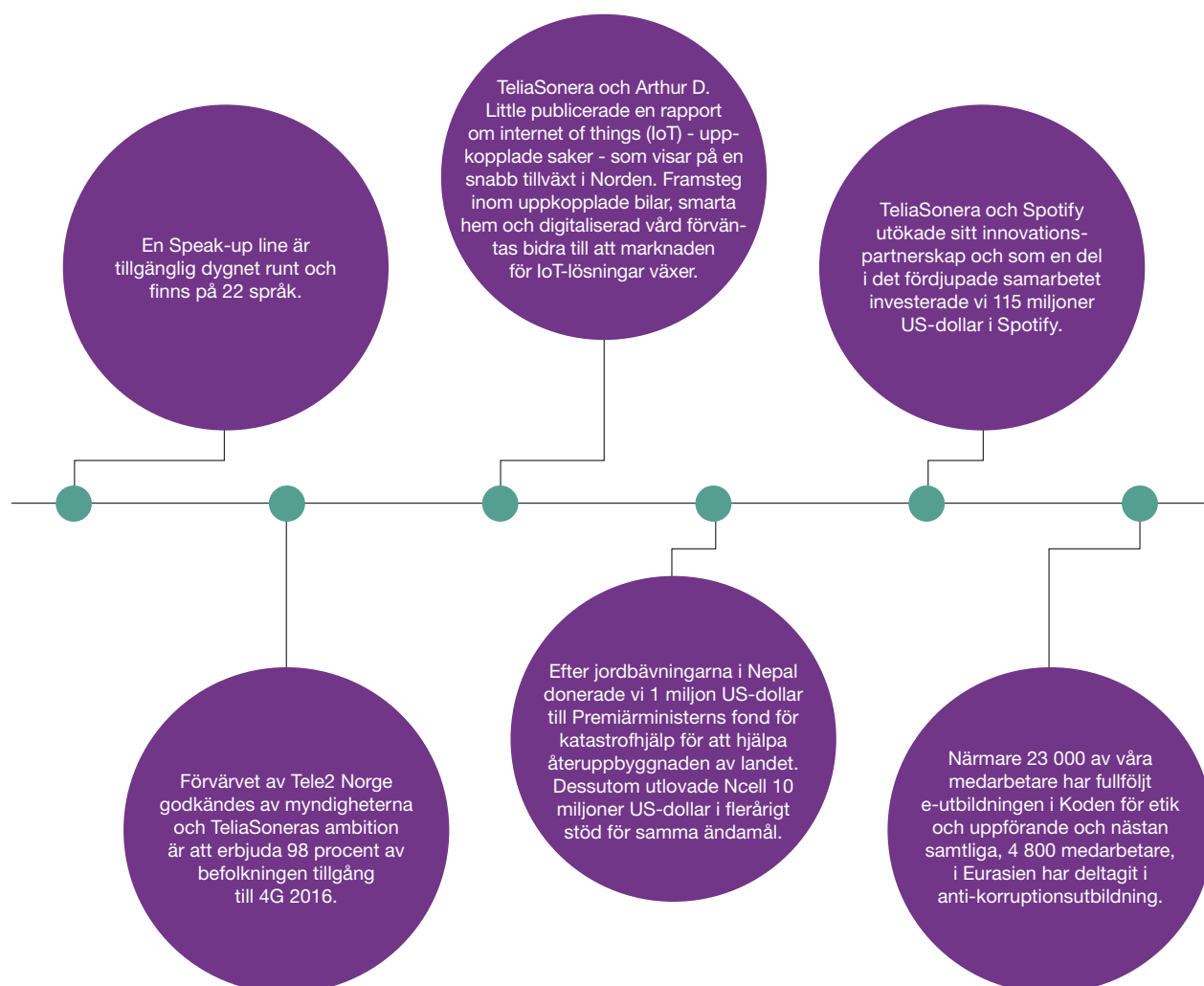
1,6

Miljoner tv-
abonnemang

Årskiftesvärden för antal
anställda och abonnemang
avser kvarvarande verksamhet,
dvs koncernen exklusive det
tidigare segmentet region
Eurasien.

2015 – ETT HÄNDELSERIKT ÅR MED MÅNGA FÖRÄNDRINGAR

2015 var ett år med tuffa utmaningar och avgörande beslut om företagets framtida inriktning, samtidigt som nya spännande satsningar gjordes. Vi har tagit viktiga steg för att uppnå vår vision att bli nästa generations telekombolag.

KVARVARANDE VERKSAMHET

Finansiell översikt

86 569

Nettoomsättning (MSEK)

17 814

Rörelseresultat före engångsposter (MSEK)

25 281

EBITDA före engångsposter (MSEK)

9 532

Årets resultat (MSEK)

29,2

EBITDA-marginal (%)

9 362

Årets resultat varav hänförligt till moderbolagets ägare (MSEK)

KVARVARANDE OCH AVVECKLAD VERKSAMHET

Finansiell översikt

1,97

Resultat per aktie (SEK)

16 550

Fritt kassaflöde (MSEK)

3,00

Föreslagen utdelning (SEK)

Finansiella nyckeltal

9,3

Räntabilitet på eget kapital (% , rullande 12 månader)

8,9

Räntabilitet på sysselsatt kapital (% , rullande 12 månader)

1,53

Nettolåneskuld/EBITDA före engångsposter (gångar, rullande 12 månader)

Vi tillkännagav att en process hade inletts för att minska närvaron i region Eurasien och på sikt helt lämna regionen.

Våra litauiska dotterbolag – fastnätsoperatören TEO och mobiloperatören Omnitel – slogs samman, vilket stärker vår kärnverksamhet i Norden och Baltikum.

Var tredje till fjärde minut dygnet runt anslöts ett svenskt hem till fiber från Telia.

Johan Dannelind stöttade offentligt FN:s nya globala mål och samtliga dotterbolag hjälpte till att sprida detta till våra kunder på alla marknader.

En uppdaterad Hållbarhetsrapport för januari–juni publicerades inklusive statistik över myndigheters övervakning av enskilda för brottsbekämpning, vilken var översiktligt granskad av revisorerna.

Vi kom överens om att sälja vår andel i den nepalesiska operatören Ncell till Axiata, en av Asiens största telekomoperatörer. Vi kommer också att lösa vårt ekonomiska intresse i det lokala ägandet. Transaktionerna är ömsesigt beroende av varandra.

VI VILL INTE BLI NÅGOT ANNAT. VI VILL BLI NÅGOT MER

Bästa aktieägare och alla ni som följer TeliaSonera. Det enda vi med säkerhet kan säga om framtiden är att den kommer att vara annorlunda än nuet och det som varit och att utvecklingstakten knappast lär avta. Den som nostalgiskt tittar bakåt kommer att bli omsprungen av den som har blicken vid horisonten.

På TeliaSonera ser vi dagligen hur nya aktörer och tjänster utmanar våra tidigare kärnprodukter där marginalerna krymper. Att fortsätta krama en krympande intäktsbas är inget alternativ för oss som vill vara ett attraktivt alternativ för kunder, medarbetare och ägare. Tillväxt kräver nytänkande, förändringsvilja och mod.

Vi vill inte bli något annat. Vi vill bli något mer. TeliaSonera har påbörjat resan mot att bli nästa generations telekombolag.

I korthet handlar det om att använda styrkan i våra nät och befintliga tjänster för att bredda och fördjupa vårt kunderbjudande genom innovation och samarbeten.

Våra företagskunder kommer att få en starkare relation till oss när deras egna system och processer integreras med våra. Privatkunderna förväntar sig att få tillgång till ett myllrande ekosystem av världsledande tjänster och nya banbrytande lösningar – som kan komma – direkt från oss.

Redan idag finns en rik mångfald av kommunikationsplattformar och kunderna kan enkelt byta och pröva nya tekniker och tjänster. Vi ska vara lyhörda och förstå vad kunderna kommer att efterfråga, men också erbjuda tjänster som de inte visste att de behöver.

Vi har alla möjligheter att lyckas med denna breddning och vi märker redan nu hur innovativa företag i alla storlekar vänder sig till oss för samarbete. Under det senaste året har vi kunnat presentera nya lösningar för allt från ljudböcker till uppkopplade bilar. Vårt samarbete med Spotify har varit så gynnsamt att vi valde gå in som ägare för att ytterligare fördjupa relationen.

FÖRSTÄRKT KONKURRENSKRAFT

TeliaSoneras förändringsarbete handlar inte bara om att lägga till, utan också att ta bort. Vi behöver se över vår effektivitet. Gamml teknik som kräver gamla system tar

stora resurser i anspråk och kan inte leverera moderna och framtidssäkrade tjänster till våra kunder. Vi har alltså mycket omställningsarbete framför oss men målet är mindre handpåläggning och lägre kostnader som ökar kundupplevelsen och vår konkurrenskraft.

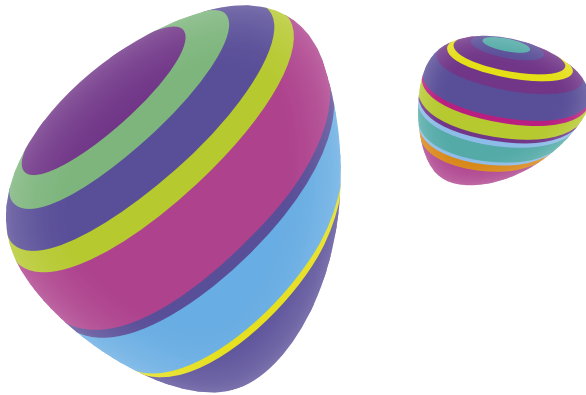
Omställningen från gammal till ny teknik är i högsta grad kunddriven. Varje dag hjälper vi våra kunder att byta gammalt till nytt och viljan att ansluta sig till fibernätet är enorm. Telia Sverige anslöt under året 150 000 svenska hem, det motsvarar en anslutning var tredje till fjärde minut, varje dag, dygnet runt.

Trafiken i våra nät präglas inte längre av samtal och sms. Numera domineras trafiken av tv och film, vilket ställer betydligt större krav på kapaciteten i våra nätverk och kundernas uppkoppling. Ingenting tyder på att ökningstakten kommer att minska. Tvärtom kommer antalet uppkopplade prylar att formligen explodera. Det kommer att ställa stora krav på fortsatta investeringar de närmaste åren.

LÄMNA REGION EURASIEN ANSVARSFULLT

Styrelsens beslut att över tid avyttra verksamheten i region Eurasien kommer att förändra TeliaSonera. Å ena sidan har marginalerna i regionen varit goda och historiskt sett har tillväxten varit hög. Å andra sidan har engagemanget i regionen varit problematiskt på många andra sätt. På några av marknaderna har vi okända delägare och svårt att ta hem vinster. Detta och andra utmaningar i regionen har krävt vårt fokus och tagit stora resurser i anspråk. Beslutet att lämna har gett oss och kommer att ge oss fokus, kraft och energi att utveckla verksamheten i Norden och Baltikum, där vi har åttio procent av vår omsättning.

Vi har redan gjort framsteg i arbetet med att hitta nya ägare till verksamheten i regionen och har bland annat kunnat presentera en försäljning av vårt dotterbolag i Nepal. När vi lämnar dessa marknader och tar farväl av duktiga och omtyckta kollegor ska vi göra det så varsam och så ansvarsfullt som möjligt. Vi vill överlämna en välskött verksamhet med ambitiöst hållbarhetsarbete och nöjda kunder.

ÅRET SOM GICK

Tack vare goda insatser från våra medarbetare under året är vi nu på god väg att forma TeliaSonera för framtiden. En stabil grund är nu lagd och jag är nöjd med de fortsatta förbättringarna på våra kärnmarknader under fjärde kvartalet samtidigt som vi tog första steget till att minska vår närvaro i Eurasien. Till följd av beslutet att avyttra region Eurasien rapporteras den nu som avvecklad verksamhet och resultatet har också påverkats av icke likviditetspåverkande nedskrivningar.

Mot bakgrund av vårt goda kassaflöde under året och vår stabila finansiella ställning föreslår styrelsen en bibe-hållen utdelning om 3,00 SEK per aktie för räkenskapsåret 2015, vilket är i enlighet med vår tidigare uttalade ambition.

OPTIMISM OCH FRAMTIDSTRO

Jag är övertygad om att en del av lösningen till vår tids största samhällsproblem går att finna i digital teknik och telekommunikation. Genom att använda modern teknik kan vi erbjuda god och kostnadseffektiv vård till en växande och åldrande befolkning. Potentialen i uppkopplad undervisning och läromedel är enorm. Våra tjänster kommer vara central infrastruktur för människor, företag och samhällen under lång tid framöver.

I vårt hörn av världen finns en lång tradition av innovationslust och utvecklingsoptimism. På samma sätt har TeliaSonera en stolt historia av att bryta ny mark och visa vägen för andra. Det ska vi fortsätta med.

Ett tack till våra aktieägare stora som små för tilltron till vad vi gör.

Stockholm den 10 mars 2016

Johan Dennelind
VD och koncernchef

“Som en liten del av vårt förändringsarbete har vi gett TeliaSonera en lätt ansiktslyftning med en uppdaterad logotyp och ett piggare grafiskt manér. Jag hoppas att du gillar vad du ser.”

HUR VI SKAPAR VÄRDE

RESURSER VI BEHÖVER FÖR VERKSAMHETEN

Finansiellt kapital

- Skulder och eget kapital

Tillverkat kapital

- Fysisk infrastruktur för nätverk, kontor, butiksytor och ICT-tillbehör

Intellektuellt kapital

- Telekomlicenser, frekvenstillstånd och andra immateriella rättigheter

Humankapital

- Människor från hela världen med den rätta kunskapen

Socialt och relationskapital

- Förtroende för vårt varumärke från våra viktiga intressenter
- Strategiska partnerskap tex Spotify

Naturkapital

- Naturresurser för nätutrustning och kundtillbehör
- Energi från förnybara och icke förnybara källor

VÅR VERKSAMHET

Syfte

Bringing the world closer – on the customer's terms

Strategi och resursfördelning

Stärka kärnverksamheten i Norden och Baltikum och utforska möjligheter i närliggande områden till kärnverksamheten.

För att uppnå det kommer vi att:

- skapa värde genom högkvalitativ nätanslutning. Vi kommer att säkerställa övergången från röst till data genom framtidssäkrad nätverksaccess till kunderna
 - öka kundlojaliteten med hjälp av sammanslagning av fasta och mobila tjänster genom att skapa okomplicerade tjänster oavsett teknologi, innehåll och kanaler
 - säkerställa konkurrenskraftiga verksamheter genom att förenkla verksamheterna och förändra gamla strukturer för att skapa snabbhet och kostnadseffektivitet
- För att utforska möjligheter i närliggande områden kommer vi att:
- investera i möjligheter i närliggande områden till kärnverksamheten såsom uppkopplade lösningar till sjukvården, finansiella tjänster och media

Affärsverksamhet

TeliaSonera erbjuder kommunikationslösningar som hjälper miljontals människor att vara uppkopplade och kommunicera, att göra affärer såväl som att roa sig. Genom att göra det uppfyller vi vårt syfte: Bringing the world closer – on the customer's terms.

VAD VI SKAPAR

Finansiellt kapital

- Totalt resultat per aktie 1,97 SEK
- Betalda skatter totalt 3 166 MSEK

Tillverkat kapital

- Produkter, tjänster och abonnemang till konsumenter och företag globalt

Intellektuellt kapital

- Affärsprocesser, produktportfölj och patent

Humankapital

- 21 342 medarbetare

Socialt och relationskapital

- 515 437 aktieägare

Naturkapital

- 329 500 ton växthusgasutsläpp
- 125 000 insamlade mobilenheter

SKAPAT SOCIALT VÄRDE

E

För ekonomin

- Möjliggör ökad affärsinnovation och produktiviteten vilket driver BNP-tillväxt
- Direkt och indirekt skapande av arbetstillfällen

S

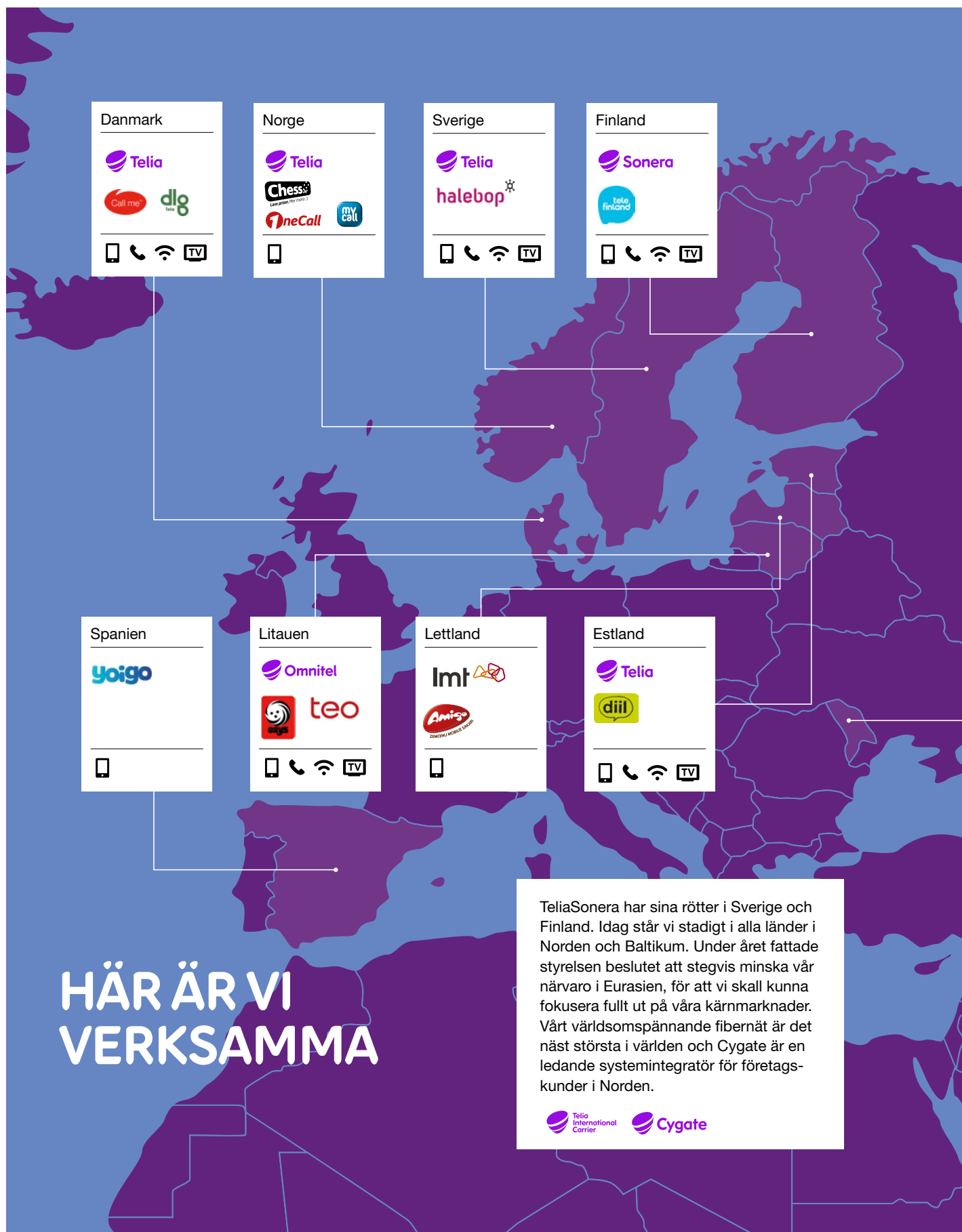
För samhället

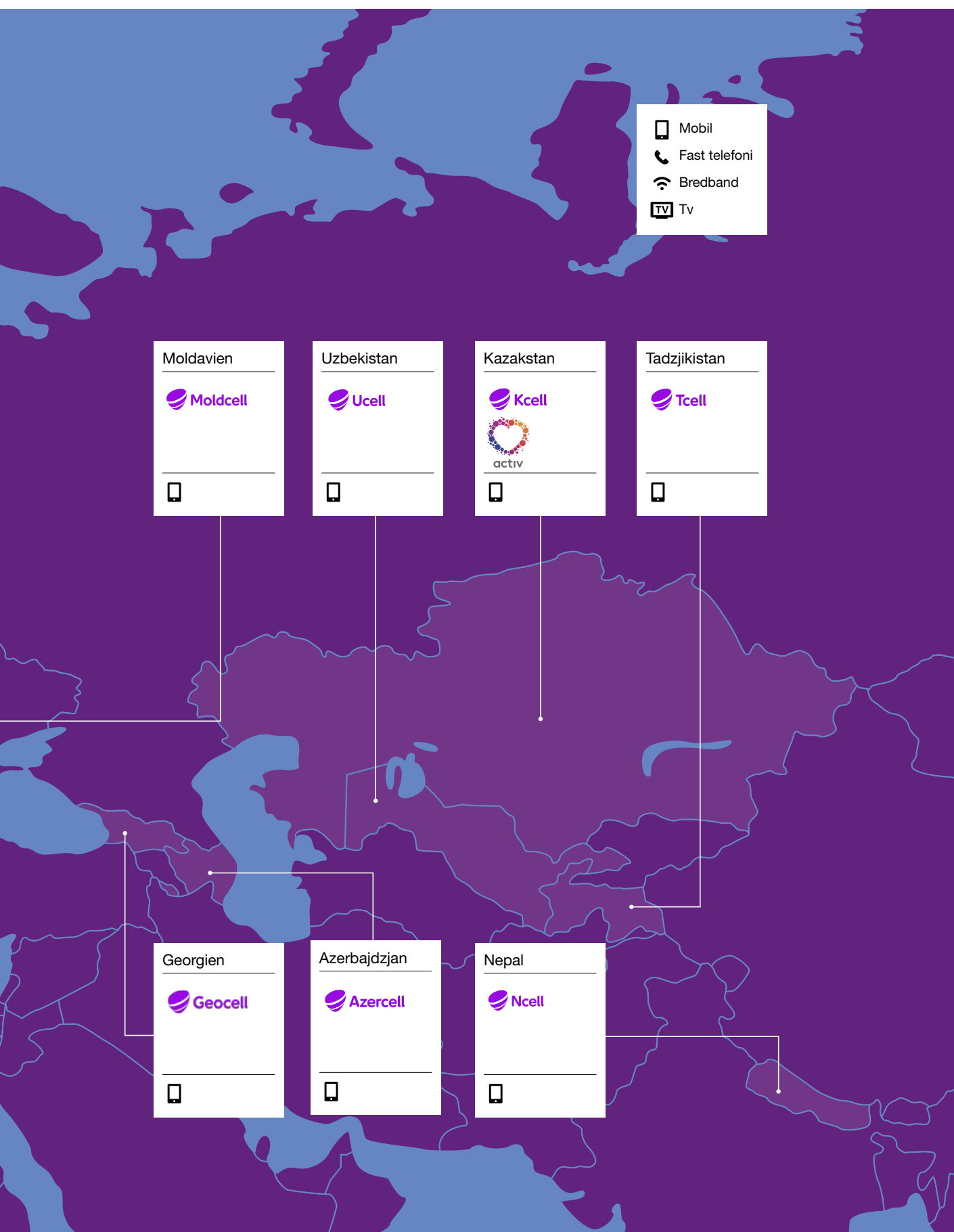
- Möjliggör smartare boende, resande, hälsovård och utbildning såväl som katastrofhjälp
- Direkta skattebetalningar som stöder social välfärd

M

För miljön

- Möjliggör minskade växthusgasutsläpp
- Ökad resurseffektivitet
- Möjliggör en delningsekonomi

VÅR MARKNADSPPOSITION

Dotterbolag

Land	Varumärke	Ägarandel ¹ %	Konsoliderad andel ² %
Sverige	Telia, Halebop	100	100
Finland	Sonera, TeleFinland	100	100
Norge	Telia, Chess, MyCall, OneCall	100	100
Danmark	Telia, Call me, DLG Tele	100	100
Litauen	Omnitel, Ezys, Teo	100/88,2	100/88,2
Lettland	Lmt Okarte, Amigo	60,3 ⁴	60,3 ⁴
Estland	Telia, Diil	100	100
Spanien	Yoigo	76,6	100
Kazakstan	Kcell, Activ	61,9	61,9
Azerbajdzjan	Azercell	38,1	69,5
Uzbekistan	Ucell	94,0	100
Tadzjikistan	Tcell	60,0	60,0
Georgien	Geocell	74,3	74,3
Moldavien	Moldcell	74,3	74,3
Nepal	Ncell	60,4	80,4

Intressebolag

Land	Varumärke	Ägarandel ¹ %	Konsoliderad andel ² %
Lettland	Lattelecom	49,0	49,0
Ryssland	MegaFon	25,2	26,2
Turkiet	Turkcell	38,0	38,0

¹ Ägarandel definieras som direkt och indirekt ägande dvs effektivt ägande.

² I konsoliderad andel är åtaganden om att förvärva aktier från ägare till innehav utan bestämmande inflytande medräknade.

³ TeliaSoneras marknadsandelsprognoser är baserade på antal abonnemang.

⁴ TeliaSonera direktäger 49 procent av LMT och kontrollerar bolaget genom aktieägaravtal. Därtill äger TeliaSonera indirekt 11,3 procent i bolaget.

Dotterbolag

Land	MOBIL		FAST TELEFONI		BREDBAND		TV	
	Marknadsandel ³ %	Marknadsposition #	Marknadsandel ³ %	Marknadsposition #	Marknadsandel ³ %	Marknadsposition #	Marknadsandel ³ %	Marknadsposition #
Sverige	37	1	57	1	39	1	16	3
Finland	33	2	24	2	31	2	22	2
Norge	40	2	–	–	–	–	–	–
Danmark	21	3	8	3	5	5	<1	>5
Litauen	32	2	91	1	46	1	28	1
Lettland	42	1	–	–	–	–	–	–
Estland	42	1	82	1	58	1	34	2
Spanien	7	4	–	–	–	–	–	–
Kazakstan	43	1	–	–	–	–	–	–
Azerbajdzjan	48	1	–	–	–	–	–	–
Uzbekistan	41	2	–	–	–	–	–	–
Tadzjikistan	37	1	–	–	–	–	–	–
Georgien	35	2	–	–	–	–	–	–
Moldavien	29	2	–	–	–	–	–	–
Nepal	57	1	–	–	–	–	–	–

Intressebolag

Land	MOBIL		FAST TELEFONI		BREDBAND		TV	
	Marknadsandel ³ %	Marknadsposition #	Marknadsandel ³ %	Marknadsposition #	Marknadsandel ³ %	Marknadsposition #	Marknadsandel ³ %	Marknadsposition #
Lettland	–	–	94	1	55	1	35	1
Ryssland	35	2	–	–	–	–	–	–
Turkiet	47	1	–	–	–	–	–	–

VÅRA INTRESSENTER

Att samarbeta med viktiga intressenter – som påverkar eller påverkas av vår verksamhet, direkt eller indirekt – är av yttersta vikt för att få insikt i hur vi långsiktigt skall styra vår verksamhet. Återkopplingen som vi får från dessa intressenter kan påverka vårt sätt att tänka avseende prioriteringar och även på hur vi formulerar vår strategi.

SAMARBETE MED VÅRA INTRESSENTER 2015

KONSUMENTER

Hur vi möts

- Butiker och andra försäljningskanaler (L)
- Kundtjänst (L)
- Sociala media (L)
- Lokala webbplatser (L)
- Kundundersökningar (R)

Huvudfrågor

- Nätkvalitet och täckning
- Värdera sin kund – att ta hand om både nya och lojala kunder
- "Tillgänglighet" och lätt att ha göra med
- Valuta för pengarna - prissättning, dataerbjudanden
- Att hålla våra löften avseende tjänster och leverans
- Integritetsskydd och hantering av personlig data

Vårt bemötande

- Fortsatt utbyggnad av 4G och fiber
- Ökat fokus på NPS, tillagd som ett koncernstrategiskt nyckeltal
- Aktivitetsplaner för att identifiera och åtgärda där vi misslyckas uppnå kundlöfte
- Nya tjänster såsom förpackade OTT-tjänster, familjeerbjudanden och "roam like home"
- Förenkla erbjudandet, minska antalet prisplaner och olika typer av abonnemang

FÖRETAGSKUNDER

Hur vi möts

- Butiker och andra försäljningskanaler (L)
- Dialog med kundansvarig (R)
- Seminarier och evenemang (R)
- Kundundersökningar (R)

Huvudfrågor

- Nätkvalitet och täckning
- Värdera sin kund – att ta hand om både nya och lojala kunder
- Att bli en ICT-partner
- Personlig kundservice från början till slut
- Att förstå kundens behov för att de skall kunna utveckla sin verksamhet
- TeliaSonera som en öppen och hållbar affärspartner
- Integritetsskydd och hantering av personlig data

Vårt bemötande

- Fortsatt utbyggnad av 4G och fiber
- Ökat fokus på NPS, tillagd som ett koncernstrategiskt nyckeltal
- Arbeta mot att bli som en "tjänsteleverantör"
- Lansering av en molnbaserad marknadsplats
- Lansering av konceptet med personlig rådgivare - varje företagskund har en enda kontakt

MEDARBETARE

Hur vi möts

- Purple Voice medarbetarundersökning (Å)
- Medarbetare/arbetstagaråd (R)
- Ledardialog, lokalt (L)
- Medarbetarevenemang, lokalt (R)
- Intranet, koncernnivå och lokalt (L)

Huvudfrågor

- Effekter av att lämna region Eurasien
- Förväntningar på och från medarbetare avseende förståelse för och utveckling av nästa generations telekombolag
- Kompetensskifte – finna de rätta medarbetarna, stötta vid omplaceringar och uppsägningar
- Öka kundfokus
- Samarbete mellan funktioner

Vårt bemötande

- Tvingande aktivitetsplaner för att utveckla samarbete över gränser
- Aktiviteter inom alla delar inom organisationen för att möta kunden
- Region Eurasien: evenemang för alla medarbetare, besök av koncernledningen, åtgärder för att skydda medarbetare som har uttalat sig
- Ytterligare kommunikation angående vad nästa generations telekombolag betyder och vad som förväntas av medarbetare och ledare

FINANSIÄRER

Hur vi möts

- Bolagsstämma (Å)
- Kvartalsrapportkonferenser (R)
- Investerarmöten (R)

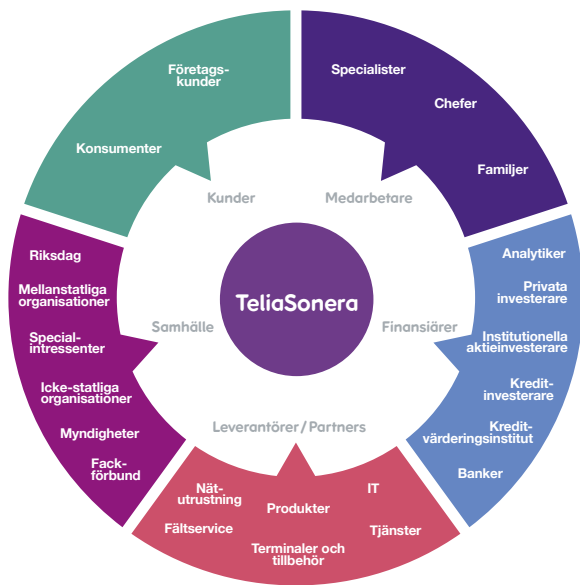
Huvudfrågor

- Finansiell utveckling och kapitalstruktur
- Avyttring av region Eurasien, process och resultat
- Möjligheter och utveckling för regionerna Sverige och Europa
- Strategi, inklusive sammanslagningar och förvärv
- Investeringsnivåer
- Generering av kassaflöden
- Pågående undersökningar avseende korruption
- Marknadsconsolidering

Vårt bemötande

- Utveckling av ny strategi, utsikter och utdelningspolicy
- Åtgärder vidtagna för att förbättra kassaflödet
- Öppenhet och samarbete med myndigheter rörande undersökningar avseende korruption
- Öppenhet kring avyttringen av region Eurasien och dess process
- Slutförande av förvärvet av Tele2 i Norge, nätdelning med DNA i Finland och Telenor i Danmark

VÅRA VIKTIGA INTRESSENTGRUPPER

LEVERANTÖRER

Hur vi möts

- Avtalsdialoger (L)
- Möten avseende långsiktig inriktning (L)
- Revision av leverantörer (R)

Huvudfrågor

- Uppförandekod för leverantörer, förståelse och löften, krav på nolltolerans för mutor samt korruption
- Teknologiförändringen och dess påverkan på leverantörer
- Att bli nästa generations telekombolag, strategisk utveckling tillsammans med leverantörer

Vårt bemötande

- Stärka inköpsorganisationens kompetens avseende hållbarhet samt med resurser
- Hållbarhetsrevision av 201 leverantörer på plats
- Bemanna dotterbolag med inköpsresurser
- Mer resurser för att möjliggöra den teknologiska förändringen
- Nya arbetssätt inom inköp för att stötta nya produkt- och tjänsteområden

SAMHÄLLE

Hur vi möts

- Organisationer inom ICT-sektorn (L)
- Seminarier och konferenser (R)
- Webben (L)

Huvudfrågor

- Mänskliga rättigheter, yttrandefrihet samt integritetsskydd
- Fildelning, skydda upphovsrättshavare
- Övervakning och åtgärder hänförliga till terrorism
- Affärsetik och anti-korruption i region Eurasien samt inom telekom
- Skyddande av barn på internet

Vårt bemötande

- Utöka vår rapportering avseende omfattningen av myndigheters övervakning av enskilda samt lagring av direktaccess
- Aktivt arbete i Telecommunications Industry Dialogue avseende yttrandefrihet och integritetsskydd
- Stark åsikt om att TeliaSonera inte skall bestämma vad som är illegalt eller inte på internet
- Definiera hur vi utmanar okonventionella myndighetsförfrågningar med potentiell allvarlig påverkan på användarnas yttrandefrihet och integritetsskydd
- Deltagande i flera konferenser om anti-korruption
- Bildandet av the Telecommunications Integrity Initiative tillsammans med Transparency International

BESLUTSFATTARE OCH REGULATORER

Hur vi möts

- Nationella lagstiftare och regulatorer (L)
- EU-organ (L)
- Formell skriftlig rådgivning (R)
- Branschorganisationer (L)

Huvudfrågor

- Oförutsägbare EU-reglering
- Överreglering av telekombranschen
- Kort- och långsiktig frekvensfördelning

Vårt bemötande

- Deltagande på nationell och EU-nivå som ett enskilt företag och via branschorganisationer för att förbättra lagstiftningens förutsägbarhet
- Extern intressentdialog för ökad medvetenhet avseende frekvensfördelning och ny lagstiftning

Intervall

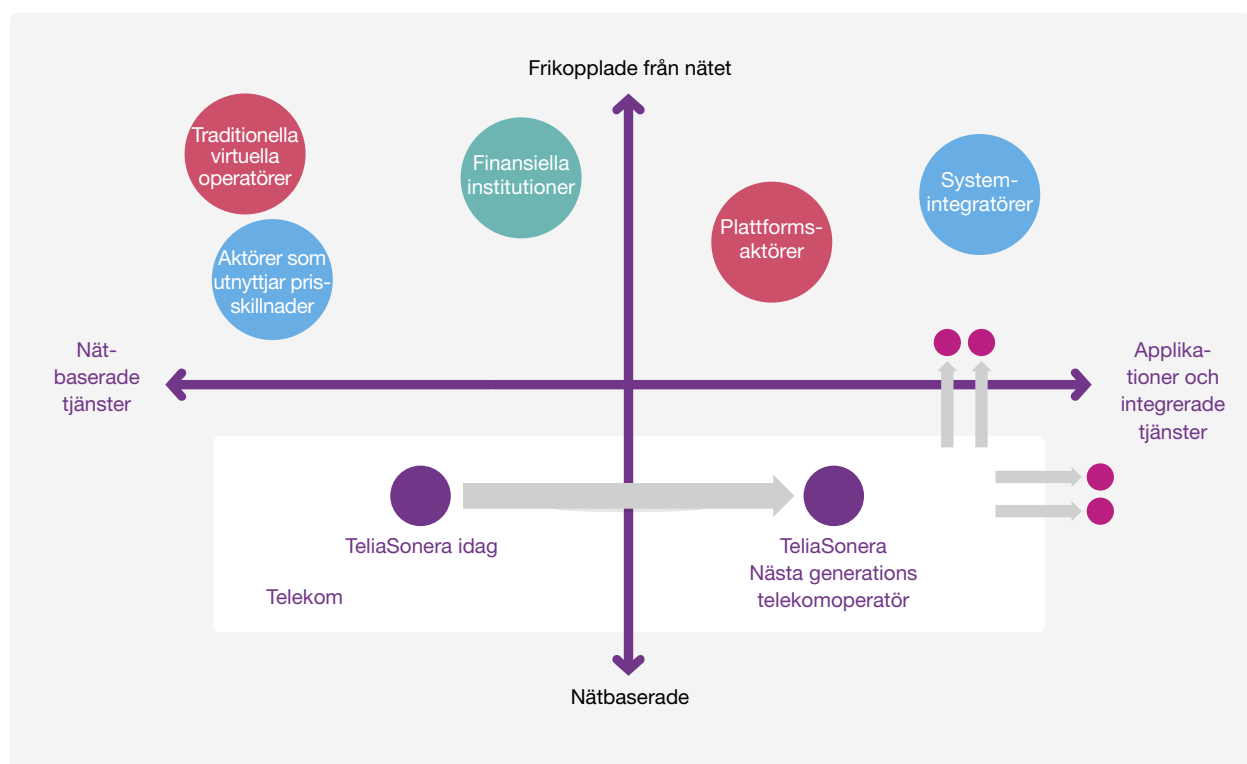
Å = Årligen
R = Regelbunden
L = Löpande

För mer information och intressenters åsikter om vårt hållbarhetsarbete, se "Hållbarhet i TeliaSonera".

VÅR STRATEGI

TeliaSoneras syfte *Bringing the world closer — on the customer's terms* innebär fokus på våra kunder och på samhällsutvecklingen. Det leder oss i vår omvandling mot Nästa generations telekombolag där applikationer och kundlösningar kommer att spela en viktig kompletterande roll till traditionella nättjänster. Ett allt större ekosystem möjliggör för oss att kunna erbjuda lösningar som möter kundernas behov och att utnyttja den kraftfulla och omvälvande effekten som ICT och telekommunikation har på social, miljömässig samt ekonomisk utveckling.

TELIASONERA SKA BLI NÄSTA GENERATIONS TELEKOMOPERATÖR

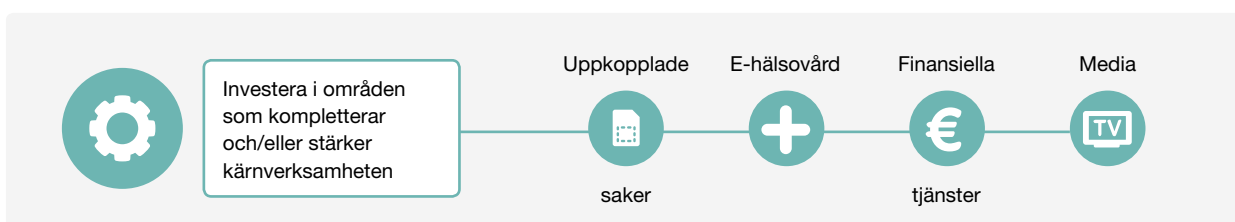
Våra kunder använder inte våra tjänster som de gjorde förr. Produkter som tidigare varit ryggraden i vår verksamhet är inte lika efterfrågade längre och de är långt ifrån så lönsamma som de en gång var. Samtidigt är det en explosionsartad

efterfrågan på data genom fiber och mobiltelefoner, och den utvecklingen kommer att vara gynnsam för oss. Applikationer och integrerade tjänster utgör en större andel av vårt värdeskapande för företag, konsumenter och samhälle.

STÄRKA KÄRNVERKSAMHETEN

UTFORSKA MÖJLIGHETER I NÄRLIGGANDE OMRÅDEN TILL KÄRNVERKSAMHETEN

PRIORITERINGAR

Vi kommer att fortsätta utveckla vår kärnverksamhet för att vara det naturliga valet för den som vill ha en välfungerande och pålitlig uppkoppling på jobbet, i hemmet och på språng. För att kunna erbjuda de överlägset bästa tjänsterna måste vi fortsätta att investera i våra nätverk.

- I Sverige till exempel leder vi utbyggnaden av fiber och i Baltikum är vi är ledande inom 4G.

Våra kunder använder ofta våra olika tjänster tillsammans eller som komplement till varandra. När de ber om vår hjälp ska vi kunna ge fullständig service som tar hänsyn till kundens speciella förutsättningar.

- Sammanslagningen mellan TEO och Omitel i Litauen, för att säkerställa konvergerade fasta och mobila tjänster, är ett exempel på att leverera i enlighet med vår strategi.

Vi ska bli bättre på att se till kundens behov och kunna erbjuda helhetslösningar som kombinerar det bästa inom både telekom och it. Smidigheten ska göra att man väljer oss, stannar kvar som kund och rekommenderar oss till fler.

- Under året tog vi ett steg i denna konvergens mellan nätverk och it-applikationer genom lanseringen av en marknadsplats för applikationer för små och medelstora företag i flera länder.

För att förbli konkurrenskraftiga har vi lanserat ett förändringsprojekt i Sverige och Finland med syfte att förenkla verksamheterna och gå från gammalt arv till att skapa snabbhet och kostnadseffektivitet.

I takt med att kundernas behov blir mer sofistikerade och behovet av att spela en större roll i samhället drivs vi till utveckling genom att bryta ny mark och utveckla nya tjänster strax utanför dagens kärnverksamhet. Strömmad tv och musik, finansiella tjänster, uppkopplade lösningar till sjukvården och maskiner som talar med varandra, är exempel på områden där TeliaSonera kan komplettera verksamheten och växa. Delägarskap och partnersamarbetet med Spotify under året illustrerar den typen av utveckling. Vårdsatsningen är ett typexempel på vår innovationsskapande verksamhet och att bidra till ett friskare och säkrare samhälle.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

ETT NYTT TELIASONERA TAR FORM

För TeliaSonera var 2015 ett år med tuffa utmaningar och avgörande beslut om företagets framtida inriktning, samtidigt som spännande nya satsningar gjordes. Vi har tagit viktiga steg för att uppnå vår vision att bli ett nästa generations telekombolag.

Takten i digitaliseringen har ökat ytterligare under 2015. Det påverkar oss alla. Kraften i dataöverföring och datahantering kommer att revolutionera stora delar av samhället under kommande årtionden. Möjligheterna är oändliga men ställer också nya krav på ett företag som TeliaSonera. Utvecklingen bekräftar vår strategiska inriktning och TeliaSonera kommer fortsatt fokusera på bästa uppkoppling, utveckla nya tjänster till våra kunder, samtidigt som vi satsar på nya initiativ inom områden som kompletterar och stärker verksamheten på våra största marknader.

Under året har vi valt att tydliggöra TeliaSoneras fokus på hemmamarknaderna i Norden och Baltikum. Norra Europa tillhör idag världens mest uppkopplade regioner och de mogna marknaderna präglas av stor konkurrens, hög kvalitet och medvetna kunder. Samtidigt är efterfrågan på nya tjänster och lösningar som störst just här.

I Norden och Baltikum har vi stärkt vår position bl a genom sammanslagningen av TEO och Omnitel i Litauen och vi har genomfört ett framgångsrikt förvärv på den norska marknaden. Vi kommer fortsätta att söka synergier i våra marknader och är positiva till fortsatt konsolidering.

Vårt redan etablerade samarbete med Spotify fördjupades med syfte att öka kunskapsöverföringen mellan de två företagen. När vi öppnar oss för innovativa samarbeten ökar vår attraktivitet och vi kan erbjuda våra kunder ett mer heltäckande tjänsteerbjudande. Vi tror att detta gör att kunderna väljer att komma till oss, stannar kvar och låter oss leverera fler tjänster till dem.

I och med beslutet att över tid dra oss ur länderna i region Eurasien passerades en milstolpe i TeliaSoneras historia. Det fanns flera parametrar att ta hänsyn till och många olika intressen och argument att väga mot varandra. TeliaSonera har känt ett stort ansvar för att genomföra grundläggande förändringar i regionens operativa verksamhet. Ett omfattande förbättringsarbete har också under de senaste åren implementerats inom områden som rör mänskliga rättigheter och anti-korruption. Det har krävt

stora utbildningsinsatser, nya riktlinjer och ramverk, kontrollfunktioner och ett målmedvetet ledarskap som förändrat kulturen uppifrån och ner, inifrån och ut. Att genomföra detta har tagit tid, men har för styrelsen varit en avgörande förutsättning för att kunna ta beslut om att lämna regionen.

Det går att bedriva verksamhet på problematiska marknader och det behövs företag med stark övertygelse och tydliga värderingar i dessa länder. Det ställer dock stora krav på interna regelverk, kontroll och uppföljning. Dessvärre så etablerade sig TeliaSonera historiskt på ett flertal av dessa marknader på ett sätt som idag inte är i samklang med företagets syn på etiska och ansvarsfulla affärer. Vår slutsats av det arbete som nu genomförts visar tydligt hur viktigt det är att man gör rätt redan från början, vid etableringen på nya marknader.

Vi kan nu konstatera att ett nytt TeliaSonera tar form. För att behålla vår konkurrenskraft krävs förmåga att se möjligheterna, utveckla kompetensen och klara av att hantera utmaningar vad gäller affärsmodeller och behov av investeringar. I den miljön finns det goda förutsättningar för en viljestark telekomoperatör att bryta ny mark.

Jag vill på styrelsens vägnar tacka aktieägarna för förtroendet att få leda TeliaSonera samt rikta ett tack till alla våra medarbetare för deras goda insatser under året.

Marie Ehrling
Styrelseordförande

”Jag vill tacka aktieägarna för förtroendet att få leda TeliaSonera samt rikta ett tack till alla våra medarbetare för deras goda insatser under året.”

TeliaSonera rapporterar sitt ekonomiska resultat fördelat på de två affärssegmenten region Sverige och region Europa. Regionerna är landsbaserade organisationer för vilka viss finansiell information redovisas. Gemensamt redovisade som Övrig verksamhet är den internationella carrier-verksamheten, finansierings- och inkassoverksamheten, TeliaSonera Holding, TeliaSoneras ägande i ryska MegaFon (25 procent) och turkiska Turkcell (38 procent) samt koncernfunktionerna. Koncernfunktionerna omfattar kommunikation, affärsutveckling (inklusive fusioner och förvärv (M&A), ekonomi och finans (inklusive inköp och fastigheter), personalfrågor, juridik, commercial och teknik (inklusive it), CEO Office, etik och efterlevnad samt internrevision.

I denna rapport har tidigare perioder omräknats för att avspegla upptäckten av vissa klassificeringsfel mellan nettoomsättning och kostnad för sålda varor och tjänster avseende leverantörsrabbater i region Europa. Omräkningar som påverkat externa tjänsteintäkter i regionerna Sverige och Europa har vidare gjorts för att avspegla en ny produktklassificering.

Per den 31 december 2015 klassificeras det tidigare affärssegmentet region Eurasien som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet och ingår därför inte i segmentinformationen och presenteras som ett belopp i koncernens totalresultatrapporter. Tillgångar och skulder i region Eurasien presenteras separat på två rader i koncernens balansrapport för 2015. Koncernens kassaflödesrapporter presenteras inklusive region Eurasien, men med tilläggsinformation för vissa rader. Där så är tillämpligt har jämförelseperioder omräknats för att avspegla att region Eurasien inte ingår i kvarvarande verksamhet.

För ytterligare information om omräkningar och klassificering, se not K1 och K34 i koncernredovisningen.

Om inte annat sägs anges jämförelsevärden i denna rapport inom parentes efter operativa och finansiella utfall och hänvisar till motsvarande post för helåret 2014.

KONCERNUTVECKLINGEN UNDER 2015

Finansiell översikt

- Region Eurasien rapporteras som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet.
- Nettoomsättningen i lokala valutor, exklusive förvärv och avyttringar, steg 2,4 procent. I rapporterad valuta steg nettoomsättningen 6,7 procent till 86 569 MSEK (81 131). Tjänsteintäkter i lokala valutor, exklusive förvärv och avyttringar, sjönk 0,4 procent.
- EBITDA före engångsposter ökade 0,1 procent i lokala valutor, exklusive förvärv och avyttringar. I rapporterad valuta ökade EBITDA före engångsposter 3,8 procent till 25 281 MSEK (24 364). EBITDA-marginalen före engångsposter sjönk till 29,2 procent (30,0).
- Rörelseresultatet före engångsposter sjönk 5,4 procent till 17 814 MSEK (18 837).
- Totalt nettoresultat hänförligt till moderbolagets ägare sjönk till 8 551 MSEK (14 502) och resultat per aktie till 1,97 SEK (3,35) främst på grund av icke kassaflödespåverkande nedskrivningar om 7 200 MSEK.

Viktiga händelser under 2015

Verksamheten

Den 12 februari förvärvade TeliaSonera Tele2:s norska verksamhet efter att ha erhållit godkännande från Norges konkurrensmyndighet. I samband därmed upprepade TeliaSonera sitt åtagande att uppnå en 4G-täckning om 98 procent av befolkningen redan under 2016 – två år tidigare än vad som krävs regulatoriskt.

TeliaSoneras strategiska prioriteringar innefattar att utforska affärsmöjligheter i områden närliggande till kärnverksamheten. Den 3 mars meddelade TeliaSonera att 2015 års utgåva av rapporten Connected Things, sammanställd av TeliaSonera och Arthur D. Little, hade publicerats. Rapporten konstaterar att de nordiska länderna är väl positionerade för att nyttja möjligheterna med sakernas internet (IoT), driva affärsutveckling och förbättra livskvalitet i hela regionen och räknar med att det redan 2018 kommer att finnas närmare fyra uppkopplade anordningar per person i Norden, eller totalt 102 miljoner uppkopplade saker. Framsteg inom uppkopplade bilar, smarta hem och digitaliserad vård förväntas bidra till att marknaden för IoT-lösningar växer med 23 procent årligen fram till 2018, då den beräknas vara värd cirka 9,1 GEUR.

Finansiell översikt MSEK förutom nyckeltal, uppgifter per aktie och förändringar	2015	2014	Förändring (%)
Nettoomsättning	86 569	81 131	6,7
Förändring (%) lokal organisk	2,4		
varav tjänsteintäkter (externa)	72 905	69 980	4,2
förändring (%) lokal organisk	-0,4		
EBITDA ¹ före engångsposter ²	25 281	24 364	3,8
Förändring (%) lokal organisk	0,1		
Marginal (%)	29,2	30,0	
Rörelseresultat före engångsposter ²	17 814	18 837	-5,4
Rörelseresultat	14 606	17 743	-17,7
Resultat efter finansiella poster	11 689	15 209	-23,1
Årets resultat, kvarvarande verksamhet	9 532	12 219	-22,0
Årets resultat, avvecklad verksamhet	673	3 379	-80,1
Årets resultat, totalt	10 205	15 599	-34,6
varav hänförligt till moderbolagets ägare	8 551	14 502	-41,0
Resultat per aktie, totalt (SEK)	1,97	3,35	-41,0
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet (SEK)	2,16	2,78	-22,3
Fritt kassaflöde, totalt	16 550	13 046	26,9
varav från kvarvarande verksamhet	12 520	8 141	53,8
CAPEX exklusive licens- och frekvensavgifter	14 289	11 955	19,5

¹ Se Definitioner² Se avsnittet "Engångsposter" för detaljerad information om engångsposter

Den 8 april tillkännagav TeliaSonera att EU-kommissionen hade meddelat att den skulle inleda en djupgående undersökning av den föreslagna sammanslagningen av TeliaSoneras och Telenors danska verksamheter. Den 23 juni tillkännagav TeliaSonera att kommissionen hade tagit nästa steg i undersökningen av den föreslagna sammanslagningen genom att rikta ett så kallat "statement of objections" till de två företagen. Den 11 september tillkännagav TeliaSonera och Telenor att man avbrutit det föreslagna samgåendet. Bolagen hade inte lyckats komma överens med kommissionen om acceptabla villkor för att fullfölja planen att skapa en robust mobiloperatör i Danmark. Den 14 januari 2016 tillkännagav TeliaSonera att resultatet för 2015 skulle komma att belastas av en icke kassaflödespåverkande goodwill-nedskrivning om 1,9 GSEK avseende verksamheten i Danmark.

Den 10 juni tillkännagav TeliaSonera att TeliaSonera och Spotify hade beslutat att ytterligare förstärka samarbetet efter fem års framgångsrikt partnerskap och TeliaSonera investerade i Spotify-aktier för 115 MUSD (976 MSEK).

Den 17 september tillkännagav TeliaSonera att man inte är en långsiktig ägare i region Eurasien. TeliaSonera kommer att öka fokus på regionerna Sverige och Europa inom ramen för strategien att skapa det nya TeliaSonera. Ett arbete påbörjades för att minska närvaron i region Eurasien för att på sikt helt lämna den. Den 21 december tillkännagav TeliaSonera att man hade avtalat om att sälja sitt innehav om 60,4 procent i den nepalesiska operatören Ncell till

Axiata, en av Asiens största telekomkoncerner. Transaktionen beräknas bli slutförd under första halvåret 2016. Den 14 januari 2016 tillkännagav TeliaSonera att region Eurasien skulle komma att rapporteras som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet per den 31 december 2015. Dessutom angavs att resultatet för 2015 skulle belastas av en icke kassaflödespåverkande nedskrivning om 5,3 GSEK hänförlig till verksamheten i Uzbekistan.

Den 6 oktober tillkännagav TeliaSonera att man levererat i enlighet med sitt nya strategiska fokus genom att lägga ihop sina två dotterbolag i Litauen. Fastnätsoveratören TEO och mobiloperatören Omnitel hade beslutat att gå samman, vilket stärker TeliaSoneras kärnverksamhet i Norden och Baltikum. Den 4 januari 2016 tillkännagav TEO att man hade förvärvat samtliga aktier i Omnitel.

TeliaSoneras strategiska prioriteringar innefattar att utveckla kärnverksamheten i Norden och Baltikum, bland annat genom en överlägset bästa nätanslutning. Under året fortsatte fiberutrollningen i högt tempo. Region Sverige anslöt 150 000 svenska hushåll, vilket innebär en ny anslutning var tredje till fjärde minut, varje dag, dygnet runt. I november lanserade TeliaSonera 4G-roaming i Lettland, vilket avslutade utrollningen av 4G-roaming i regionerna Sverige och Europa. 4G-roaming är också tillgänglig för kunder som reser till flertalet övriga delar av Europa, USA, Kanada, Kina, Thailand och Japan. Trafiken i 4G-nätet bär nu mer än 50 procent av dataroaming-volymer till utlandet jämfört med 15 procent för ett år sedan.

Förutom transaktioner som omnämns ovan gjorde TeliaSonera under 2015 ett antal målinriktade mindre förvärv. Ytterligare information om samtliga transaktioner återfinns i avsnittet "Förvärv och avyttringar".

Intressebolag

Den 25 mars tillkännagav TeliaSonera att TeliaSonera och övriga aktieägare i Turkcell Holding hade kommit överens om ett förslag till bolagsstämman i Turkcell gällande utdelning om totalt 3 925 MTRY för åren 2010–2014. Turkcells bolagsstämma hölls den 26 mars och förslaget godkändes. TeliaSoneras andel uppgick till 4 722 MSEK.

Förutom bolagsstämman ägde, till följd av det fortsatta dödläget mellan aktieägarna Çukurova, LetterOne och TeliaSonera, inga förändringar av betydelse rum avseende bolagsstyrningen i Turkcell under året. Turkcells styrelse bestod av sju oberoende ledamöter, samtliga valda av den turkiska finansinspektionen (CMB). Information om vissa tvister avseende aktier i Turkcell Holding återfinns i not K29 i koncernredovisningen.

Styrelsen och koncernledningen

Den 8 april tillkännagav TeliaSonera att de ordinarie styrelseledamöterna Marie Ehrling, Olli-Pekka Kallasvuo, Mats Jansson, Mikko Kosonen, Nina Linander, Martin Lorentzon, Per-Arne Sandström och Kersti Strandqvist omvaldes vid årsstämman. Marie Ehrling valdes till styrelseordförande och Olli-Pekka Kallasvuo valdes till vice styrelseordförande.

Under 2015 skedde följande förändringar i TeliaSoneras koncernledning.

Den 25 juni 2015 tillkännagavs att Héléne Barnekow per den 1 juli skulle tillträda som Executive Vice President och chef för region Sverige och att Malin Frenning skulle tillträda en ny roll i koncernledningen som Senior Vice President och chef för Teknologi och transformation. Sverker Hannervall lämnade företaget men kvarstod som rådgivare under uppsägningsperioden.

Den 28 september tillkännagavs att koncernfunktionerna Group Commercial och Group Technology skulle slås samman till en ny enhet. Malin Frenning lämnade TeliaSonera och Emil Nilsson utsågs till chef för region Eurasien.

Den 8 oktober tillkännagavs att Sören Abildgaard utsetts till tillförordnad chef för den kombinerade enheten Group Commercial-Group Technology och blev medlem av

koncernledningen. Samma dag meddelade TeliaSonera att Erik Hallberg tillträtt en ny tjänst som chef för den nya enheten Global Businesses och lämnade koncernledningen.

Finansiering

I februari tillkännagav TeliaSonera att man, i enlighet med upplåningsstrategien att diversifiera och förlänga löptiderna i skuldportföljen, inom ramen för befintligt 12 GEUR EMTN-program (Euro Medium Term Note) emitterat en 20-årig obligation om 500 MEUR, med förfall i februari 2035. Räntekostnaden blev 1,70 procent per år motsvarande mid-swaps + 63 räntepunkter.

Under året emitterades inom ramen för EMTN-programmet ytterligare några obligationer denominerade i JPY, SEK och NOK (se även avsnittet "Kreditfaciliteter").

Egna aktier

I april tillkännagav TeliaSonera att styrelsen beslutat att utnyttja det av årsstämman givna aktieåterköpsbemyndigandet och att TeliaSonera köpt 270 783 egna aktier till en snittkurs om 51,7908 SEK för att täcka åtaganden inom ramen för sitt långsiktiga incitamentsprogram 2012/2015. Ytterligare information om TeliaSoneras incitamentsprogram återfinns i avsnittet "Långsiktigt incitamentsprogram 2015/2018" samt not K31 i koncernredovisningen.

Nettoomsättning

I kvarvarande verksamhet steg nettoomsättningen 6,7 procent till 86 569 MSEK (81 131). Nettoomsättningen i lokala valutor exklusive förvärv och avyttringar steg 2,4 procent. Den positiva effekten från valutakursförändringar var 1,1 procent och den positiva effekten från förvärv och avyttringar var 3,2 procent. Tjänsteintäkter i lokala valutor exklusive förvärv och avyttringar sjönk 0,4 procent då tillväxten i mobila tjänsteintäkter och engångsintäkter från fiber i region Sverige inte var tillräcklig för att uppväga lägre fasta tjänsteintäkter, som föll till följd av annullerade fasttelefoniabonnemang samt lägre samtrafikintäkter inom hela region Europa på grund av ändrade samtrafikavgifter. Även lägre grossist- och roamingintäkter i Estland bidrog till nedgången i tjänsteintäkter liksom en mindre bas av förbetalade abonnemang i Spanien, med lägre genomsnittlig intäkt per användare, som inte fullt ut uppvägdes av en ökning av avtalsabonnemang med högre genomsnittlig intäkt per användare.

Nettoomsättning MSEK	2015	2014	Förändring (MSEK)	Förändring (%), totalt	Förändring (%), varav		
					lokal organisk ¹	M&A- effekter	FX- effekter ²
Region Sverige	37 336	36 456	880	2,4	2,0	0,4	0,0
Region Europa	43 730	39 667	4 063	10,2	2,7	6,1	1,4
Övrig verksamhet	7 753	7 043	710	10,1	4,5	0,0	5,6
Eliminering av internförsäljning	-2 249	-2 035	-214	10,5	n/a	n/a	n/a
Summa, kvarvarande verksamhet	86 569	81 131	5 438	6,7	2,4	3,2	1,1

¹ I lokala valutor och exklusive förvärv och avyttringar (M&A-effekter)

² Effekter av valutakursförändringar

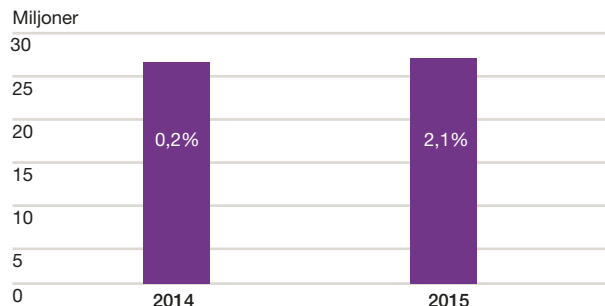
Rörelsekostnader MSEK	2015	2014	Förändring (MSEK)	Förändring (%)
Kostnad sålda varor och tjänster	-36 002	-32 809	-3 193	9,7
varav inköp av varor och entreprenadtjänster	-18 176	-16 606	-1 570	9,5
varav samtrafik- och roamingkostnader	-9 113	-8 419	-695	8,3
varav övriga nätkostnader	-4 949	-4 784	-166	3,5
varav förändring i varulager	-3 763	-3 000	-763	25,4
Personalkostnader	-12 171	-11 248	-923	8,2
Marknadsföringskostnader	-4 847	-4 363	-485	11,1
Övriga kostnader	-9 124	-8 632	-492	5,7
Delsumma	-62 145	-57 051	-5 093	8,9
Av- och nedskrivningar, summa	-12 780	-10 276	-2 504	24,4
Övriga rörelseintäkter och kostnader, netto ¹	-433	-628	194	-31,0
Summa, kvarvarande verksamhet	-75 358	-67 955	-7 403	10,9

¹ Exklusive av- och nedskrivningar

Abonnemangstillväxt

Totalt antal abonnemang i kvarvarande verksamhet ökade med 0,6 miljoner till 27 miljoner varav med 0,8 miljoner till 17 miljoner i region Europa. Telefoniabonnemangen sjönk med 0,2 miljoner medan tv steg med 0,1 miljon och bredbandsabonnemangen var oförändrade.

ABONNEMANG (MILJONER) OCH FÖRÄNDRING MOT FÖREGÅENDE ÅR (%), KVARVARANDE VERKSAMHET

Rörelsekostnader

Kostnadsposter netto som påverkar rörelseresultatet i kvarvarande verksamhet var som följer.

Kostnad sålda varor och tjänster uppgick till 36 002 MSEK (32 809) eller motsvarande en ökning med 9,7 procent jämfört med 2014, påverkad av förvärvet av Tele2 i Norge och även på grund av högre hårdvaruförsäljning i Sverige, Finland och Spanien samt ökade roamingkostnader i region Europa.

Personalkostnader i lokala valutor exklusive förvärv och avyttringar ökade 4,9 procent jämfört med 2014, drivet av de flesta länderna. I region Sverige berodde de högre personalkostnaderna främst på löneökningar och högre sociala kostnader för ungdomar. I region Europa låg Finland till stor del bakom de ökade personalkostnaderna främst orsakade av löneökningar, fler anställda och pensionskostnader delvis motverkat av en högre summa aktiverade löner.

Marknadsföringskostnader i lokala valutor exklusive förvärv och avyttringar steg 1,3 procent, främst på grund av

ökade marknadsföringsaktiviteter i Sverige, delvis uppvägt av lägre hårdvarusubventioner och försäljningsprovisioner i Spanien. Som för övriga kostnadsposter är rapporterade siffror i SEK påverkade av förvärvet av Tele2 i Norge.

Av- och nedskrivningar ökade 24,4 procent till 12 780 MSEK (10 276), främst på grund av nedskrivningar hänförliga till Danmark. Av- och nedskrivningar före engångsposter steg 7,8 procent till 10 880 MSEK (10 094). I lokala valutor exklusive förvärv och avyttringar var ökningen 1,8 procent.

Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader netto exklusive av- och nedskrivningar uppgick till -433 MSEK (-628).

Engångsposter

Engångsposter som påverkar rörelseresultatet i kvarvarande verksamhet uppgick till -3 208 MSEK (-1 093) främst hänförliga till en icke likviditetspåverkande goodwill-nedskrivning i Danmark, kostnader kopplade till förvärvet och integrationen av Tele2 i Norge samt omstruktureringskostnader i anslutning till kostnadsbesparingsåtgärder.

Resultat

I kvarvarande verksamhet steg EBITDA före engångsposter 3,8 procent till 25 281 MSEK (24 364). I lokala valutor exklusive förvärv och avyttringar steg EBITDA före engångsposter 0,1 procent. EBITDA i regionerna Sverige och Europa sjönk något, främst på grund av ett fortsatt tapp i intäkter från fasttelefoni men även av ökade marknadsföringsaktiviteter samt högre personalkostnader som inte fullt ut uppvägdes av ökade fakturerade mobilintäkter och engångsavgifter för fiber. Övrig verksamhet bidrog positivt främst tack vare god kostnadskontroll. EBITDA-marginalen före engångsposter sjönk till 29,2 procent (30,0).

I kvarvarande verksamhet sjönk rörelseresultat före engångsposter 5,4 procent till 17 814 MSEK (18 837) främst på grund av lägre resultat från intressebolag samt högre av- och nedskrivningar, vilket mer än motverkade ökningen av EBITDA. Det lägre resultatet från intressebolag berodde främst på negativa valutakursförändringar. Rörelsemarginalen före resultat från intressebolag och engångsposter som påverkar rörelseresultatet uppgick till 16,7 procent (17,6).

**Engångsposter
MSEK**

	2015	2014
Inom EBITDA	-1 289	-912
Omstruktureringskostnader, implementeringskostnader för att utvinna synergier m m		
Region Sverige	-495	-354
Region Europa	-615	-204
Övrig verksamhet	-194	-246
Kapitalvinster/-förluster	14	-107
Inom av- och nedskrivningar	-1 900	-182
Nedskrivningar, förkortade avskrivningstider		
Region Sverige	-	-29
Region Europa	-1 900	-152
Övrig verksamhet	-	-1
Inom resultat från intressebolag och joint ventures	-19	-
Kapitalvinster/-förluster	-19	-
Summa, kvarvarande verksamhet	-3 208	-1 093

**EBITDA före engångsposter
MSEK**

	2015	2014	Förändring (MSEK)	Förändring (%)
Region Sverige	14 267	14 311	-44	-0,3
Region Europa	10 584	9 772	812	8,3
Övrig verksamhet	430	282	148	52,5
Elimineringar	0	0	0	
Summa, kvarvarande verksamhet	25 281	24 364	917	3,8

**Rörelseresultat före engångsposter
MSEK**

	2015	2014	Förändring (MSEK)	Förändring (%)
Region Sverige	9 797	10 130	-332	-3,3
Region Europa	4 875	4 759	116	2,4
Övrig verksamhet	3 141	3 948	-807	-20,4
Elimineringar	0	0	0	
Summa, kvarvarande verksamhet	17 814	18 837	-1 023	-5,4

**Finansnetto, skatter och
minoritetsintressen**

I kvarvarande verksamhet var dessa poster som följer.

Finansnettot sjönk till -2 917 MSEK (-2 535) främst påverkat av valutakurseffekter och lägre ränteintäkter.

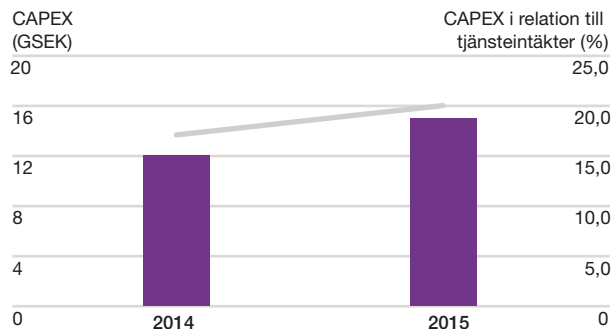
Skattekostnader sjönk till -2 157 MSEK (-2 989). Effektiv skattesats var 18,5 procent (19,7) påverkad av en koncernintern omstrukturering vilket resulterade i en omvärdering av och engångseffekt på avsättningen för källskatt samt en minskning av uppskjuten skatteskuld.

Nettoreultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande i dotterbolag var oförändrat jämfört till föregående år och uppgick till 170 MSEK (170), i sin helhet hänförligt till region Europa.

Årets resultat hänförligt till moderbolagets ägare sjönk 22,3 procent till 9 362 MSEK (12 050) och vinst per aktie till 2,16 SEK (2,78).

CAPEX

I kvarvarande verksamhet steg investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar (CAPEX) till 14 595 MSEK (11 955) och CAPEX i relation till tjänsteintäkter till 20,0 procent (17,1). I CAPEX ingick främst investeringar i fiberutbyggnad i Sverige, en ökad takt av 4G-utbyggnad i Norge för att möta regulatoriska krav efter förvärvet av Tele2 samt investeringar i 4G-täckning i Finland. Därutöver förvärvades telekomlicenser och frekvenstillstånd i Norge. CAPEX exklusive licens- och frekvensavgifter uppgick till 14 289 MSEK (11 955) och CAPEX i relation till tjänsteintäkter var 19,6 procent (17,1).

CAPEX OCH CAPEX I RELATION TILL TJÄNSTEINTÄKTER, KVARVARANDE VERKSAMHET**Avvecklad verksamhet**

Region Eurasien, tidigare rapporterad som affärssegment, klassificeras som avvecklad verksamhet per den 31 december 2015. Uppgifter om region Eurasien presenteras därför i sammandrag. Ytterligare information om avvecklad verksamhet återfinns i not K34 i koncernredovisningen.

Avvecklad verksamhet MSEK, förutom marginaler och förändringar (Δ)

	2015	2014	Δ (%)
Nettoomsättning (extern)	20 742	19 759	5,0
EBITDA före engångsposter	11 035	10 859	1,6
Marginal (%)	53,2	55,0	
CAPEX	4 195	4 724	-11,2
CAPEX exklusive licens- och frekvensavgifter	3 784	3 370	12,3

Nettoomsättningen steg 5,0 procent i rapporterad valuta till 20 745 MSEK (19 759), på de flesta marknader till följd av valutakursförändringar.

EBITDA före engångsposter steg till 11 035 MSEK (10 859). EBITDA-marginalen före engångsposter sjönk till 53,2 procent (55,0).

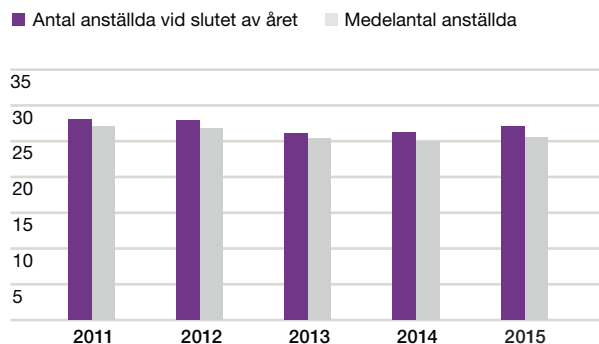
Engångsposter som påverkar rörelseresultatet uppgick till -5 772 MSEK (-2 883), främst hänförliga till den icke likviditetspåverkande nedskrivningen av goodwill och andra anläggningstillgångar om 5 300 MSEK i den uzbekiska verksamheten.

Årets resultat uppgick till 673 MSEK (3 379) påverkat av den icke likviditetspåverkande nedskrivningen hänförlig till Uzbekistan.

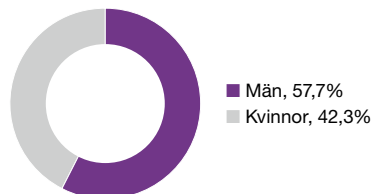
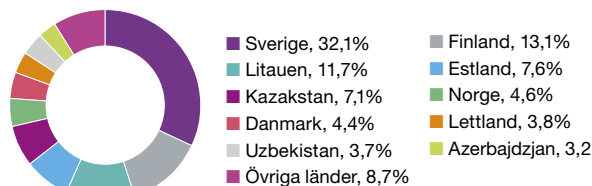
CAPEX sjönk till 4 195 MSEK (4 724) och CAPEX exklusive licens- och frekvensavgifter steg till 3 784 MSEK (3 370).

Personal

Under 2015 ökade det totala antalet anställda från 26 166 till 26 895 vid utgången av året. Antalet anställda i kvarvarande verksamhet ökade 2,1 procent till 21 342 (20 893). Rörelseförvärv under 2015 tillförde 495 medarbetare, varav merparten genom förvärvet av Tele2 i Norge.

ANSTÄLLDA, TOTALT (TUSENTAL)

Det totala genomsnittliga antalet heltidsanställda under 2015 uppgick till 25 450 (24 973), varav i kvarvarande verksamhet 20 036 (19 944). Verksamhet bedrevs i totalt 29 länder (29), varav kvarvarande verksamhet i 21 länder (21). Se även not K31 i koncernredovisningen.

ANSTÄLLDA, TOTALT (MEDELANTAL, %)**PER KÖN****PER LAND**

För ytterligare information om anställda och arbetsrätt, se Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet och GRI-index, avsnittet "Anställningsförhållanden och arbetsvillkor".

Finansiell ställning MSEK	2015	2014	Förändring (MSEK)	Förändring (%)
Goodwill och övriga immateriella tillgångar	67 933	86 161	-18 228	-21,2
Materiella anläggningstillgångar	55 093	69 669	-14 576	-20,9
Finansiella och övriga anläggningstillgångar	50 823	54 592	-3 769	-6,9
Summa anläggningstillgångar	173 850	210 422	-36 572	-17,4
Omsättningstillgångar	29 708	32 909	-3 201	-9,7
Likvida medel	14 647	28 735	-14 088	-49,0
Tillgångar som innehas för försäljning	35 812	–	35 812	
Summa omsättningstillgångar	80 167	61 644	18 523	30,0
Summa tillgångar	254 017	272 066	-18 049	-6,6
Summa eget kapital	102 202	116 364	-14 162	-12,2
Upplåning	100 983	101 489	-506	-0,5
Avsättningar och övriga skulder	39 234	54 213	-14 979	-27,6
Skulder direkt hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	11 598	–	11 598	
Summa eget kapital och skulder	254 017	272 066	-18 049	-6,6

FINANSIELL STÄLLNING, KAPITAL- RESURSER OCH LIKVIDITET

Finansiell ställning

Region Eurasien, tidigare rapporterad som affärssegment, klassificeras per den 31 december 2015 som innehav för försäljning. Regionens tillgångar och skulder presenteras därför på två separata rader för 2015. Jämförelseåret 2014 har inte omräknats.

Den finansiella ställningen förblev stabil mellan åren. Valutakursförändringar bidrog till volymminskning i rapporterad valuta.

Goodwill i kvarvarande verksamhet uppgick till 54,9 GSEK. Förvärvet av Tele2:s verksamhet i Norge tillförde 1,7 GSEK, medan en nedskrivning avseende den danska verksamheten minskade goodwill. Övriga immateriella tillgångar var 13,0 GSEK, påverkade av investeringar om 2,9 GSEK genom Tele2-förvärvet i Norge, avskrivningar om 2,5 GSEK samt negativa valutaeffekter.

Materiella anläggningstillgångar, som i kvarvarande verksamhet uppgick till 55,1 GSEK, ökade genom CAPEX (investeringar) om 12,3 GSEK och minskade genom av- och nedskrivningar uppgående till 8,3 GSEK. Valutakurs-effekterna var negativa.

Redovisat värde på intressebolag och joint ventures i kvarvarande verksamhet uppgick till 23,3 GSEK, varav redovisat värde på ryska MegaFon och turkiska Turkcell var 4,6 GSEK respektive 17,7 GSEK. Resultatandelar från intressebolag och joint ventures tillförde värde om 3,4 GSEK, motverkat av mottagna utdelningar från företagen om totalt 6,9 GSEK och transaktioner med ägare till innehav utan bestämmande inflytande inom Turkcell-koncernen om 1,2 GSEK. Valutaeffekterna var negativa med 4,6 GSEK, nästan helt beroende på försvagningen av den turkiska liran.

I kvarvarande verksamhet minskade uppskjutna skattefordringar genom utnyttjande av temporära skillnader hänförliga till den finska verksamheten. Uppskjutna skatteskulder (ingår i Avsättningar) ökade, huvudsakligen till följd av negativa förändringar i temporära skillnader avseende pensionsförpliktelser. Allt som allt uppgick total uppskjuten

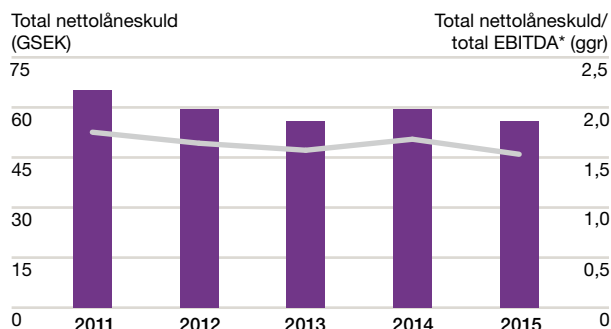
nettoskatteskuld i kvarvarande verksamhet till 5,6 GSEK vid utgången av 2015.

Totala långfristiga räntebärande fordringar ökade till 16,4 GSEK (14,3), främst som resultat av att överskottslikviditet användes till placeringar i obligationer och derivatinstrument. Vid utgången av 2014 ingick i övriga anläggning- och omsättningstillgångar en fordran om totalt 4,9 GSEK på AF Telecom avseende de två återstående amorteringarna av den uppskjutna ersättningen för 2012 års försäljning av aktier i intressebolaget OAO Telecominvest i Ryssland. Under 2015 erhöll TeliaSonera betalning för båda amorteringarna.

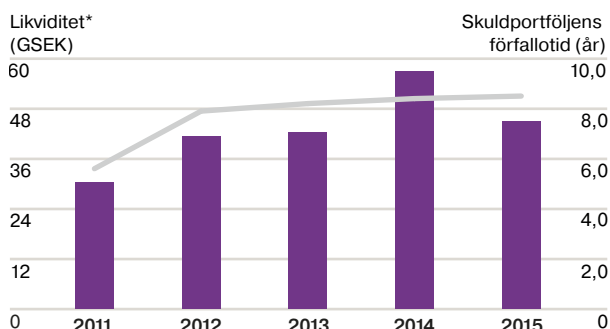
Rörelsekapital netto (varulager och ej räntebärande fordringar, minus icke räntebärande skulder exklusive valuta-derivat samt upplupen ränta) i kvarvarande verksamhet var vid årsskiftet -1,6 GSEK.

Totalt eget kapital minskade 12,2 procent till 102,2 GSEK (116,4). Totalt eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare sjönk till 97,9 GSEK (111,4), negativt påverkat av utdelningar om 13,0 GSEK och valutaeffekter om 11,5 GSEK. Årets resultat om 8,6 GSEK och omvärderings-effekter avseende pensionsåtaganden om netto 3,4 GSEK påverkade positivt. Totalt eget kapital hänförligt till ägare utan bestämmande inflytande minskade till 4,3 GSEK (5,0). Årets resultat tillförde 1,7 GSEK, medan valutaeffekter och utdelningar under året inverkade negativt med 1,4 GSEK respektive 0,8 GSEK.

Under 2015 stigande bostadsobligationsräntor, vilka används som referensräntor vid diskontering av pensionsåtaganden, ledde till omvärderingseffekter som minskade nuvärdet av pensionsåtagandena i kvarvarande verksamhet. Vid utgången av 2014 var tillgångarna i överfinansierade pensionsplaner (redovisade i Finansiella tillgångar) lägre än skulderna i de underfinansierade planerna (ingår i Avsättningar) vilket resulterade i en nettoskuld för pensionsförpliktelser om 3,2 GSEK, medan en total nettotillgång för pensionsförpliktelser om 1,9 GSEK redovisades vid utgången av 2015, varav skulder i underfinansierade planer om 1,8 GSEK och tillgångar i överfinansierade planer om 3,7 GSEK.

**TOTAL NETTOLÅNESKULD OCH TOTAL NETTOLÅNESKULD/
TOTAL EBITDA***

*Före engångsposter

**LIKVIDITET* OCH SKULDPORTFÖLJENS
FÖRFALLOTID**

*Likviditet: Överskottslikviditet plus tillgängliga outnyttjade bekräftade bankkreditlöften. 2015 avser kvarvarande verksamhet, övriga år hela koncernen.

Summa bruttoupplåning i kvarvarande verksamhet sjönk något, med en relativ förskjutning mot långfristig upplåning vilken uppgick till 91,6 GSEK. Kortfristig upplåning var 9,3 GSEK. Likvida medel sjönk till 14,6 GSEK, påverkade med 2,5 GSEK genom en förskjutning av villkoren för kortfristiga placeringar mot löptider överstigande 3 månader (redovisade i Omsättningstillgångar) samt en ökning med 4,1 GSEK av investeringarna i värdepapper konvertibla till kassa inom 2 dagar men med formella löptider överstigande 12 månader (ingår i Finansiella anläggningstillgångar).

Den totala nettolåneskulden sjönk från 59,3 GSEK till 55,7 GSEK. Total soliditet, justerad för föreslagen utdelning, sjönk till 35,1 procent (38,0). Måttet total nettolåneskuld i relation till total EBITDA sjönk till 1,53 (1,68) och den totala skuldsättningsgraden ökade till 62,5 procent (57,4).

Ytterligare information återfinns i Koncernens balansrapporter respektive Koncernens rapporter över förändringar i eget kapital och därmed sammanhängande noter i koncernredovisningen.

Tillgångar och skulder i avvecklad verksamhet

Region Eurasien, tidigare rapporterad som affärssegment, klassificeras som tillgångar för försäljning och avvecklad verksamhet per den 31 december 2015. Nettotillgångarna uppgick till 24 214 MSEK. Tillgångar klassificerade som innehav för försäljning och skulder direkt hänförliga till

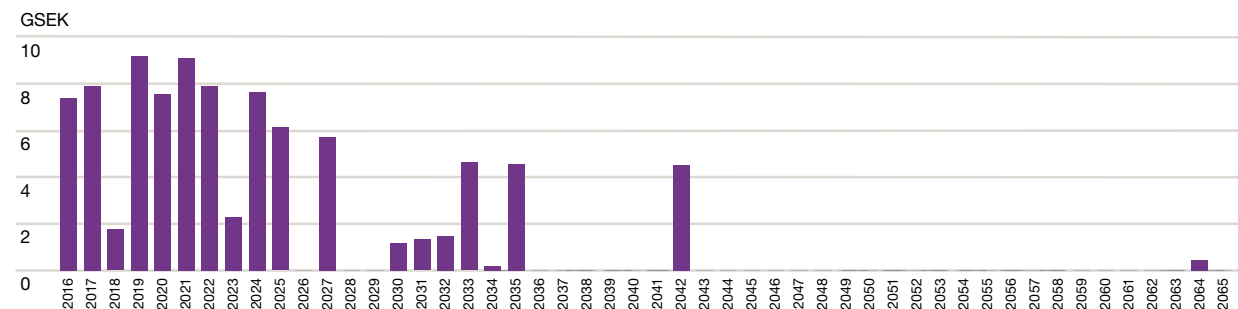
tillgångar klassificerade som innehav för försäljning i avvecklad verksamhet var i sammandrag som följer.

Tillgångar och skulder, avvecklad verksamhet MSEK		2015
Goodwill och övriga immateriella tillgångar		10 821
Materiella anläggningstillgångar		10 379
Övriga anläggnings- och omsättningstillgångar		3 925
Likvida medel		10 687
Summa tillgångar		35 812
Upplåning		1 468
Avsättningar och övriga skulder		10 131
Summa skulder		11 598

Ytterligare information om tillgångar som innehas för försäljning och avvecklad verksamhet återfinns i not K34 i koncernredovisningen.

Kreditfaciliteter

TeliaSonera bedömer att befintliga bankkreditfaciliteter och marknadsfinansieringsprogram är tillräckliga för nuvarande likviditetsbehov. I kvarvarande verksamhet uppgick TeliaSoneras överskottslikviditet (kortfristiga placeringar, kassa och bank samt vissa värdepapper med löptider överstigande 12 månader men som kan omvandlas till

SKULDPORTFÖLJENS FÖRFALLOPROFIL – 2016 OCH FRAMÅT

kassa inom 2 dagar) vid årsskiftet till totalt 28,7 GSEK. Därutöver uppgick totala tillgängliga outnyttjade bekräftade bankkreditlöften samt checkräkningskrediter och kortfristiga kreditfaciliteter till 16,2 GSEK vid årets slut.

TeliaSonera AB behöll sina goda kreditbetyg. I februari 2016 bekräftade Moody's Investors Service sin kreditvärdering om Prime-2 för kortfristig upplåning och meddelade att man hade satt sin kreditvärdering om A3 för långfristig upplåning under granskning för nedvärdering. I mars 2016 bekräftade Standard & Poor's Ratings Services sin kreditvärdering om A- för långfristig upplåning och A-2 för kortsiktig upplåning med stabila utsikter.

TeliaSonera har som utgångspunkt att lånefinansieringen ska kanaliseras genom moderbolaget TeliaSonera AB. De huvudsakliga verktygen för extern upplåning beskrivs i noterna K20 och K26 i koncernredovisningen. Under 2015 emitterade TeliaSonera AB motsvarande omkring 7,8 GSEK på lånemarknaderna inom ramen för sitt EMTN-program (Euro Medium Term Note). Den nya finansieringen denominerades i EUR, JPY, SEK och NOK och upptogs med långa löptider. Vid årets utgång var återstående löptid för TeliaSonera AB:s samlade låneportfölj cirka 8,5 år.

Vid utgången av 2015 hade TeliaSonera AB inga utestående bankcertifikat.

Kassaflöde

Kassaflöde från löpande verksamhet steg till 35,2 GSEK (29,3), till större delen på grund av utdelningen från Turkcell om 4,7 GSEK efter skatt. Ökat kassainflöde från underliggande verksamhet samt lägre räntebetalningar netto om 1,0 GSEK bidrog positivt. Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital var negativt med 0,9 GSEK (negativt 0,1).

Betald CAPEX (kassautflöde från investeringar) steg med 2,5 GSEK främst drivet av betalningar hänförliga till fiber- och 4G-utbyggnad. Totalt steg fritt kassaflöde (kassaflöde från löpande verksamhet minus betald CAPEX) till 16,6 GSEK (13,0). I kvarvarande verksamhet uppgick fritt kassaflöde till 12,5 GSEK (8,1).

Kassautflöde från investeringsverksamheten uppgick till 10,3 GSEK (5,8) och består av förvärv och avyttringar, förändringar i lånefordringar och i kortfristiga placeringar samt gottgörelser från eller kapitaltillskott till pensions-

stiftelser. Kontanta betalningar för förvärv uppgick till 6,2 GSEK (1,1), medan kontanta betalningar från avyttringar av aktierelaterade instrument och andra tillgångar uppgick till 4,9 GSEK (2,2). Under 2015 erhöles ingen gottgörelse från den svenska pensionsstiftelsen (0,4 GSEK). Nettoutbetalningar för beviljade lån uppgick till 10,5 GSEK (5,0) och kassainflöde från förändringar netto i kortfristiga placeringar uppgick till 1,6 GSEK (utflöde 2,2).

Kassautflöde från finansieringsverksamheten under 2015 uppgick till 9,6 GSEK (10,3) och inkluderade utdelningar till moderbolagets ägare om 13,0 GSEK (13,0) och 0,8 GSEK (1,1) till ägare till innehav utan bestämmande inflytande. Utbetalningar för förvärv av innehav utan bestämmande inflytande var 0,4 GSEK (-). Nettoinflödet från ny och återbetald upplåning uppgick till 4,1 GSEK (2,7). Avräkningen av säkringsaktiviteter var positiv med 0,5 GSEK (1,2).

Ytterligare information återfinns i Koncernens kassaflödesrapporter och därmed sammanhängande noter i koncernredovisningen.

UTSIKTER FÖR 2016

Målsättningen är att bibehålla EBITDA före engångsposter i lokala valutor, exklusive förvärv och avyttringar, i kvarvarande verksamhet på samma nivå som under 2015.

2016 är kulmen av investeringarna i fiber, mobiltäckning och transformation. CAPEX i kvarvarande verksamhet exklusive kostnader för licenser och frekvenser förväntas bli 14–15 GSEK. Valutakursförändringar kan komma att påverka redovisade belopp i svenska kronor.

Utdelningspolicy

TeliaSonera avser att dela ut minst 80 procent av fritt kassaflöde baserat på koncernstrukturen pro forma exklusive region Eurasien.

För räkenskapsåret 2016, med utbetalning 2017, är målsättningen att dela ut minst 2 SEK per aktie.

Utdelningen ska delas upp i två lika delar och utbetalas i det andra respektive fjärde kvartalet.

Bolagets kapitalstruktur ska fortsatt baseras på en solid kreditvärdering på lång sikt (A- till BBB+).

Kassaflöde MSEK	2015	2014	Förändring (MSEK)	Förändring (%)
Kassaflöde från löpande verksamhet	35 249	29 252	5 997	20,5
Betald CAPEX	-18 699	-16 206	-2 493	15,4
Fritt kassaflöde	16 550	13 046	3 504	26,9
varav kvarvarande verksamhet	12 520	8 141	4 379	53,8
Kassaflöde från övrig investeringsverksamhet	-10 285	-5 774	-4 511	78,1
Kassaflöde före finansieringsverksamhet	6 264	7 272	-1 008	-13,9
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-9 628	-10 269	641	-6,2
Likvida medel vid årets början	28 735	31 355	-2 620	-8,4
Periodens kassaflöde, netto	-3 363	-2 997	-366	12,2
varav kvarvarande verksamhet	-7 082	-6 847	-235	3,4
Kursdifferenser	-38	377	-415	
Likvida medel vid årets slut	25 334	28 735	-3 401	-11,8
varav kvarvarande verksamhet	14 647	21 627	-6 980	-32,3

Bolaget siktar på att ha en skuldsättningsgrad motsvarande måttet nettolåneskuld i relation till EBITDA på 2x plus/minus 0,5x.

TELIASONERA-AKTIE

TeliaSonera-aktien är noterad på Nasdaq Stockholm och Helsinki. Aktiens betalkurs i Stockholm sjönk 16 procent under 2015 till 42,19 SEK. OMX Stockholm 30 Index sjönk under samma period 1 procent och STOXX 600 Telecommunications Index steg 9 procent.

Vid årsskiftet 2015 uppgick TeliaSoneras börsvärde till 182,7 GSEK. Aktien handlades även på andra plattformar utanför Nasdaq Stockholm och Helsinki, med de största volymerna på BATS Chi-X.

Ägandet utanför Sverige och Finland ökade från 28,8 procent till 35,1 procent, främst i USA. Antalet aktieägare vid årsskiftet var 515 437, varav en aktieägare ägde mer än 10 procent av aktierna och rösterna: den svenska staten med 37,3 procent. Ingen annan aktieägare ägde mer än 5 procent av aktierna och rösterna.

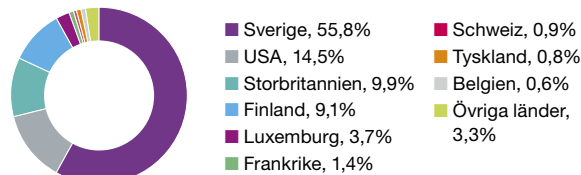
ÄGARSTRUKTUR DEN 31 DECEMBER 2015

Antal aktier	Antal aktie-ägare	Antal emitterade aktier	Procent av emitterade aktier/röster
1 – 500	416 654	74 834 079	1,73
501 – 1 000	38 320	30 473 453	0,70
1 001 – 5 000	47 102	108 117 453	2,50
5 001 – 10 000	6 989	52 195 264	1,21
10 001 – 15 000	1 908	23 861 895	0,55
15 001 – 20 000	1 157	21 115 409	0,49
20 001 –	3 307	4 019 487 228	92,83
Summa, emitterade aktier	515 437	4 330 084 781	100,00

DE STÖRSTA AKTIEÄGARNA DEN 31 DECEMBER 2015

Aktieägare	Antal emitterade aktier	Procent av emitterade aktier/röster
Svenska staten	1 614 513 748	37,3
Solidium Oy	137 123 642	3,2
Capital Group Funds	103 664 983	2,4
AMF Försäkring och Fonder	53 070 108	1,2
Swedbank Robur Fonder	38 789 253	0,9
Bank of Norway	38 187 152	0,9
Nordea Fonder	37 210 695	0,8
SHB Fonder	36 441 314	0,8
SEB Fonder	34 004 257	0,8
iShares	33 157 879	0,8
Övriga aktieägare, totalt	2 203 917 162	50,9
Summa, utestående aktier	4 330 080 193	100,0
TeliaSonera AB, egna aktier	4 588	0,0
Summa, emitterade aktier	4 330 084 781	100,0

AKTIEINNEHAV PER LAND DEN 31 DECEMBER 2015 (% AV TOTALT ANTAL AKTIER)

Kvartalsvis uppdaterad information om aktieägare finns tillgänglig på:

www.teliaasonera.com/Shareholdings

(Information på TeliaSoneras webbplats utgör inte del av denna förvaltningsberättelse)

Data per aktie	2015	2014
Betalkurs vid årets slut (SEK)	42,19	50,40
Högsta betalkurs under året (SEK)	55,65	53,20
Lägsta betalkurs under året (SEK)	40,05	44,32
Antal aktier vid årets slut (miljoner)	4 330,1	4 330,1
Antal aktieägare vid årets slut	515 437	510 566
Vinst per aktie, totalt (SEK)	1,97	3,35
Vinst per aktie, kvarvarande verksamhet (SEK)	2,16	2,78
Utdelning per aktie (SEK) ¹	3,00	3,00
Utdelningsandel (%) ¹	151,9	89,6
Eget kapital per aktie (SEK)	22,61	25,72

¹ För 2015 enligt styrelsens förslag

Källor: Euroclear Sweden och Modular Finance

Den 31 december 2015 uppgick TeliaSoneras emitterade aktiekapital till 13 856 271 299,20 SEK, fördelat på 4 330 084 781 aktier med ett kvotvärde om 3,20 SEK per aktie. TeliaSonera ägde 4 588 egna aktier, motsvarande 14 681,60 SEK. Ytterligare information återfinns i avsnitten "Aktiekapital" och "Egna aktier" i not K19 i koncernredovisningen. Alla emitterade aktier har till fullo betalats och ger, förutom egna aktier, samma rätt att rösta och ta del av bolagets tillgångar. Vid bolagsstämman har varje aktieägare rätt att rösta för det antal aktier hon eller han äger eller representerar. Varje aktie ger en röst. Den 31 december 2015 innehade TeliaSoneras finska pensionsstiftelse 366 802 aktier och dess finska personalstiftelse 531 499 aktier i bolaget, representerande totalt 0,02 procent av utestående aktier.

Det finns inga regler i svensk lagstiftning eller TeliaSonera AB:s bolagsordning som skulle begränsa möjligheterna att överföra aktier i TeliaSonera. TeliaSonera känner inte till några avtal rörande TeliaSoneras aktier mellan större aktieägare i bolaget.

Styrelsen har för närvarande inte bolagsstämmans bemyndigande att emittera nya aktier men har bemyndigande att återköpa maximalt 10 procent av totalt antal utestående TeliaSonera-aktier före årsstämman 2016. För att fortsätta förse styrelsen med ett verktyg för att anpassa och

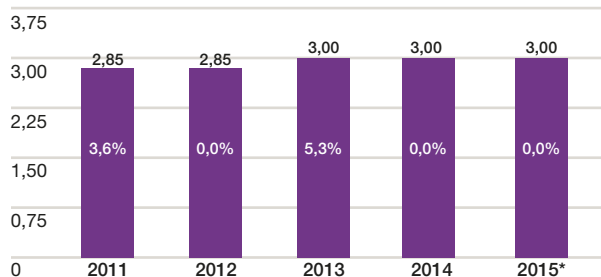
förbättra TeliaSoneras kapitalstruktur föreslår styrelsen att årsstämman den 12 april 2016 beslutar om bemyndigande om återköp av egna aktier. Bemyndigandet ska kunna utnyttjas vid ett eller flera tillfällen före årsstämman 2017. Maximalt antal egna aktier som innehas av bolaget får inte överstiga 10 procent av det totala antalet aktier.

Vid en omfattande ägarförändring i TeliaSonera AB ("change of control") skulle bolaget kunna tvingas att återbetala vissa lån på kort varsel då vissa av TeliaSoneras finansieringsavtal inkluderar sedvanliga klausuler om ägarförändringar. För att bli tillämpliga omfattar dessa klausuler i allmänhet även andra villkor, till exempel att ett förändrat ägande måste orsaka negativa förändringar i TeliaSoneras kreditvärdering.

För 2015 föreslår styrelsen att årsstämman beslutar om en ordinarie utdelning om 3,00 SEK (3,00) per aktie, totalt 12 990 MSEK (12 990) eller 152 procent (90) av totalt årsresultat hänförligt till moderbolagets aktieägare. Utdelningen ska delas upp och betalas ut i två lika delar om 1,50 SEK var, en i april 2016 och en i oktober 2016. Se även "Förslag till vinstdisposition".

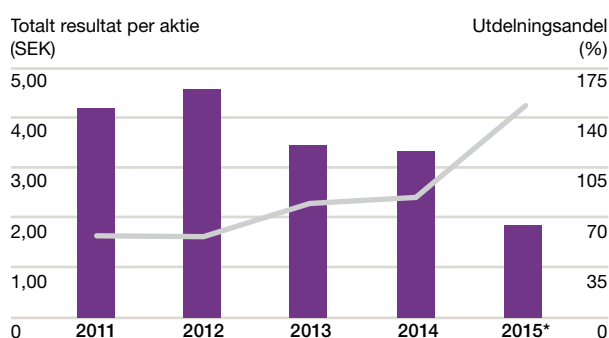
ORDINARIE UTDELNING PER AKTIE OCH FÖRÄNDRING MOT FÖREGÅENDE ÅR (PROCENT)

Ordinarie utdelning
per aktie (SEK)

* För 2015 enligt styrelsens förslag

TOTALT RESULTAT PER AKTIE OCH UTDELNINGSANDEL

* Utdelningsandel för 2015 i enlighet med styrelsens utdelningsförslag

UTVECKLING PER REGION OCH LAND 2015

Förbättrad tillväxt av tjänsteintäkter i konsumentsegmentet i region Sverige

ANDEL AV KONCERNEN TOTALT, KVARVARANDE

VERKSAMHET (%)

NETTOOMSÄTTNING

RÖRELSERESULTAT

CAPEX

ANTAL ANSTÄLLDA

MSEK, förutom marginaler, operativa data och förändringar (Δ)

	2015	2014	Δ (%)
Nettoomsättning	37 336	36 456	2,4
Förändring (%) lokal organisk	2,0		
varav tjänsteintäkter (externa)	32 194	31 927	0,8
förändring (%) lokal organisk	0,3		
EBITDA före engångsposter	14 267	14 311	-0,3
Marginal (%)	38,2	39,3	
Resultat från intressebolag och joint ventures	-20	-5	
Rörelseresultat före engångsposter	9 797	10 130	-3,3
Rörelseresultat	9 284	9 746	-4,7
CAPEX exklusive licens- och frekvensavgifter	6 179	4 936	25,2
% av tjänsteintäkter	19,2	15,5	
EBITDA före engångsposter minus CAPEX	8 088	9 375	-13,7
Abonnemang, periodens utgång (000)			
Mobil	6 067	6 186	-1,9
Fast telefoni	1 896	2 054	-7,7
Bredband	1 306	1 275	2,4
Tv	730	697	4,7
Anställda, periodens utgång	6 695	6 740	-0,7

Ytterligare (icke reviderad) segmentsinformation finns tillgänglig på www.teliaSonera.com; se även ingressen till denna förvaltningsberättelse för information om omräknad finansiell information.

I region Sverige var efterfrågan på höghastighetsinternet från konsumenter fortsatt stark. Fiber- och 4G-utbyggnaden fortsatte i snabb takt i enlighet med vår strategi att erbjuda den bästa nätuppkopplingen. Inom konsumentsegmentet fortsatte mobila tjänsteintäkter att växa i samband med lansering av förmånliga kunderbudanden. Erbjudanden med en kombination av fria röstsamtal och större datapotter lanserades och TeliaSonera var först i Sverige att lansera "Surfpott" där kunderna kan spara oanvänd surfmängd för framtida surf. Vid slutet av året lanserades dessutom fri roaming i Norden och Baltikum för kunder i Sverige. Avseende fasta tjänsteintäkter var det ett rekordstort antal nya fiberuppkopplingar och TeliaSoneras nät överstiger nu 1,3 miljoner hushåll som kan ansluta sig till fiber. Höghastighetsinternet hjälper till att öka antalet abonnemang och genomsnittlig intäkt per användare både inom bredband och tv medan kopparbaserade telefonitjänster fortsatte att minska. Inom företagssegmentet var det fortsatt hård konkurrens med stark prispress och TeliaSonera förbättrade sina erbjudanden för att stötta utvecklingen för små och medelstora företag och SoHo (Small office/Home office) genom införandet av en personlig rådgivare.

Nettoomsättningen exklusive förvärv och avyttringar steg 2,0 procent. Nettoomsättningen i rapporterad valuta inklusive förvärv och avyttringar steg 2,4 procent till 37 336 MSEK (36 456). Den positiva effekten från valutakursförändringar var 0,4 procent. Tjänsteintäkter exklusive förvärv och avyttringar ökade 0,3 procent. Mobila tjänsteintäkter ökade 1,5 procent inklusive en tillväxt på 1,3 procent i fakturerade intäkter, hjälpt av en stark försäljning inom konsumentsidan som mer än uppvägs för nedgången i företagssegmentet. Genomsnittlig mobil intäkt per användare ökade liksom för avtalsabonnemang, dock inte tillräckligt för att uppväga nedgången i förbetalda abonnemang. Fasta tjänsteintäkter visade också en liten positiv tillväxt på 0,1 procent, drivet av engångsavgifter från fiber men också av ökande bredbands- och tv-intäkter. Antalet bredbands- och tv-abonnemang ökade liksom genomsnittlig intäkt per användare för dessa tjänster.

EBITDA före engångsposter sjönk 0,3 procent till 14 267 MSEK (14 311) medan EBITDA före engångsposter, förvärv och avyttringar sjönk 0,5 procent. Takten i nedgången i EBITDA avtog men var fortsatt negativt påverkad av nedgången i kopparbaserade telefonitjänster såväl som höjning av sociala kostnader för ungdomar, högre pensionskostnader och marknadsföringskostnader. På den positiva sidan bidrog ökade mobila tjänsteintäkter samt engångsintäkter från fiber. Dessutom ökade hårdvaruförsäljningen och marginalen på den förbättrades. EBITDA-marginalen föll till 38,2 procent (39,3).

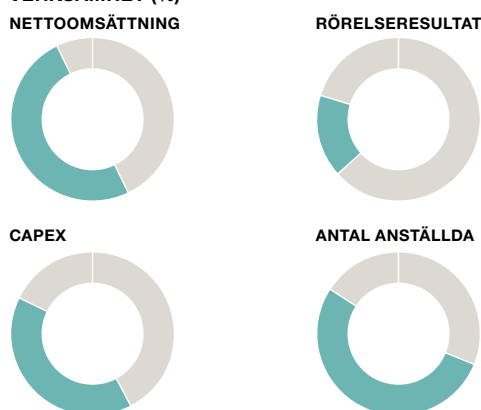
Rörelseresultat före engångsposter sjönk 3,3 procent till 9 797 MSEK (10 130). Engångsposter uppgick till 514 MSEK och var främst hänförliga till omstrukturingskostnader.

CAPEX steg till 6 179 MSEK (4 936). Inga licenser och frekvenser förvärvades under året. Investeringarna utgjordes främst av fiber och 4G för att öka täckningen och kapaciteten i syfte att kunna möta kundernas ökade dataanvändning.

Investeringar gjordes även inom transformation, moderniseringen av TeliaSonera för att kunna fortsätta resan mot att bli nästa generations telekombolag.

Omsättningstillväxt i region Europa

ANDEL AV KONCERNEN TOTALT, KVARVARANDE VERKSAMHET (%)

MSEK, förutom marginaler, operativa data och förändringar (Δ)	2015	2014	Δ (%)
Nettoomsättning	43 730	39 667	10,2
Förändring (%) lokal organisk	2,7		
varav tjänsteintäkter (externa)	34 501	32 488	6,2
förändring (%) lokal organisk	-2,0		
EBITDA före engångsposter	10 584	9 772	8,3
Marginal (%)	24,2	24,6	
Resultat från intressebolag och joint ventures	119	108	9,9
Rörelseresultat före engångsposter	4 875	4 759	2,4
Rörelseresultat	2 375	4 401	-46,0
CAPEX exklusive licens- och frekvensavgifter	5 517	4 699	17,4
% av tjänsteintäkter	16,0	14,5	
EBITDA före engångsposter minus CAPEX	4 761	5 073	-6,2
Abonnemang, periodens utgång (000)			
Mobil	13 914	13 166	5,7
Fast telefoni	942	980	-3,9
Bredband	1 283	1 268	1,2
Tv	900	854	5,4
Anställda, periodens utgång	11 305	10 917	3,6

Ytterligare (icke reviderad) segmentsinformation finns tillgänglig på www.teliaSonera.com; se även ingressen till denna förvaltningsberättelse för information om omräknad finansiell information.

Marknadsutvecklingen under 2015 var, liksom föregående år, fokuserad på att generera intäkter på den ökande datatrafiken. Tjänsten "Roam like home" lanserades på flera marknader. Antalet mobilabonnemang fortsatte att öka med fortsatt skifte från förbetalda abonnemang till avtalsabonnemang. Bland de fasta tjänsterna växte de fiberbaserade tjänsterna alltjämt men inte tillräckligt för att kompensera nedgången i kopparbaserade tjänster. Prispressen fortsatte främst inom företagssegmentet, mest tydligt i Finland och Danmark. I början av året förvärvade TeliaSonera Tele2:s norska verksamhet.

Nettoomsättningen i lokala valutor exklusive förvärv och avyttringar steg 2,7 procent då en ökad hårdvaruförsäljning kompenserade för nedgången i tjänsteintäkter. I rapporterad valuta steg nettoomsättningen 10,2 procent till 43 730 MSEK (39 667). Den positiva effekten från valutakursförändringar var 1,4 procent och den positiva effekten från förvärv och avyttringar var 6,1 procent. Tjänsteintäkter sjönk 2,0 procent i lokal valuta exklusive förvärv och avyttringar, pressade av en nedgång i samtrafikintäkter på de flesta marknader.

EBITDA före engångsposter ökade till 10 584 MSEK (9 772) i rapporterad valuta medan marginalen sjönk till 24,2 procent från 24,6 procent främst på grund av ofördelaktiga förändringar i försäljningsmixen i alla länder med en större andel av hårdvara med låg marginal. I lokala valutor exklusive förvärv och avyttringar sjönk EBITDA före engångsposter 0,8 procent.

Rörelseresultat före engångsposter ökade 2,4 procent i rapporterad valuta. Engångsposter under 2015 var främst hänförliga till en icke likviditetspåverkande goodwill-nedskrivning i Danmark, förvärvet och integrationskostnader i Norge samt personalomstrukturering. Rörelseresultatet sjönk 46,0 procent i rapporterad valuta främst på grund av goodwill-nedskrivningen hänförlig till Danmark.

CAPEX exklusive avgifter för licenser och frekvenser i lokala valutor steg 16,2 procent främst på grund av ökad takt av 4G-utbyggnad i Norge samt investeringar avseende 4G-täckning i Finland.

Finland – Tillväxt i fakturerade intäkter

MSEK, förutom marginaler, operativa data och förändringar (Δ)	2015	2014	Δ (%)
Nettoomsättning	13 279	12 905	2,9
Förändring (%) lokal organisk	0,0		
varav tjänsteintäkter (externa)	11 065	11 082	-0,2
förändring (%) lokal organisk	-2,9		
EBITDA före engångsposter	3 945	3 925	0,5
Marginal (%)	29,7	30,4	
Abonnemang, periodens utgång (000)			
Mobil	3 306	3 281	0,8
Fast telefoni	80	99	-19,2
Bredband	527	561	-6,1
Tv	486	481	1,0

Nettoomsättningen steg 2,9 procent till 13 279 MSEK (12 905) i rapporterad valuta, medan den var oförändrad i lokal valuta exklusive förvärv och avyttringar då ökad hårdvaruförsäljning uppvägs nedgången i tjänsteintäkter. Tjänsteintäkter sjönk 2,9 procent i lokal valuta, exklusive förvärv och avyttringar, drivet av lägre mobila samtrafikintäkter och fasta tjänsteintäkter. Nedgången i mobila tjänsteintäkter beror på lägre samtrafikavgifter och en mindre nedgång i fakturerade intäkter i företagssegmentet. Tv-tjänster växte 7,0 procent i lokal valuta. Tjänsteintäkter från fast bredband sjönk då konkurrens från mobiltjänster påverkade genomsnittlig intäkt per användare och antal abonnemang.

EBITDA-marginalen före engångsposter sjönk något till 29,7 procent från 30,4 procent, påverkad av förändringar i produktmixen. EBITDA före engångsposter exklusive förvärv och avyttringar sjönk 2,2 procent i lokal valuta.

Antalet mobil- och tv-abonnemang steg med 25 000 respektive 5 000 under året, medan fasttelefoni och bredband sjönk med 19 000 respektive 34 000, de senare på grund av konkurrens från mobilerbjudanden.

Norge – Hjälpt av synergier

MSEK, förutom marginaler, operativa data och förändringar (Δ)	2015	2014	Δ (%)
Nettoomsättning	9 165	6 864	33,5
Förändring (%) lokal organisk	4,9		
varav tjänsteintäkter (externa)	7 556	5 655	33,6
förändring (%) lokal organisk	0,4		
EBITDA före engångsposter	2 761	2 130	29,6
Marginal (%)	30,1	31,0	
Abonnemang, periodens utgång (000)			
Mobil	2 311	1 517	52,4

Nettoomsättningen ökade 33,5 procent till 9 165 MSEK (6 864) i rapporterad valuta tack vare förvärvet av Tele2:s verksamhet. Tjänsteintäkter steg 0,4 procent i lokal valuta exklusive förvärv och avyttringar. Genomsnittlig mobilintäkt per användare sjönk något på grund av stark prispress i företagssegmentet. Ökade hårdvaruintäkter mer än kompenserade för nedgången i genomsnittlig intäkt per användare vilket jämfört med föregående år medförde en ökning med 4,9 procent av nettoomsättningen i lokal valuta exklusive förvärv och avyttringar.

EBITDA-marginalen före engångsposter sjönk från 31,0 procent till 30,1 procent på grund av ökade marknadsföringskostnader.

Antalet mobilabonnemang ökade med 794 000 under året, påverkat av förvärvet av Tele2.

Danmark – Fortsatt abonnemangstillväxt

MSEK, förutom marginaler, operativa data och förändringar (Δ)	2015	2014	Δ (%)
Nettoomsättning	5 890	5 761	2,2
Förändring (%) lokal organisk	-0,4		
varav tjänsteintäkter (externa)	4 247	4 272	-0,6
förändring (%) lokal organisk	-3,2		
EBITDA före engångsposter	743	771	-3,7
Marginal (%)	12,6	13,4	
Abonnemang, periodens utgång (000)			
Mobil	1 644	1 581	4,0
Fast telefoni	114	122	-6,6
Bredband	135	114	18,4
Tv	28	20	40,0

Nettoomsättningen i rapporterad valuta ökade 2,2 procent till 5 890 MSEK (5 761). Tjänsteintäkter sjönk 3,2 procent i lokal valuta exklusive förvärv och avyttringar. Mobila tjänsteintäkter föll 4,3 procent trots tillväxt i abonnemangsbasen, på grund av stark priskonkurrens och en sänkning av reglerade samtrafikpriser. Intäkter från fast bredband och tv växte tack vare ett ökat antal abonnemang.

EBITDA-marginalen före engångsposter sjönk till 12,6 procent från 13,4 procent, på grund av ökade kostnader.

Antalet mobilabonnemang steg med 63 000 under året. Fasttelefoniabonnemang sjönk med 8 000 medan bredbands- och tv-abonnemang ökade med 21 000 respektive 8 000.

Litauen – Tillväxt i tv-abonnemang

MSEK, förutom marginaler, operativa data och förändringar (Δ)	2015	2014	Δ (%)
Nettoomsättning	3 146	2 950	6,6
Förändring (%) lokal organisk	3,7		
varav tjänsteintäkter (externa)	2 536	2 474	2,5
förändring (%) lokal organisk	-0,3		
EBITDA före engångsposter	1 051	1 012	3,9
Marginal (%)	33,4	34,3	
Abonnemang, periodens utgång (000)			
Mobil	1 327	1 378	-3,7
Fast telefoni	447	468	-4,5
Bredband	390	369	5,7
Tv	212	187	13,4

Nettoomsättningen i rapporterad valuta steg 6,6 procent till 3 146 MSEK (2 950). Tjänsteintäkter sjönk 0,3 procent i lokal valuta exklusive förvärv och avyttringar. Mobila tjänsteintäkter ökade 6,1 procent medan fasta tjänsteintäkter sjönk 3,4 procent främst på grund av nedgång i fasttelefoni. Genomsnittlig mobilintäkt per användare ökade 13,4 procent tack vare en större andel avtalsabonnemang.

EBITDA-marginalen före engångsposter sjönk till 33,4 procent från 34,3 procent delvis på grund av förändrad produktmix med en högre andel hårdvara med låg marginal.

Antalet mobilabonnemang minskade med 51 000 under året, förbetalda abonnemang sjönk medan avtalsabonnemang ökade i linje med den övergripande trenden på marknaden. Fasttelefoniabonnemang sjönk medan bredbandsabonnemang steg med 21 000 och tv-abonnemang med 25 000.

Lettland – Ökade tjänsteintäkter

MSEK, förutom marginaler, operativa data och förändringar (Δ)	2015	2014	Δ (%)
Nettoomsättning	1 660	1 458	13,8
Förändring (%) lokal organisk	10,7		
varav tjänsteintäkter (externa)	1 188	1 132	5,0
förändring (%) lokal organisk	2,1		
EBITDA före engångsposter	548	454	20,6
Marginal (%)	33,0	31,2	
Abonnemang, periodens utgång (000)			
Mobil	1 119	1 097	2,0

Nettoomsättningen steg 13,8 procent till 1 660 MSEK (1 458) i rapporterad valuta. Tjänsteintäkter steg 2,1 procent i lokal valuta exklusive förvärv och avyttringar. Fakturerade intäkter ökade men inte tillräckligt för att fullt ut kompensera lägre samtrafikintäkter vilket ledde till en nedgång i mobila tjänsteintäkter. Genomsnittlig mobilintäkt per användare ökade 1,9 procent tack vare en förskjutning från förbetalda abonnemang till avtalsabonnemang med högre genomsnittsintäkt per användare.

EBITDA-marginalen före engångsposter steg till 33,0 procent från 31,2 procent tack vare förbättrad marginal från hårdvaruförsäljning och högre fakturerade intäkter.

Antalet mobilabonnemang steg med 22 000 då en nedgång om 34 000 förbetalda abonnemang mer än uppvägdes av en ökning med 55 000 avtalsabonnemang.

Estland – Press på tjänsteintäkter och lönsamhet

MSEK, förutom marginaler, operativa data och förändringar (Δ)	2015	2014	Δ (%)
Nettoomsättning	2 692	2 630	2,4
Förändring (%) lokal organisk	-3,0		
varav tjänsteintäkter (externa)	2 062	2 075	-0,6
förändring (%) lokal organisk	-6,0		
EBITDA före engångsposter	817	855	-4,5
Marginal (%)	30,3	32,5	
Abonnemang, periodens utgång (000)			
Mobil	863	841	2,6
Fast	301	291	3,4
Bredband	231	224	3,1
Tv	174	166	4,8

Nettoomsättningen steg 2,4 procent till 2 692 MSEK (2 630) i rapporterad valuta. Tjänsteintäkter sjönk 6,0 procent i lokal valuta exklusive förvärv och avyttringar. Mobila tjänsteintäkter sjönk 11,0 procent. Nedgången drevs av lägre grossistvolym och en sänkning av samtrafikpriserna medan fakturerade intäkter steg. Fasta tjänsteintäkter sjönk då tillväxten i bredbands- och tv-tjänster inte kunde uppväga nedgången i intäkter från fasttelefoni och övriga fasta tjänster. Genomsnittlig mobilintäkt per användare steg något till följd av ökningen av avtalsabonnemang med högre genomsnittsintäkt per användare.

EBITDA-marginalen före engångsposter sjönk till 30,3 procent från 32,5 procent, främst på grund av lägre grossistintäkter.

Antalet mobilabonnemang ökade med 22 000 avtalsabonnemang. Antalet tv-abonnemang ökade med 8 000 under året.

Spanien – Marginalförbättring

MSEK, förutom marginaler, operativa data och förändringar (Δ)	2015	2014	Δ (%)
Nettoomsättning	7 992	7 392	8,1
Förändring (%) lokal organisk	5,2		
varav tjänsteintäkter (externa)	5 847	5 799	0,8
förändring (%) lokal organisk	-1,9		
EBITDA före engångsposter	720	625	15,2
Marginal (%)	9,0	8,5	
Abonnemang, periodens utgång (000)			
Mobil	3 344	3 471	-3,6

Nettoomsättningen steg 8,1 procent till 7 992 MSEK (7 392) i rapporterad valuta. Tjänsteintäkter föll 1,9 procent i lokal valuta exklusive förvärv och avyttringar. Genomsnittlig mobilintäkt per användare var oförändrad trots hård konkurrens på marknaden där förbetalda abonnemang med låg genomsnittsintäkt per användare delvis har ersatts med avtalsabonnemang med högre genomsnittsintäkt per användare.

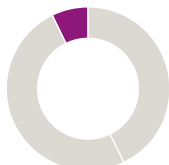
EBITDA-marginalen före engångsposter ökade till 9,0 procent från 8,5 procent.

Antalet mobilabonnemang sjönk med 127 000 under året. Förbetalda mobilabonnemang sjönk med 219 000 medan avtalsabonnemang ökade med 92 000 tack vare introduktionen av erbjudanden med stora datamängder.

Övrig verksamhet

ANDEL AV KONCERNEN TOTALT, KVARVARANDE VERKSAMHET (%)

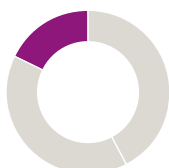
NETTOOMSÄTTNING

RÖRELSERESULTAT

CAPEX

ANTAL ANSTÄLLDA

Nettoomsättningen steg 4,5 procent i lokala valutor exklusive förvärv och avyttringar. I rapporterad valuta steg nettoomsättningen 10,1 procent till 7 753 MSEK (7 043). Ökningen kom främst från högre tjänsteintäkter i International Carrier.

EBITDA före engångsposter steg till 430 MSEK (282). I International Carrier steg EBITDA till följd av högre tjänsteintäkter.

Resultat från intressebolag sjönk till 3 295 MSEK (4 463) då resultat från MegaFon och Turkcell sjönk på grund av negativa effekter från valutakursförändringar.

Rörelseresultat sjönk till 2 948 MSEK (3 597) främst på grund av lägre resultat från intressebolag.

CAPEX om 2 593 MSEK (2 317) var främst hänförliga till koncerngemensamma investeringar relaterade till byggnader och förbättring av it-tillgångar samt utveckling av kärnnätet och plattformar.

MSEK, förutom marginaler, operativa data och förändringar (Δ)	2015	2014	Δ (%)
Nettoomsättning	7 753	7 043	10,1
Förändring (%) lokal organisk	4,5		
varav International Carrier	6 631	5 964	11,2
EBITDA före engångsposter	430	282	52,5
varav International Carrier	401	371	8,1
Marginal (%)	5,5	4,0	
Resultat från intressebolag och joint ventures	3 295	4 463	-26,2
varav Ryssland	1 413	2 247	-37,1
varav Turkiet	1 894	2 213	-14,4
Rörelseresultat före engångsposter	3 141	3 948	-20,4
Rörelseresultat	2 948	3 597	-18,0
CAPEX	2 593	2 317	11,9
Anställda, periodens utgång	3 342	3 236	3,3

Ytterligare (icke reviderad) segmentsinformation finns tillgänglig på www.teliasonera.com.

FÖRVÄRV OCH AVYTTRINGAR

Under 2015 träffades följande överenskommelser avseende dotterbolag, intressebolag och utomstående bolag. För ytterligare information om rörelseförvärv, se not K33 i koncernredovisningen.

Datum	Land	Kommentarer
2 januari 2015	Sverige	TeliaSonera förvärvade samtliga aktier i Transit Bredband AB, en lokal nätoperatör inom öppen fiber.
12 februari 2015	Norge	Den 7 juli 2014 tillkännagav TeliaSonera att man träffat avtal om att förvärva Tele2:s norska verksamhet (Tele2 Norge AS och Network Norway AS) till ett pris om 5,1 GSEK på skuldfri bas. TeliaSonera åtog sig också att uppnå 4G-täckning på 98 procent av befolkningen till 2016, två år tidigare än vad som krävs. Förvärvet förutsatte godkännande från den norska konkurrensmyndigheten. Den 5 februari 2015 tillkännagav TeliaSonera att förvärvet hade godkänts och transaktionen slutfördes den 12 februari 2015. Som en del av eftergifterna för att få affären godkänd såldes företagskundbasen samt marknads- och säljorganisationen i Network Norway till ICE Communication Norge AS. Därutöver sålde TeliaSonera infrastruktur till ICE. TeliaSonera och Tele2 överenskom därför att priset justeras till 4,5 GSEK på skuldfri bas. Samtidigt upprepade TeliaSonera sitt åtagande avseende utbyggnaden av 4G.
4 maj 2015 och 1 september 2015	Sverige	TeliaSonera breddade sin portfölj inom området maskiner som talar med maskiner (M2M) och uppkopplade saker (internet of things) genom förvärv av ett 30-procentigt ägande i Springworks AB.
4 juni 2015	Sverige	TeliaSonera förvärvade ett nära 5-procentigt innehav i Soundtrack your brand Sweden AB som är återförsäljare av Spotifys abonnemangstjänst för strömmad musik till företagskunder.
8 juni 2015	Finland	TeliaSonera förvärvade samtliga utestående aktier i ict-verstas Oy som tillhandahåller kommunikationslösningar för företagskunder.
10 juni 2015	Luxemburg	TeliaSonera tillkännagav att TeliaSonera och Spotify hade beslutat att ytterligare förstärka samarbetet efter fem års framgångsrikt partnerskap och TeliaSonera investerade 115 MUSD i en 1,4-procentig andel i moderbolaget Spotify Technology S.A.
3 augusti 2015	Estland	TeliaSonera förvärvade samtliga andelar i Green IT OÜ, verksamt inom uthyrning och tillgångsförvaltning av it-produkter.
11 september 2015	Danmark	Den 3 december 2014 tillkännagav TeliaSonera att man ingått avtal med Telenor om att slå samman sina danska verksamheter i ett nytt gemensamt bolag där parterna kommer att äga 50 procent vardera. Transaktionen krävde godkännande från EU-kommissionen. Den 8 april 2015 tillkännagav TeliaSonera att kommissionen hade meddelat att den skulle inleda en djupgående undersökning av den föreslagna sammanslagningen. Den 23 juni 2015 tillkännagav TeliaSonera att kommissionen hade tagit nästa steg i undersökningen av den föreslagna fusionen genom att rikta ett så kallat "statement of objections" till de två företagen. Den 11 september 2015 tillkännagav TeliaSonera och Telenor att man avbrutit arbetet med det föreslagna samgåendet av bolagens respektive verksamhet i Danmark. Bolagen hade inte lyckats komma överens med EU-kommissionen om acceptabla villkor för att fullfölja planen att skapa en robust mobiloperatör.
5 oktober 2015	Sverige	TeliaSonera förvärvade samtliga aktier i Växjö Support Center Försäljnings AB, ett utbildnings- och supportföretag inom mobilitetstjänster för företag.
21 december 2015	Nepal	TeliaSonera tillkännagav att man hade träffat en överenskommelse om att sälja sitt innehav om 60,4 procent i den nepalesiska operatören Ncell till Axiata, en av Asiens största telekomkoncerner, för 1 030 MUSD på skuldfri bas. Samtidigt skall TeliaSonera lösa sitt ekonomiska intresse i det lokala ägandet om 20 procent mot en ersättning på 48 MUSD. Transaktionerna är ömsesidigt beroende av varandra. Ncell hade den 30 september 2015 en nettokassa på omkring 284 MUSD, efter förvärvsvärdejusteringar. TeliaSonera kommer när transaktionen slutförs att kompenseras för detta i proportion till sitt ekonomiska intresse om 80,4 procent. Försäljningen resulterar, efter samtliga transaktioner, i en positiv likviditetspåverkan om cirka 7,5 GSEK efter avsättningar för framför allt skatt. Transaktionen beräknas slutföras under första halvåret 2016.
30 december 2015	Danmark	DLG Tele I/S blev ett helägt dotterbolag då TeliaSonera förvärvade ytterligare en 50-procentig andel i bolaget.

RÄTTSLIGA OCH ADMINISTRATIVA TVISTER

Inom ramen för den löpande affärsverksamheten är TeliaSonera part i ett antal rättsliga tvister. Förfarandena avser främst krav som gjorts gällande utifrån affärsjuridiska aspekter samt frågor avseende reglering av telekommunikationsområdet och konkurrenslagstiftning. Ytterligare information återfinns i not K29 i koncernredovisningen samt i Risker och osäkerheter, särskilt avsnittet "Granskning av transaktioner i Eurasien".

INNOVATION, FORSKNING OCH UTVECKLING

TeliaSoneras aktiviteter inom innovation, forskning och utveckling (FoU) bedrivs för att säkerställa TeliaSoneras ledande position inom telekombranschen liksom att säkerställa konkurrenskraftig verksamhet på kort och lång sikt.

Efter mer än fem framgångsrika år beslutade TeliaSonera och Spotify att stärka sitt innovationspartnerskap. TeliaSonera och Spotify förenade krafter för att ta innovation till nästa nivå och båda bolagen satsar också resurser och personal och andra tillgångar för att driva gemensam innovation inom områden som mediadistribution, kundinsikt, dataanalys och annonsering. Samarbetet syftar till att kunna erbjuda kunderna den bästa möjliga upplevelsen av att använda TeliaSoneras tjänster i deras uppkopplade livsstil, när som helst och var som helst.

TeliaSonera har också ingått samarbete med Soundtrack Your Brand, leverantören av musikabonnemang för strömmade tjänster till företagssektorn under Spotifys varumärke. I januari 2015 introducerade TeliaSonera Spotify Business™ till små företagskunder i Sverige.

Som den första operatören i världen lanserade TeliaSonera en molnbaserad lösning som möjliggör avancerade lösningar för bilar idag och imorgon. Tillsammans med partners i bil- och försäkringsbranschen kommer en kombination av kontrollfunktionaliteter, högkvalitativ uppkoppling och mervärdestjänster att bli tillgängliga i Norden och Baltikum med start i Sverige under 2016. Gränssnittet mot slutkund och tekniska plattformar levereras av Springworks, en pionjär inom smarta användargränssnitt till applikationer för uppkopplade saker. Under 2015 investerade TeliaSonera i Springworks för att driva på utvecklingen av innovationstjänster.

Hälsövård var ett annat framgångsrikt område för TeliaSonera under 2015. I Sverige utökades organisationen för Telia Healthcare, vidgades visionen och verksamhetsplanen samt påskyndades produktutvecklingen. Bland fem pågående satsningar påbörjade CareView och HomeCare pilotstudier under 2015. I Finland etablerades organisationen Sonera Healthcare, Sonera Care-lösningar testades och ytterligare några pilotstudier ska snart påbörjas.

Innovationssatsningar och fokus stärktes ytterligare genom att slå samman resurser inom den nyligen etablerade organisationsenheten Purple+. Som en del av

Global Business har Purple+ uppdraget att identifiera, utveckla och testa framtida tjänsteerbjudanden inom hela koncernen. Aktiviteter omfattar att utveckla idéer för nya intäktsströmmar, ta fram nya affärsmodeller, lösningar och förstklassig kundupplevelse. Teamet i Purple+ arbetar tätt med företag som vi har partnerskap med såsom Spotify och med potentiella kunder för att snabbt förnya genom en cykel av gör-mät-lär. Enheten Purple+ arbetar i Epicenter, Stockholms första "innovationshus" mitt i city och i hjärtat av Sveriges digitala region.

Den 31 december 2015 hade TeliaSonera 320 "patentfamiljer" och 1 950 patent och patentansökningar, varav ingen enskild var av avgörande betydelse för verksamheten. Under 2015 övergav TeliaSonera avsiktligt 60 patentfamiljer som avser föråldrade lösningar eller på annat sätt minskat värdet av patentfamiljen.

I kvarvarande verksamhet uppgick TeliaSoneras FoU-kostnader under 2015 till 147 MSEK (228).

MILJÖ

TeliaSonera är fast beslutet att använda sig av miljömäsigt hållbara metoder. Koncernens miljöpolicy, som också omfattar alla majoritetsägda dotterbolag, utgör vägledning i arbetet. TeliaSonera-bolag ska som ett minimum följa lokala lagkrav var de än är verksamma. TeliaSonera bedriver ingen verksamhet i Sverige som kräver miljötillstånd från myndigheterna i enlighet med den svenska miljöbalkens kapitel 9.

För ytterligare information rörande miljömål och andra initiativ, se Miljöansvar.

ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Föreslagna ersättningsprinciper för koncernledningen 2016

Styrelsen föreslår att årsstämman den 12 april 2016 beslutar om följande riktlinjer för ersättning till koncernledningen. Med koncernledning avses koncernchefen och övriga medlemmar i ledningsgruppen.

Syftet med riktlinjerna

Syftet med riktlinjerna är att säkerställa att bolaget kan attrahera och behålla de bästa individerna som verksamheten behöver för att säkerställa så att syfte och strategi uppnås. Ersättning till koncernledningen bygger på principen att det är den totala ersättningen som ska beaktas. Den totala ersättningen ska vara konkurrenskraftig men ej marknadsledande. Riktlinjerna ska möjliggöra internationell rekrytering och stödja mångfald inom koncernledningen. Marknadsjämförelser ska göras mot en jämförelsegrupp av bolag av liknande storlek, bransch och komplexitet. Den totala ersättningen ska omfatta fast grundlön, pensionsförmån, villkor för uppsägning, avgångsvederlag och övriga förmåner.

Fast grundlön

Den fasta grundlönen för en medlem av koncernledningen ska baseras på kompetens, ansvar och prestation. För att fastställa en befattnings omfattning använder bolaget ett internationellt utvärderingssystem. Jämförelser mot marknadsdata görs på regelbunden basis. Individens prestation följs upp och ligger till grund för den årliga översynen av den fasta lönen.

Pension

Pension och pensionsförmåner ska vara premiebestämda, vilket innebär att en fastställd procentsats av individens årliga grundlön betalas in i pensionspremie. Vid fastställande av premiens storlek ska den totala ersättningen beaktas. Premien ska jämföras mot marknadsdata och kan variera beroende på sammansättningen av fast lön och pension. Pensionsåldern är vanligtvis 65 år.

Övriga förmåner

Bolaget tillhandahåller övriga förmåner i enlighet med marknadspraxis. En medlem av koncernledningen kan vara berättigad till förmånsbil, hälso- och sjukvårdsförmån, etc. Internationellt anställda medlemmar av koncernledningen, och den som ombeds att flytta till annat land än sitt hemland, kan under en begränsad period komma att erbjudas förmåner kopplade till uppdraget.

Villkor för uppsägning och avgångsvederlag

Uppsägningstiden för en medlem av koncernledningen kan vara upp till sex månader (tolv månader för koncernchefen) vid uppsägning från den anställdes sida, och upp till tolv månader vid uppsägning från bolagets sida. I de fall uppsägningen sker från bolagets sida kan individen vara berättigad till avgångsvederlag i upp till tolv månader. Avgångsvederlag utgör ej grund för beräkning av semesterlön eller pensionsavsättning. Uppsägning och avgångsvederlag ska också reduceras i det fall individen är berättigad till lön från ny anställning eller om individen bedriver egen verksamhet under uppsägningstiden eller under tid då avgångsvederlag betalas ut.

Styrelsen äger rätt att göra mindre avvikelser på individuell basis från de här ovan presenterade principerna. Ersättningsriktlinjerna för 2015 återges i not K31 i koncernredovisningen.

Långsiktigt incitamentsprogram 2015/2018

Vid årsstämman som hölls den 8 april 2015 beslutades att införa ett långsiktigt incitamentsprogram som omfattar cirka 200 nyckelpersoner. Koncernledningen omfattas inte av detta program. Ett långsiktigt incitamentsprogram skall förstärka TeliaSoneras möjligheter att rekrytera och behålla talangfulla nyckelpersoner, skapa ett långsiktigt förtroende

för och engagemang i koncernens långsiktiga utveckling, stärka koncernens ansträngningar att bli ett mer enat bolag – ”En koncern”, skapa överensstämmelse mellan nyckelpersonernas och aktieägarnas intressen, öka andelen av ersättningen som är kopplad till bolagets prestationer och uppmuntra till aktieäggande bland nyckelpersonerna.

Programmet belönar prestationer över en tidsperiod som inte understiger tre år, är maximerat till ett värde av 60 procent av den årliga grundlönen och är aktiebaserat (leverans ska ske i TeliaSonera-aktier med ambitionen att nyckelpersonen även efter tilldelningen av aktier ska vara aktieägare i företaget). Ett villkor för utbetalning från programmet ska vara att nyckelpersonen alltså är anställd i bolaget vid intjänandeperiodens slut.

Det långsiktiga programmet mäter prestation över en treårsperiod. Finansiella mål består av rörelseresultat före av- och nedskrivningar samt före resultat från intresseföretag och joint ventures (earnings before interest, taxes, depreciation and amortization, EBITDA) och total avkastning för aktieägare (total shareholder return, TSR). Slutlig tilldelning av TeliaSonera-aktier ska till 50 procent baseras på ackumulerad EBITDA och till 50 procent baseras på total avkastning för TeliaSonera-aktieägare jämfört med motsvarande totalavkastning för aktieägare i en fördefinierad grupp av jämförbara företag. Programmet kan förnyas årligen. 2010–2014 infördes likvärdiga program. Införandet av ett långsiktigt incitamentsprogram förutsätter godkännande av aktieägarna vid bolagets årsstämma.

För ytterligare information om TeliaSoneras långsiktiga incitamentsprogram, se not K31 i koncernredovisningen.

MODERBOLAGET

Moderbolaget TeliaSonera AB (org.nr 556103-4249), med säte i Stockholm, innefattar koncernledningsfunktioner inklusive koncernens internbanksverksamhet. Moderbolaget har inga utländska filialer.

Nettoomsättningen var oförändrat 4 MSEK (4) varav 3 MSEK (3) fakturerades till dotterbolag. Resultat före skatt steg till 12 879 MSEK (10 243) huvudsakligen drivet av ett förbättrat finansiellt netto. Årets resultat uppgick till 11 685 MSEK (10 012).

Totala investeringar uppgick till 8 013 MSEK (4 314), merparten avsåg förvärvet av Tele2:s norska mobilverksamhet samt aktier i Spotify Technology S.A. Likvida medel uppgick till 13 558 MSEK (20 379) vid årets slut. Balansomslutningen var stabil vid 223 213 MSEK (221 300). Eget kapital uppgick till 82 901 MSEK (83 732), varav fritt eget kapital 67 190 MSEK (68 021). Soliditeten var 35,7 procent (36,0). Nettolåneskulden steg till 92 429 MSEK (90 401).

Den 31 december 2015 var antalet anställda 298 (264).

VIKTIGA HÄNDELSE EFTER ÅRETS SLUT 2015

- Den 12 januari 2016 tillkännagav TeliaSonera att Anders Olsson hade utnämnts till Chief Operating Officer och chef för Global Services and Operations i TeliaSonera, där han kommer att ingå i koncernledningen.
- Den 13 januari 2016 tillkännagav TeliaSonera att valberedningen offentliggjort sina förslag till TeliaSoneras årsstämma den 12 april 2016 vad gäller val av styrelseledamöter och styrelseordförande. Valberedningen föreslog omval av samtliga styrelseledamöter, förutom Mats Jansson, Per-Arne Sandström samt Kersti Strandqvist som hade undanbett sig omval. Därutöver föreslogs nyval av Susanna Campbell, Anna Setzman och Olaf Swantee. Valberedningen föreslog omval av Marie Ehrling som styrelseordförande och Olli-Pekka Kallasvuo som styrelsens vice ordförande.
- Den 22 januari 2016 tillkännagav TeliaSonera att TeliaSonera och Ericsson hade inlett ett strategiskt partnerskap för att ge kunder i Stockholm och Tallinn möjlighet att uppleva 5G-tjänster redan under 2018. Samarbetet bygger på båda företagens styrkor inom innovation och teknik samt förståelsen för hur ICT, digitalisering och uppkoppling påverkar kunder, affärerna och samhället. De två företagen kommer att utveckla användarfall och tjänstescenarier inkluderande tjänster inom såväl kommunikation som sakernas internet (internet of things) i syfte att utreda nya affärsmöjligheter. Samarbetet kommer att ge 5G-tjänster till kunderna genom TeliaSoneras nät och Ericssons teknik.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Till årsstämmans förfogande står:

	SEK
Fritt eget kapital	55 504 339 174
Årets resultat	11 684 840 321
Summa	67 189 179 495

Styrelsen föreslår att beloppet disponeras på följande sätt:

	SEK
Ordinarie utdelning om 3,00 SEK per aktie till ägarna	12 990 249 579
I ny räkning överförs	54 198 938 916
Summa	67 189 179 495

Utdelningen ska delas upp och betalas ut i två lika delar om 1,50 SEK var, en i april 2016 och en i oktober 2016.

Styrelsen har, enligt kapitel 18 paragraf 4 i den svenska aktiebolagslagen, övervägt huruvida föreslagen utdelning är försvarlig. Styrelsen bedömer att:

- Moderbolagets bundna egna kapital och koncernens totala egna kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare efter utdelning i enlighet med förslaget kommer att vara tillräckligt i förhållande till omfattningen av moderbolagets och koncernens verksamhet.
- Den föreslagna utdelningen inte äventyrar moderbolagets och koncernens förmåga att genomföra de investeringar som anses nödvändiga. Förslaget är förenligt med fastställd kassaflödesprognos under vilken moderbolaget och koncernen förväntas kunna hantera oväntade händelser och tillfälliga avvikelser i kassaflöden i rimlig omfattning.

Styrelsens fullständiga redogörelse ingår i dokumenten till årsstämman.

Dokumentation rörande årsstämman finns tillgänglig på:
www.teliaonera.com/sv/investerare/bolagsstamma/
(Information på TeliaSoneras webbplats utgör inte del av denna förvaltningsberättelse)

RISKER OCH OSÄKERHETER

TeliaSonera verkar på en rad olika geografiska produkt- och tjänstemarknader i den starkt konkurrensutsatta och reglerade telekombranschen. Detta medför att TeliaSonera exponeras för ett antal risker och osäkerhetsfaktorer. TeliaSonera har definierat begreppet risk som allt som kan få en väsentlig negativ effekt på uppnåendet av TeliaSoneras mål. Risker kan vara hot, osäkerhetsfaktorer eller förlorade möjligheter som hör samman med TeliaSoneras nuvarande eller framtida verksamheter eller aktiviteter.

TeliaSonera har ett etablerat ramverk för riskhantering för att regelbundet identifiera, analysera och bedöma samt rapportera risker och osäkerhetsfaktorer förknippade med affärsverksamheten, finansförvaltningen samt etik och hållbarhet, och mildra dessa risker när så är lämpligt. Riskhantering är en integrerad del av TeliaSoneras affärsplaneringsprocess och uppföljning av affärsprestationer.

Nedan följer en beskrivning av faktorer som kan påverka TeliaSoneras affärsverksamhet, varumärke, finansiella ställning, resultat eller aktiekurs från tid till annan. Information om riskhantering, kontrollmiljö och pågående aktiviteter återfinns i bolagsstyrningsrapporten och i Hållbarhetsarbete.

TeliaSonera är också utsatt för finansiella risker såsom kreditrisk härrörande från motparter oförmåga att fullgöra sina skyldigheter, likviditetsrisk härrörande från sin egen oförmåga att uppfylla åtaganden förbundna med finansiella skulder, valutarisk härrörande från ogynnsamma valutakursfluktuationer, ränterisk härrörande från ogynnsamma räntesatsförändringar, finansieringsrisk och pensionsskuldrisk. Misslyckas TeliaSonera med att effektivt hantera och säkra dessa finansiella risker skulle dess finansiella ställning, resultat och kassaflöden påverkas negativt. Information om finansiell riskhantering ges i not K26 i koncernredovisningen.

BRANSCH OCH MARKNADSVILLKOR

Oro på de globala finansmarknaderna

Förändringar på de globala finansmarknaderna är svåra att förutspå. TeliaSonera strävar efter att ha en stark balansräkning och verkar i en bransch som är relativt konjunkturoberoende eller påverkas sent i konjunkturcykeln. Emellertid skulle en allvarlig eller långdragen finansiell kris av sig själv eller genom att leda till recession i ett eller flera länder där TeliaSonera är verksamt påverka kunderna och skulle kunna ge en negativ inverkan på tillväxt och resultat genom minskade inköp av telekomtjänster.

Målsättningen är att förfallotidpunkterna för TeliaSoneras låneportfölj ska vara jämnt fördelade över flera år och refinansiering förväntas ske genom utnyttjande av obekräftade marknadsfinansieringsprogram och banklån, vid sidan av eget fritt kassaflöde. Därutöver har TeliaSonera bekräftade bankkreditfaciliteter som bedöms vara tillräckliga och kan användas om villkoren för marknadsrefinansiering är otillfredsställande. TeliaSoneras finansieringskostnader kan dock bli högre om ogynnsamma förändringar på de globala finansmarknaderna skulle inträffa.

Internationell politisk och makroekonomisk utveckling

TeliaSonera har betydande investeringar i Ryssland hänförliga till intressebolaget PAO MegaFon och den internationella carrier-verksamheten. Som ett resultat av konflikten mellan Ryssland och Ukraina har EU och USA infört sanktioner riktade mot individer och företag. Ryssland har till följd därav beslutat om vissa motåtgärder. Sanktionerna och motåtgärderna kan få en negativ inverkan på den ryska rubeln och den ryska ekonomin, vilket i sin tur kan påverka länder vilkas ekonomier är nära förbundna med den ryska, såsom ett antal av TeliaSoneras verksamheter i Eurasien. Dessa händelser liksom andra internationella konflikter eller händelser berörande länder i vilka TeliaSonera är verksamt kan komma att ogynnsamt påverka TeliaSoneras kassaflöden, finansiella ställning och resultat.

Konkurrens och prispress

TeliaSonera är föremål för avsevärd och historiskt ökande konkurrens och prispress. Konkurrens från en rad olika håll, inklusive nuvarande marknadsaktörer, nya aktörer och nya produkter och tjänster, kan få en negativ effekt på

TeliaSoneras resultat. Konkurrensen har från tid till annan lett till ökad churn, minskade kundbaser samt sjunkande priser på TeliaSoneras produkter och tjänster, och kan ha liknande effekter i framtiden.

Övergång till nya affärsmodeller i telekombranschen kan leda till strukturella förändringar och annorlunda konkurrensdynamik. Oförmåga att förutse och reagera på branschdynamiken samt att driva förändringsaktiviteter för att möta mogna och under utveckling varande krav från marknaden kan påverka TeliaSoneras kundrelationer, tjänsteutbud och position i värdekedjan samt få en negativ inverkan på resultatet.

Reglering

TeliaSonera verkar i en starkt reglerad bransch. De regleringar TeliaSonera omfattas av innebär betydande begränsningar av flexibiliteten i hanteringen av dess verksamhet. I ett antal länder har TeliaSonera-enheter betecknats som en part med betydande marknadsinflytande på en eller flera telekomdelmarknader. Till följd av detta måste TeliaSonera erbjuda vissa tjänster på reglerade, kostnadsbaserade och transparenta villkor, vilka kan skilja sig från de villkor på vilka det annars skulle ha erbjudit dessa tjänster. Effekter av regleringsmyndigheters ingrepp kan vara såväl retroaktiva som framåtriktade.

Förändringar i reglering eller statliga riktlinjer som påverkar TeliaSoneras affärsverksamhet, liksom beslut av regleringsmyndigheter eller domstolar, inklusive utfärdande, ändring eller återkallande av telekomlicenser och frekvenstillstånd för TeliaSonera eller andra parter, kan ha en negativ effekt på TeliaSoneras affärsverksamhet och resultat.

Tillväxtmarknader

TeliaSonera har gjort ett antal stora investeringar i telekomoperatörer i Kazakstan, Azerbajdzjan, Uzbekistan, Tadzjikistan, Georgien, Moldavien, Nepal, Ryssland, Turkiet och Afghanistan. De politiska, ekonomiska, legala och regulatoriska systemen i dessa länder har historiskt varit mindre förutsägbara än i länder med mer utvecklad institutionell struktur. Den politiska situationen i vart och ett av tillväxtländerna kan förbli eller i ökande omfattning bli oförutsägbar och marknader där TeliaSonera har verksamhet kan komma att bli instabila, även till den grad att TeliaSonera beslutar eller blir tvingat att lämna landet eller viss verksamhet inom ett land. En annan följd kan bli oväntade eller oförutsägbara rättstvister enligt civilrätt eller skattelagstiftning

Andra risker som hör samman med verksamhet på tillväxtmarknader innefattar valutarestriktioner eller administrativa hinder, som i praktiken kan förhindra TeliaSonera att återföra likvida medel, till exempel genom att erhålla utdelningar och låneamorteringar, eller att avyttra sina investeringar. Ytterligare en risk är det potentiella införandet av begränsningar av utländskt ägande eller andra möjliga åtgärder, formella eller informella, mot företag med utländskt ägande.

Sådan negativ politisk eller legal utveckling eller försärgade ekonomier eller valutor på dessa marknader skulle

kunna få en avsevärd negativ effekt på TeliaSoneras resultat och finansiella ställning.

I september 2015 tillkännagav TeliaSonera sitt beslut att minska närvaron i region Eurasien (Kazakstan, Azerbajdzjan, Uzbekistan, Tadzjikistan, Georgien, Moldavien och Nepal) och över tid lämna den helt. Försäljningsprocesser har inletts. Karaktären hos dessa marknader, inklusive potentiella myndighetsingripanden och andra faktorer nämnda ovan, kombinerat med det faktum att tillgångarna inte är helägda och att det finns åtaganden och skyldigheter i olika aktieägaravtal, negativ mediauppmärksamhet kring tillgångarna samt färre potentiella köpare än i mer mogna marknader, gör att komplexiteten i dessa försäljningsprocesser är hög med betydande osäkerheter rörande såväl förväntat resultat som förväntad tidsåtgång.

VERKSAMHET OCH STRATEGISKA AKTIVITETER

Nedskrivningar och omstruktureringskostnader

Faktorer som generellt påverkar telekommunikationsmarknaderna liksom förändringar i den ekonomiska, regulatoriska, affärsmässiga eller politiska miljön påverkar TeliaSonera finansiellt. Ledningen ser också ständigt över och förfinar affärsplanerna och kan komma att fatta beslut om att lämna viss verksamhet eller vidta andra åtgärder i avsikt att effektivt kunna genomföra TeliaSoneras strategi. Skulle sådana omständigheter förändra ledningens förväntan om framtida kassaflöden hänförliga till vissa tillgångar i negativ riktning, kommer TeliaSonera att tvingas skriva ned dessa tillgångsvärden, vilket inkluderar, men inte begränsas till, goodwill och andra övervärden som redovisats i samband med tidigare eller framtida förvärv.

TeliaSonera har genomfört ett antal omstruktureringar och rationaliseringar, huvudsakligen berörande verksamheterna i Norden, vilket lett till avsevärda omstrukturerings- och rationaliseringskostnader. Liknande åtgärder kan komma att genomföras i framtiden. TeliaSonera har även omfattande uppskjutna skattefordringar som resultat av tidigare redovisade nedskrivningar och omstruktureringskostnader. Stora negativa förändringar i den ekonomiska, regulatoriska, affärsmässiga eller politiska miljön samt i TeliaSoneras affärsplaner skulle också kunna leda till att TeliaSonera inte kan utnyttja dessa skattefordringar till fullo för att minska framtida skattebelastning, och skulle därför kunna leda till en extra skattekostnad när en sådan skattefordran tas bort.

Förutom att påverka TeliaSoneras finansiella ställning och resultat skulle sådana nedskrivningar och omstruktureringskostnader kunna negativt påverka TeliaSoneras förmåga att lämna utdelning.

Investeringar i verksamhetsomvandling, ny teknik och framtida tillväxt

TeliaSonera investerar för närvarande i verksamhetsomvandling och framtida tillväxt till exempel genom satsningar på att öka konkurrenskraften och minska kostnaderna samt att förbättra kapacitet och access genom påskyndad

fiberutbyggnad i Sverige, nya B2B-erbjudanden och uppgradering av datanät i Eurasien. TeliaSonera satsar också ständigt på försäljnings- och marknadsföringsinsatser för att behålla och förvärva kunder på sina marknader. Vidare måste TeliaSonera normalt även betala för att förvärva nya telekomlicenser och frekvenstillstånd eller för att förnya eller behålla existerande sådana. För att attrahera nya kunder har TeliaSonera tidigare startat nya verksamheter och kan komma att besluta att göra det även i framtiden, vilket skulle kräva tillkommande investeringar och kostnader i uppbyggnadsskedet.

TeliaSonera bedömer att dessa investeringar och satsningar kommer att stärka marknadsposition och finansiell styrka. Hur framgångsrikt utfallet blir beror emellertid på en rad olika faktorer utanför TeliaSoneras kontroll, däribland kostnaden för förvärv, förnyelse eller upprätthållande av telekomlicenser och frekvenstillstånd, kostnaden för ny teknologi, tillgången till nya och attraktiva tjänster, kostnader som är knutna till tillhandahållandet av dessa tjänster, tidpunkten för deras lansering, efterfrågan och priser på sådana tjänster samt konkurrens. Skulle TeliaSonera misslyckas med att uppnå de mål som satts för aktiviteterna avseende verksamhetsomvandling och att attrahera kunder kommer resultatet att påverkas negativt.

Rörelseförvärv och strategiska allianser

TeliaSonera ser löpande över sin tillgångsportfölj i linje med strategin att öka ägandet i kärninnehav. Under årens lopp har TeliaSonera genomfört ett antal målinriktade förvärv i enlighet med sin strategi. TeliaSonera kan komma att expandera och skapa tillväxt i verksamheten genom rörelseförvärv, strategiska allianser m m. En effektiv integration av dessa förvärv samt realisering av tillhörande kostnads- och intäktssynergier är, liksom en positiv utveckling för de förvärvade verksamheterna, betydelsefull för resultatutvecklingen på både lång och kort sikt. Om TeliaSonera misslyckas med att integrera och hantera ett förvärvat bolag eller en strategisk allians finns risken att ledningens uppmärksamhet skulle komma att avledas från andra affärsangelägenheter. Dessutom skulle ett möjligt förvärv kunna ha negativ effekt på TeliaSoneras finansiella ställning och dess kreditvärdering, eller om det görs med hjälp av TeliaSonera-aktier, späda ut ägandet för befintliga aktieägare.

Aktieägarfrågor i ej helägda dotterbolag

TeliaSonera bedriver en del av sin verksamhet, särskilt utanför Norden, genom dotterbolag som inte ägs till 100 procent. Enligt de styrande dokumenten för vissa av dessa bolag har ägarna till innehav utan bestämmande inflytande skydds rättigheter i frågor såsom godkännande av utdelning, förändringar i ägarstrukturen och andra aktieägarrelaterade frågor. Ett exempel där TeliaSonera är beroende av en minoritetsägare är Fintur Holdings B.V (Finturs minoritetsägare är Turkcell) som äger verksamheterna i Kazakstan, Azerbajdzjan, Georgien och Moldavien. Härav följer att åtgärder som ligger utanför TeliaSoneras kontroll och som motverkar TeliaSoneras intressen kan komma

att negativt påverka TeliaSoneras möjlighet att agera som planerat i dessa icke helägda dotterbolag.

Kundservice och nätkvalitet

Förutom kostnadseffektivitet i all verksamhet, fokuserar TeliaSonera på högkvalitativ service till kunderna och hög nätkvalitet. TeliaSoneras ambition att skapa ett serviceföretag på kundernas villkor kräver en omfattande intern förändring av processer, attityd och fokus i många delar av företaget. Externt kan extrema väderförhållanden och naturkatastrofer, som de två kraftiga jordbävningarna i Nepal under våren 2015, förorsaka allvarliga problem avseende kvalitet och tillgänglighet i näten och måste beaktas i kontinuitetsplaneringen.

Högkvalitativa nät och tjänster är grundläggande för kundernas uppfattning och TeliaSoneras framtida framgång. Oavsett orsak skulle bristande förmåga att uppnå eller bibehålla höga kvalitetsnivåer inverka negativt på TeliaSoneras affärsverksamhet.

Leverantörsledet

TeliaSonera är beroende av ett begränsat antal leverantörer för tillverkning och tillhandahållande av nätutrustning och relaterad programvara samt terminaler för att kunna utveckla sina nät och erbjuda sina tjänster på kommersiella villkor. TeliaSonera kan inte vara säker på att tillräckligt snabbt kunna erhålla nätutrustning eller terminaler från alternativa leverantörer om dess nuvarande leverantörer inte kan uppfylla dess krav. Dessutom lägger TeliaSonera, i likhet med sina konkurrenter, för närvarande ut många av sina nyckelsupporttjänster på entreprenad till externa leverantörer, däribland byggnation och underhåll av nät i flertalet verksamheter. Det begränsade antalet leverantörer av dessa tjänster och villkoren i TeliaSoneras avtal med nuvarande och framtida leverantörer kan ha negativ effekt på TeliaSonera, bland annat genom att flexibiliteten i verksamheten begränsas.

I samband med tecknande av avtal om leverans av terminaler kan TeliaSonera också ge leverantören en garanti att sälja ett visst antal av respektive terminalmodell till sina kunder. Om kundefterfrågan på en terminalmodell med sådan garanti visar sig bli lägre än förutsett kan TeliaSoneras resultat påverkas negativt.

Förmåga att rekrytera och behålla kompetent personal

För att behålla sin konkurrenskraft och genomföra sin strategi och för att anpassa sig till teknikförändringar, måste TeliaSonera rekrytera, behålla och när så är nödvändigt vidareutbilda mycket kompetenta medarbetare med särskild expertkunskap. Konkurrenten är särskilt stark när det gäller kvalificerad personal inom telekom och informationsteknik. TeliaSoneras möjligheter att rekrytera och behålla kompetent personal inom sina tillväxtområden och för ny teknik kommer i stor utsträckning att bero på förmågan att erbjuda konkurrenskraftiga anställningsvillkor. I några av de länder i vilka TeliaSonera har verksamhet är bestämmelser rörande beviljande av arbetstillstånd för medborgare i andra länder en komplicerande faktor till följd av ofta

byråkratiska och tidsödande förfaranden. Om TeliaSonera misslyckas med att rekrytera eller vidareutbilda anställda med den höga kompetensnivå som erfordras, kan förmågan att utveckla verksamhetsområden med hög tillväxt och nya verksamhetsområden eller bibehålla konkurrenskraften i de traditionella verksamhetsområdena komma att begränsas.

INTRESSEBOLAG OCH GEMENSAMMA VERKSAMHETER

Begränsat inflytande i intressebolag och gemensamma verksamheter

TeliaSonera bedriver en del av sin verksamhet, särskilt utanför Norden, genom intressebolag. Exempel på större intressebolag är PAO MegaFon i Ryssland, Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. i Turkiet och Latttelecom SIA i Lettland. I sin tur äger dessa intressebolag andelar i ett stort antal andra bolag. TeliaSonera har inte ägarkontroll i sina intressebolag och har till följd av detta begränsat inflytande över hur alla dessa verksamheter bedrivs.

Enligt de styrande dokumenten för vissa av dessa bolag har TeliaSoneras partners kontroll eller delar kontrollen över nyckelfrågor som godkännande av affärsplaner och budgetar samt beslut som rör tidpunkt och storlek för kontantutdelningar. Risker för åtgärder som ligger utanför TeliaSoneras eller dess intressebolags kontroll och som motverkar TeliaSoneras intressen, eller oenighet eller dödlägen, är uppenbar i samband med intressebolag och gemensamt styrda verksamheter. Ett exempel på detta är de pågående bolagsstyrningsproblemen på aktieägarnivå i Turkcell.

Därutöver kan TeliaSonera kanske inte säkerställa att intressebolagen tillämpar samma hållbarhetsprinciper, vilket ökar risken för såväl förseelser som anseenderelaterade och ekonomiska förluster. TeliaSonera strävar efter att använda sin styrelsenärvaro och rutiner för aktivt ägarskap för att stödja införande av sina hållbarhetsprinciper.

Resultatvariationer i dessa intressebolag påverkar TeliaSoneras resultat även i det korta perspektivet.

Som en del av TeliaSoneras strategi kan bolaget komma att öka sitt aktieinnehav i några intressebolag. Genomförandet av denna strategi kan emellertid bli svårt på grund av en rad olika faktorer, däribland faktorer som ligger utanför TeliaSoneras kontroll, exempelvis andra befintliga aktieägares vilja att avyttra eller godta utspädning av sina innehav och i det fall TeliaSonera får större kontroll, förmågan att framgångsrikt hantera de berörda verksamheterna.

I Sverige har TeliaSonera ingått ett samarbetsavtal med Tele2 om att bygga och driva ett UMTS-nät genom ett till 50 procent ägd gemensam verksamhet, Svenska UMTS-nät AB, som har rättigheterna till en svensk UMTS-licens. I Danmark har TeliaSonera ingått ett liknande avtal med Telenor om att bygga och driva ett gemensamt radioaccessnät genom ett till 50 procent ägd gemensam verksamhet, TT-Netværket P/S. TeliaSonera har gjort omfattande finansiella investeringar i dessa verksamheter. Eftersom de är gemensamt kontrollerade finns det en risk att parterna inte kan komma överens i viktiga frågor, inklusive finansie-

ring av verksamheterna. Denna risk kan öka då TeliaSonera och Tele2 respektive Telenor är betydande konkurrenter. Oenighet eller ett dödläge avseende dessa verksamheter eller ena partens brott mot väsentliga bestämmelser i samarbetsavtalen kan komma att negativt påverka TeliaSonera.

HÅLLBARHET

Mänskliga rättigheter – yttrandefrihet

Frågor kring mänskliga rättigheter medför omfattande risker inom telekombranschen. Till riskerna hör medverkan till brott mot mänskliga rättigheter genom att operatörerna kopplas samman med långtgående myndighetskrav till förfång för personlig integritet och yttrandefrihet samt genom att telekomtjänster används för sexuell exploatering av barn. Internationella normer för mänskliga rättigheter sträcker sig utöver identifiering och hantering av väsentliga risker för TeliaSonera, de relaterar också till riskerna för enskilda individer.

Nationella lagar och bestämmelser för övervakning av kommunikation eller stängande av nät kan vara definierade på sätt som medger brott mot mänskliga rättigheter. Myndigheters förfrågningar om övervakning, blockering eller stängning tjänar ofta ett legitimt syfte, inklusive att skydda mänskliga rättigheter. Det förekommer dock särskilt omfattande och/eller allvarliga myndighetsförfrågningar som kan stå i konflikt med yttrandefrihet och integritet. TeliaSonera kan enligt lag tvingas att följa sådana förfrågningar och har, liksom övriga telekomoperatörer, endast begränsade möjligheter att undersöka, ifrågasätta eller avvisa förfrågningarna. I vissa länder utsätter detta dilemma TeliaSonera för utökade risker för att kopplas samman med allvarliga brott mot mänskliga rättigheter. Riskerna förstärks ytterligare i relationer med statliga myndigheter och av det faktum att omfattande förfrågningar ofta är strikt konfidentiella.

Kundintegritet

Omfattande datamängder genereras när kunderna använder TeliaSoneras tjänster och nät. Nya sätt att ansluta och datatunga affärsmodeller gör det svårt för individer att förstå och behålla kontroll över hur deras data samlas in och används. Därutöver är det utmanande att etablera och vidmakthålla ett "skottsäkert" integritetsskydd i allt mer sofistikerade datamiljöer och i omgivningar där tekniken och hoten ständigt förändras. Samtidigt som TeliaSonera genom lämpliga åtgärder undviker misslyckanden i arbetet med att skydda kundernas integritet samt att säkra nätintegritet och datasäkerhet kan externa eller interna faktorer inverka ogynnsamt på datasäkerhet och integritet och förorsaka ofördelaktiga effekter på kundernas uppfattning om hur TeliaSonera hanterar dessa frågor, vilket i sin tur kan leda till att TeliaSoneras affärsverksamhet och resultat påverkas negativt.

Korruption och oetiska affärsmetoder

Vissa av de länder i vilka TeliaSonera är verksamt klassas av källor som Transparency International, Business Against Corruption och Världsbanken som länder med omfattande korruption. Telekombranschen är särskilt utsatt för mut-

och korruptionsrisker på grund av beroendet av myndighetsutfärdade telekomlicenser och frekvenstillstånd, samt behovet av myndigheters tillstånd i flera stadier av nätverksutbyggnaden. Dessutom kan TeliaSonera få förfrågningar rörande till exempel gratis tjänster eller nummer, eller sponsring och donationer för att underlätta operativa processer. Korruption eller misstankar om korruption och oetiska affärsmetoder kan komma att skada kunders eller andra intressenters uppfattning av TeliaSonera och även leda till böter och uteslutning från upphandlingsprocesser.

En allvarig negativ påverkan på TeliaSoneras affärsverksamhet och varumärke kan komma att leda till ett beslut om att lämna en eller ett antal marknader. Efter att ett sådant beslut fattats kan vidare avyttringsprocessen som sådan medföra risker för korruption och oetiska affärsmetoder.

Granskning av transaktioner i Eurasien

Sent 2012 utsåg dåvarande styrelse den svenska advokatbyrån Mannheimer Swartling (MSA) att utreda beskyllningar om korruption kopplade till TeliaSoneras investeringar i Uzbekistan. MSA:s rapport offentliggjordes den 1 februari 2013.

I april 2013 utsåg styrelsen den internationella advokatbyrån Norton Rose Fulbright (NRF) att granska transaktioner och avtal som TeliaSonera genomfört och tecknat i Eurasien under de senaste åren i avsikt att ge styrelsen en tydlig bild av transaktionerna och en riskbedömning utifrån ett affärsetiskt perspektiv. För rådgivning avseende konsekvenser enligt svensk lagstiftning anlät styrelsen två svenska advokatbyråer. Utifrån de brister som framkommit i utredningen har TeliaSonera i samråd med advokatbyråerna agerat och skyndsamt vidtagit och kommer att fortsätta att vidta åtgärder såväl avseende affärsverksamheten som styrningsstrukturen och i förhållande till anställda. Den svenska åklagarmyndighetens utredning avseende Uzbekistan pågår och TeliaSonera fortsätter att samarbeta med och bistå åklagaren.

Om fortsatta bedömningar och utredningar skulle leda till nya iakttagelser och upptäckter kan det inte uteslutas att konsekvenserna av sådana upptäckter skulle bli att resultat och finansiell ställning i TeliaSoneras verksamhet i Eurasien påverkas negativt.

Ytterligare en risk följer av den svenska åklagarmyndighetens underrättelse i början av 2013 inom ramen för brottsutredningen av TeliaSoneras transaktioner i Uzbekistan, att myndigheten separat utreder möjligheten att väcka talan om företagsbot gentemot TeliaSonera, vilken enligt den svenska brottsbalken kan bestämmas till ett maximalt belopp om 10 MSEK, samt att därutöver föra talan om förverkande av TeliaSoneras vinster från de påstådda brotten. Den svenska åklagarmyndigheten kan komma att vidta liknande åtgärder också avseende genomförda transaktioner eller ingångna avtal relaterade till TeliaSoneras verksamhet bedrivna på övriga marknader i Eurasien.

Vidare kan åtgärder som vidtagits eller kan komma att vidtas av andra länders polis-, åklagar- eller regulatoriska myndigheter gentemot TeliaSoneras verksamheter eller transaktioner, eller gentemot utomstående parter, oavsett om dessa är svenska eller utländska fysiska eller

juridiska personer, komma att direkt eller indirekt skada TeliaSoneras affärsverksamhet, resultat, finansiella ställning, kassaflöden eller varumärke. Som exempel utförs undersökningar rörande mutbrott och penningtvätt i samband med transaktionerna i Uzbekistan av de holländska åklagar- och polismyndigheterna samt av USA:s justitiedepartement (DoJ) och finansinspektion (SEC). TeliaSonera har på de holländska myndigheternas begäran ställt en bankgaranti om 10 MEUR som säkerhet för eventuella krav som kan komma att ställas gentemot ett av dess holländska dotterbolag. TeliaSonera samarbetar fullt ut med de holländska och amerikanska myndigheterna. Undersökningarna inleddes i mars 2014 och pågår fortfarande. För närvarande är det inte möjligt att bedöma hur eller när dessa undersökningar kommer att avslutas. TeliaSonera har inte mottagit några formella eller indikativa krav eller anmaningar om straffavgifter eller andra monetära sanktioner från myndigheterna, men det finns en risk att undersökningarna kommer att utmynna i någon form av sanktioner, monetära och/eller på annat sätt. Utfallet av undersökningarna kan ge en materiell negativ påverkan på TeliaSoneras finanser.

TeliaSonera har fått förfrågningar om att offentliggöra de granskningar som gjorts av NRF och andra advokatbyråer. Trots risk för kritik är det emellertid inte möjligt att offentliggöra granskningarna med hänsyn till människor, företag, affärsavtal, integritet och därmed risken för att TeliaSonera drabbas av stämningar då advokatbyråernas uppfattningar inte nödvändigtvis delas av de utpekade. Som redan konstaterats lämnar TeliaSonera kontinuerligt över information till brottsbekämpande myndigheter, vilka är bättre lämpade att bedöma om några kriminella handlingar har begåtts.

Leverantörsledet

TeliaSonera måste säkerställa att dess principer för ansvarsfullt företagande, miljömål, mänskliga rättigheter och arbetsrätt följs av TeliaSoneras leverantörer och deras underleverantörer. Misslyckande eller upplevelse av misslyckande av TeliaSoneras leverantörer att följa dessa principer kan skada kundernas och andra intressenters uppfattning av TeliaSonera och negativt påverka TeliaSoneras affärsverksamhet och varumärke.

Miljö och klimatförändringar

TeliaSonera förväntar sig ökande reglering och beskattning av användning av fossila bränslen, utsläpp av växthusgaser och elektronikavfall. Energibrist och ökande energikostnader kan medföra ökade kostnader eller minskade intäkter för TeliaSonera.

Till följd av klimatförändringar kommer extrema väderförhållanden som stormar, kraftiga regnväder och översvämningar att bli vanligare och kan förhindra TeliaSonera att upprätthålla driften av sina nät vilket medför negativa resultateffekter.

Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet

Allvarliga risker kopplade till arbetsmiljö, hälsa och säkerhet (AHS) rör vanligen bygg- och underhållsarbete. Sådant arbete utförs huvudsakligen av entreprenörer, men TeliaSonera måste säkerställa att dessa leverantö-

rer har tillbörliga AHS-rutiner, då olyckor eller brister kan skada TeliaSoneras verksamhet och/eller rykte. Flertalet TeliaSonera-anställda arbetar i kontors- eller butiksmiljö, där de huvudsakliga riskerna är psykosocial hälsa och ergonomi. Om de inte hanteras ordentligt kan dessa risker leda till ökande sjukfrånvaro och ett större antal olyckor, vilket skulle kunna medföra betydande kostnader.

Elektromagnetiska fält

Oro har framförts över att de elektromagnetiska fälten från mobiltelefoner och basstationer, som fungerar som plattform för överföring av radiosignaler, kan medföra hälsorisker och störa användningen av elektronisk utrustning. Faktiska eller upplevda risker med mobiltelefoner eller basstationer och den publicitet eller de rättsliga förfaranden som dessa risker kan medföra kan minska tillväxttakten, kundbasen eller den genomsnittliga användningen per kund av TeliaSoneras mobila kommunikationstjänster, leda till restriktioner när det gäller platsen för och driften av basstationer eller utsätta TeliaSonera för skadeståndsanspråk. Allt detta kan ha en negativ effekt på TeliaSoneras affärsverksamhet, finansiella ställning och resultat.

Arbetsvillkor

Inom det geografiska område där TeliaSonera verkar uppvisar region Eurasien de största riskerna vad avser undermåliga arbetsvillkor. Rätten till föreningsfrihet och kollektivförhandlingar kan i de eurasiska länderna vara begränsade av de nationella myndigheterna. Även om flertalet av länderna har ratificerat alla grundläggande konventioner som upprättats av den internationella arbetsorganisationen ILO, vilket utgör ett offentligt åtagande att respektera arbetstagarnas rättigheter, finns ingen garanti för att dessa rättigheter uppfylls. I dessa länder finns också risker för barnarbete, tvångsarbete och krav på obligatoriska arbetsinsatser, särskilt i fattiga områden eller under nationella tilldragelser. I ett land med bristfälliga arbetsvillkor kan

TeliaSonera, utan egen förskyllan, ändå bli berört och som en följd därav utsättas för kritik eller myndighetsåtgärder som kan komma att negativt påverka dess varumärke och affärsverksamhet i detta och i andra länder.

ÄGANDET AV TELIASONERA-AKTIER

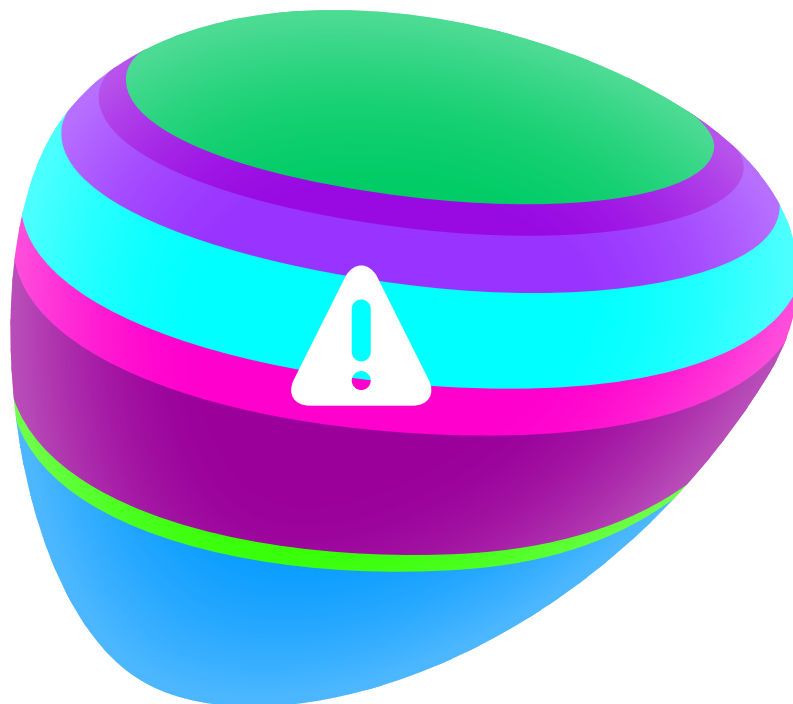
Volatilitet i aktiekursen

TeliaSoneras aktiekurs har tidigare varit volatil, delvis på grund av volatilitet på aktiemarknaden i allmänhet och för telekombolag i synnerhet, och den kan komma att vara volatil i framtiden. TeliaSoneras aktiekurs kan påverkas av många faktorer utöver TeliaSoneras finansiella resultat, verksamhet och direkta affärsmiljö, inklusive men inte begränsat till: förväntningar av finansanalytiker och investerare jämfört med de faktiska finansiella resultaten, förvärv eller avyttringar som TeliaSonera gör eller förväntas eller spekuleras göra, TeliaSoneras potentiella deltagande i branschkonsolideringen eller spekulationer om ett sådant deltagande, samt spekulationer av finansanalytiker och investerare avseende TeliaSoneras framtida utdelningspolicy jämfört med den nuvarande policyen.

Agerande från den största aktieägarens sida

Vid tidpunkten för fastställande av denna års- och hållbarhetsredovisning ägde svenska staten 37,3 procent av TeliaSoneras utestående aktier. Svenska staten ensam kan därför ha makt att påverka frågor som ska föreläggas aktieägarna för omröstning. Den svenska statens intresse vid avgörandet av dessa frågor kan skilja sig från TeliaSoneras övriga aktieägares intressen.

Dessutom kan en försäljning från svenska statens sida av ett stort antal TeliaSonera-aktier, eller en allmän uppfattning om att en sådan försäljning skulle kunna ske, orsaka fluktuationer i TeliaSoneras aktiekurs.

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT

EFTERLEVNAD

Denna bolagsstyrningsrapport antogs av styrelsen vid styrelsemötet den 10 mars 2016. Den har tagits fram i enlighet med den svenska koden för bolagsstyrning och årsredovisningslagen samt har granskats av TeliaSoneras revisorer. Den presenterar en översikt av TeliaSoneras modell för koncernens styrning och inkluderar styrelsens beskrivning av systemet för intern kontroll samt riskhantering relaterad till finansiell rapportering.

Enligt styrelsens uppfattning har TeliaSonera i alla avseenden följt den svenska koden för bolagsstyrning under 2015.

Vidare har inga överträdelse av gällande börsregler gjorts eller överträdelse av god praxis på aktiemarknaden rapporterats av Nasdaq Stockholms Disciplinnämnd eller Aktiemarknadsnämnden.

Uppdaterad information i enlighet med kraven i den svenska koden för bolagsstyrning finns tillgänglig på:
www.teliaSonera.com/sv/om-oss/bolagsstyrning/
 (Information på TeliaSoneras webbplats utgör inte del av denna rapport)

BESLUTSORGAN

TeliaSoneras huvudsakliga beslutsorgan är:

- Aktieägarna vid bolagsstämman
- Styrelsen
- Koncernchefen, assisterad av koncernledningen

AKTIEÄGARE

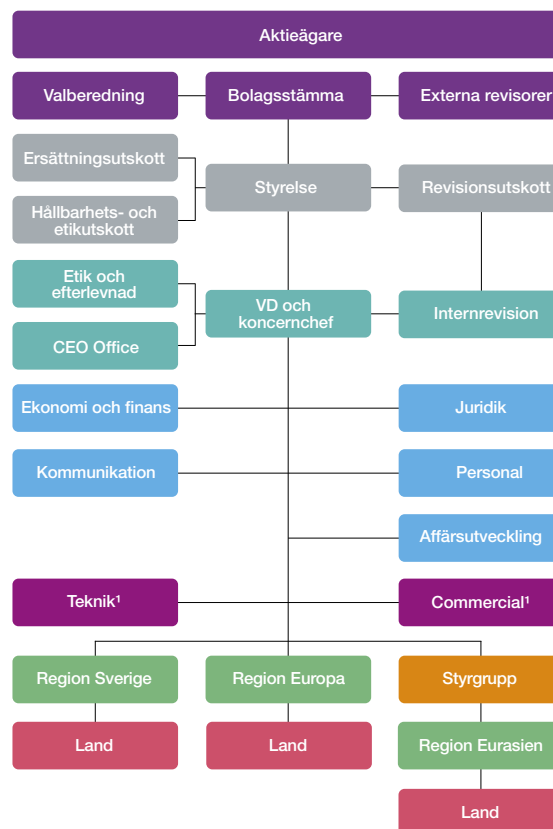
TeliaSonera är ett svenskt publikt aktiebolag som lyder under den svenska aktiebolagslagen, Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter, den svenska koden för bolagsstyrning och företagets bolagsordning. Bolagsstämman är företagets högsta beslutande organ där ägarna utövar sitt inflytande.

Ytterligare information:

- Aktiebolagslagen (2005:551), årsredovisningslagen (1995:1554), värdepappersmarknadslagen (2007:528):
www.riksdagen.se, www.regeringen.se
- Nasdaq Stockholm (regler för emittenter samt övervakning):
www.nasdaqomx.com/listing/europe/surveillance/stockholm
- Svensk kod för bolagsstyrning och särskilda regler för bolagsstyrning: www.bolagsstyrning.se

TeliaSonera har endast en typ av aktier. Varje aktie i TeliaSonera motsvarar en röst vid bolagsstämman. Per den 31 december 2015 hade TeliaSonera 515 437 aktieägare.

Svenska staten är den enskilt störste aktieägaren, med en ägarandel om 37,3 procent vid årsskiftet. För bolag med svenskt statligt ägande har den svenska regeringen utfärdat en ägarpolicy. Policyn uppställer bland annat krav med avseende på hållbart företagande, mångfald och jämställd-

¹ Sammanförda till "Global Services and Operations" från och med den 1 januari 2016

het. I bolag där staten inte har ett majoritetsägarande verkar staten i dialog med övriga ägare för att främja tillämpning av ägarpolicy.

TeliaSonera-aktien är noterad på Nasdaq Stockholm och Nasdaq Helsinki. Ytterligare information om TeliaSonera-aktien och ägarstrukturen återfinns i förvaltningsberättelsen.

Årsstämman 2015 hölls den 8 april 2015 i Stockholm och fattade bland annat beslut om följande:

- Styrelsens sammansättning
- Val av revisorer
- Valberedningens sammansättning
- Vinstdisposition
- Ersättningspolicy för ledande befattningshavare
- Styrelsens befogenhet att besluta om förvärv av bolagets aktier inom vissa gränser
- Långsiktigt incitamentsprogram för nyckelpersoner

TeliaSoneras bolagsordning finns tillgänglig på:
www.teliaSonera.com/sv/om-oss/bolagsstyrning/
 samt årsstämmoprotokoll och tillhörande dokument på:
www.teliaSonera.com/sv/investerare/bolagsstamma/
 (Information på TeliaSoneras webbplats utgör inte del av denna rapport)

VALBEREDNING

TeliaSoneras valberedning består av representanter från bolagets fyra röstmässigt största aktieägare vid månads-skiftet innan utfärdandet av kallelsen till årsstämman, och som dessutom önskar delta i valberedningsarbetet ("nominerande aktieägare"), samt styrelsens ordförande. Valberedningens ledamöter överväger noga eventuella intressekonflikter innan uppdraget antas. Valberedningen består för närvarande av:

- Daniel Kristiansson, ordförande (svenska staten)
- Kari Järvinen (Solidium Oy)
- Johan Strandberg (SEB Fonder)
- Anders Oscarsson (AMF och AMF Fonder)
- Marie Ehrling, styrelsens ordförande

Valberedningen ska i enlighet med sin av årsstämman antagna instruktion:

- Föreslå antalet styrelsemedlemmar som skall väljas på årsstämman
- Nominera ordföranden, vice ordföranden och övriga styrelseledamöter
- Föreslå det styrelsearvode som fördelas mellan ordföranden, vice ordföranden och övriga ledamöter samt ersättningen för deltagande i styrelseutskott
- Nominera årsstämmans ordförande
- Nominera de externa revisorerna och föreslå arvode till revisorerna
- Nominera ledamöter till valberedningen fram till nästa årsstämma

Valberedningen genomför intervjuer och erhåller information från styrelsens ordförande, övriga styrelseledamöter samt arbetstagarrepresentanter och koncernchefen gällande arbetet i styrelsen, TeliaSoneras ställning och strategiska inriktning samt övriga relevanta omständigheter. Utifrån denna information bedömer valberedningen hur styrelsen fungerat och de kompetenser som behövs i styrelsen som helhet. Valberedningen har kommit fram till att de kompetenser som för närvarande behövs är erfarenheter från:

- Telekommunikationsbranschen och närliggande branscher
- Digitalisering
- Relevanta marknader
- Konsumentorienterade verksamheter och marknader
- Operativt hållbarhetsarbete
- Styrelsearbete i börsnoterade bolag
- Företagsledande verksamhet
- Strukturaffärer och förändringsprocesser

Baserat på dessa kompetensbehov utvärderar valberedningen nuvarande styrelseledamöters kompetenser och styrelsens sammansättning. Valberedningen föreslår styrelseledamöter för årsstämman med hänsyn till de kompetenser som behövs i framtiden, mångfald, könsfördelningen i styrelsen, de kompetenser som de nuvarande styrelseledamöterna besitter och deras tillgänglighet för omval.

Valberedningen har meddelat att den följer bestämmelserna i den svenska koden för bolagsstyrning samt att den

avser att informera om sitt arbete vid årsstämman och på bolagets webbplats. Valberedningen har i sina överläggningar särskilt diskuterat bolagsstyrningskodens krav på mångfald och jämn könsfördelning i styrelsen. Valberedningen utvärderar årligen sin instruktion och lämnar vid behov förslag till förändringar till årsstämman.

Aktieägarna har möjlighet att vända sig till valberedningen med nomineringsförslag. Förslag kan sändas med e-post till: forslagtillstyrelseledamot@teliasonera.com

STYRELSE

Ansvar

Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Styrelsen ska fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. I denna roll fattar styrelsen och övervakar därefter i tillämpliga fall genomförandet av beslut om bland annat:

- Strategisk inriktning och viktigare strategiska initiativ för koncernen
- Större investeringar
- Kapitalstruktur och utdelningspolicy
- Utnämning och avskedande av koncernchefen
- Delegering av befogenheter
- Utvecklingen av koncernpolicy
- Koncernens övergripande organisation
- Koncernens internkontrollmiljö och modell för riskhantering
- Det centrala innehållet i koncernens externa kommunikation

Instruktioner för styrelsens arbete anges i dess arbetsordning, vilken granskas och antas åtminstone en gång per år. Bland annat specificerar arbetsordningen vilka ärenden som ska behandlas på ordinarie styrelsemöten och reglerar antalet ordinarie styrelsemöten, dagordningar för ordinarie styrelsemöten, styrelseordförandens åligganden samt ansvarsfördelningen mellan styrelsen och koncernchefen liksom koncernchefens rapportering till styrelsen. Arbetsordningen innehåller också instruktioner för arbetet i styrelseutskott med bland annat angivande av utskottens åligganden, antalet utskottsmöten, vilka ärenden som ska behandlas vid mötena samt hur utskotten ska rapportera till styrelsen.

Ledamöter och oberoende

TeliaSoneras styrelse består av åtta ledamöter, valda för ett år i taget av årsstämman, samt tre arbetstagarrepresentanter från den svenska verksamheten (med tre suppleanter). Även en finsk arbetstagarrepresentant är närvarande vid styrelsens möten, men utan rösträtt. Marie Ehrling är styrelseordförande. Övriga styrelseledamöter valda vid årsstämman är Olli-Pekka Kallasvuo (vice ordförande), Mats Jansson, Mikko Kosonen, Nina Linander, Martin Lorentzon, Per-Arne Sandström och Kersti Strandqvist.

I enlighet med riktlinjerna i den svenska koden för bolagsstyrning betraktas samtliga ledamöter valda vid årsstämman 2015 som oberoende i förhållande till bolaget, till bolagets förvaltning och till större aktieägare.

En mer detaljerad presentation av styrelseledamöterna, inklusive mötesnärvaro, ersättningar och innehav av TeliaSonera-aktier, återfinns i slutet av denna rapport.

Årlig arbetscykel

Styrelsearbetet följer en årlig cykel. Detta möjliggör för styrelsen att ägna sig åt sina uppgifter på ett lämpligt sätt och att behålla strategiska frågor, utvärdering av risk och värdeskapande högt på agendan.

Styrelsemöten hålls normalt i Stockholm, men ett möte per år roterar mellan Helsingfors, Oslo och Köpenhamn. Åtminstone ytterligare ett möte hålls någon annanstans för att möjliggöra mer djupgående diskussioner om lokala angelägenheter, göra specifika platsbesök etc. Under 2015 hölls styrelsemöten utanför Stockholm i Oslo och Göteborg.

Konstituerande möte

Den årliga cykeln inleds med det konstituerande styrelsemötet, vilket hålls direkt efter årsstämman. Vid detta möte utses ledamöter i utskotten och styrelsen beslutar om frågor som exempelvis attesträtt.

Q1 rapportmöte

Vid nästa ordinarie möte godkänner styrelsen delårsrapporten och granskar riskrapporten för årets första kvartal.

Möte för strategisk information

Vid det tredje ordinarie mötet uppdateras styrelsen på och diskuterar olika strategiska frågor.

Q2 rapportmöte

Styrelsen sammankallas för att godkänna delårsrapporten och granska riskrapporten för årets andra kvartal.

Första mötet för strategisk planering

Ett styrelsemöte med fokus på första steget av den strategiska planeringsprocessen med diskussioner avseende omfattning och huvudsakliga antaganden.

Q3 rapportmöte

Ett styrelsemöte för godkännande av delårsrapporten och granskning av riskrapporten för årets tredje kvartal samt för att diskutera det andra steget i den strategiska planeringsprocessen – de strategiska möjligheterna. Detta möte ägnas också åt den årliga utvärderingen av styrelsens interna arbete.

Möte om affärsplan och finansiell plan

Som ett avslutande steg i den strategiska planeringsprocessen hålls ett möte då styrelsen ska godkänna ledningens affärsplan och finansiella plan samt diskutera och fastställa mål för ledande befattningshavare. Detta möte omfattar även en årlig granskning av kapitalstruktur och utdelningspolicy.

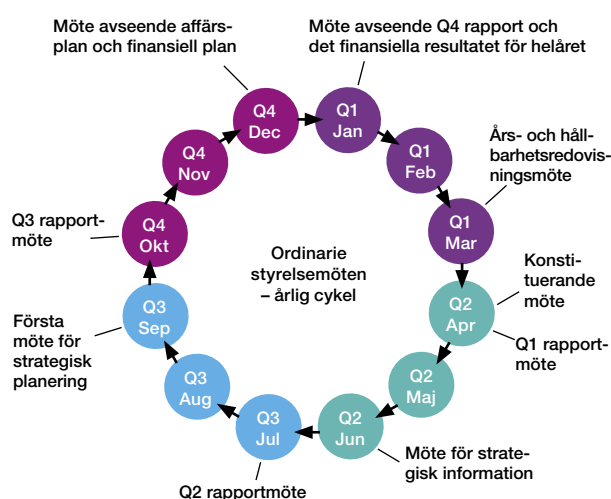
Möte om Q4-rapporten och det finansiella resultatet för helåret

Efter kalenderårets utgång fokuseras detta ordinarie styrelsemöte åt det finansiella resultatet för helåret och för fjärde kvartalet samt riskrapporten. Mötet behandlar även ett slutligt beslut för fastställande av mål för ledande befattningshavare samt utdelningsförslaget för året.

Års- och hållbarhetsredovisningsmöte

Detta möte avslutar den årliga arbetscykeln för styrelsen genom godkännande av års- och hållbarhetsredovisningen.

STYRELSENS ÅRLIGA ARBETSCYKEL

Därutöver omfattar ordinarie styrelsemöten:

- En rapport från VD och koncernchef omfattande:
 - Kommentarer till utvecklingen mot de långsiktiga ambitionerna avseende kunder, aktieägare, medarbetare och hållbarhet
 - Det finansiella läget och en verksamhetsuppdatering med avseende på konkurrenfrågor, kommersiella frågor, teknologi, medarbetare samt legala ärenden
 - Statusuppdatering om strategifrågor samt om M&A-aktiviteter, såväl avseende interna projekt som händelseutveckling i branschen
- Rapportering om utskottsarbetet av ordföranden i respektive utskott
- En enskild mötesdel utan att ledningen deltar

Styrelsens arbete under 2015

Under 2015 höll styrelsen 9 ordinarie möten och 7 extra möten. Utöver uppföljning av koncernens löpande verksamhet ägnade styrelsen särskild uppmärksamhet åt:

- Strategiska alternativ, med särskild genomgång av den förändrade affärslogiken inom telekommunikationsbranschen
- Utvärdering av verksamheten i region Eurasien, vilket lett fram till beslut om att minska närvaron i regionen och över tid lämna den helt

- Uppföljning av större strategiska initiativ i affärsenheterna inklusive till exempel prisstrategi och fiberutbyggnad
- Granskning av de generella hållbarhetsriskerna för koncernen, inklusive beslut om nya eller uppdaterade koncernpolicy
- Ytterligare uppföljning av granskningen av transaktioner i Eurasien liksom de allvarliga anklagelserna avseende korruption och penningtvätt relaterade till investeringar i Uzbekistan, för närvarande under granskning av den svenska åklagarmyndigheten, de holländska åklagar- och polismyndigheterna samt det amerikanska justitiedepartementet och den amerikanska finansinspektionen
- Granskning av effektiviseringssatsningar och kostnadsminskningsprogram
- Den regulatoriska utvecklingen i telekombranschen
- Struktur för målformulering och finansiella mål
- Potentiella förvärv, joint ventures och ökning av ägandet i dotterbolag
- Investeringar i telekomlicenser och frekvenstillstånd
- Uppföljning av investeringskostnader speciellt avseende nätinvesteringar
- Utveckling i intressebolagen i Turkiet och Ryssland
- Koncernens kapitalstruktur
- Verksamhetsmodell och organisationsfrågor
- Personalfrågor, främst ersättningsplanering samt mål- och resultatstyrningsmodell

Vidare utvärderade styrelsen sitt arbete under 2015 genom självutvärdering, baserat på individuellt besvarade formaliserade undersökningar samt enskilda samtal med styrelseordföranden. Resultatet av denna utvärdering har rapporterats till valberedningen.

Utskott och utskottsarbete under 2015

För att effektivisera styrelsens arbete har styrelsen tillsatt ett ersättningsutskott, ett revisionsutskott och ett hållbarhets- och etikutskott. Utskotten tar fram rekommendationer till styrelsen.

Ersättningsutskottet hanterar frågor om lön och annan ersättning till koncernchefen och koncernledningen samt incitamentsprogram för en vidare krets anställda samt ersättningsplanering. Ersättningsutskottet har befogenhet att godkänna ersättningar till personer i TeliaSoneras koncernledning förutom koncernchefen, vilka godkänns av hela styrelsen.

Revisionsutskottet granskar bland annat finansiella rapporter, redovisning, intern kontroll över finansiell rapportering och revision. Revisionsutskottet har rätt att besluta om revisionens omfång och revisionsarvoden samt besluta om inköp av övriga tjänster från externrevisorerna.

Hållbarhets- och etikutskottet granskar primärt hållbarhetsstrategien, utvecklingen avseende prioriteringar och aktivitetsplan för hållbarhetsarbetet, programmen för etik och efterlevnad samt den externa hållbarhetsrapporteringen.

Ersättningsutskottet

Marie Ehrling är ersättningsutskottets ordförande. Under 2015 höll utskottet 5 möten. På varje efterföljande styrelsemöte redovisade utskottsordföranden de viktigaste diskussionspunkterna och lade fram förslag i beslutsärenden.

Utskottsarbetet omfattade bland annat följande frågor:

- Struktur för målformulering och finansiella mål
- Ersättningsplanering
- Mål- och resultatstyrningsmodell
- Långsiktigt incitamentsprogram
- Ersättning till VD och koncernledning

Som en del av styrelsens övergripande utvärdering genomförde ersättningsutskottet en självutvärdering av sitt interna arbete under 2015.

ORGANISATION AV STYRELSEARBETET

LEDAMÖTER I STYRELSEUTSKOTTEN

Ledamöter i styrelseutskotten 2015

Ersättningsutskott

Marie Ehrling (ordförande)
Mats Jansson
Olli-Pekka Kallasvuo

Revisionsutskott

Nina Linander (ordförande)
Marie Ehrling
Martin Lorentzon
Per-Arne Sandström

Hållbarhets- och etikutskott

Mikko Kosonen (ordförande)
Marie Ehrling
Martin Lorentzon
Kersti Strandqvist

Revisionsutskottet

Nina Linander är revisionsutskottets ordförande. Under 2015 höll utskottet 7 möten. På varje efterföljande styrelsemöte redovisade utskottsordföranden en sammanfattning av de frågor som tagits upp, beslutsförslag samt utvärderingar och granskningar som gjorts av utskottet.

I arbetet med att identifiera riskområden relaterade till finansiell rapportering samarbetar utskottet med koncernchefen, ekonomi- och finansdirektören, de externa revisorerna samt internrevisions- och internkontrollfunktionerna. Härigenom insamlad information utgör grunden för beslut om framtida fokusområden. Utskottsarbetet under 2015 omfattade bland annat följande frågor:

- Övervakning av förbättringar avseende finansiell rapportering och finansiella processer, med speciellt fokus på identifiering av risker och utvärdering av den interna kontrollmiljön
- Övervakning av att beslutet att på sikt lämna Eurasien inte kommer att negativt påverka finansiell styrning, rapportering och processeffektivitet
- Utvärdering och granskning av kvalitet och integritet i riskhantering, riskbedömning och riskrapportering
- Granskning av bolagets externa finansiella rapportering
- Granskning av viktiga riskområden som till exempel finansiering, inköp, skatter, rättstvister, försäkringar och it-system
- Granskning av investeringsprocessen och kvartalsvis uppföljning av investeringsprogrammen
- Granskning av betydelsefulla redovisningsprinciper och viktiga källor till osäkerhet i bedömningar, till exempel redovisning av avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning, intäktsredovisning, värdering av pensionsförpliktelser samt tillgångsvärdering, inklusive den årliga processen för nedskrivningsprövning och bestämning av betydelsefulla prövningsparametrar
- Med avseende på de externa revisorerna: granskning av revisionsrapporter samt uppföljning av rekommenderade åtgärder, utvärdering och godkännande av revisionsplaner, enskilda möten utan att koncernledningen deltar, utvärdering av oberoende och prestationer samt framläggande av nomineringsförslag för val av extern revisor till valberedningen
- Med avseende på de interna revisorerna: granskning av revisionsrapporter samt uppföljning av rekommenderade åtgärder, utvärdering och godkännande av revisionsplaner, enskilda möten utan att koncernledningen deltar samt utvärdering av prestationer

Som en del av styrelsens övergripande utvärdering genomförde revisionsutskottet en självutvärdering av sitt interna arbete under 2015.

Hållbarhets- och etikutskottet

Mikko Kosonen är ordförande i hållbarhets- och etikutskottet. Under 2015 höll utskottet 5 möten. På varje efterföljande styrelsemöte redovisade utskottsordföranden de viktigaste diskussionspunkterna och lade fram förslag i beslutsärenden. Utskottsarbetet omfattade bland annat följande frågor:

- Granskning av hållbarhetsstrategien
- Kartläggning och granskning av status i pågående aktiviteter inom etik, efterlevnad och hållbarhet inom TeliaSonera
- Etablera en ledarskapsvision inom hållbarhet
- Granskning av införandet av en funktion för etik och efterlevnad inklusive legala bedrägerier
- Godkännande av prioriteringar i aktivitetsplanen för hållbarhet samt regelbunden uppföljning, med speciellt fokus på status och aktiviteter avseende anti-korruptionsprogrammet, inklusive till exempel korruptionsriskbedömning per land, instruktioner och utbildning, whistle blowing-verktyg etc.
- Granskning av hållbarhetsrisker i de kvartalsvisa riskrapporterna
- Uppföljning av efterlevnaden av OECD:s riktlinjer för multinationella företag
- Granskning av TeliaSoneras externa hållbarhetsrapportering

Som en del av styrelsens övergripande utvärdering genomförde hållbarhets- och etikutskottet en självutvärdering av sitt interna arbete under 2015.

KONCERNCHEFEN OCH KONCERNLEDNINGEN

Koncernchefen ansvarar för bolagets affärsutveckling samt leder och samordnar den dagliga verksamheten enligt styrelsens instruktioner till koncernchefen och andra beslut fattade av styrelsen.

Koncernledningen leds av koncernchefen och består för närvarande av: koncernchefen, ekonomi- och finansdirektören, chefsjuristen, personaldirektören, kommunikationsdirektören, direktören för affärsutveckling, tillförordnade chefen för koncernfunktion teknik och koncernfunktion Commercial samt regioncheferna för Sverige och Europa. Koncernledningen sammanträder månadvis. Mötena ägnas åt uppföljning av utvecklingen strategiskt och verksamhetsmässigt, större förändringsprogram, risker samt andra frågor av strategisk art och av betydelse för koncernen i sin helhet. En mer detaljerad presentation av koncernledningen, inklusive ersättningar och innehav av TeliaSonera-aktier, återfinns i slutet av denna rapport.

Som en följd av tillkännagivandet i september 2015 att en process hade startats för att minska närvaron inom region Eurasien och över tid lämna den helt, skapades en ny styrningsmodell för regionen. En särskild styrgrupp under ledning av koncernchefen och med övergripande strategiskt ansvar för regionen inrättades. Chefen för region Eurasien redogör för regionens verksamhet i styrgruppen. Den nya modellen säkerställer fortsatt stark styrning och koordinering inom koncernen, samtidigt som koncernledningen kan fokusera på att bygga nästa generations telekombolag och hemmamarknaderna i regionerna Sverige och Europa.

Se även avsnittet "Möten ägnade åt styrning, risk, etik och efterlevnad (GREC)".

KONCERNÖVERGRIPANDE STYRNINGSMODELL

KONCERNÖVERGRIPANDE STYRNINGSMODELL – STRUKTUR

TeliaSoneras koncernövergripande styrningsmodell har godkänts av styrelsen. Den är utformad så att den säkerställer att verksamhetens resultat motsvarar fattade beslut, och är strukturerad så att den uppmuntrar alla medarbetare att inom givna ramar sträva mot samma mål, med en gemensam tydlig förståelse för syfte, värdegrund, roller, ansvarsområden och befogenhet att agera.

Besluta vad vi ska uppnå

KONCERNÖVERGRIPANDE STYRNINGSMODELL – STRUKTUR

För att ge alla medarbetare en övergripande vägledning, har styrelsen godkänt ett uttalande om TeliaSoneras syfte. Därtill antar styrelsen årligen en strategi med mer detaljerad inriktning för kommande treårsperiod liksom årliga operativa och finansiella mål.

Syfte: Bringing the world closer – on the customer's terms

Vår ambition är att ta TeliaSonera till nästa nivå, att bli nästa generations telekomoperatör. För att utveckla vår affär och vara inspirerande i vår vardag behöver vi vara verkligt betydelsefulla för våra kunder. Detta har vi formulerat i TeliaSoneras syfte som också visar hur vi ska nå målet ur ett kundperspektiv.

Strategiska prioriteringar

Våra strategiska prioriteringar är:

- *Värde genom högkvalitativ nätanslutning* – Att säkerställa övergången från röst till data genom framtidssäkrad nätverksaccess till slutkunderna
- *Kundlojalitet genom integrering av fasta och mobila tjänster* – Att skapa okomplicerade upplevelser oavsett teknologier, tjänster och kanaler
- *Konkurrenskraftiga verksamheter* – Att förenkla verksamheterna och förändra gamla strukturer för att skapa snabbhet och kostnadseffektivitet
- *Att utforska möjligheter i närliggande områden till kärnverksamheten* såsom sakernas internet, uppkopplad sjukvård, finansiella tjänster och media

Operativa och finansiella mål

Operativa och finansiella mål sätts för koncernen som helhet och för varje region, land och affärsenhet.

Sätta ramarna för hur vi agerar

KONCERNÖVERGRIPANDE STYRNINGSMODELL – STRUKTUR

Styrelsen bestämmer ramarna för de anställdas agerande. Grundläggande beståndsdelar är TeliaSoneras värdegrund, koden för etik och uppförande, hur hållbarhetsarbetet styrs, koncernpolicies, organisationsstruktur samt delegering av ansvar och befogenheter.

Värdegrund

TeliaSoneras värdegrund – *Dare, Care* och *Simplify* – leder oss hur vi skall agera och uppträda i vårt dagliga arbete.

- *We dare to* – vara innovativa genom att dela idéer, ta risker och ständigt utvecklas; leda genom att samarbeta med våra kunder och utmana oss själva; tala och uttrycka våra åsikter och angelägenheter
- *We care for* – våra kunder genom att erbjuda lösningar som är anpassade efter deras behov; varandra genom att vara hjälpsamma, respektfulla och ärliga; vår värld genom att vara ansvarsfulla och agera i enlighet med vår etiska standard
- *We simplify* – genomförande genom att fatta genomförbara beslut och leverera snabbt; lagarbete genom öppen kommunikation, aktivt samarbete och kunskapsöverföring; vår verksamhet genom effektiva processer och tydligt ägarskap

Kod för etik och uppförande

TeliaSoneras Kod för etik och uppförande, utfärdad av styrelsen, tjänar som ett övergripande policydokument för vägledning i uppförande för medarbetarna. Koden beskriver hur TeliaSoneras anställda ska samspela med olika intressenter inklusive kunder, affärskollegor, konkurrenter, samarbetspartners, aktieägare, regeringar och myndigheter samt lokala intressenter där TeliaSonera har verksamhet. Koden, som finns tillgänglig på 20 språk, gäller för moderbolaget och för varje dotterbolag och gemensam verksamhet som deras egen bindande policy. TeliaSonera arbetar också för att principerna i koden ska införas i samtliga verksamheter där det har ägarintressen.

TeliaSoneras Kod för etik och uppförande finns tillgänglig på:
www.teliaSonera.com/sv/om-oss/bolagsstyrning/etik-och-uppforandekod
 (Information på TeliaSoneras webbplats utgör inte del av denna rapport)

Styrning av hållbarhetsarbetet

Hållbarhet omfattar alla insatser som rör hur TeliaSonera tar ansvar för sin långsiktiga påverkan på samhälle och miljö genom hela värdekedjan. TeliaSoneras hållbarhetsarbete fokuserar på anti-korruption, yttrandefrihet, kundintegritet, arbetsmiljö, hälsa och säkerhet, ansvarsfulla affärer inom inköp, miljöansvar och inkluderande digitalisering. Arbetet styrs av internationella lagar, riktlinjer och ramverk som FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, den internationella arbetsorganisationen ILO:s kärnkonventioner, OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s Global Compact-principer.

Koncernledningen och GREC-mötena (se avsnittet "Möten ägnade åt styrning, risk, etik och efterlevnad (GREC)") är de beslutsfattande instanserna. Styrelsens hållbarhets- och etikutskott utövar tillsyn av genomförandet. Chefen för funktionen för hållbarhetsstrategi, som är en del av koncernfunktionen affärsutveckling, och chefen för koncernenheten etik och efterlevnad är ansvariga för koordinering och övervakning av hållbarhetsfrågor.

Ytterligare information återfinns i avsnittet "Ramverk för hantering av verksamhetsrisker (ERM)" och i Hållbarhetsarbete, avsnittet "Hållbarhet i TeliaSonera".

Koncernpolicies

Koncernfunktionscheferna ska säkerställa att nödvändiga policies, instruktioner och riktlinjer utfärdas inom sina respektive ansvarsområden.

Koncernpolicies är relativt korta och främst principbaserade. Koncerninstruktioner är normalt mer detaljerade och verksamhetsorienterade och ska vara i linje med koncernpolicies. Koncernpolicies och koncerninstruktioner är bindande för alla enheter där TeliaSonera har ledningsansvar.

Koncernpolicies beslutas av styrelsen, åtminstone årligen, efter en förberedande granskning av berört styrelseutskott. Koncerninstruktioner beslutas av koncernchefen efter att ha granskats i ett GREC-möte. Koncernriktlinjer är icke bindande rekommendationer som ska vara i linje med koncernpolicies och koncerninstruktioner och beslutas av koncernfunktionscheferna. Samtliga gällande policies, instruktioner och riktlinjer på koncernnivå finns tillgängliga för alla medarbetare på en gemensam intranätssida.

Utöver TeliaSoneras Kod för etik och uppförande har styrelsen för närvarande utfärdat de koncernpolicies som presenteras i tabellen.

Vissa koncernpolicies är offentliga dokument tillgängliga på:
www.teliaSonera.com/en/about-us/public-policies/
 (Information på TeliaSoneras webbplats utgör inte del av denna rapport)

Koncernpolicys utfärdade av styrelsen – område och syfte

Finansiell styrning	Att fastlägga regler för hur finansiella risker ska hanteras och för motparterers kreditbetyg
Finansiell redovisning och rapportering	Att kräva att fullgoda redovisnings- och rapporteringsnormer finns framtagna, regelbundet uppdateras och görs tillgängliga för de konsoliderade enheterna samt används av enheterna vid rapportering till koncernen
Inköp	Att tillhandahålla en enda referenspunkt och inriktning för inköpsaktiviteter och en tydlig förståelse för inköpsprinciperna
Försäkring	Att ha ett försäkringsskydd för ledande befattningshavare, medarbetare och verksamheten i linje med jämlkar inom telekombranschen
Hantering av verksamhetsrisker	Att beskriva ramverket för hantering av verksamhetsrisker
Miljö	Att säkerställa proaktiv hantering av miljöpåverkan genom hela livscykeln för leveranser av produkter och tjänster
Elektromagnetiska fält (EMF)	Att definiera komponenterna i den seriösa inställningen gentemot oron för EMF-relaterade hälsoproblem
Säkerhet	Att säkerställa att säkerhetsåtgärder karaktäriseras av tillräcklig säkerhets- och riskmedvetenhet, förebyggande, beredskap samt förmågan att reagera på, och återhämta sig från, incidenter och miljöförändringar
Kundintegritet	Att respektera och värna kunders integritet genom att sätta höga och konsekventa normer
Kommunikation	Att säkerställa att all kommunikation är noggrann och att den ges på ett professionellt sätt och vid rätt tidpunkt
Yttrandefrihet inom telekommunikation	Att minska risker för brott mot mänskliga rättigheter och att säkerställa att kunderna känner sig övertygade om att vi, närhelst möjligt, respekterar och skyddar deras yttrandefrihet när vi från statliga myndigheter får önskemål om eller krav på kommunikationsövervakning
Anti-korruption	Att fastställa gemensamma normer avseende efterlevnad av nolltoleranspolicyn gentemot alla former av mutor eller korruption samt efterlevnad av lokal lagstiftning
Sponsring och donationer	Att definiera en konsekvent och koncernövergripande hållning till sponsring och donationer
Individer	Att definiera arbetsgivarens förväntningar på medarbetarna liksom vilka förväntningar medarbetarna ska ha på varandra
Hälsa och säkerhet	Att göra hälso- och säkerhetskulturen till en del av alla medarbetares vardagliga arbetsliv och att uppnå en arbetsplats för medarbetare, leverantörer och besökare som är säker och efterlever lagens krav
Resor och utlägg	Att definiera allmänna principer, förväntningar och ansvar för affärsresor och utlägg för att gynna företaget och medarbetarna
Ersättningar	Att ange den strategiska riktningen och klargöra hållningen till utformning och införande av ersättningspraxis för medarbetare på alla nivåer
Rekrytering	Att säkerställa att all rekrytering baseras på respekt för individen, att befattningskrav baseras på våra gemensamma värderingar och att urvalsprocesserna är rättvisa
Pensioner	Att vara behjälplig med att erbjuda pensionsförmåner genom att tydliggöra struktur, utformning och hantering av pensionsplaner
Konkurrens	Att fastställa principen att inte medverka i några förfaranden eller bedriva affärsaktiviteter som strider mot berörd konkurrens- eller antitrustlagstiftning
Insiderhandel	Att säkerställa en hög standard för etiskt beteende gentemot kapitalmarknaderna genom att definiera handels- och rapporteringsregler
Patent	Att skydda investeringar i forskning och utveckling samt att utnyttja patentportföljen på ett effektivt sätt

Organisation

TeliaSoneras största verksamheter är mobil-, bredbands- och fasttelefoni-verksamhet i Norden och Baltikum samt mobilverksamhet i Eurasien.

Vägledande principer för TeliaSoneras organisationsstruktur är att ge klarhet, ansvarsutkrävande samt att stötta en kundorienterad verksamhetsmodell. Verksamhetsmodellen är landsbaserad med starka kommersiella och tekniska funktioner på koncernnivå. Länderna är grupperade i tre geografiska regioner.

Region Sverige

Regionen omfattar TeliaSoneras mobil-, bredbands- och fasttelefoniverksamhet i Sverige. Regionchefen rapporterar till koncernchefen och ingår i koncernledningen.

Region Europa

Regionen omfattar TeliaSoneras mobil-, bredbands- och fasttelefoniverksamhet i Finland, Norge, Danmark, Litauen, Lettland, Estland och Spanien. Regionchefen rapporterar till koncernchefen och ingår i koncernledningen.

Region Eurasien

Regionen omfattar TeliaSoneras mobilverksamhet i Kazakstan, Azerbajdzjan, Uzbekistan, Tadzjikistan, Georgien, Moldavien och Nepal. Regionchefen rapporterar till en styrgrupp som leds av koncernchefen (se avsnittet "Koncernchefen och koncernledningen" för ytterligare information).

Koncernfunktioner

Koncernfunktionerna bistår koncernchefen i framtagande av ramverk för aktiviteter i länderna och förser länderna med visst stöd i processutveckling och gemensamma plattformar för kommunikation, affärsutveckling (inklusive förvärv och avyttringar - M&A), ekonomi och finans (inklusive inköp och fastigheter), personalfrågor, juridik, koncernövergripande kommersiella (inklusive den internationella carrier-verksamheten) och tekniska (inklusive it) frågor, CEO Office (även ansvarigt för ägandet i MegaFon och Turkcell), etik och efterlevnad samt internrevision.

Delegering av ansvar och befogenheter

Koncernchefen har utfärdat en delegering av ansvar och befogenheter (Delegation of Obligations and Authority - DOA), vilken definierar skyldigheterna för regionchefer och koncernfunktionschefer, samt inom vilka gränser de kan fatta beslut. Ansvar och beslutsbefogenheter delegeras person-till-person genom heldragna rapporteringslinjer baserade på rollerna i den operativa organisationen.

Följa upp våra prestationer

KONCERNÖVERGRIPANDE STYRNINGSMODELL – STRUKTUR

Besluta vad vi ska uppnå

Sätta ramarna för hur vi agerar

Följa upp våra prestationer

- Verksamhetsgenomgångar
- Genomgångar av risk och efterlevnad
- Individuell mål- och resultatstyrning

Resultatuppföljning är nödvändig för att kunna vidta förbättringsåtgärder och planera för framtiden. Resultatuppföljning görs såväl avseende organisationsenheter som på individnivå.

Verksamhetsgenomgångar

Koncernchefen fastställer målen för verksamhetens enheter baserat på beslut från styrelsen. För att säkerställa verkställighet har varje chef årliga mål för sin respektive verksamhet. Dessa dokumenteras i årliga verksamhetsplaner som följs upp varje månad, kompletterade med kvartalsvisa prognoser.

Verksamhetsgenomgångarna är möten som hålls varje månad och innefattar såväl en finansiell genomgång som genomgång av affärsverksamheten för aktuell rapporteringsperiod och prognosperiod, risker samt operativa mål avseende kundservicenivåer, nätkvalitet m m. Verksam-

hetsgenomgångarna ger möjlighet till frekvent uppföljning av operativa prestationsnyckeltal (KPI) på lands- och regionnivå. Operativa KPI är en betydelsefull del av uppföljningen och består av flera mätetal som ger ledningen en god överblick av aktuell situation och utvecklingen över tid. Ramverket Net Promoter Score (NPS®) används för att följa och förbättra den kundupplevelse som TeliaSonera presterar. Vid regionernas verksamhetsgenomgångar deltar koncernchefen, ekonomi- och finansdirektören, koncerncontrollern, chefen för investerarrelationer samt utvalda ledamöter i koncernledningen utöver respektive regionledning.

Styrelsen erhåller månatligen rapporter över operativa resultat och på varje ordinarie styrelsemöte presenterar koncernchefen och finansdirektören koncernens verksamhets- och finansiella resultat på en detaljerad nivå (se också styrelsens årliga arbetscykel beskriven i avsnittet "Styrelse").

Genomgångar av risk och efterlevnad

GREC-mötena på koncern-, region- och landsnivå är de primära ledningsorganen för uppföljning av risker och efterlevnad. Ytterligare information återfinns i avsnittet "Möten ägnade åt styrning, risk, etik och efterlevnad (GREC)".

Individuell mål- och resultatstyrning

TeliaSonera utvecklar en högpresterande företagskultur för att kunna överträffa konkurrenterna och nå utmanande mål. Fastställande av individuella mål kopplade till strategiska affärsmål och regelbunden återkoppling är centrala aktiviteter för chefer på alla nivåer. TeliaSonera tillämpar en koncernövergripande modell för individuell mål- och resultatstyrning.

Den modell som tillämpades tidigare och under 2015, med syfte att fokusera på TeliaSoneras affärsmål och föra ut dem till regioner och länder, var utformad för att:

- Hjälpa chefer att fastställa och föra ut affärsmål
- Granska individuella prestationer
- Utveckla och belöna goda prestationer
- Åtgärda svaga prestationer

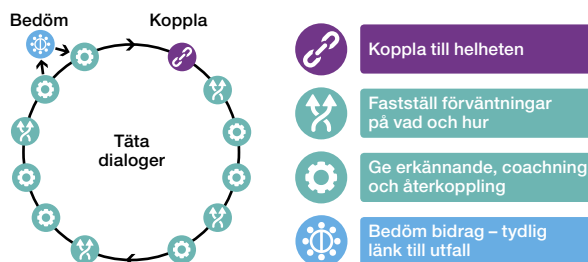
Processen var årsbaserad. Året inleddes med att målen sattes och avslutades med en resultatutvärdering och bedömning. Vid halvårsskiftet gjordes en översyn för att säkerställa framsteg och anpassning av målen.

Parallellt under 2015 utvecklade TeliaSonera en ny ansats för mål- och resultatstyrning som en nyckelkomponent för att driva rätta mål och beteenden mot att bli nästa generations telekombolag, där allas prestationer räknas och alla aktiviteter stödjer den strategiska inriktningen. Den nya ansatsen kommer att implementeras under 2016, innebärande en flytt från en årlig händelsestyrd process till ett dynamiskt, löpande upplägg, integrerat med det dagliga arbetet genom ofta förekommande dialogmöten. Dessa täta "incheckningar" kommer att göras i en miljö av erkännande, coachning och återkoppling med självledarskap som en nyckelkomponent.

För att säkerställa genomförande av strategi och kulturförändring ska alla individuella mål kopplas till de strategiska områdena eller nyckelbeteenden som framgår av TeliaSoneras värdegrund – *Dare*, *Care* och *Simplify* – samt ledarskapsförväntningarna. Detta innebär också ett nytt sätt att bedöma det totala bidraget där det är lika viktigt att förväntningarna uppfylls såväl avseende mål som beteenden. Bedömningen av det totala bidraget är sedan integrerad i alla relevanta processer, såsom utvecklingsaktiviteter, löneöversyn och rörlig lön.

Den tätt förekommande coachningen och återkopplingen möjliggör och stärker ett mer dynamiskt sätt att arbeta med förväntningar och kortsiktiga prioriteringar för att motsvara behovet inom olika funktioner i avsikt att säkerställa meningsfulla och relevanta individuella mål som skapar fokus på det som betyder mest, utmanar och kräver prestationer samt skapar ansvarstagande för viktiga resultat.

INDIVIDUELL MÅL- OCH RESULTATSTYRNING - NYCKELKOMPONENTER

Styrelsens ersättningsutskott granskar koncernledningsmedlemmarnas individuella prestationer på årsbasis.

RAMVERK FÖR HANTERING AV VERKSAMHETSRIKTER (ERM)

Att vara verksam på en rad olika geografiska produkt- och tjänstemarknader i den starkt konkurrensutsatta och reglerade telekombranschen medför att TeliaSonera exponeras för ett antal risker och osäkerhetsfaktorer. TeliaSonera har definierat begreppet risk som allt som kan ge en väsentlig negativ effekt på uppnåendet av TeliaSoneras mål. Risker kan vara hot, osäkerhetsfaktorer eller förlorade möjligheter som hör samman med TeliaSoneras nuvarande eller framtida verksamheter eller aktiviteter. Risker och osäkerhetsfaktorer relaterade till verksamhet och hållbarhet samt till aktieägarfrågor beskrivs i Risker och osäkerheter och finansiella risker i not K26 i koncernredovisningen.

Tre försvarslinjer – integrerad styrning, riskhantering och efterlevnad

TeliaSoneras riskhantering kan beskrivas som ett trelinjers försvar som utgör en integrerad del av koncernens operativa verksamhet, affärsplaneringsprocess och övervakning av verksamhetsresultat. Risker som kan utgöra ett hot mot uppnåendet av affärs mål identifieras och utvärderas, och åtgärder vidtas för att begränsa och övervaka de identifierade riskerna. Syftet är att inte endast fokusera på riskerna ur ett negativt perspektiv utan också att bekräfta att framgångsrik riskhantering är nödvändig för strategigenomförande och hållbar tillväxt.

RISKHANTERING I VERKSAMHETEN - FÖRSVARSLINJER

Risker och osäkerhetsfaktorer

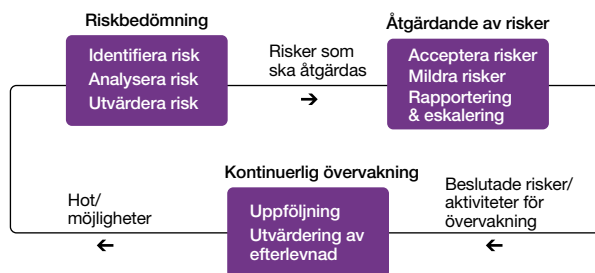
Roller och ansvar i försvarslinjerna inbegriper:

- **Första linjens försvar:** Linjeorganisationen äger sina operativa risker och har respektive utkrävs ansvar för riskbedömning, riskkontroll och risklindring samt för intern kontroll-aktiviteter och tillförsäkringen
- **Andra linjens försvar:** Omfattar funktionen för hantering av verksamhetsrisker (ERM) på koncernnivå, internkontrollfunktionen inom koncernfinans, koncernenheten för etik och efterlevnad samt mötena för hantering av styrning, risk, etik och efterlevnad (GREC)
- **Tredje linjens försvar:** Koncernens internrevisionsenhet ger oberoende tillförsäkringen avseende riskhanteringsprocessen och internkontrollmiljön. Utomstående parter, som externrevisorerna och regulatoriska myndigheter, ger tillförsäkringen med avseende på specifika lagstadgade krav, till exempel information som presenteras i koncernredovisningen eller rapporteras till Finansinspektionen

Riskhanteringsprocessen

TeliaSoneras koncerninstruktioner om riskhantering definierar, som en bas för första linjens försvar, roller och ansvar samt huvudbeståndsdelarna i riskhanteringsprocessen, vilka är riskbedömning, riskåtgärdande och kontinuerlig övervakning.

RISKHANTERING – PROCESSFLÖDE

Målsättningen med den kontinuerliga riskhanteringsprocessen är att alla risker som kan förhindra uppfyllandet av TeliaSoneras mål regelbundet bedöms, åtgärdas och övervakas.

Riskhanteringen ska vara helt integrerad i affärsprocesserna. Riskhanteringsprocedurerna ska vara transparenta, genomförbara och spårbara. Ledningen ska försäkra sig om att en personlig känsla för ansvar och en gemensam syn på och medvetenhet om risk skapas hos medarbetarna samt främja ansvarsutkrävande för risker i det dagliga beslutsfattandet. Riskrapporteringen är integrerad i affärsplaneringsprocessen och risker ska granskas på verksamhetsgenomgångarna och eskaleras genom linjeorganisationen.

Revisionsutskottet och styrelsen erhåller kvartalsvis en samlad riskrapport, samordnad med styrelsens årliga arbetscykel som beskrivs i avsnittet "Styrelse". Den samlade rapporten är indelad i fyra riskkategorier:

- Finansiella risker
- Verksamhetsrelaterade risker
- Landsrelaterade risker
- Legala och regulatoriska risker

Inom var och en av dessa kategorier presenteras riskerna antingen som koncernövergripande eller på regionnivå med en:

- Riskbeskrivning
- Beskrivning av aktiviteter för att mildra riskerna
- Potentiell finansiell påverkan då det är möjligt
- Sannolikhetsgradering (låg, medel och hög risk)

Därutöver erhåller revisionsutskottet kvartalsvis en samlad rapport över rättstvister med kortfattade detaljer avseende legala och administrativa processer som är pågående, i vänteläge och hotade. Varje fallbeskrivning innehåller även påstådd nominell och uppskattad finansiell påverkan när så är möjligt samt en sannolikhetsgradering (låg, medel och hög risk).

Ledningen ska aktivt, återkommande och i rätt tid utvärdera och bedöma risk och efterlevnad för att försäkra sig om att alla medarbetare är medvetna om och vidtar åtgärder för att efterleva gällande krav. Efterlevnad innebär anpassning såväl externa som interna krav såsom:

- Gällande lagstiftning och reglering
- Kundavtal
- Internationella standarder och normer
- Koncernpolicys och koncerninstruktioner

De mest betydelsefulla riskområdena övervakas av riskhanteringsfunktionen inklusive GREC-mötena (se avsnitten "Koncernfunktion för hantering av verksamhetsrisker" och "Möten ägnade åt styrning, risk, etik och efterlevnad (GREC)"), internkontrollfunktionen inom koncernfinans (se avsnittet "Intern kontroll över finansiell rapportering") samt koncernenheten för etik och efterlevnad (se avsnittet "Ramverk och program för efterlevnad").

Funktion för hantering av verksamhetsrisker (ERM) på koncernnivå

Chefen för funktionen för hantering av verksamhetsrisker (ERM), som ingår i koncernfunktionen affärsutveckling, agerar som ägare av den koncerngemensamma ERM-processen för att säkerställa en strukturerad hållning avseende riskhantering, efterlevnad och rapportering inom koncernen. Funktionsansvaret omfattar att:

- Definiera och äga det koncerngemensamma riskramverket och koncerngemensamma processer
- Tillhandahålla utbildning, stöd och vägledning till linjeorganisationen
- Koordinera GREC-möten och säkerställa enhetlighet över organisationsnivåerna
- Koordinera och driva koncerngemensamma satsningar på förbättring av riskhantering och efterlevnad
- Underlätta diskussioner i risk- och efterlevnadsforum och fortlöpande övervaka riskutvecklingen
- Rapportera till GREC-möten och styrelsen

Ramverk och program för efterlevnad

Som ytterligare ett stöd till första försvarslinjen har TeliaSonera infört ett ramverk för att möjliggöra ett systematiskt arbete med efterlevnadsfrågor. Efterlevnadsramverket består av åtta steg som är grundade på en tydlig inriktning från ledningen. Det är utformat för att följa internationell standard och är baserat på principerna förebygga, upptäcka och undersöka.

RAMVERK FÖR EFTERLEVNA

Prioriterade riskområden har identifierats baserade på riskbedömningar. De mest betydelsefulla riskerna övervakas av koncernenheten för etik och efterlevnad och hanteras i enlighet med ramverket genom ämnesspecifika efterlevnadsprogram för att säkerställa enhetlighet och uppföljning i införande och rapportering. De för närvarande prioriterade riskområdena avspeglas av följande pågående program:

- Anti-korruption
- Yttrandefrihet
- Kundintegritet
- Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet

Ytterligare information avseende tillvägagångssätt och arbete inom respektive område återfinns i Hållbarhetsarbete, avsnitten "Hållbarhet i TeliaSonera", "Anti-korruption", "Yttrandefrihet", "Kundintegritet" samt "Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet".

GREC-MÖTE (KONCERNNIVÅ) – DELTAGARE OCH RISKKATEGORIER**Möten ägnade åt styrning, risk, etik och efterlevnad (GREC)**

GREC-mötenas syfte är att agera som de främsta styrande organen inom risk och efterlevnad och att utvärdera risknivåer och föreslå aktiviteter för att mildra riskerna.

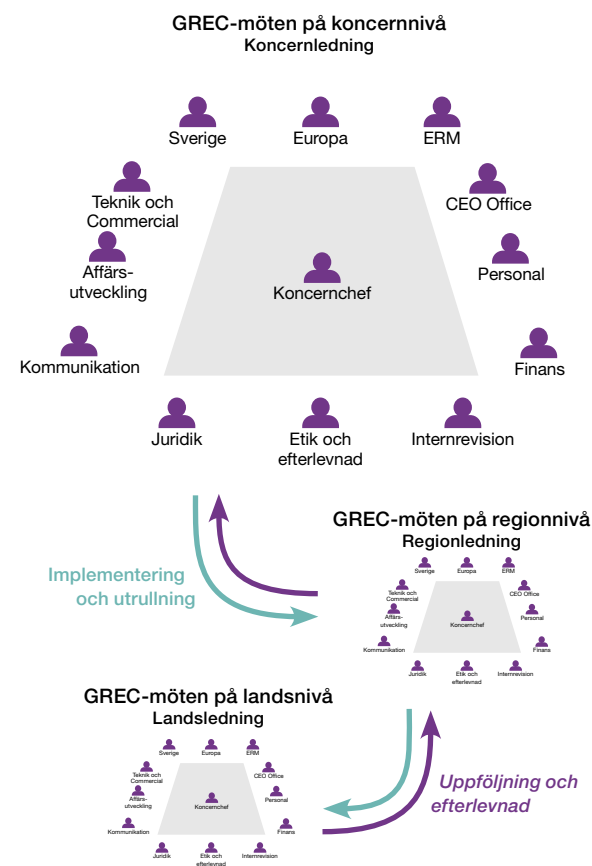
Vid GREC-mötena, som hålls minst kvartalsvis, samlas ledningen för att uppdatera, diskutera, besluta och följa upp pågående aktiviteter och satsningar inom de olika riskområdena och fokusområdena inom hållbarhet. Syftet med GREC-mötena är att:

- Sammanställa och bedöma riskrapporter från länder, regioner och koncernfunktioner
- Granska risknivåer i relation till riskaptit och besluta om riskbemötande
- Följa upp planer för lindring av risker och verkställigheten inom viktiga riskområden
- Sammanställa risk- och efterlevnadsrapporter samt handlingsplaner till styrelsens revisionsutskott
- Bygga en riskmedveten kultur

GREC-möten hålls på koncern-, region- och landsnivå. På koncernnivå leder koncernchefen GREC-mötena som består av koncernledningen utökad med chefen för CEO Office, chefen för koncernfunktionen för hantering av verksamhetsrisker, chefen för koncernenheten etik och efterlevnad samt chefen för koncernenheten för internrevision. Syfte, agenda och deltagare på lokala GREC-möten speglar mötena på koncernnivå. För region Eurasien hanteras GREC-frågor på koncernnivå av en styrgrupp som leds av koncernchefen (se avsnittet "Koncernchefen och koncernledningen" för ytterligare information).

Whistle blowing-processen**Speak-up line**

2015 var det första hela verksamhetsåret för TeliaSoneras Speak-up line, ett whistle blowing-verktyg som gör det möjligt för medarbetare och andra att anonymt rapportera kränkningar av god redovisningssed, korrekt rapportering eller god intern kontroll liksom bristande efterlevnad av lokal lagstiftning eller brott mot TeliaSoneras policy och etiska instruktioner. Under året fastlades de underliggande processerna för rapportering av ärenden och undersökningar till styrelse och ledning. Även en koncernövergripande standard för utförande av interna utredningar beslutades.

tades. Ledstjärnan är säkerställande av att utredningar genomförs på ett objektivt och opartiskt sätt; bedrivs så att fakta snabbt fastställs med ett minimum av störningar för affärsverksamheten eller medarbetares privatliv; samt att säkerställa att sekretess och icke-vedergällning alltid respekteras.

Till läsaren av denna rapport: Om du anser att det finns brister i TeliaSoneras finansiella rapportering eller om du misstänker oegentligheter inom TeliaSonera-koncernen kan du anmäla detta till: secure.ethicspoint.eu/domain/media/sv/gui/101615/index.html

Whistle blowing-ärenden under 2015

Under året registrerades 141 whistle blower-ärenden. Av dessa inleddes 27 undersökningar av enheten för särskilda utredningar inom koncernenheten för etik och efterlevnad. 42 ärenden avsåg personalfrågor och vidarebefordrades till koncernfunktionen personal. 72 ärenden sändes för information till andra enheter (till exempel kund- eller leverantörsklagomål) eller avslutades efter en inledande granskning och svar till berörd whistle blower (till exempel fall rörande etiska förebråelser).

Under 2014 registrerades totalt 73 ärenden av vilka 42 avsåg whistle blowing om försummelser och 31 rörde personalfrågor. Dubbling av antalet ärenden kan delvis tillskrivas utbildning och medvetenhet och delvis till förbättrade registreringsrutiner.

Av de 141 whistle blowing-ärendena under 2015 mottogs 62 procent via Speak-up line. 17 procent sändes till e-postadressen för Speak-up line, 14 procent mottogs via direktkontakt med ansvariga för etik och efterlevnad på koncernnivå eller lokalt, 4 procent rapporterades via linjechefer och 3 procent via e-post direkt till TeliaSoneras högsta ledning.

Etiska betänkligheter eller förebråelser gentemot ledningen var vanligast bland de rapporterade ärendena, särskilt från region Sverige. Andra väsentliga frågor omfattade missbruk av ställning, intressekonflikter, diskriminering och trakasserier. Flera leverantörer klagade över partiska anbudresultat.

Flertalet ärenden anmäldes från regionerna Sverige och Eurasien. Av alla ärenden var 40 procent anmälda anonymt eller av rapportörer som ville vara anonyma.

Utredningsstöd på förfrågan av chefer registrerades separat under 2015, med 13 sådana undersökningar jämfört med 19 under 2014. Från och med 2016 kommer dessa förfrågningar att ingå i statistiken för Speak-up line.

När beskyllningar visade sig vara underbyggda fattades 17 disciplinära beslut av koncernens etikforum. Flertalet beslut innebar att medarbetare fick sluta men i en del fall utfärdades även varningar. Under 2015 utbildades medarbetare och linjechefer i korrekt registrering av ärenden samt hur de ska sändas vidare, vilket gör det möjligt för enheten för särskilda utredningar att säkerställa konsistens i utredningsprocessen och genomförandet av disciplinåtgärder.

Konsoliderade ärenderapporter presenterades för revisionsutskottet fortlöpande under året. Rapporterna omfattande beskyllningar av viss betydelse, utvecklingen för pågående utredningar samt de slutliga resultaten av utredningarna. Samtliga rapporter om avslutade utredningar överlämnades till koncernens etikforum för tillsyn och beslut om disciplinåtgärder.

För att ytterligare öka mognaden i vårt ansvarsfulla företagande fattades överenskommelse om två nyckeltal avseende interna utredningar:

- Procentuell andel av whistle blowing-ärenden som avslutas inom 8 veckor, med ett mål om 80 procent, vilket bedöms som uppnåeligt då mer än 70 procent av alla ärenden under 2015 avslutades inom 8 veckor
- Procentuell andel av disciplinåtgärder som verkställs inom 4 veckor efter beslut av koncernens etikforum med ett mål om 100 procent. Under 2015 uppnåddes endast 50 procent av målet. Detta nyckeltal kommer därigenom att vara till stor hjälp för att fokusera ledningen på snabbt genomförande av beslut om disciplinåtgärder

INTERN KONTROLL ÖVER FINANSIELL RAPPORTERING

Enligt den svenska aktiebolagslagen och den svenska koden för bolagsstyrning är styrelsen ansvarig för intern kontroll över finansiell rapportering. Styrelsen granskar kontinuerligt hur väl de interna kontrollerna fungerar och initierar åtgärder för att främja ständig förbättring av de interna kontrollerna.

TeliaSoneras ramverk för riskhantering inbegriper intern kontroll över finansiell rapportering och ligger i linje med COSO:s ramverk för intern kontroll. Det omfattar de sammanhängande områdena kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt övervakning. För att etablera en konsekvent hållning till och en koncerngemensam syn på risker hänförliga till felaktig finansiell rapportering har koncernövergripande riskregister införts i alla större enheter där TeliaSonera har ledningsansvar. Internkontrollfunktionen inom koncernfinans är ansvarig för att utveckla och underhålla det it-baserade verktyget för att hantera riskregistren.

Intern kontroll är en integrerad del av TeliaSoneras bolagsstyrning och styrning av verksamhetsrisker och involverar styrelser, ledande befattningshavare och övriga medarbetare på alla nivåer inom organisationen. Det är en process som omfattar metoder och processer för att:

- Skydda koncernens tillgångar
- Säkerställa att den finansiella rapporteringen är tillförlitlig och korrekt
- Säkerställa efterlevnaden av gällande lagar och riktlinjer
- Säkerställa måluppfyllelse i verksamheten och ständiga förbättringar av den operativa effektiviteten

Målsättningen för TeliaSoneras finansiella rapportering är att den ska ligga i linje med högsta professionella standard samt vara fullständig, rättvisande, korrekt, punktlig och begriplig.

Kontrollmiljö

De viktigaste delarna i TeliaSoneras kontrollmiljö är koncernpolicys med tillhörande koncerninstruktioner och detaljerade koncerndirektiv. Ledare på alla nivåer är ansvariga för att säkerställa att organisationen följer den av koncernchefen utfärdade Delegering av ansvar och befogenheter, de finansiella styrningsdokumenten, ramverket för rapportering samt övriga koncernkrav. Personal på koncernfinans är ansvariga för att månatligen följa, och om väsentliga, kommunicera förändringar i lagstiftning, noteringskrav samt finansiell rapportering som kan påverka koncernens finansiella instruktioner och direktiv.

Ledningen för varje enhet eller koncernfunktion är ansvarig för att säkerställa att:

- Den månatliga och kvartalsvisa finansiella rapporteringen följer TeliaSoneras redovisningsprinciper
- Finansiella rapporter levereras i tid
- Åtgärder för att mildra riskerna, som de beskrivits i koncernens riskregister, har införts och genomförs
- Föreskrivna avstämningar utförs på rätt sätt
- Större affärsrisker och finansiella risker identifieras och rapporteras

TeliaSoneras enhet för gemensamma ekonomitjänster stöder enhetliga och standardiserade finansiella redovisningsprocesser och kontroller i alla stora helägda affärsenheter.

Riskbedömning

TeliaSonera har en riskbaserad inställning till intern kontroll över finansiell rapportering. Hanteringen av risker relaterade till finansiell rapportering är integrerad i det koncerngemensamma ramverket för riskhantering som beskrivs i avsnittet "Ramverk för hantering av verksamhetsrisker (ERM)". Därför är bedömning och hantering av risker som kan leda till felaktig finansiell rapportering en naturlig del av det dagliga arbetet där koncernens riskregister används som en grundstomme. Riskbedömning genomförs både från ett uppfifrån och ned- och ett nedifrån och upp-perspektiv. Utfallet av riskbedömningarna dokumenteras i koncernens riskregister.

Kontrollaktiviteter

Samtliga verksamhetsprocesser inom TeliaSonera inkluderar kontroller avseende initiering, godkännande, registrering och redovisning av finansiella transaktioner. Större processer, inklusive relaterade risker och nyckelkontroller, beskrivs och dokumenteras på ett gemensamt och strukturerat sätt, baserat på uppsatta krav i koncernens riskregister. Kontrollerna är antingen automatiserade eller manuella, och är utformade för att säkerställa att nödvändiga åtgärder vidtas för att antingen förebygga eller upp-

täcka större fel i den finansiella informationen samt för att säkerställa bolagets tillgångar. Kontroller för redovisning, värdering och offentliggörande av finansiell information ingår i den finansiella boksluts- och rapporteringsprocessen, inklusive kontroller för it-applikationer som används för redovisning och rapportering.

Information och kommunikation

Koncernpolicys, instruktioner och direktiv avseende redovisning och rapportering samt genomförandet av interna kontroller är tillgängliga för alla berörda medarbetare via TeliaSoneras normala interna kommunikationskanaler. Personal på huvudkontorsfunktionerna ägnar sig kontinuerligt åt interna utbildningsinsatser för att säkerställa harmonisering inom viktiga områden såsom intäktsredovisning, skillnaden mellan investeringar och rörelsekostnader, etc.

Resultaten från de månadsvisa övervakningsåtgärder som utförs av internkontrollfunktionen inom koncernfinans sammanställs och förmedlas till ledningsgrupperna på region- och landsnivå. Detta utbyte ger goda möjligheter till jämförelser och kunskapsinhämtning inom koncernen.

TeliaSonera stödjer ett öppet, ärligt och transparent informationsflöde, framför allt i fråga om hur väl de interna kontrollerna fungerar. De som utför kontrollerna uppmanas informera om alla problem relaterade till kontrollerna i sin månatliga rapportering, så att eventuella problem kan åtgärdas innan de hinner orsaka fel eller oriktigheter i redovisningen.

Övervakning

TeliaSonera har infört en strukturerad process för övervakning av hur väl intern kontroll över finansiell rapportering fungerar. Denna process omfattar alla länder, regioner och koncernfunktioner, och består av en självutvärdering av åtgärder för riskminimering. Internkontrollfunktionen inom koncernfinans övervakar processen på månadsbasis. På uppdrag av koncernledningen genomför internkontrollfunktionen en riskbaserad efterlevnadsgranskning av nyckelriskerna för att bedöma kvaliteten i självutvärderingarna, riskminimeringen och den övergripande interna kontrollmiljön.

Resultatet av självutvärderingen och efterlevnadsgranskningen förmedlas till ledningen för alla berörda enheter, till mötena för styrning, risk, etik och efterlevnad samt till styrelsens revisionsutskott. Revisionsutskottet får också rapporter direkt från såväl de externa revisorerna som från internrevisionen. Rapporterna diskuteras och uppföljningsnoteringar görs av utskottet. Både de externa revisorerna och internrevisionen närvarar på utskottsmötena.

Minst en gång per år träffar hela styrelsen de externa revisorerna, delvis utan ledningens närvaro.

KONCERNHETEN FÖR INTERNREVISION

Koncernheten för internrevision granskar koncernens verksamheter och lämnar förslag i syfte att förbättra både den interna kontrollmiljön såväl som effektiviteten i processer och system. Genom operativt inriktade granskningar tillämpas ett systematiskt och disciplinerat tillvägagångssätt för att utvärdera och förbättra effektiviteten i styrningen av koncernen.

Inriktningen för arbetet inom koncernens internrevision anges i den årliga revisionsplanen, vilken för att ta hänsyn till övergripande affärs mål och risker också är avstämd mot koncernens affärsplan och strategi. Revisionsplanen fastställer prioriteringar och resursallokering. Den godkänns av styrelsens revisionsutskott och presenteras för de externa revisorerna på årsbasis. Inom ramen för revisionsplanen bestäms de detaljerade internrevisionsuppdragen på kvartalsbasis. De kvartalsvisa revisionsuppdragen diskuteras med externrevisorerna för att identifiera områden för att dela riskbedömningar och rön från revisionsarbetet.

Under 2015 utfördes revisioner i koncernfunktioner och samtliga regioner. Verksamheterna i Eurasien ägnades särskild uppmärksamhet. Viktiga fokusområden var:

- It och informationssäkerhet
- Kundintegritet
- Omvandlingen till nästa generations telekombolag
- Inköp
- Intäktsrapportering

Chefen för koncernens internrevisionsenhet rapporterar administrativt till koncernchefen och funktionellt till revisionsutskottet. Resultatet av varje enskilt revisionsuppdrag rapporteras till ansvarig linjechef för reviderat område eller reviderad enhet samt dessutom till chefen för berört funktionsområde och till de externa revisorerna. En sammanfattning av resultaten av revisionsuppdragen rapporteras kvartalsvis till revisionsutskottet.

Chefen för koncernens internrevisionsenhet är även, tillsammans med två externa ledamöter verksamma i Equality of Access Board, ansvarig för att övervaka utvecklingen avseende likabehandling av interna och externa grossistkunder i Sverige.

Under andra halvåret 2015 antog chefen för koncernens internrevisionsenhet tillfälligt en operativ roll som ekonomi- och finanschef för den svenska organisationen och avstod därför från revisionsarbete avseende Sverige. Detta gäller även Equality of Access Board i vilken en av de externa ledamöterna verkade som ordförande i hans ställe.

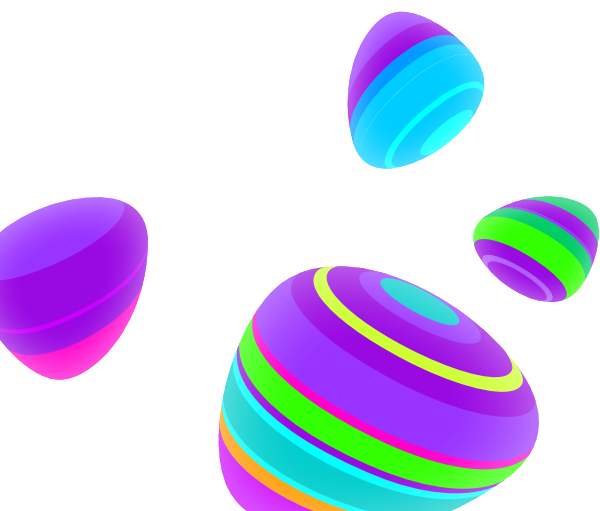
REVISORER

Antal revisorer och uppdrag

Enligt bolagsordningen ska TeliaSonera AB ha minst två men inte fler än tre revisorer och inte fler än samma antal revisorssuppleanter. Årsstämman kan även besluta om endast en revisor, om stämman till revisor utser ett registrerat revisionsbolag. Revisorerna rapporterar till årsstämman. I revisorernas uppdrag ingår att:

- Uppdatera styrelsen med avseende på planering, omfattning och inriktning av respektive innehåll i den årliga revisionen
- Granska finansiella rapporter för att bedöma riktigheten och fullständigheten i räkenskaperna och efterlevnaden av tillämpliga redovisningsstandarder
- Granska styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av bolaget
- Utföra en lagstadgad genomgång av bolagsstyrningsrapporten
- Råda styrelsen avseende genomförda övriga revisions-tjänster, utbetalda arvoden och övriga frågor som avgör revisorernas oberoende

Förutom revisionsberättelsen som presenteras för aktieägarna på varje årsstämma avger revisorerna också en rapport över granskningen av andra kvartalets koncernredovisning. Under 2015 avgavs även en rapport över granskningen av tredje kvartalets koncernredovisning.

Varje kvartal lämnar revisorerna en rapport över TeliaSoneras bokslut till revisionsutskottet och koncernledningen och i november varje år en rapport om internkontrollen över finansiell rapportering och it. Ytterligare information avseende kontakter mellan styrelsen och revisorerna återfinns i avsnitten "Styrelse" och "Intern kontroll över finansiell rapportering".

Därutöver utför revisorerna årligen en översiktlig granskning av den information som presenteras i Hållbarhetsarbete och GRI-index.

Nuvarande revisorer och arvoden

Vid årsstämman 2015 valdes Deloitte AB som revisorer till utgången av årsstämman 2016. Deloitte AB har utsett den auktoriserade revisorn Jan Palmqvist (född 1962) att vara huvudansvarig revisor. Deloitte AB är ofta anlita av TeliaSoneras största ägare, svenska staten, för såväl revisions- som rådgivningsuppdrag. Jan Palmqvist äger inga aktier i TeliaSonera.

Information om arvoden för revisionstjänster och övriga tjänster återfinns i not K32 i koncernredovisningen.

STYRELSE

Marie Ehrling

Född 1955. Styrelsens ordförande. Invaldes i styrelsen 2013. Marie Ehrling var VD för TeliaSoneras svenska verksamhet mellan 2002 och 2006. Mellan 1982–2002 arbetade hon för SAS-koncernen och innehade ett antal ledande befattningar inklusive vice VD och chef för SAS Airlines. Marie Ehrling är vice ordförande i Nordea Bank AB och styrelseledamot i Securitas AB och Axel Johnson AB. Hon är styrelsemedlem i Ingenjörsvetenskapsakademien. Marie Ehrling är civilekonom och hedersdoktor. Antal aktier i TeliaSonera: 20 000

Olli-Pekka Kallasvuo

Född 1953. Styrelsens vice ordförande. Invaldes i styrelsen 2012. Olli-Pekka Kallasvuo var VD och styrelseledamot för Nokia Oyj under åren 2006 - 2010. Dessförinnan innehade han flera ledande befattningar inom Nokia, bland annat som Chief Operating Officer, Ekonomi- och finansdirektör, chef för mobiltelefonidivisionen och chef för Nokia Americas. Olli-Pekka Kallasvuo är idag ordförande i Peli-integrintyhtiö FRV Oy, ordförande i Zenterio AB och vice ordförande i SRV Group Plc. Han är även styrelseledamot i Aperio Partners Ltd, Cleantech Industries Global N.V., Entrada Oy, Limestone Platform AS och i Foundation for Economic Education. Olli-Pekka Kallasvuo är jur. kand och hedersdoktor. Antal aktier i TeliaSonera: 35 896

Mats Jansson

Född 1951. Invaldes i styrelsen 2013. Mats Jansson var koncernchef för SAS AB mellan 2007 och 2010 och har tidigare bland annat arbetat som VD för Axel Johnson AB 2005–2006 och varit styrelseordförande och VD för Axfood AB 2000–2005. Mats Jansson är idag styrelseordförande i Delhaize Group och senior advisor i JP Morgan respektive Prime. Mats Jansson har studerat ekonomisk historia, geografi och sociologi. Antal aktier i TeliaSonera: 4 500

Mikko Kosonen

Född 1957. Invaldes i styrelsen 2013. Mikko Kosonen är sedan 2008 VD för Jubileumsfonden för Finlands självständighet, Sitra. Dessförinnan innehade han en rad olika ledande roller inom Nokia mellan 1984 och 2007, där hans senaste uppdrag var som Senior Vice President, Strategy and Business Infrastructure. Mikko Kosonen är idag styrelseledamot i Technology Academy Finland och Foundation for Economic Education samt i Aalto University Board. Mikko Kosonen har en doktorsgrad i ekonomi/International business. Antal aktier i TeliaSonera: 2 000

Nina Linander

Född 1959. Invaldes i styrelsen 2013. Nina Linander var partner på Stanton Chase International mellan 2006 och 2012 och dessförinnan treasurychef på Electrolux AB 2001–2005. Nina Linander är idag styrelseledamot i AB Industrivärden, Skanska AB, Castellum AB, Specialfastigheter Sverige AB, Awa Holding AB och OneMed Holding AB. Nina Linander är civilekonom och innehar en MBA (IMD). Antal aktier i TeliaSonera: 5 700

Martin Lorentzon

Född 1969. Invaldes i styrelsen 2013. Martin Lorentzon är grundare av och styrelseordförande i Spotify AB. Han startade även TradeDoubler AB där han också var styrelseledamot. Martin Lorentzon är civilingenjör. Antal aktier i TeliaSonera: 1 100 000

Per-Arne Sandström

Född 1947. Invaldes i styrelsen 2010. Per-Arne Sandström har varit vice koncernchef och Chief Operating Officer i Telefonaktiebolaget L.M. Ericsson och har tidigare innehaft ett antal ledande befattningar inom Ericssonkoncernen. Han är styrelseledamot i SAAB AB. Per-Arne Sandström är gymnasieingenjör. Antal aktier i TeliaSonera: 400

Kersti Strandqvist

Född 1963. Invaldes i styrelsen 2013. Kersti Strandqvist är sedan 2010 chef för Corporate Sustainability och ingår i koncernledningen för SCA AB. Hon har dessförinnan innehaft ett antal ledande befattningar inklusive R&D samt varit affärsområdeschef inom SCA-koncernen 1997–2010. Kersti Strandqvist är civilingenjör och teknologie licentiat. Antal aktier i TeliaSonera: 4 280

Agneta Ahlström

Född 1960. Arbetstagarrepresentant som utnämndes av den fackliga organisationen till styrelseledamot i TeliaSonera 2007. Hon är ordförande i Unionen-Tele och har tidigare varit sektionsordförande i SIF-TELEs sektion på TeliaSonera International Carrier.

Antal aktier i TeliaSonera: 200

Stefan Carlsson

Född 1956. Arbetstagarrepresentant som utnämndes av den fackliga organisationen till styrelseledamot i TeliaSonera i november 2009. Han är vice ordförande i Unionen-Tele och ledamot i Unionens förbundsstyrelse. Tidigare har han varit andre vice ordförande i fackförbundet SIF och Unionen.

Antal aktier i TeliaSonera: 650

Peter Wiklund

Född 1968. Arbetstagarrepresentant som utnämndes av den fackliga organisationen till styrelseledamot 2014. Peter Wiklund är ordförande i SEKO klubb TeliaSonera.

Antal aktier TeliaSonera: 0

Eva-Marie Penttilä

Född 1977. Finsk arbetstagarrepresentant utan rösträtt. Utnämnd av den fackliga organisationen Trade Union Pro.

Antal aktier i TeliaSonera: 0²

Suppleanter för arbetstagarrepresentanter

Hans Gustavsson (Född 1954), SEKO klubb TeliaSonera. Antal aktier i TeliaSonera: 110²

Marianne Johansson (Född 1957), Unionen-Tele. Antal aktier i TeliaSonera: 1 500²

Arja Kivin (Född 1964), Unionen-Tele. Antal aktier i TeliaSonera: 0²

ERSÄTTNINGAR UNDER 2015 SAMT NÄRVARO OCH AKTIEINNEHAV

Namn	Invald år	Befattning	Mötesnärvaro				Summa ersättningar (kSEK) ¹	Antal aktier i TeliaSonera ²
			Styrelse	Ersättningsutskott	Revisionsutskott	Hållbarhets- och etikutskott		
Marie Ehrling	2013	Styrelseordförande och ordförande i ersättningsutskottet	16/16	5/5	7/7	5/5	1 731	20 000
Olli-Pekka Kallasvuori	2012	Vice styrelseordförande	16/16	5/5			795	35 896
Mats Jansson	2013	Ledamot	12/16	4/5			559	4 500
Mikko Kosonen	2013	Ledamot och ordförande i hållbarhets- och etikutskottet	16/16			5/5	664	2 000
Nina Linander	2013	Ledamot och ordförande i revisionsutskottet	16/16		7/7		664	5 700
Martin Lorentzon	2013	Ledamot	13/16		7/7	5/5	714	1 100 000
Per-Arne Sandström	2010	Ledamot	16/16		7/7		614	400
Kersti Strandqvist	2013	Ledamot	16/16			5/5	614	4 280
Agneta Ahlström	2007	Arbetstagarrepresentant	15/16				–	200
Stefan Carlsson	2009	Arbetstagarrepresentant	14/16				–	650
Peter Wiklund	2014	Arbetstagarrepresentant	16/16				–	0

Samtliga bolagsstämmovalda styrelseledamöter betraktas som oberoende i relation till bolaget, dess förvaltning samt större aktieägare.

¹ Se även not K31 i koncernredovisningen.

² Aktier i TeliaSonera inkluderar i förekommande fall aktieinnehav hos make/maka och/eller närstående personer. Martin Lorentzons aktier ägs via bolag.

Aktieinnehav per datum för fastställande av denna års- och hållbarhetsredovisning. Informationen uppdateras kontinuerligt på www.teliaSonera.com/Insiders.

KONCERNLEDNING

Johan Dannelind

Född 1969. Verkställande direktör och koncernchef. Mellan 2010 och 2013 var Johan Dannelind International CEO South Africa på Vodacom. Tidigare innehade han ett antal ledande befattningar på Telenor i Sverige och Malaysia, bl a som VD för DiGi Telecommunications Malaysia mellan 2008 och 2010. Dessförinnan innehade han ett flertal ledande befattningar på Telia. Johan Dannelind är styrelseledamot i GSMA och World Childhood Foundation. Johan Dannelind är civilekonom.

Antal aktier i TeliaSonera: 126 000

Sören Abildgaard

Född 1968. Tillförordnad chef för Commercial respektive Technology & Transformation sedan oktober 2015. Dessförinnan var han VD för Telia Danmark och han har även innehaft ett antal befattningar hos mobiloperatörerna Mobilix, Orange och Call me i Danmark. Sören Abildgaard har även arbetat med marknadsföring i Danmark och Storbritannien. Han är styrelseordförande i DLG Tele och styrelsemedlem i IT-Branchen (ITB). Sören Abildgaard innehar en magisterexamen i Internationell marknadsföring.

Antal aktier i TeliaSonera: 2 672

Robert Andersson

Född 1960. Executive Vice President och chef över region Europa. Innan han började på TeliaSonera arbetade han inom Nokia på ett flertal positioner inom internationell verksamhet och support inklusive Executive Vice President of Customer and Market Operations, Executive Vice President, Devices Finance, Strategy and Sourcing samt Senior Vice President Corporate Alliances and Business Development. Han är styrelseledamot i Enea AB. Robert Andersson är civilekonom och innehar en MBA.

Antal aktier i TeliaSonera: 10 000

Hélène Barnekow

Född 1964. Senior Vice President och chef över region Sverige. Hélène Barnekow har mångårig erfarenhet från mobil- och it-verksamheter och kommer närmast från EMC Corporation där hon varit chef för Worldwide Field & Partner Marketing. Dessförinnan innehade hon olika ledande befattningar på Sony Ericsson Mobile Communications mellan 2001 och 2009. Hon har även arbetat på Ericsson. Hélène Barnekow är civilekonom.

Antal aktier i TeliaSonera: 12 000

Jonas Bengtsson

Född 1970. Senior Vice President och chefsjurist och chef för koncernstab juridik. Innan Jonas Bengtsson började på TeliaSonera var han chefsjurist på Tele2 mellan 2007 och 2013. Jonas Bengtsson har nästan 20 års erfarenhet som af-färsjurist varav cirka 15 år som chefsjurist i telekombranschen och har arbetat bland annat på Telenor Sverige, Utfors och Mannheimer Swartling Advokatbyrå. Jonas Bengtsson är jur. kand.

Antal aktier i TeliaSonera: 20 500

Peter Borsos

Född 1969. Senior Vice President, kommunikationsdirektör och chef för koncernstab kommunikation. Han var tidigare Executive Vice President och kommunikationsdirektör på Swedbank. Dessförinnan innehade han ett antal ledande befattningar inom Swedbank och Ålandsbanken. Han började sin yrkesbana på Nordiska Fondkommission AB. Peter Borsos är civilekonom.

Antal aktier i TeliaSonera: 30 000

Christian Luiga

Född 1968. Senior Vice President samt ekonomi- och finansdirektör sedan april 2014. Innan dess var han chef för Corporate Control sedan mars 2009. Christian Luiga kommer närmast från Teleca AB där han var Finans- och ekonomidirektör sedan 2004 och mellan 2002 och 2004 var han Finans- och ekonomidirektör på Framfab AB. Han har sin bakgrund som controller från flera olika bolag. Christian Luiga är styrelseledamot i PAO MegaFon och Fintur Holdings B.V. Christian Luiga är civilekonom.

Antal aktier i TeliaSonera: 39 159

Cecilia Lundin

Född 1970. Senior Vice President, personaldirektör och chef för koncernstab personal. Tidigare var Cecilia Lundin personalchef på Investment AB Kinnevik. Dessförinnan har hon innehaft chefsbefattningar inom human resources Novartis i Norden, Tele2 respektive Billerud. Cecilia Lundin är civilekonom.

Antal aktier i TeliaSonera: 1 000

Henriette Wendt

Född 1969. Senior Vice President och Head of Group Corporate Development. Tidigare var Henriette Wendt Head of Corporate Strategy and Participation Management på Swisscom. Dessförinnan har hon innehaft ett antal ledande befattningar inom Motorola och andra teknikbolag. Hon inledde sin karriär som strategikonsult på Monitor Company. Henriette Wendt är civilekonom.

Antal aktier i TeliaSonera: 0

Information om medlemmarna i koncernledningen finns även på www.teliaSonera.com/sv/om-oss/bolagsstyrning.

Aktier i TeliaSonera inkluderar i förekommande fall aktieinnehav av make/maka och/eller närstående personer. Aktieinnehav per datum för fastställande av denna års- och hållbarhetsredovisning. Informationen uppdateras kontinuerligt på www.teliaSonera.com/Insiders.

ERSÄTTNINGAR OCH ÖVRIGA FÖRMÅNER UNDER 2015 SAMT KAPITALVÄRDE AV PENSIONSÅTAGANDEN

kSEK	Grundlön	Övrig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnader	Summa ersättningar och förmåner	Kapitalvärde av pensionsåtagande
Johan Dannelind, koncernchef	14 490	147	74	5 685	20 396	–
Övriga ledamöter i koncernledningen (8 personer)	36 032	1 589	1 174	11 045	49 840	1 167

Se även not K31 i koncernredovisningen samt förvaltningsberättelsen, avsnittet "Ersättning till ledande befattningshavare".

HÅLLBARHET I TELIASONERA

Telekommunikation är en central del i många människors liv och en viktig faktor i samhällsutvecklingen. TeliaSonera har ett ansvar utöver att erbjuda högkvalitativa produkter och tjänster. Vi måste arbeta på ett ansvarsfullt sätt i hela verksamheten. Dessutom ska vi utnyttja kärnverksamheten för att skapa ekonomiskt, samhälls- och miljömässigt värde för oss och för samhällena där vi verkar.

VÅRT HÅLLBARHETSARBETE

Delat värdeskapande

All In för en inkluderande värld

Uppkoppling av det uppkopplade

Ett hälsosamt och säkert samhälle

Digitalt entreprenörskap och innovation

Utbildning för alla

Hållbar verksamhet

Ansvarsfullt företagande

Anti-korruption

Yttrandefrihet och integritet

Kund-integritet

Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet

Ansvarsfulla affärer inom inköp

Miljöansvar

All In och Ansvarsfullt företagande stödjer varandra och utgör en viktig del av TeliaSoneras strategi och dagliga verksamhet. Vi strävar efter att ta fullt ansvar och vara transparenta mot våra intressenter, och kommunicera såväl kring våra framsteg som områden där vi inte lever upp till de förväntningar som finns på oss.

Under 2015 fokuserade vårt hållbarhetsarbete på ovanstående områden samt på att definiera ramarna för vårt

hållbarhetsarbete, inklusive strategi och långsiktiga mål. Utöver dessa områden omfattar vårt arbete frågor såsom skydd av barn på nätet och konfliktmineraler.

Se mer om hur vi skapar ekonomiskt, socialt och miljömässigt värde i Vårt företag, avsnittet "Hur vi skapar värde".

VÅRA ÅTAGANDEN

TeliaSonera har åtagit sig att följa FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och den internationella arbetsorganisationen ILO:s kärnkonventioner. Vi har även åtagit oss att följa OECD:s riktlinjer för multinationella företag, och skrev 2013 under FN:s Global Compact. Fyra av TeliaSoneras dotterbolag – TEO och Omnitel i Litauen, Kcell i Kazakstan och Moldcell i Moldavien – har också undertecknat principerna och är medlemmar i sina nationella Global Compact-nätverk. Vi har åtagit oss att respektera och stödja yttrandefrihet, integritet och andra för oss väsentliga mänskliga rättigheter, och vi strävar efter att efterleva FN:s vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter.

Dessa åtaganden är införlivade i koden för etik och uppförande som omfattar alla de bolag över vilka vi har ledningsansvar. För mer information om koden för etik och uppförande och vårt policyramverk, se Bolagsstyrning, avsnittet "Koncernövergripande styrningsmodell".

ATT FÖRSTÅ VÅRA INTRESSENTER

Vi ser regelbundet över våra prioriteringar tillsammans med externa och interna intressenter, för att kunna fokusera på de områden som är mest väsentliga och som vi har störst möjlighet att påverka. Se mer om intressentengagemang i Vårt företag, avsnittet "Våra intressenter".

2014 genomförde vi en väsentlighetsanalys genom interna och externa workshoppar och intervjuer. Utfallet bekräftade våra fokusområden för ansvarsfullt företagande, och lade grunden för vår strategi för delat värdeskapande med fokus på inkluderande digitalisering. Väsentlighetsanalysen lyfte även fram andra områden såsom skydd av barn på nätet vilka vi behöver hantera aktivt. Se mer i 2014 Års- och hållbarhetsredovisning, Hållbarhetsarbete, avsnittet "Intressentengagemang".

För att bättre förstå interna och externa intressenters syn på vårt hållbarhetsarbete introducerade vi under året två enkätbaserade undersökningar (nedan). Dessa undersökningar kommer att genomföras regelbundet. Resultaten från dessa första undersökningar bekräftar att vi är på rätt väg rörande utbildning och information om våra policyer och rapportering, samt fokus för vår All In-strategi.

INDEX - UPPFATTNING OM VÅRT HÅLLBARHETSARBETE

Enligt undersökningen är interna och externa intressenter överens om att TeliaSonera behöver öka fokus på inkluderande digitalisering.

Procent av externa intressenter som anser att vi bidrar positivt till samhället och miljön:

51%

Inom vilka av följande hållbarhetsområden behöver vi öka vårt fokus i affärsverksamheten?

Inkluderande digitalisering	48%
Arbetsförhållanden och arbetsvillkor	40%
Produkt- och tjänsteansvar	39%
Affärsetik	36%
Respekt för mänskliga rättigheter	26%
Miljöansvar	25%
Påverkan på lokala ekonomier	22%
Påverkan på samhället och lokalsamhällen	16%
Inget av ovanstående	3%

INDEX - ANSVARSFULLT FÖRETAGANDE

Enligt denna interna undersökning anser sig de flesta medarbetare vara väl medvetna om våra etiska riktlinjer, och känner sig trygga att rapportera överträdelser utan risk för vedergällning.

Genomsnitt för medarbetares nuvarande kunskap om vår kod för etik och efterlevnad, policyer, instruktioner och riktlinjer (skala 1–5):

4,2

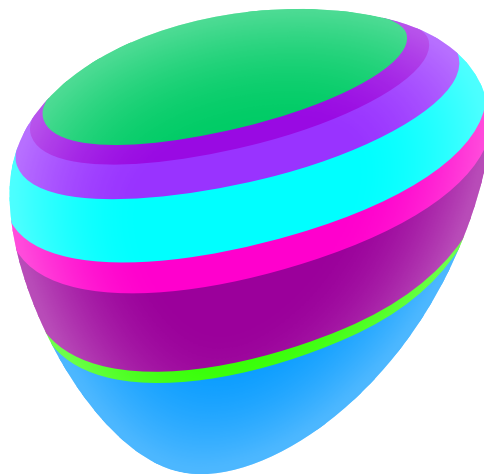
Vanligaste etiska dilemman som medarbetare stött på i sin tjänst:

Kundintegritet
Leverantörskontakter
Medarbetares integritet
Rättvis konkurrens

HÅLLBARHETSSTYRNING OCH -ORGANISATION

Illustrationen nedan beskriver beslutsfattande och rapportering rörande hållbarhetsfrågor inom TeliaSonera. Styrelsen har det yttersta ansvaret för hållbarhetsfrågor. Cheferna för funktionerna hållbarhetsstrategi (Sustainability Strategy) och verksamhetsrisk (Enterprise Risk Management) rapporterar till ansvarig för strategi och utveckling (Corporate Development) som sitter i koncernledningen och mötet för styrning, risk, etik och efterlevnad (GREC – Governance, Risk, Ethics and Compliance). Chefen för koncernenheten för etik och efterlevnad (Group Ethics and Compliance Office) rapporterar direkt till koncernchefen och ingår även i GREC.

För mer information om styrningen av specifika områden, se respektive fokusområde, avsnittet Styrning. För koncernens styrning, se Bolagsstyrning, avsnittet "Koncernövergripande styrningsmodell" och "Ramverk för hantering av verksamhetsrisker (ERM)".

HÅLLBARHETSSTYRNING

- Tillsyn av hållbarhetsarbetet
- Uppföljning av risker, möjligheter och efterlevnad
- Godkännande av policyer

- Strategi och styrning av hållbarhetsarbetet
- Säkerställa inriktning och tillräckliga resurser
- Godkännande av instruktioner (koncernchef)

- Utveckling och integration av hållbarhet i affärsstrategin
- Rapportering och uppföljning av resultat rörande hållbarhetsarbetet
- Säkerställa ett systematiskt och enhetligt arbete med efterlevnad och risker

- Implementering av hållbarhetsstrategi och efterlevnadsprogram
- Skapa medvetande och bygga kompetens kring vårt hållbarhetsarbete
- Rapportering till koncernfunktioner

SAMMANFATTNING AV HÅLLBARHETSARBETET

Under 2015 fokuserade vårt arbete på områdena nedan. Se avsnittet för respektive fokusområde för mer information, inklusive mål och utfall.

STRATEGISKT MÅL	2015 VAD VI UPPNÅDDE	2016 PLANERADE AKTIVITETER
Inkluderande digitalisering – All In - Koppla upp det ouppkopplade. - Ett hälsosamt och säkert samhälle. - Digitalt entreprenörskap & innovation. - Utbildning för alla. 	- All In lanserades. - Implementering av All In i den årliga strategiprocessen. - Definiering och lansering av initiativ och produkter på våra marknader som bidrar till All In och delat värdeskapande. - Stödde lanseringen av FN:s globala utvecklingsmål, och visade på hur vi bidrar till dessa, till kunder och anställda.	- Fortsatt integrering av All In i strategi- och affärsplanering. - Identifiera och utvärdera delat värdeskapande från All In i regionerna Sverige och Europa. - Driva koncern- och lokala initiativ kopplade till All In och delat värdeskapande.
Anti-korruption - Ett ledande anti-korruptionsprogram. - Nolltolerans mot oetiska affärsmetoder. 	8 800 anställda genomgick utbildning i anti-korruption. - Verktyg för självutvärdering rörande anti-korruption togs fram. - Förberedelser och riskbedömning för att säkerställa ett ansvarsfullt utträde ur region Eurasien. 1 100 tredjepartsavtal i region Eurasien granskades som del av "backlog"-projektet, och flera avtal sades upp.	- Certifiering i efterlevnad av samtliga etik- och efterlevnadsansvariga i region Eurasien, "Ethisphere"-certifiering av anti-korruptionsprogrammet. - Anti-korruptionsutvärderingar för att avgöra prioriteringar för regionerna Sverige och Europa. - TeliaSonera står som värd för Telecommunications Integrity Initiatives första möte. - Utrullning av "backlog"-projektet i hela region Eurasien.
Yttrandefrihet och integritet - Möjliggöra, respektera och stödja yttrandefrihet och integritet. - Vi ses som ledande inom mänskliga rättigheter i ICT-branschen. 	- Rapportering av myndighetsförfrågningar, med översiktlig granskning av rapporterad statistik. - Konsekvensbedömning av mänskliga rättigheter i Azerbajdzjan. - Delgav andra vårt verktyg för bedömning och eskalering av icke-konventionella förfrågningar från myndigheter.	- Konsekvensbedömningar av mänskliga rättigheter i samtliga länder i region Eurasien, Sverige och Litauen. - Ytterligare stödja utvecklingen av rapportering av myndighetsförfrågningar. - Kapacitetsbyggande för snabbare eskalering av icke-konventionella förfrågningar. - Utveckla lämpligt klagomålsförfarande rörande mänskliga rättigheter.

STRATEGISKT MÅL	2015 VAD VI UPPNÅDDE	2016 PLANERADE AKTIVITETER
Kundintegritet • Respektera och skydda våra kunders integritet. • Vi ses som trovärdiga och aktiva i att hantera personlig data på kundens villkor. 	• Utvecklade och påbörjade implementering av metod för konsekvensbedömning av kundintegritet. • Gapanalys och -hanteringsplan uppdaterades i 13 länder. • Utbildning inom kundintegritet av 75 procent av medarbetarna genom "Privacy World"-utbildningen.	• Fortsatt implementering av konsekvensbedömningsmetoden. • Öka transparensen kring hur vi använder kunddata. • Utvärdera påverkan och förbereda implementering av EU:s personuppgiftsförordning.
Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet • En företagskultur runt arbetsmiljö, hälsa och säkerhet (AHS) som stödjer TeliaSoneras ambition att vara den bästa arbetsplatsen. 	• OHSAS 18001-certifiering av Ucell i Uzbekistan och Kcell i Kazakstan. • AHS-utvärdering i samtliga 15 större verksamheter, med uppdaterade handlingsplaner för att nå OHSAS 18001-certifiering. • AHS- och första hjälpen-utbildningen genomförd i samtliga länder.	• Samtliga större verksamheter ska uppnå OHSAS 18001-certifiering. • Ökat fokus på välbefinnande och medarbetarengagemang för att minska sjukfrånvaron.
Ansvarsfulla affärer inom inköp • Samtliga leverantörer och underleverantörer uppfyller våra hållbarhetskrav. • Samtliga leverantörer har skrivit under vår leverantörsuppförandekod. 	• Utvecklade och implementerade leverantörsbedömningsprocess i region Eurasien, över 1 000 bedömningar genomfördes. • Mer än 570 leverantörer har utvärderats i EcoVadis sedan 2013. • 201 revisioner på plats. • 43 procent av leverantörsbasen utvärderad mot kraven i leverantörskoden.	• Implementering av bedömningsprocessen i regionerna Sverige och Europa. • Utveckla och lansera program för kapacitetsbyggande av leverantörers hållbarhetsarbete. • Stödja leverantörer i att stänga avvikelse mot leverantörskoden.
Miljöansvar • Minimera negativ och maximera positiv miljöpåverkan genom värdekedjan. 	• Bidrog till GeSI:s SMARTer2030-rapport, som belyser miljönyttan av ICT. • 56 500 ton CO₂ i utsläppsminskningar. • 125 000 mobilenheter insamlade genom återköpsprogram.	• ISO 14001-certifiering i Finland. • Processen att införa ISO 14001 påbörjas i övriga region Europa. Utvärdering och rapportering för att uppfylla EU:s energieffektiviseringsdirektiv. • Etablera återköpsprogram på fler marknader i region Europa.

ALL IN FÖR EN INKLUDERANDE VÄRLD

Faktumet att uppkoppling och teknik kan ha betydande påverkan på social utveckling utgör en stor möjlighet för TeliaSonera. För att bättre utnyttja vår kärnkompetens till att skapa delat värde – förena samhälls- och affärsnytta – har vi skapat All In-strategin.

KRAFTEN I DIGITALISERING

Utvecklingen och användningen av informations- och kommunikationsteknik (ICT) har många positiva effekter på samhället. Enligt studier¹ finns en positiv korrelation mellan ett lands ICT- och sociala utveckling. Det finns bevis² på att ökad tillgång till, och användning av, mobila och fasta nät har en direkt och positiv påverkan på BNP-tillväxt.

Digitalisering är en global megatrend som skapar många positiva effekter för såväl samhälle som miljö, men utvecklingen är ojämn vilket skapar digitala klyftor. Detta ger i sin

tur upphov till sociala klyftor. Genom ökad uppkoppling får fler människor möjlighet att utforska, uppfinna och dela kunskap som främjar global utveckling.

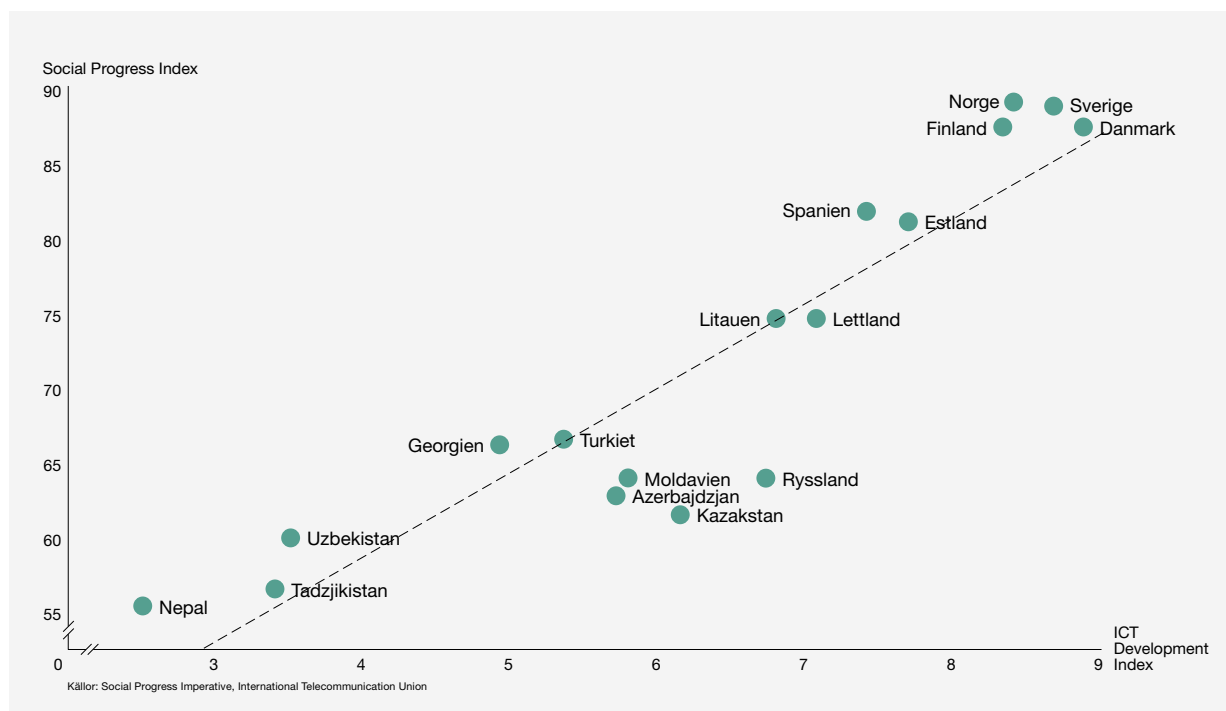
ALL IN EN DEL AV AFFÄRSSTRATEGIN

Baserat på vår förmåga att påverka samhället positivt, och de potentiella affärsmöjligheter detta medför, har vi utvecklat All In-strategin. Den omfattar fyra områden:

- Koppla upp det ouppkopplade
- Utbildning för alla
- Ett hälsosamt och säkert samhälle
- Digitalt entreprenörskap och innovation

All In integrerar socialt värdeskapande i vår affärsstrategi. Genom att driva innovation kring sociala och miljömässiga utmaningar, skapar vi värde för våra kunder, aktieägare och samhället. Detta innebär att vi utvecklar och erbjuder produkter, tjänster, initiativ och partnerskap för att sänka

DIGITALISERING FRÄMJAR SOCIAL UTVECKLING

¹ ICT Development Index and Social Progress Index correlation, Ze'ev Likwornik, 2013

² Value of connectivity report, Deloitte, 2014

trösklarna för personer och saker som ännu inte är uppkopplade att inkluderas i det digitala samhället, och hjälpa de som redan är uppkopplade att få ut ännu större värde av de digitala möjligheterna. All In stärker vår affär genom nya affärsmöjligheter, nöjdare intressenter, ökat medarbetarengagemang, bättre möjligheter att attrahera och behålla rätt kompetens, samt ett starkare varumärke.

All In är en del av den årliga affärs- och strategiplaneringen och dotterbolagen inkluderar All In i sina affärsstrategier. Aktiviteter utvärderas och delas internt och med andra intressenter för att hitta synergieffekter och stödja samarbete.

STÖD TILL FN:S GLOBALA UTVECKLINGSMÅL

Vår kärnverksamhet i allmänhet, och All In i synnerhet, bidrar direkt och indirekt till att nå FN:s globala mål för hållbar utveckling. Två av All Ins strategiska mål – Ett hälsosamt och säkert samhälle och Utbildning för alla – bidrar direkt till utvecklingsmål 3: God hälsa och välbefinnande och utvecklingsmål 4: God utbildning för alla.

» Världens politiska ledare har skrivit under på att uppnå tre extraordinära saker de kommande 15 åren: Utrota extrem fattigdom. Bekämpa ojämställdhet och orättvisor. Lösa klimatutmaningarna. Utan tvekan kan dessa utmaningar inte lösas av några få aktörer. Jag är övertygad om att del av lösningen på många av de stora utmaningarna vi står inför idag finns i digital teknik och telekommunikation.«

*Johan Dennelind, koncernchef
globalgoals.teliasonera.com*

CASE: VÄRDESKAPANDE GENOM UPPKOPPLING AV MÄNNISKOR OCH SAKER

Digital Life-projektet ger kazaker digital läskunnighet

I Kazakstan är mobilpenetrationen över 170 procent, men smartphonepenetrationen är endast 40 procent. Med ambitionen att öka användningen av smartphones organiserade Kcell en serie seminarier med namnet Digital Life i syfte att förbättra kazakernas kunskap om mobilanvändning och inspirera allmänheten att få ut mesta möjliga ur sina smartphones.

Seminarier erbjuds på kazakiska och ryska för personer med olika nivåer av kunskap om mobilanvändning. Teman såsom "Mobilapplikationer för företag", "Mobilsäkerhet", "Mobila myndigheter" och "Mobil hälsa" finns att välja bland. Inom "Mobila myndigheter" lär sig deltagarna till exempel att använda mer än 50 elektroniska myndighetstjänster som finns tillgängliga i landet.

Mer än 1 800 personer deltog i 16 kostnadsfria seminarier i 16 städer under 2015, och målet är att 3 400 personer ska ha deltagit i seminarierna vid slutet av 2016.

CASE: UTBILDNING FÖR ALLA

SmartLabs stödjer ICT-utbildning och ekonomisk utveckling i Estland

Brist på arbetskraft inom ICT-branschen är ett av de största hindren för tillväxt i den estniska ekonomin och för den lokala telekombranschen. Kompetent arbetskraft är en bristvara och antalet studenter inom ICT ökar långsamt. Forskning visar att många studenter ser vetenskapsrelaterade ämnen som svåra och tråkiga. Därför började Telia i Estland uppmuntra barn att utforska ICT i "SmartLabs" och teknikklubbar efter skoltid. Syftet med SmartLabs är att förbättra ICT- och it-kunskapen bland ungdomar och främja ett ökat intresse för teknik.

"Över tid räknar vi med att fler studenter kommer att välja att studera ICT, och på lång sikt kommer det att gagna både samhället och företaget," säger Dan Strömberg, VD på Telia i Estland.

CASE:

**UPPKOPPLAD TEKNIK
STÖDJER ETT HÄLSO-
SAMT OCH SÄKERT
SAMHÄLLE****Tillförlitliga och kostnadseffektiva e-hälsolösningar för Sveriges äldre befolkning**

Sveriges befolkning lever längre, och vill ha kontroll över sina liv. Bättre digitala hälsolösningar låter fler människor bo kvar säkert hemma, även när deras hälsa försämras. Som del av lösningen till de ökande kostnaderna för sjuk- och äldre-vård har Telia lanserat en e-hälsoplattform. Inom plattformen utvecklas digitala vårdtjänster som ökar säkerheten och bekvämligheten för användare, patienter och anhöriga, samtidigt som det minskar kostnaderna för offentlig sektor. Enkelt uttryckt möjliggörs bättre vård och ett bättre liv genom att koppla samman vårdtagare och vårdgivare. "Vår vision är att förbättra tillgången till vårdtjänster, och i förlängningen livskvalitet, genom rätt teknik. Detta möjliggör mer service på rätt nivå, vilket gynnar både individer och kommuner," säger Niklas Sundler, ansvarig för Telia Healthcare.

CASE:

**DIGITALT ENTRE-
PRENÖRSKAP OCH
INNOVATION****GeoLab skapar framtiden för innovation
och digital infrastruktur**

Geocell i Georgien har utvecklat GeoLab, där unga studenter och entreprenörer kan utveckla sina färdigheter och kommersialisera sina idéer genom digitalt entreprenörskap och innovation. Innan studenterna börjar på GeoLab genomgår de en tremånaderskurs på Georgian-American University, där de får nödvändiga tekniska kunskaper för att arbeta på projekt i GeoLab. De får sedan möjligheten att utveckla affärsorienterade tjänster, produkter och prototyper, samt implementera dessa i praktiken. Studenterna har mentorer från näringslivet för att säkerställa att deras projekt är affärsrelaterade och kan kommersialiseras.

"Vi lever i en digital era, och appar är del av framtiden. Det finns redan ett antal framgångsrika app-startups i Georgien. Vi tror att GeoLab kommer att stödja nya talanger och skapa fler startups på detta område, vilket i längden skapar arbetstillfällen och fler företag," sade Pawel Smalinski, VD på Geocell, vid GeoLabs invigning.

ANTI-KORRUPTION

STRATEGISKT MÅL	2018 MÅL	2015 UTFALL
• Ett ledande anti-korrupsions-program. • Nolltolerans mot oetiska affärsmetoder. 	• Samtliga anställda är medvetna om våra anti-korrupsionskrav. • Samtliga anställda känner till rapporteringskanalerna för potentiella eller faktiska överträdelser. • Certifierade etik- och efterlevnadsansvariga i samtliga bolag i region Eurasien (ska nås slutet av 2016).	• Mer än 3 200 medarbetare genomgick ledarledd utbildning, och nästan 5 500 genomgick e-utbildning inom anti-korruption. • Enligt index för ansvarsfullt företagande är medarbetare medvetna om hur, och känner sig trygga att, rapportera oegentligheter. • 3 etik- och efterlevnadsansvariga i region Eurasien genomgick efterlevnads-certifiering.

På grund av mutor och korruption är vissa av våra marknader bland de mest utmanande i världen att göra affärer på. Dessutom är telekombranschen utsatt för hög korrupsionsrisk.

SAMMANHANG

Vi har på senare år insett vidden av oetiska och potentiellt olagliga affärsmetoder i region Eurasien. Vårt sätt att etablera oss på dessa marknader, exempelvis genom att välja partners med oklara faktiska ägarförhållanden, ligger inte i linje med våra nuvarande riktlinjer för ansvarsfullt företagande. För att hantera konsekvenserna har vi arbetat hårt med att analysera risker, undersöka potentiell förskingring och korruption, utbilda anställda och bygga en kultur där ingen ska vara rädd för att rapportera när man bevittnar potentiellt eller faktiskt korrupt beteende.

Trots beslutet att dra oss ur region Eurasien över tid kommer vi att fortsätta att bekämpa korruption med oförändrat fokus, i regionen och på övriga marknader. Läs mer i "Ansvarigt utträde ur region Eurasien".

» Då det är en reglerad bransch som kräver statliga tillstånd och stora kapitalinvesteringar, är telekombranschen särskilt utsatt för en rad korrupta metoder. Korrupsionsrisken är betydande på områden som licensprocessen, marknadsreglering och prissättning, leverantörskedjan, hanteringen av tredje part, samt kundservice. Korrupta affärsmetoder i branschen är vanliga: mutor, missbruk av gåvor och underhållning, politisk korruption, svågerpolitik och intressekonflikter, penningtvätt, tjänstefel och bristande integritet.«

Assessing the World's Largest Telecommunications Companies" rapport, Transparency International, 2015

»TeliaSonera accepterar inga former av mutor eller korrupta affärsmetoder.«

STYRNING

Nolltolerans mot mutor och korruption

Vi är fast beslutna att bekämpa korruption i alla dess former och att göra affärer med högsta möjliga öppenhet och integritet. Vi accepterar inte korruption eller mutor i någon form. Styrelsen, koncernchefen och koncernledningen står tydligt bakom detta budskap. Koncernens policy för anti-korruption delges statliga representanter och andra intressenter.

Vårt anti-korrupsionsprogram

För att säkerställa efterlevnad av lagar och etiska riktlinjer och för att hantera risken för korruption och oetiska affärsmetoder, lanserade vi 2013 vårt anti-korrupsionsprogram. Programmet har införts i hela koncernen utifrån en riskbaserad metod, med fokus på region Eurasien.

Programmet baseras på vårt efterlevnadsramverk och omfattar de viktigaste delarna i ett effektivt efterlevnadsprogram (effective compliance program) och lämpliga förfaranden (adequate procedures) som anges i US Sentencing Guidelines och UK Bribery Act Adequate Procedures. Vi har sedan lanseringen vidtagit kraftfulla åtgärder för att bättra förstå och förbättra kontrollen av risker och relaterade utmaningar genom att öka kunskapen inom området, införa kontrollmekanismer, förbättra processer och genomföra omfattande utbildningar.

Nätverket för etik och efterlevnad

Anti-korrupsionsprogrammet förvaltas av koncernens enhet för etik och efterlevnad, som ansvarar för programmets utformning och årliga plan samt uppföljning och rapportering. Lokala linjeorganisationer och koncernfunktioner ansvarar för implementeringen av programmet, med starkt stöd av nätverket för etik och efterlevnad. Nätverket består av ett 30-tal medarbetare: etik- och efterlevnadsansvariga på koncern- och regionnivå, en särskilt ansvarig eller koordinator i varje lokalt bolag, riskutvärderingsexperter i högriskområden samt koncernens enhet för särskilda utredningar. Dessutom finns en funktion inom koncerninköp som arbetar med att säkerställa efterlevnad i leverantörskedjan och utvärdering av leverantörer. Läs mer i "Ansvarsfulla affärer inom inköp".

» TeliaSoneras medarbetare och representanter är under alla omständigheter förbjudna att betala eller ta emot mutor.«

AKTIVITETER UNDER ÅRET

Riskbedömning

Tillsammans med advokatfirman Mannheimer Swartling utvecklade vi ett verktyg för självutvärdering rörande anti-korruption. Verktyget baseras på de utvärderingsmallar av lands- och verksamhetsrisker som användes 2014, och inkluderar utvärdering av styrning, risk och efterlevnad rörande anti-korruption. Verktyget används för att bedöma korruptionsrisken i verksamheten och hur väl befintliga styr- och kontrollmekanismer hanterar dessa risker.

Organisation

Samtliga ansvariga för etik och efterlevnad samt riskbedömningsexperter i region Eurasien måste genomgå en certifiering i anti-korruption eller efterlevnad genom TRACE eller SCCE. Tre medarbetare certifierades under 2015 och fem är anmälda för certifiering som kommer att slutföras under 2016.

Policyer och processer

Baserat på lärdomar och vanligt förekommande frågor uppdaterade vi policyn och instruktionen för anti-korruption med mer precisa krav på tredje part, samt med riktlinjer för gåvor och representation. Nya koncerninstruktioner gällande interna utredningar och kontakter med myndigheter infördes också.

Verktyget för självutvärdering rörande anti-korruption kommer att möjliggöra en mer transparent uppföljning av den faktiska efterlevnaden och implementeringen av anti-korrupsionspolicyn och relevanta instruktioner. Syftet är att finna ett transparent sätt att kommunicera och bedöma hur väl de styrande dokumenten har implementerats och hur de efterlevs i praktiken.

Utbildning och kommunikation

Nyanställda i region Eurasien måste genomgå lärarledd utbildning i anti-korruption. Under året genomgick 3 200 nya och redan anställda medarbetare utbildningen. Dessutom ska medarbetare i högriskfunktioner (t ex ledningsgrupper, juridik, inköp, myndighetsrelationer och försäljning mot offentlig sektor) årligen genomgå utbildning i etiska dilemman och beslutsfattande. Vi har också utökat vårt utbildningsbibliotek, som är tillgängligt för alla medarbetare, med en e-utbildning i anti-korruption utvecklad av TRACE. Under året genomförde nästan 5 500 medarbetare denna.

Vi lanserade index för ansvarsfullt företagande för att förstå medarbetarnas medvetenhet och kunskap om koden för etik och efterlevnad, principer för anti-korruption, processer för att rapportera överträdelser etc. Resultatet visar att medarbetarna överlag känner till de huvudsakliga principerna, kanalerna för rapportering, och uttrycker trygghet när det gäller att använda dessa kanaler. Läs mer om resultaten i "Hållbarhet i TeliaSonera".

Tredjepartsutvärdering

Syftet med tredjepartsutvärdering är att säkerställa att våra principer för anti-korruption följs i hela leverantörskedjan och av alla tredjeparter vi arbetar med. Vår policy kräver riskbaserad utvärdering av tredjepart samt en anti-korruptionssklausul i högriskkontrakt.

Under 2014 inledde vi ett "backlog"-projekt för att undersöka samarbeten med tredje part som ingått före implementeringen av utvärderingsprocessen. Projektet använder en riskbaserad metod för analys av betalningar för att säkerställa att affärsrelationer med tredje part med hög risk utreds nog och att lämpliga åtgärder vidtas i tid.

Under 2015 identifierades över 41 000 tredjepartsrelationer i Azericell i Azerbajdjan, Kcell i Kazakstan och Ucell i Uzbekistan. Av dessa genomförde vi djupare utvärdering av 1 100. Till följd av analysen avslutades eller omförhandlades flera kontrakt, betalningar frystes och leverantörer blockerades för fortsatt anlitande.

En fortsatt utmaning är återförsäljare, distributörer och anläggningsägare. Här är riskerna inte relaterade främst till storleken på affärerna, utan till antal och typ av kontrakt.

Rapportering och särskilda utredningar

Lärdomar från interna fall inkluderades i utbildningar för att säkerställa att vi använder verkliga dilemman. Utbildning gavs till ledningen och medarbetare som arbetar med utredningar. Se mer i Bolagsstyrning, avsnittet "Ramverk för hantering av verksamhetsrisker (ERM)".

Ständiga förbättringar

Vi följer upp medarbetares medvetenhet om anti-korruption med hjälp av index för ansvarsfullt företagande, lokala undersökningar i samband med utbildning, visselblåsarfall från Speak Up-Line samt medarbetardialoger. Information används för att fastställa och integrera ytterligare förbättringsåtgärder i planer och utbildning.

Vi har externa samarbeten med bland annat TRACE International och Transparency International Telecommunications Integrity Initiative, som lanserades i november i samarbete med Transparency International i Ungern. Syftet med initiativet är att underlätta branschgemensam dialog om korruptionsrisker och att identifiera bästa praxis i telekommunikationsbranschen.

Vi kommer att fortsätta anlita en oberoende rådgivare inom efterlevnad (Independent Compliance Advisor, ICA) från Free Group åtminstone till dess att undersökningarna av myndigheterna i Nederländerna, Sverige och USA (Department of Justice och Securities and Exchange Commission) har slutförts.

PLANERADE AKTIVITETER UNDER 2016

Under 2015 ansökte vi om "Ethisphere"-certifiering av anti-korruptionsprogrammet. Certifieringsprocessen pågår under cirka fyra månader, varefter vi får en oberoende certifiering av programmets utformning och implementering, samt rekommendationer för fortsatt förbättring.

"Backlog"-projektet ska slutföras i övriga länder i region Eurasien, med överlämning från koncernenheten för etik och efterlevnad till lokala organisationer i respektive land.

Under första halvåret 2016 kommer ansvariga för etik och efterlevnad tillsammans med företagsledningen i respektive land att genomföra riskbedömningar rörande anti-korruption. Dessa ska leda fram till landsspecifika handlingsplaner. Detta är ett viktigt steg i vidare prioriteringar för regionerna Sverige och Europa.

Dialogen med World Economic Forum och Partnering against Corruption Initiative fortsätter, liksom engagemang i olika forum för anti-korruption såsom C5-konferensen för korruptionsbekämpning. I februari 2016 står TeliaSonera som värd för det första mötet för Telecommunications Integrity Initiative.

Vi kommer att sponsra ett TRACE-stipendieprogram, som fullt ut finansierar studier i USA eller Storbritannien under ett år för en student från Eurasien/CIS. Studierna ska kopplas till främjandet av kommersiell transparens och anti-korruption.

CASE:

UTVÄRDERING AV TREDJEPART GER KONTRAKTSFÖRBUD

Då telekombranschen är hårt reglerad måste operatörer ofta samverka med tillsynsmyndigheter. Det sker exempelvis vid behovet av att uppdatera lagregister – ett standardförfarande då nätverken ständigt utvecklas.

I början av 2015, då en av våra operatörer ansökte om att uppdatera sitt lagregister, föreslogs en alternativ process. Denna gång uppmanades operatören att inte bara skicka in dokumenten, utan personen vid tillsynsmyndigheten föreslog att företaget skulle anlita en särskild konsult för att förbereda de nödvändiga handlingarna och lämna in ansökan. Konsulten skulle också behöva genomföra en studie för att utvärdera vilken information som skulle uppdateras. Tillsynsmyndigheten förklarade att detta skulle göra processen mer effektiv för företaget.

Det lokala företaget agerade i enlighet med reglerna för upphandlingsprocesser och skickade en begäran om utvärdering till koncernnivå. Ett flertal kritiska punkter noterades: det fanns inga lagkrav eller officiella förfaranden för den studie som föreslagits, och det fanns en möjlig intressekonflikt mellan personen vid tillsynsmyndigheten och den föreslagna konsulten. Risken för att bryta mot koncernens policy för anti-korruption var uppenbar och utvärderingsprocessen resulterade i en rekommendation om att inte följa den föreslagna processen.

YTTRANDEFRIHET OCH INTEGRITET

STRATEGISKT MÅL

2018
MÅL

2015
UTFALL

- Möjliggöra, respektera och stödja yttrandefrihet och integritet.
- Vi ses som ledande inom mänskliga rättigheter i ICT-branschen.

- Samtliga våra marknader omfattas av redovisning rörande antal myndighetsförfrågningar.
- Samtliga våra marknader omfattas av redovisning rörande information om lokal lagstiftning.
- Samtliga stängda icke-konventionella förfrågningar har utmanats
- Bidra aktivt till ID:s arbete, och dess samarbete med GNI.

- Nio länder omfattades av redovisning rörande antal myndighetsförfrågningar.
- Fem länder omfattades av redovisning rörande information om lokal lagstiftning.
- Lite över hälften av eskalerade icke-konventionella myndighetsförfrågningar utmanades.
- Bidrog till samarbetet mellan ID och GNI.

Telekommunikation ger människor möjlighet att utbyta idéer och tillgång till information som främjar öppenhet och transparens. Det är vår skyldighet att respektera våra kunders och användares yttrandefrihet och integritet.

Rätten till kundintegritet ses som en förutsättning för yttrandefrihet. Därför har vi direkta åtaganden både gällande övervakningsintegritet (där myndigheter vill ha tillgång till kunddata) och kundintegritet (behandling av kunddata i eget syfte). Se mer om vårt arbete med kundintegritet i "Kundintegritet".

SAMMANHANG

Frågor som rör yttrandefrihet och integritet utgör en stor risk för användare av telekommunikationstjänster världen över. Riskerna för användarna omfattar massövervakning, nedstängning av nät, positionering av mobilenheter samt blockering eller begränsning av åtkomst av visst innehåll. Stater definierar omfattningen av kommunikationsövervakning och begränsningar i det fria informationsflödet genom lagstiftning och myndighetsbeslut.

ICT och mänskliga rättigheter i allmänhet, och yttrandefrihet och integritet i synnerhet, har aktualiserats efter de senaste årens utveckling. Vi ser framför oss att vårt arbete kommer att bli allt viktigare på samtliga marknader när lagstiftare söker nya metoder för övervakning i arbetet mot brottslighet och terrorism.

STYRNING

Att respektera yttrandefrihet och integritet

TeliaSonera möter dessa utmaningar genom att ha processer på plats för att uppfylla vårt ansvar och åtaganden när det gäller att respektera yttrandefriheten utifrån FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Vår skyldighet att respektera och främja mänskliga rättigheter utgår ifrån riskerna för våra kunder. Vårt mål är att begränsa potentiell skada på individer genom att aktivt vidta åtgärder för att stödja våra kunders rättigheter när vi anser att dessa riskeras.

TeliaSoneras arbete med yttrandefrihet styrs av FN:s vägledande principer, Telecommunications Industry Dialogues vägledande principer rörande yttrandefrihet och integritet, samt vår koncernpolicy om yttrandefrihet inom telekommunikation.

Policyn beskriver våra åtaganden när det gäller förfrågningar eller krav med potentiellt allvarliga konsekvenser för yttrandefrihet inom telekommunikation, såsom massövervakning där myndigheter begär obegränsad nätverks-tillgång i realtid, nedstängning av hela eller delar av nät, blockering eller begränsning av tillgång till specifikt innehåll, blockering eller begränsning av tillgång till tjänster eller nät, eller förslag till nya lagar eller betydande driftsmässiga förändringar.

Vi har betonat vikten av yttrandefrihet i uttalandet från vår koncernchef, se www.teliasonera.com/sustainability/human-rights.

Bedömning och eskalering

En koncerninstruktion beskriver konkreta steg gällande bedömningar och eskalering som skall genomföras varje gång ett lokalt bolag mottar en förfrågan eller krav med potentiellt allvarlig påverkan på yttrandefriheten inom telekommunikation. Vägledning ges i ett formulär för bedömningar och eskalering, ett verktyg som vi har offentliggjort.

Icke-konventionella förfrågningar från myndigheter bedöms av det lokala bolaget och eskaleras inom TeliaSonera för kvalificerat beslut. Beslutet inkluderar överväganden om hur man utmanar en förfrågan ("point of challenge"), alltså följer lokal lagstiftning samtidigt som man söker och genomför åtgärder för att respektera och stödja våra användares rättigheter. Vi kan begära eller påminna om ett skriftligt beslut, skjuta upp genomförandet så långt som möjligt, och/eller sträva efter att offentliggöra begäran. Även om processen är tänkt att identifiera och begränsa potentiella överträdelser av individers yttrandefrihet och integritet, beror det faktiska utfallet på lokala lagar, kompetensen hos, och säkerheten för lokala medarbetare.

AKTIVITETER UNDER ÅRET

Intressentengagemang

Industry Dialogue (ID), som i december 2015 bestod av nio internationella telekombolag, främjar opinionsbildning för yttrandefrihet och integritet inom telekombranschen. Vårt aktiva deltagande stimulerar gemensamt lärande om hur man bäst respekterar yttrandefrihet och integritet. En beskrivning av ID:s verksamhet under året finns tillgänglig på www.telecomindustrydialogue.org. Ett dokument som beskriver vårt arbete rörande ID:s principer finns på www.teliasonera.com/sustainability/reports.

ID har ett formellt samarbete med intressentorganisationen Global Network Initiative (GNI). Samarbetet syftar till att mer effektivt främja yttrandefrihet och integritet inom ICT-branschen, och skapar en plattform för gemensamt lärande och ökat inflytande. I januari 2016 kom ID och GNI överens om ett samgående. Vi har varit aktiva i att stödja samgåendet som kommer att slutföras 2017.

Vi har använt vårt inflytande till att främja ID:s principer i MegaFon och Turkcell. Dessa dialoger fortsätter 2016.

Redovisning av myndighetsförfrågningar

Vi anser att transparens gällande övervakning kan bidra till en värld där kundintegritet och yttrandefrihet upprätthålls bättre. Därför redovisar vi information om myndighetsförfrågningar två gånger per år. 2015 publicerades dessa i januari och oktober. Rapporterna finns på www.teliasonera.com/sustainability/reports.

Den senaste rapporten, som publiceras tillsammans med denna års- och hållbarhetsredovisning, innehåller statistik över förfrågningar från polis och andra myndigheter i nio länder. Statistiken, som presenteras i tabellen nedan, visar antalet förfrågningar från polis eller myndigheter i respektive land baserat på domstolsbeslut eller annan laglig förfrågan. Den är översiktligt granskad av Deloitte.

Myndighetsförfrågningar* 2015

Land	Övervakning	Historisk data	Abonnemangsdata	Utmanade/avslagna förfrågningar
Danmark	5 825	1 368	9 672	38
Estland	3 454 ¹	2 226	288 423 ²	4 748 ³
Finland	4 394	2 078	7 867	26
Georgien	Ej tillgänglig	281	1 303	876
Moldavien	Ej tillgänglig	10 348	5 530	235
Nepal	Ej tillgänglig	38 395	37 022	0
Norge	2 384	5 234	9 173	127
Spanien	20 413	35 079	43 989	776
Sverige	2 950	1 850	4 017	236

* Som förklaras i texten ingår ej direkt tillgång i statistiken.

¹ I Estland används ett system för direkt tillgång. Vi för en logg över förfrågningar.

² Denna siffra innehåller alla förfrågningar rörande abonnemangsdata. För andra länder motsvarar denna siffra endast förfrågningar som hanteras av auktoriserade medarbetare, och automatiska förfrågningar som härrör en brottsutredning.

³ Denna siffra inkluderar alla förfrågningar som vi ej kunde besvara, vanligtvis därför att informationen som frågades efter berörde en annan operatörs kund.

Skilnader i marknadsandel samt sätt att arbeta inom myndigheter och inom TeliaSonera försvårar jämförelse av statistik mellan länder. För definitioner av de olika kategorierna, se Law Enforcement Disclosure Report på www.teliasonera.com/sustainability/reports.

Vår redovisning av nationell lagstiftning som rör yttrandefrihet och integritet inom telekommunikation sker genom att bidra till ID:s databas för sådan lagstiftning. Vår redovisning innehåller också länkar till nationella lagar som ger myndigheter direkt tillgång till information om våra kunder och deras kommunikation utan att behöva begära information från TeliaSonera. Gällande myndigheters sådana direkta tillgång, alltså signalspaning (analys och behandling av signaler) och direkt tillgång utan förfrågan (tekniska system för mer omfattande övervakning av telekommunikation), har TeliaSonera ingen insikt i omfattningen av sådan övervakning (vem, hur och vad) och kan inte tillhandahålla statistik utöver den som finns i denna redovisning.

Icke-konventionella förfrågningar

Utöver redovisning av statistik publicerar vi information om icke-konventionella förfrågningar eller krav från myndigheter ("major event").

Under 2015 stängde vi cirka 15 sådana icke-konventionella förfrågningar eller krav över samtliga våra marknader. För att stödja beslutsprocessen och säkra en enhetlig bedömning av yttrandefrihet inom hela TeliaSonera stödde vi riskbedömningar och eskalering från lokala bolag. Hur vi utmanar förfrågningar definierades, där det var möjligt, gemensamt av ledningen på lokal, region- och koncernnivå.

Utmaningar kring redovisning

Vi strävar efter att vara så öppna som möjligt, men det finns utmaningar. Lokala lagar, som ibland kan vara otydliga, avgör vad vi kan och inte kan publicera. När det gäller icke-konventionella förfrågningar kan det förekomma begränsningar utifrån sekretess och vår plikt att skydda våra medarbetare. Information om direkt tillgång är nära kopplad till nationell säkerhet och är därför svår att dela och kommunicera.

Att räkna antalet icke-konventionella förfrågningar är svårt och subjektivt, eftersom sådana förfrågningar kan sträcka sig från krav att stänga ner en eller flera webbsidor, nedstängning av ett nät lokalt, eller förfrågningar rörande direkt tillgång.

PLANERADE AKTIVITETER UNDER 2016

Vi fortsätter arbetet med redovisning kring myndighetsförfrågningar. Vi strävar efter att kunna standardisera sådan redovisning inom ID och GNI.

TeliaSonera kommer att fortsätta respektera och främja mänskliga rättigheter generellt. Arbetet omfattar vidareutveckling av bedömningsprocesser, utbildning, efterlevnad, uppföljning och översyn. Målet är att dra nytta av gemensamma lärdomar och påverkansmöjlighet från ID och GNI. Förbättringar behövs särskilt inom:

- Gemensamt lärande och implementering av åtgärdande- och klagomålsmekanismer
- Dialog och samverkan med lokala intressenter
- Styrning och utbildning för att påskynda processerna för bedömning och eskalering, särskilt rörande förfrågningar och krav på direkt tillgång till våra nätverk och system

CASE:

INFORMATION OM ICKE-KONVENTIONELLA FÖRFRÅGNINGAR

TeliaSonera strävar efter att publicera information om varje icke-konventionell förfrågan från myndigheter. Nedan finns en lista över artiklar från juli till december 2015 om sådana händelser. En lista över större händelser från januari till juni 2015 återfinns i 2015 Sustainability Update på www.teliasonera.com/sustainability/reports.

Flertalet uppdateringar om nät- och innehållsbegränsningar i Tadzjikistan, den senaste från 19 november
www.teliasonera.com/en/newsroom/news/2015/update-16-november-freedom-of-expression-major-event-as-to-service-limitations-in-tajikistan-9-october-2014/

Tvingande utskick av SMS i Nepal
www.teliasonera.com/en/newsroom/news/2015/foenepal/

Direkt tillgång i Tadzjikistan
www.teliasonera.com/en/newsroom/news/2015/freedom-of-expression-major-event-as-direct-access-in-tajikistan-june-2015/

Blockering av en webbsajt i Nepal
www.teliasonera.com/en/newsroom/news/2015/freedom-of-expression-unconventional-request-as-to-blocking-of-a-website-in-nepal/

KUNDINTEGRITET

STRATEGISKT MÅL

2018
MÅL

2015
UTFALL

- Respektera och skydda våra kunders integritet.
- Vi ses som trovärdiga och aktiva i att hantera personlig data på kundens villkor.

- "Privacy by design" är implementerat i alla relevanta projektprocesser.
- Samtliga medarbetare är medvetna om integritetskraven för sin tjänst.
- Tydlig, lättförståelig och lättillgänglig information till kunden hur personlig data hanteras.

- Utvecklade och påbörjade implementering av metod för konsekvensbedömning av kundintegritet.
- Policy-gapanalys och handlingsplan uppdaterades i 13 länder.
- 75 procent av medarbetarna genomförde e-utbildningen "Privacy World".

Enorma mängder data skapas när våra kunder använder tjänster och våra nät. Kundintegritet blir allt viktigare i och med ökande förväntningar från kunder och skärpt lagstiftning.

SAMMANHANG

Ökande fokus på kundintegritet

Att skapa och upprätthålla ett helt säkert integritetsskydd i en allt mer sofistikerad it-miljö där tekniken och hotbilden ständigt förändras är en utmaning. Enorma mängder data skapas när våra kunder använder tjänster och våra nät. Nya sätt att koppla upp sig och datatunga affärsmodeller försvårar för den enskilde att ha kontroll över hur deras data samlas in och används. Enligt "Eurobarometer 2015 – Data Protection" är förtroendet lågt när det gäller nättjänstleverantörers och telekomföretags förmåga att skydda integriteten. Mot bakgrund av de senaste årens händelser har integritetsfrågor fått ett ökat fokus ur ett samhällsligt, operatörs- och individperspektiv. Vi tror att frågor kring kundintegritet kommer att bli ännu viktigare i takt med ökande förväntningar från kunder och skärpt lagstiftning inom EU och på andra marknader.

STYRNING

Vi måste ständigt bedöma risker, öka medvetenheten bland medarbetare och leverantörer, inkludera integritetskontroller i relevanta processer och integrera integritetsskydd i vår it-infrastruktur.

Vårt arbete styrs av koncernens kundintegritetspolicy. Den anger principer för insamling, bearbetning och lagring av persondata samt kunders rättigheter. Åtgärder för att säkerställa konfidentialiteten och integriteten av kunders persondata definieras i koncernens säkerhetspolicy.

Organisationen för kundintegritet består av koncernens kundintegritetsägare och kundintegritetsansvarig, samt ansvariga för kundintegritet i dotterbolag och koncernfunktioner. Organisationen ansvarar för att utveckla och implementera styrningen, samt för att stödja linjeorganisationen i arbetet med att implementera våra policyer och leva upp till lokala krav. Under året förstärktes organisationen betydligt för att bättre stödja lokal implementering av policyer, och integrering av kundintegritet i it-arkitekturen.

»Att skapa och upprätthålla ett helt säkert integritetsskydd i en allt mer sofistikerad it-miljö där tekniken och hotbilden ständigt förändras är en utmaning.«

AKTIVITETER UNDER ÅRET

Under 2015 fokuserade vi främst på att ytterligare stärka styrningen och öka medvetenheten, samt på implementering och åtgärder för att minska risker.

Privacy by design

För oss är "privacy by design" – att ta hänsyn till integritetsaspekter på tidigast möjliga stadium – en av nyckelprinciperna i arbetet med att säkra kundintegritet. Därför togs en metod fram för att bedöma risker, efterlevnad och påverkan på kundernas integritet. Implementeringen av metoden i projektprocesser påbörjades.

Gap- och riskutvärderingar

Samtliga lokala bolag utom ett genomförde gap- och riskanalyser rörande kundintegritet och uppdaterade sina handlingsplaner. Resultatet av utvärderingarna och metoderna för att hantera risker varierade, vilket reflekterar skillnaderna i mognad. Generellt pekar resultaten på att vi, trots våra ansträngningar hittills, måste öka fokus på "privacy by design", radering eller anonymisering av data, utveckling av riskhanteringsprocesser, öka medvetenheten samt säkra kontrollen över leverantörskedjan. Projekt och initiativ pågår för att implementera de lokala planerna för riskhantering och för att åtgärda identifierade brister.

Utvärderingar och revisioner

En process för att övervaka efterlevnaden av integritet och säkerhet utvecklades, och de första resultaten rörande informations-, it- och nätverkssäkerhet analyserades under tredje kvartalet. Dessutom genomförde koncernens internrevisionsfunktion kundintegritetsrevisioner i tre länder. Därefter godkändes åtgärdsplaner inom viktiga områden, exempelvis utbildning.

Utbildning

Betydande insatser gjordes för att öka kunskapen hos alla medarbetare. En obligatorisk e-utbildning på fjorton språk lanserades successivt i samtliga länder och koncernfunktioner. I de flesta länder genomförde mer än 75 procent av medarbetarna utbildningen under året. Utrullningen av utbildningen fortsätter under 2016. Dessutom genomfördes utbildningar och andra aktiviteter för att öka medvetenheten hos medarbetare och särskilda underleverantörer.

Förbättrad kontroll över leverantörskedjan

För att förbättra kontrollen över leverantörskedjan godkändes riktlinjer för integritet vid outsourcing, och utbildning inom dessa riktlinjer genomfördes av kundintegritetsansvariga. Riktlinjerna beskriver krav och risker rörande integritet som ska beaktas i outsourcingprocessen.

PLANERADE AKTIVITETER UNDER 2016

Under 2016 fokuserar vi på att säkerställa "privacy by design" genom att vidare implementera bedömningsmetoden i koncernfunktioner och regionerna Sverige och Europa.

Vi behöver öka transparensen genom att säkerställa att vi tillhandahåller utförlig och lättillgänglig information till kunderna om hur vi samlar in och använder persondata.

Vi utvärderar effekterna av kraven i EU:s nya personuppgiftsförordning, för att säkerställa lämpliga åtgärder för begränsning och hantering av de legala riskerna.

Dessutom fortsätter arbetet med att fortlöpande bedöma risker, upprätthålla och genomföra planer för begränsning av risker, uppföljning, samt att öka medvetenheten och kunskapsnivån inom kundintegritet.

CASE:

SECURITY HEALTH CHECK

"Security Health Check" lanserades som koncept för att hjälpa bolagen att identifiera luckor i säkerhetsarbetet kopplat till att skydda information såsom kunders persondata, och att definiera förändringar i arbetssätt, processer och den teknik som används. Under 2015 genomfördes detta i alla TeliaSoneras majoritetsägda bolag, och lokala handlingsplaner beslutades.

Security Health Check är en gemensam satsning från koncernens teknik- och säkerhetsfunktioner med syftet att utbyta goda exempel och lära sig mer om det lokala bolaget för att hitta de mest lämpliga lösningarna på identifierade problem. Arbetssättet är pragmatiskt och involverande: medarbetarna uppmuntrades att öppet ta upp säkerhetsfrågor som bekymrade dem, diskutera förslag till förbättringar och se hur andra funktioner i koncernen hade löst liknande problem. Som ett resultat av det öppna samarbetet har det skapats en dialog där medarbetare på alla nivåer kan dela med sig av sina erfarenheter.

ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET

STRATEGISKT MÅL

- En företagskultur runt arbetsmiljö, hälsa och säkerhet som stödjer TeliaSoneras ambition att vara den bästa arbetsplatsen.

2018 MÅL

- Olycksfallsfrekvens om högst 0,52.
- Sjukfrånvaro om högst 1,9 procent.
- Inga dödsolyckor.
- OHSAS 18001-certifiering av samtliga större verksamheter (ska nås vid slutet av 2016).
- Index för medarbetarengagemang: 83 procent.

2015 UTFALL

- Olycksfallsfrekvens: 0,41 (0,46 2014).
- Sjukfrånvaro: 2,2 procent (2,3 2014).
- Inga dödsolyckor.
- Ucell i Uzbekistan och Kcell i Kazakstan erhöill OHSAS 18001-certifiering.
- Index för medarbetarengagemang: 78 procent.

För mer information, se GRI-index, "G4-LA6."

TeliaSonera ska säkerställa medarbetares och leverantörers hälsa, säkerhet och välbefinnande. Vi anser att alla olyckor, tillbud, skador, arbetsrelaterade sjukdomar och osäkra förhållanden är onödiga och kan förebyggas.

SAMMANHANG

Olika risker på olika områden

Majoriteten av våra medarbetare arbetar i en lågriskmiljö såsom kontor eller call center. På sådana arbetsplatser är hanteringen av psykosociala och ergonomiska frågor en del av vårt arbete med arbetsmiljö, hälsa och säkerhet (AHS). Mer allvarliga fysiska arbetsmiljörisker förekommer vid aktiviteter kopplade till byggande eller underhåll av nät. Sådant arbete utförs huvudsakligen av entreprenörer, vilket innebär att dialog och uppföljning med dessa är avgörande.

Leverantörsutveckling

Genom att samverka med lokala entreprenörer kring utbildning, granskning och kapacitetsbyggande kan vi bidra till bättre hälsa och säkerhet på våra marknader. Detta är särskilt viktigt i länder där det finns stora brister när det gäller kunskap, förståelse och resurser inom området. I

vissa länder, särskilt i region Eurasien, arbetar vi med leverantörer som inte lever upp till något eller endast ett fåtal av våra krav vad gäller arbetsmiljö. Våra leverantörsgranskningar visar att det ofta saknas viktiga delar av en arbetsmiljöplan, såsom riskidentifiering, säkerhetsutrustning och utbildning. Dessutom behöver vi ta hänsyn till skillnader i nationell arbetsmiljölagstiftning.

Utmaningar kring en gemensam strategi

Vi står fortfarande inför utmaningar gällande kompetens, kunskap, processer och rapportering när det gäller att utveckla en gemensam AHS-strategi. På grund av arbets- och rapporteringskulturen i vissa länder speglar inte interna och externa data den faktiska situationen, då rapporteringen av olyckor och frånvaro inte alltid sker på rätt sätt av rädsla för repressalier eller uppsägning av kontrakt.

STYRNING

Vår AHS-strategi

I enlighet med koncernens AHS-policy arbetar vi med att främja god hälsa, identifiera och minska eller förhindra risker och att snabbt agera på ohälsa i hela verksamheten.

Varje medarbetare måste vara medveten om våra säkerhetsrutiner och följa dem på arbetsplatsen. Det inkluderar att fullfölja utbildningar, ta del av kommunikation och riktlinjer samt säkerställa att rutinerna följs utan undantag.

Ett nätverk av AHS-expert i bolagen leds av koncernens HR-funktion för AHS. Dessa experter genomgår

intern och extern utbildning för att säkerställa en jämn kunskapsnivå. Nätverket genomför revisioner, stödjer de lokala bolagen och delar goda exempel på regelbunden basis.

AKTIVITETER UNDER ÅRET

OHSAS 18001-utvärderingar och certifiering

AHS-utvärderingar genomfördes i samtliga 15 större verksamheter. Företagen fick en utvärderingsrapport och förslag till förbättringsåtgärder baserade på efterlevnad av OHSAS 18001 (ledningssystem för AHS). Enligt utvärderingen kommer de flesta företag vara klara för certifiering vid slutet av 2016. Baserat på utvärderingarna tog dotterbolagen fram handlingsplaner för hur OHSAS 18001 ska införas. Åtgärderna var i stort sett desamma som 2014, och liknande i alla bolag:

- Öka kompetensen när det gäller AHS-risker i det dagliga arbetet genom att identifiera, bedöma och besluta om hur de ska övervakas på ett strukturerat sätt
- Öka kunskapen hos ledningen och tydliggöra ansvaret när det gäller AHS-frågor
- Vidareutbildning i AHS-polycyn och -instruktionen för chefer och andra nyckelpersoner inom området, såsom entreprenörer, HR-personal och medarbetare
- Förbättra dokumentation och tillförlitlighet i rapportering.

Utvecklingen inom dessa områden kommer att följas upp regelbundet och ytterligare åtgärder vidtas baserat på resultaten. Utvecklingen kommer också att redovisas vid genomgångar av lokala ledningsgrupper. Resultaten av utvärderingarna användes också till att definiera uppdateringar i AHS-polycyn och -instruktionen.

Under året erhöll Ucell i Uzbekistan och Kcell i Kazakstan OHSAS 18001-certifiering.

Utbildning av anställda

Alla företag organiserade AHS-utbildningar för sina medarbetare. Utbildning i första hjälpen uppskattades särskilt och visade sig värdefullt: en medarbetare på Azercell som genomgått utbildningen räddade livet på en kollega genom att använda sig av kunskap från kursen.

En utbildning i leverantörsgranskning genomfördes också för AHS-nätverket, vars experter ska utföra leverantörsgranskningar.

PLANERADE AKTIVITETER UNDER 2016

Alla bolag ska vidta tillräckliga åtgärder för att vara redo för OHSAS 18001-certifiering. Dessa åtgärder är i stort sett desamma som 2015. Koncernfunktionen för AHS kommer att granska och stödja bolagen.

I Sverige och region Europa ligger fokus på att främja medarbetarnas välbefinnande och engagemang. Vi kommer att använda ett index för medarbetarengagemang, som baseras på den årliga Purple Voice-medarbetarundersökningen, som verktyg för att mäta, förstå och utveckla medarbetarengagemanget. Vi tror att bättre engagemang och ledarskap bidrar till att minska sjukfrånvaron.

75 procent av Soneras anställda anser sig ha tillräcklig flexibilitet i sitt arbete.

CASE:

SONERAS ARBETE FÖR ATT ÖKA MEDARBETARNAS VÄLBEFINNANDE

Sonera i Finland, med 3 600 medarbetare, uppmärksammades i medierna för hur man använder ett öppet kontor och flexibla arbetslösningar, inklusive tjänster för distansmöten, för att öka välbefinnandet för sina medarbetare. Sonera anses vara ett föredöme i Finland inom detta område.

Sonera har i flera år utvecklat sitt öppna kontor och flexibla arbetssätt. 2013 till 2014 deltog Sonera i Aalto-universitetets projekt CityWorkLife, som studerade arbetssätt i lokaler såsom bibliotek, kaféer och offentliga platser. Projektet omfattade aspekter som hur arbetsytor och tekniska lösningar bäst kan stödja flexibla arbetsmetoder. I studien ingick även en undersökning bland Soneras medarbetare där 75 procent uppgav att de har tillräcklig flexibilitet i sitt arbete.

ANSVARSFULLA AFFÄRER INOM INKÖP

STRATEGISKT MÅL	2018 MÅL	2015 UTFALL
• Samtliga leverantörer och underleverantörer uppfyller våra hållbarhetskrav. • Samtliga leverantörer har skrivit under vår leverantörskod. 	• 75 procent av utvärderade leverantörer uppfyller kraven i leverantörskoden. • 25 procent färre leverantörer (utgångspunkt 2015).	• 58 procent av utvärderade leverantörer uppfyller kraven i leverantörskoden.

TeliaSoneras årliga inköpsvolym uppgår till över 60 miljarder SEK, bestående av inköp från cirka 38 000 leverantörer och ett oräkneligt antal underleverantörer världen över. Merparten av inköpen avser utrustning och tjänster för uppbyggnad och underhåll av våra nätverk. Vi köper även in mobiltelefoner, annan konsumentelektronik och mycket annat som behövs för att leverera våra tjänster.

SAMMANHANG

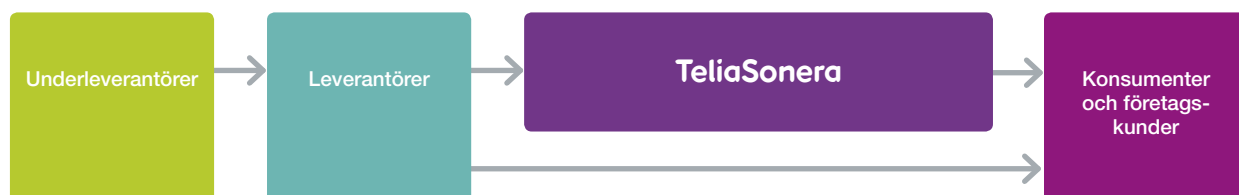
Vi förväntar oss att våra leverantörer, underleverantörer och distributörer arbetar utifrån hållbara affärsmetoder och är öppna med sina utmaningar. Att välja leverantörer med

bra hållbarhetsarbete är ett sätt för oss att ha en positiv inverkan på vår leverantörskedja.

Betydande utmaningar i leverantörskedjan

Vi har betydande utmaningar i inköpsverksamheten på grund av ett mycket stort antal leverantörer och att den generella nivån av efterlevnad mot leverantörskoden på vissa marknader är avsevärt lägre än våra krav. Vi hanterar dessa utmaningar genom att utveckla och införa policyer och arbetsmetoder, samt genom leverantörsutvärdering och -utveckling. Att säkerställa god leverantörshantering kopplat till hållbarhet, såsom att minska riskerna gällande arbetsvillkor, arbetsmiljö och hälsa, och att införa gemensamma arbetssätt i hela TeliaSonera, kommer att ta flera år. Trots våra ansträngningar kvarstår risken att leverantörer och underleverantörer bryter mot TeliaSoneras krav inom hållbarhet, säkerhet och kvalitet, och därmed utsätter sina medarbetare och TeliaSoneras verksamhet och rykte för betydande risk.

TELIASONERAS LEVERANTÖRSKEDJA

STYRNING

Vårt arbete med ansvarsfulla affärer inom inköp styrs av koncernens inköbspolicy, inköpsinstruktion och inköpshandboken.

I kontakten med leverantörer används leverantörsuppförandekoden och säkerhetsföreskrifterna som styrdokument. Den uppdaterade leverantörs-koden, som antogs i februari 2015, är det styrande dokument som beskriver hållbarhetskraven på leverantörer, och som ska inkluderas i alla nya avtal. Säkerhetsföreskrifterna beskriver säkerhetskraven, såsom it- och informationssäkerhet i samband med dataintegritet, som är tillämpliga när en leverantör tillhandahåller tjänster till TeliaSonera.

Lokala inköpsteam i dotterbolagen i regionerna Europa och Eurasien är ansvariga för att genomföra utvärderingar och för att stödja koncernens inköpsfunktion vid revisioner.

Supply Chain Excellence-gruppen (SCE) inom koncernens inköpsfunktion stödjer lokala inköpsavdelningar i hållbarhetsrelaterade frågor. Gruppen ansvarar för att definiera hållbarhetskraven på leverantörer samt för att säkerställa att lämpliga riskbedömningar görs innan leverantörer och avtal godkänns. Undantag från hållbarhetskraven godkänns på koncernnivå. SCE ansvarar också för att utvärdera och utveckla leverantörers hållbarhetsarbete, exempelvis genom revisioner på plats.

AKTIVITETER UNDER ÅRET

Färre entreprenörer i Sverige

Ett steg i arbetet med att minska antalet leverantörer togs i Sverige, där vi genomförde en större konsolidering av underhållsverksamheten. Arbetet kommer nu att genomföras av två huvudleverantörer, som kommer att verka i varsin del av Sverige och ta hand om allt arbete i det området.

Externt intressentengagemang

Utöver den dagliga kontakten med leverantörer deltog SCE i ett antal samarbetsdiskussioner med medlemmar ur Joint Audit Cooperation (JAC), samt med andra nordiska multi-

nationella företag för att diskutera ansvarsfulla affärer inom inköp. Vi presenterade också vårt arbete vid ett antal externa konferenser. Läs mer om JAC på www.teliaasonera.com/sustainability/supply-chain/joint-audit-cooperation/.

Leverantörsutvärdering

Under året infördes en ny process för leverantörsutvärdering, som gäller för alla leverantörer som anlitas av bolagen i region Eurasien. I processen används ett riskutvärderingsverktyg för att identifiera högriskleverantörer, och potentiella leverantörer får genomföra en självutvärdering. För leverantörer som identifieras med hög risk (t ex inom bygg- och underhållsarbete) försöker vi identifiera politiskt utsatta personer, en historik av förskingring, egentliga ägare och efterlevnad mot leverantörsuppförandekoden.

80 av 1 002 potentiella leverantörer som analyserades rekommenderades ej på grund av den stora risken för TeliaSonera, huvudsakligen på grund av avvikelser mot leverantörs-koden, vågran att lämna upplysningar om ägarförhållanden eller på grund av ägande av en högt uppsatt lokal tjänsteman. 50 leverantörer fick, eller väntar på, villkorat tillstånd att leverera till TeliaSonera. Tillstånden godkändes på koncernnivå. I dessa fall identifierade vi efterlevnadsbrister som normalt sett ej accepteras, men leverantörerna godkändes för användning i och med deras monopolstatus eller att de levererar affärskritiska tjänster och produkter. Sådana undantagsfall dokumenteras, och åtgärder för att begränsa avvikelserna definieras.

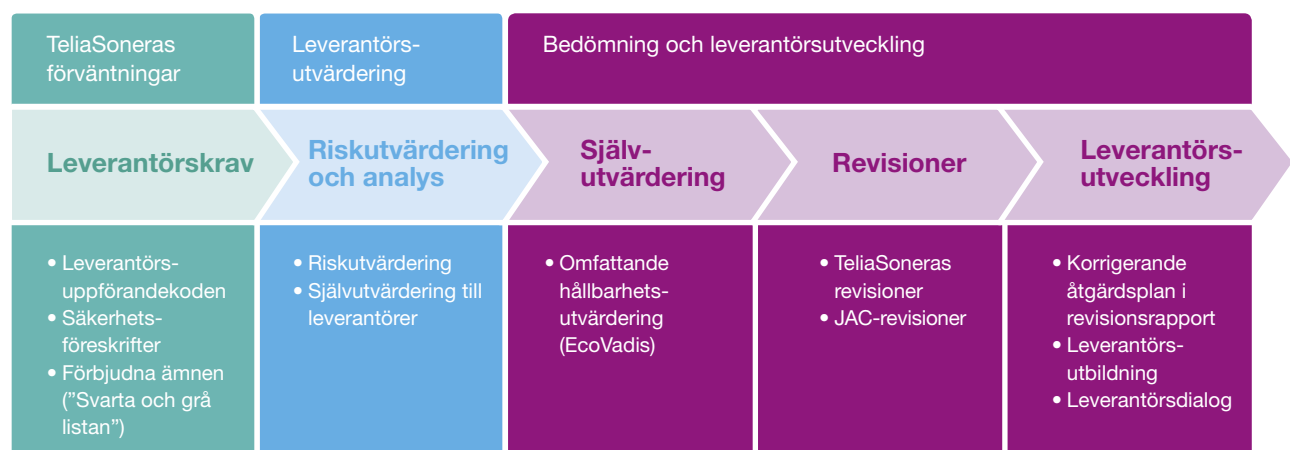
Leverantörs- utvärderingar	2015	2014
Giltiga ¹ leverantörs- granskningar (ackumulerat)	1 035 utvärderingar 573 självutvärderingar 289 revisioner	33 utvärderingar 311 självutvärderingar 289 revisioner
Leverantörer som upp- fyller TeliaSoneras krav	58% ²	50% ³
Avvikelser	2 067 öppna 829 stängda (sedan 2013)	Ej tillgängligt

¹ Självutvärdering och revision giltig i tre år.

² Baserat på antal revisioner och självutvärderingar.

³ Baserat på antal självutvärderingar.

TELIASONERAS PROCESS FÖR LEVERANTÖRSUTVÄRDERING

Leverantörers självutvärdering

I inledningen av stora upphandlingsprojekt måste leverantörer genomföra en självutvärdering i EcoVadis, som betygsätter leverantörens hållbarhetsarbete. Utvärderingen är bred och täcker frågor såsom miljöledning, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och anti-korruptionsprogram. Vissa leverantörer genomför inte självutvärderingen i tid, vilket komplicerar processen att välja leverantör.

Leverantörsbedömning och -utveckling

Vid årets slut hade leverantörer som står för cirka 43 procent av vår inköpsvolym bedömts rörande efterlevnad av våra krav. Utöver sådana "skrivbordsanalyser" genomför vi revisioner på plats, utbildning och andra aktiviteter för att förbättra leverantörernas hållbarhetsarbete.

Under året genomförde vi 201 revisioner på plats. Fokusområden för revisionerna under 2015 var underhålls- samt it-tjänstleverantörer. Avvikelse mot våra krav hanterades i dialog med de berörda leverantörerna. De huvudsakliga förbättringsområdena var hälsa och säkerhet, där mer än en tredjedel av avvikelserna återfanns, samt integritet.

Utmaningen kvarstår att hantera antalet avvikelser och snabbare följa upp åtgärder som vidtagits av leverantören.

Leverantörsrevisioner	2015	2014	Mål 2015
Revisioner gjorda av TeliaSonera	140	11	100
Revisioner gjorda av JAC	61	37	50
Summa	201	48	150

Olycksfall och dödsolyckor hos leverantörer

Under perioden rapporterades en dödsolycka av en underhållsleverantör i Azerbajdzjan. Vi inledde en dialog med, och genomförde revision på plats av, leverantören för att förstå varför olyckan skett, och för att komma överens om åtgärder för att förhindra fler olyckor.

PLANERADE AKTIVITETER UNDER 2016

Under 2016 fortsätter implementeringen av inköpsprocesser så som de definierats i inköpshandboken i regionerna Eurasien och Europa. Vi kommer även att revidera och

införa processen för leverantörsutvärdering i regionerna Sverige och Europa.

För att stödja leverantörer i att öka kunskapen och förbättra resultat inom hållbarhet, kvalitet och säkerhet, avser vi att utveckla och driva särskilda program inom en eller ett fåtal marknader eller leverantörskategorier inriktade särskilt på återkommande avvikelser från våra revisioner.

Andra fokusområden kommer att vara att stänga identifierade avvikelser och att förbättra leverantörers redovisning av arbetsrelaterade olyckor.

CASE:

REVISION SOM STÖDjer LEVERANTÖRSUTVECKLING

I februari genomförde TeliaSonera en revision på plats av Venava Grup, en leverantör som utför nätverksinstallationer och underhåll i Moldavien. Leverantören valdes ut på grund av svaga resultat i EcoVadis. Gruppen som genomförde revisionen noterade 13 avvikelser gällande efterlevnad, arbetsvillkor, hälsa och säkerhet. Det framstod tydligt att Venava Grup saknade erfarenhet inom dessa områden.

Venava Grup och TeliaSonera enades därför om en korrigerande åtgärdsplan. TeliaSonera övervakade arbetet och kan bekräfta att Venava Grup har vidtagit snabba åtgärder till förbättring. Bland annat har företaget börjat vidarebefordra TeliaSoneras krav till underleverantörer av material.

"Tack vare TeliaSoneras granskning förstod vi hur vi kan förbättra vårt arbetssätt. Utan TeliaSoneras granskning och stöd hade det varit omöjligt att förbättra arbetet," säger Venava Grup.

EXEMPEL PÅ NOTERADE AVVIKELSER VID REVISIONER

Asiatiska leverantörer av mobiltelefoner och tillbehör

- Omfattande övertidsarbete
- Sovsalar med låg standard
- Brist på säkerhetsutrustning
- Bristfällig kemikaliehantering

Underhållsleverantörer i Eurasien

- Brist i hälsa och säkerhet – ex. avsaknad av skyddsutrustning, bristande kompetens och bristfälligt brandskydd
- Ekonomisk bestraffning av anställda
- Löner under levnadsnivå

Underhållsleverantörer i Norden

- "Social dumping" och brott mot arbetsrätten
- Anställda som genomför farligt arbete på egen hand
- Säkerhetsutrustning används ej

MILJÖANSVAR

STRATEGISKT MÅL

2018

MÅL

2015

UTFALL

- Minimera negativ och maximera positiv miljöpåverkan genom värdekedjan.

- Större bolag i region Europa ska vara redo för ISO 14001-certifiering (vid slutet av 2017).
- Återköpsprogram för mobiler implementerade i region Europa (vid slutet av 2017).
- 10 procent lägre energiförbrukning per abonnemangsekvivalent.¹⁾
- 33 procent lägre CO₂-utsläpp per abonnemangsekvivalent.

- ISO 14001-certifiering i Sverige och Estland.
- Återköpsprogram i fyra länder, 125 000 insamlade enheter.
- 21,8 kWh per abonnemangsekvivalent (22,1 2014).
- 4,1 kg CO₂ per abonnemangsekvivalent (4,3 2014).

TeliaSonera erbjuder tjänster som möjliggör en miljömässigt hållbar ekonomi. Maskin-till-maskin-lösningar, distansmöten, molntjänster, e-hälsa och andra lösningar bidrar positivt.

SAMMANHANG

ICT-branschen tillhandahåller många av de nödvändiga verktygen för att lösa globala utmaningar kopplade till klimattförändringar, resurs- och energibrist samt cirkulär ekonomi. Enligt GeSI:s SMARTer2030-rapport (smarter2030.gesi.org) möjliggör ICT-lösningar att världen 2030 kan ligga kvar på 2015 års nivå när det gäller utsläpp av växthusgaser, samtidigt som man bidrar till resurseffektivitet inom exempelvis jordbruk, transporter och eldistribution. ICT-branschen har kapaciteten att hjälpa andra branscher minska sina utsläpp med upp till tio gånger branschens egna utsläpp.

Våra betydande miljöaspekter

Energi, utsläpp av växthusgaser och elektroniskt avfall förblir de viktigaste miljöutmaningarna att hantera i vår egen verksamhet och i värdekedjan. Negativ miljöpåverkan uppstår i produktionen av konsument- och nätverksutrust-

ning, från konstruktion, underhåll och drift av näten, samt från avfall som produceras.

Regionala skillnader styr arbetet

Vårt arbete med miljöansvar påverkas av betydande regionala skillnader. De största utmaningarna finns i region Eurasien – svag lagstiftning, bristande infrastruktur för avfallshantering och ett lågt intresse från kunderna. I Sverige och Europa förväntar sig kunderna att vi är proaktiva i vårt arbete och vad gäller de lösningar vi erbjuder så att kunderna kan minska sin egen miljöpåverkan.

STYRNING

Enligt koncernens miljöpolicy ska vi ha ett strukturerat arbetssätt när det gäller hanteringen av våra betydande miljöaspekter. Det innebär att vi arbetar mot att minska utsläppen av växthusgaser, öka energieffektiviteten, certifiera verksamheter enligt miljöledningssystem ISO 14001 samt införa återköpsprogram för mobila enheter.

Koncernfunktionen för hållbarhetsstrategi har det övergripande ansvaret att utveckla och implementera miljöstrategin och -policyn. Bolag som inför ISO 14001 måste ha en tydligt utsedd funktion med ansvar för hantering av miljöledningssystemet. Lokala organisationer och andra koncernfunktioner ansvarar för aktiviteter såsom planering av nätverk och återköpsprogram som påverkar vårt miljöarbete.

¹⁾ Abonnemangsekvivalent baseras på energiförbrukning hos olika abonnemang – från M2M-abbonemang med mycket låg förbrukning, till 4G-abbonemang eller ip-tv med hög förbrukning. Målen baseras på total energiförbrukning och scope 1 + 2-utsläpp.

AKTIVITETER UNDER ÅRET

Implementering av ISO 14001 i Finland

Sonera i Finland påbörjade implementering av ISO 14001 med målet att bli certifierad under 2016. ISO 14001-certifikat finns redan för delar av verksamheterna i Sverige och Estland.

Utsläppsminskande åtgärder

Under året minskade vi våra bruttoutsläpp av växthusgas genom att köpa förnyelsebar energi, främst "grön el". Genom dessa åtgärder minskade vi våra scope 2-utsläpp med 56 500 ton koldioxid. Över 500 solenergidrivna basstationer hos Ncell i Nepal, Ucell i Uzbekistan och Tcell i Tadzjikistan bidrar också, men här kan vi ej exakt beräkna utsläppsminskningen.

Återköpsprogram

Återköpsprogram startade i flera länder i Norden och Baltikum. Programmen gör det möjligt för kunder att lämna in gamla enheter och få rabatt vid ett nytt köp, oavsett den gamla enhetens marknadsvärde. Enheterna samlas in av ett ISO 14001-certifierat företag som tömmer och renoverar dem för återanvändning, eller återvinner dem. Totalt samlades 125 000 enheter, främst telefoner, in under året. Ett stort bidrag kom från NetCom i Norge, som samlade in 55 000 enheter och dessutom skänkte 10 NOK per enhet till ungdomsmiljöorganisationen Miljøagente (www.miljoagente.no). Utöver detta samlade TeliaSonera Finance in och renoverade 12 500 leasade enheter genom sitt livscykelprogram.

Livscykelanalys av fibergrävning

Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) genomförde tillsammans med Skanova, som sköter vår fiberutbyggnad i Sverige, en livscykelanalys av fibergrävningsmetoder. Resultaten visade att plöjning av grönyta samt smalspårig fräsning har minst miljöpåverkan. Resultaten presenterades vid uppföljningen av underleverantörernas hållbarhetsarbete och i planeringsdialogen med kommunerna.

PLANERADE AKTIVITETER UNDER 2016

Under 2016 kommer fokus att ligga på att implementera miljöpolicy och miljöledningssystem för att säkra en gemensam nivå för vårt framtida miljöarbete.

För att säkerställa ett gemensamt arbetssätt kommer Soneras utvärdering av miljöledningssystem att användas som utgångspunkt för implementering i region Europa. Miljöledningssystemet kommer att ta hänsyn till kraven i EU:s nya energieffektiviseringsdirektiv.

Återvinningsprogram kommer att införas i ytterligare länder och omfatta fler enheter och kanaler.

Vi vill bli bättre på att förstå och kvantifiera hur våra tjänster hjälper kunderna att minska sin miljöpåverkan, och strävar efter fortsätta stödja relevanta branschstudier tillsammans med organisationer såsom GeSI.

CASE:

TELIASONERA SVERIGE INVESTERAR FÖR ATT SPARA

TeliaSonera Sverige driver flera moderniseringsprogram med fokus på att minska energiförbrukning och kostnader relaterade till anläggningshyra. Äldre ineffektiva system som används av ett fåtal kunder, såsom ISDN, ersätts av mer energieffektiva och framtidssäkrade plattformar. Dessutom stängs ett stort antal teknikstationer på landsbygden, samt 75 större teknikstationer energioptimeras fram till 2018. Vi har hittills investerat cirka 20 miljoner SEK på "grön kylning" och planerar att investera ytterligare 50 miljoner SEK då vi utökar omfattningen till ytterligare stationer. Sedan programmen startade i mars 2014 har totala besparingar om 40 miljoner SEK realiserats. Fram till 2018 kommer programmen att sänka kostnaderna med uppskattningsvis 20–25 miljoner SEK per år.

Programmen omfattar:

- Utbyte av kompressorbaserad kylning mot fri- och geokylning, samt ombyggnad av serverhallar.
- Demontering av äldre utrustning. Efter demontering ökar energieffektiviteten, och hela eller delar av teknikstationerna kan användas för andra ändamål eller säljas. Under 2015 genererade sådana upprepningar över 200 ton av huvudsakligen elektroniskt avfall.
- När en entreprenör slutfört sitt arbete på en teknikstation, används återstående tid till att identifiera och stänga av utrustning som inte längre används. Detta sparar tid och pengar för både TeliaSonera och entreprenören.

56 500 TON

56 500 ton minskning av koldioxidutsläpp

BARN PÅ NÄTET

Barn och ungdomar är aktiva användare av våra tjänster. Vi arbetar aktivt själva och tillsammans med erfarna partners för att stödja barn, ungdomar och deras föräldrar att använda internet på ett säkert sätt.

MÖJLIGHETER OCH HOT PÅ NÄTET

Vi tror att internet berikar barns liv och ger dem möjligheter att utveckla sina digitala färdigheter samt att umgås, leka och lära. Men barn är samtidigt särskilt sårbara när det gäller risker såsom mobbning på nätet och olämpligt innehåll.

Att skydda barn på nätet kräver en gemensam ansats över hela ICT-branschen. TeliaSonera arbetar nära tillsammans med andra företag och organisationer i och utanför branschen i syfte att utveckla gemensamma metoder för säkert surfande och användande av appar, samt för ett respektfullt beteende bland barn och ungdomar.

VERKTYG FÖR FÖRÄLDRA-KONTROLL

I Norden erbjuder vi verktyg för föräldrakontroll som ger föräldrar möjlighet att begränsa barnens exponering för olämpligt innehåll, till exempel möjligheten att blockera tv-kanaler med pornografi. Vi erbjuder även våra kunder i Norden och Baltikum tjänster som säker surf, vilket gör det möjligt att lägga till ett lösenord för att surfa, samt bestämma hur länge och under vilken tid på dygnet webb-läsaren kan användas.

Vi har undertecknat de vägledande principerna från ICT Coalition for Children Online, som har en gemensam uppförandekod för utvecklingen av produkter och tjänster som främjar barns säkerhet på nätet. Principerna omfattar innehåll, föräldrakontroll, missbruk, utnyttjande av barn eller olaglig kontakt, integritet, samt utbildning och medvetenhet. Se mer på www.ictcoalition.eu.

STÖD TILL HJÄLPLINJER

Under 2014 ingick GSMA ett partnerskap med Child Helpline International (CHI) med syftet att skydda ungdomar och värna deras rätt att uttrycka sina åsikter. Utifrån detta partnerskap har vi åtagit oss att stötta etablering av hjälplinjer för barn på alla våra marknader och informera om hjälplinjernas existens. Idag finns avgiftsfria hjälplinjer för barn på de flesta av våra marknader. Några av dessa erbjuder också stöd på nätet via chattar. I vissa länder stödjer våra dotterbolag hjälplinjerna genom information och länkar till hjälplinjerna på våra lokala webbplatser.

BLOCKERING AV ÖVERGREPPSMATERIAL

Vi arbetar aktivt för att förhindra kriminella från att distribuera material som skildrar sexuella övergrepp på barn (child sexual abuse material, CSAM) via våra nätverk och samarbetar med brottsbekämpande organ i detta syfte. Våra nät har filter som blockerar tillgången till webbplatser med övergreppsmaterial vilket skyddar kunderna från att nå den typen av material. Detta är det enda område där vi tar aktiv ställning för att begränsa åtkomst av innehåll på nätet.

TeliaSonera samarbetar med andra parter i branschen för att utveckla området ytterligare, till exempel genom vårt medlemskap i ICT Coalition och GSMA:s "Mobile Alliance against Child Sexual Abuse Content". GSMA Mobile Alliance har varit aktivt sedan 2008 och arbetar för att förhindra att den mobila miljön används av individer eller organisationer som vill konsumera eller tjäna pengar på övergreppsmaterial.

Vi stödjer också olika sätt på vilka våra kunder kan rapportera förekomsten av övergreppsmaterial som de upptäcker på nätet, genom att på våra webbplatser tillhandahålla länkar till lokala och internationella brottsbekämpande organ.

CASE: SONERA STÖDJER APPEN HELP.SOME

Under 2015 stödde Sonera i Finland Rädda Barnen Finland att i samarbete med nätpolis och brottsofferjourer utveckla appen Help.Some. Appen som vänder sig till barn i åldern 7 till 17 år erbjuder tillgång till diskussionsforum och rådgivning vid till exempel mobbning, sexuella trakasserier och hatbrott. Appen är gratis och Sonera har åtagit sig att hjälpa till så att den når så många barn som möjligt.

FORTSATT ARBETE UNDER 2016

Under 2016 fortsätter vi erbjuda tjänster och bistå med information riktade till föräldrar och barn. Vi intensifierar arbetet med att bekämpa övergreppsmaterial på nätet genom samarbeten och genom att rapportera förekomsten av sådant material på företagets datorer och it-utrustning.

Vi har de tre senaste åren stött World Childhood Foundation (www.childhood.se), som har använt pengarna till att hjälpa utsatta barn och deras familjer i Nepal. Vi ser nu över nya möjligheter att arbeta tillsammans med Childhood kring stöd på nätet av utsatta barn och deras familjer.

»På många av våra marknader har vi program för att utbilda barn och föräldrar om hur man kan hantera nätmobbning och om respektfullt beteende på nätet, ofta i samarbete med erfarna partners. Aktiviteterna omfattar information i våra butiker, podcaster för ungdomar och föräldrar, och utbildningstillfällen vid sommarläger för barn.«

CASE:

»KÄRLEKSBOBNING« OCH SVENSKA HJÄLTAR

Under året organiserade Halebop i Sverige flera olika aktiviteter för att inspirera sina kunder, främst ungdomar, att vara vänliga på nätet. Halebops reklamkampanjer syftade till att lära ungdomar hur man beter sig på nätet för att sprida en vänlig attityd, och bad dem att "kärleksbomba" internet. Halebop startade också en podcast tillsammans med organisationen "Ung på nätet" för att lära föräldrar om ungdomars liv på nätet. Mer än 200 000 personer har hittills nåtts av budskapen, via Youtube, podcaster eller halebop.se.

I Sverige blev Telia huvudsponsor av "Svenska hjältar", som stödjer aktiviteter som skolturnéer mot mobbning. Svenska hjältar lanserade även en onlineversion för alla högstadielklasser, cirka 300 000 studenter i åldrarna 13 till 15 år.

ANSVARSFULLT UTTRÄDE UR REGION EURASIEN

Vi har under senare år gjort betydande satsningar på att införa ett systematiskt ramverk för ansvarsfullt företagande i verksamheten. Arbetet har omfattat hela koncernen, men störst har effekten varit i våra dotterbolag i region Eurasien.

Efter beskedet i september att vi över tid kommer att lämna region Eurasien måste vi upprätthålla vårt arbete och höga krav så länge vi har operativt ansvar över de berörda bolagen. På så vis förbereder vi dem för avyttring och kan säkerställa ett ansvarsfullt uttråde. När vi lämnar över kontrollen till nya ägare kommer vi att ha begränsade möjligheter att påverka deras sätt att driva verksamheten, men vi kan dela med oss av vår erfarenhet och förtydliga för potentiella köpare vikten av ansvarsfulla affärer.

UTÖKAT ARBETE MED ANSVARSFULLA AFFÄRER

Under de senaste åren har vi utvecklat kompetensen, kapaciteten och självförtroende avsevärt inom våra bolag och medarbetare i regionen genom att införa:

- Lärlarledd utbildning i anti-korruption för samtliga medarbetare, inklusive dilemmabaserad utbildning för högriskfunktioner
- Etik- och efterlevnadsansvariga i samtliga länder
- En process för att bedöma och eskalera icke-konventionella förfrågningar från myndigheter som potentiellt har allvarlig påverkan på yttrandefrihet och integritet
- Kundintegritetsansvariga med ansvar för riskutvärderingar och handlingsplaner
- Tredjepartshanterad visselblåsar kanal på lokala språk
- Lokalt anpassade koncernmallar och verktyg, såsom:
 - Riskbedömningsverktyg inom anti-korruption
 - Verktyg för tredjepartsutvärdering och -hantering
 - Mall för riskbedömning av sponsring och donationer
 - Kontrollramverk och självutvärderingsverktyg rörande risker i finansiella processer
- Dialog med lokala myndigheter för att förklara vikten av uppföljning och transparens rörande hur donerade medel till offentliga fonder används

Koncernenheten för etik och efterlevnad är aktivt involverad i avyttringsprocessen, för att säkerställa att vi identifierar och hanterar risken för korruption och oetiska transaktioner. Detta görs till exempel genom:

- Bedömning av potentiella köpare, aktieägare och chefer samt eventuella ombud eller andra lokala parter, inklusive kontroll av faktisk ägare
- Initial genomgång, före avtalsskrivning, av den potentiella köparens policyer, processer och efterlevnadsprogram
- Att aktivt dela information om vårt efterlevnadsramverk, policyer och arbetssätt
- Deltagande i företagspresentationer för att informera om vårt engagemang inom, och hur vi arbetar med, ansvarsfullt företagande.

För att säkerställa att vi har en grundlig förståelse av riskerna kopplade till ett uttråde genomför vi konsekvensbedömningar av mänskliga rättigheter på alla marknader i Eurasien. Dessa kommer att ge värdefulla rekommendationer för riskhantering under och efter avyttringsprocessen. Läs mer i "Konsekvensbedömningar av mänskliga rättigheter – Fokus på region Eurasien".

ANSTÄLLDAS SÄKERHET

Vi vet att många medarbetare i regionen har gjort stora insatser för att främja ett ansvarsfullt företagande inom yttrandefrihet och integritet, mänskliga rättigheter och anti-korruption – frågor som i många avseenden är kontroversiella i deras hemländer. Att rapportera kan, under eller efter avyttringsprocessen, utsätta dessa anställda för personligt eller professionellt orättvis behandling eller till och med fara. Våra medarbetares rättvisa behandling och säkerhet är av yttersta vikt. Därför vidtar vi nödvändiga åtgärder för att säkerställa att vi identifierar och stödjer dessa personer.

DELA ERFARENHETER

Vi kommer att fortsätta dela med oss av våra lärdomar från regionen i branschen, till exempel genom Telecommunications Industry Dialogue och Telecommunications Integrity Initiative. Vi kommer att arbeta aktivt för att inkludera de nya ägarna i dessa dialoger och initiativ.

»För att säkerställa att vi har en grundlig förståelse av riskerna kopplade till ett uttråde genomför vi konsekvensbedömningar av mänskliga rättigheter på alla marknader.«

KONSEKVENSBEDÖMNING AV MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER - FOKUS PÅ REGION EURASIEN

Vår första konsekvensbedömning av mänskliga rättigheter visade att huvudsakligen yttrandefrihet, kundintegritet och anti-korruption är de områden som behöver fortsatt fokus.

ATT FÖRSTÅ RISKER OCH MÖJLIGHETER

I september 2015 uppdrog vi BSR (www.bsr.org) att genomföra konsekvensbedömningar av mänskliga rättigheter (human rights impact assessments) i region Eurasien, med början i Azercell i Azerbajdzjan. Bedömningarna identifierar påverkan, risker och möjligheter av vår verksamhet rörande mänskliga rättigheter, analyserar denna påverkan och ger rekommendationer för hur påverkan kan begränsas och hanteras i två kategorier:

- Rekommendationer till TeliaSonera om hur mänskliga rättigheter kan integreras i försäljningsprocessen
- Rekommendationer till bolagen och dess nuvarande och framtida ägare gällande hantering och begränsning av påverkan på mänskliga rättigheter i den löpande affärsverksamheten

Att implementera dessa rekommendationer själva och tillsammans med potentiella och faktiska köpare är en viktig del av hur vi hanterar mänskliga rättigheter när vi lämnar regionen.

»Att implementera dessa rekommendationer själva och tillsammans med potentiella och faktiska köpare är en viktig del av hur vi hanterar mänskliga rättigheter när vi lämnar regionen.«

BEDÖMNINGSMETOD

Konsekvensbedömningarna genomförs utifrån en metod baserad på FN:s vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter. Metoden går ut på att:

- identifiera faktisk och potentiell påverkan på mänskliga rättigheter med utgångspunkt i rättighetshavaren,
- prioritera påverkan utifrån kriterierna i FN:s vägledande principer, och
- lämna rekommendationer till ledningen.

Ingen bedömning genomfördes för Ncell i Nepal, då en avyttring offentliggjordes i december.

BEDÖMNINGAR UNDER 2016

Under 2016 genomförs bedömningar i samtliga våra länder i region Eurasien, med början i länderna som nämns ovan. Bedömningar kommer också att genomföras i Sverige och Litauen under det andra kvartalet.

Vi avser sedan att genomföra bedömningar på våra övriga marknader i region Europa med ytterligare stöd av interna resurser, för att säkerställa att vi utvecklar kapacitet och kompetens för framtida bedömningar.

SPONSRING OCH DONATIONER

Sponsring och donationer ska genomföras på ett etiskt sätt, stödja våra varumärken och affärsmål, samt bidra till socialt värdeskapande. Under 2015 låg fokus på att stödja Nepal efter jordbävningarna.

ÖKAD KONTROLL

Under året fortsatte vi att förbättra styrningen av sponsring och donationer. All sponsring och alla donationer ska utvärderas, godkännas och genomföras på ett etiskt sätt, inklusive utvärdering av partners. De ska också stödja TeliaSoneras varumärke och affärsmål, och bidra till socialt värdeskapande genom att vara i linje med All In-strategin.

Totalt rapporterades 41 miljoner SEK ha spenderats på icke-kommersiell sponsring och donationer. Aktiviteterna väljs vanligen ut av TeliaSoneras dotterbolag, som har bäst förståelse för det lokala sammanhanget, förväntningar och behov. I flera fall godkändes aktiviteter av antingen regions- eller koncernfunktioner för att säkerställa att syftet var i linje med policyn för sponsring och donationer, och att en tillräcklig tredjepartsutvärdering genomförts.

AKTIVITETER UNDER 2015

Några genomförda aktiviteter 2015 var:

- Omnitel i Litauen sponsrade och samarbetade med ett flertal organisationer och myndigheter för att lära barn på sommarläger om mobil internetsäkerhet på ett barnvänligt sätt. Under det första året deltog 750 barn i åldrarna tio till tolv år i tio olika evenemang.
- Sonera i Finland fortsatte att stödja det digitala utbildningskonceptet "Me & MyCity" (www.yrityskyla.fi), där sjätteklassare får lära sig hur samhället fungerar.
- Under året samarbetade Ucell i Uzbekistan med representanter för den nationella Children's Sports Development Fund för att säkerställa transparens i användningen av donerade medel som används för att bygga en idrottsanläggning för barn i regionen Fergana.

BOMULLSSKÖRDEN I UZBEKISTAN

I års- och hållbarhetsredovisningen för 2014 beskrev vi hur Ucells ofrivilliga stöd till Uzbekistans bomullsskörd, som inte på något sätt är kopplat till vår affärsverksamhet, är problematiskt och icke önskvärt.

Under året har vi haft omfattande dialoger med många intressenter, inklusive NGO:er och relevanta FN-organ, ILO, Världsbanken, Europeiska unionen samt representan-

ter för den uzbekiska regeringen. Vi har officiellt förklarat vår ståndpunkt att vi, med utgångspunkt i våra etik- och hållbarhetsriktlinjer, varken direkt eller indirekt kan stödja bomullsskörden och att vår ambition är att fokusera på vårt bidrag till Uzbekistans ekonomiska utveckling genom att fortsätta utveckla kommunikation och teknik.

Under året fick Ucell ett fåtal regionalt isolerade förfrågningar om att delta. Med hänvisning till vår officiella ståndpunkt avböjdes förfrågningarna. Vid skördesäsongens slut kunde vi bekräfta att vi varken direkt eller indirekt stött skörden.

STÖD TILL ÅTERUPPBYGGNADEN AV NEPAL

I april och maj drabbades Nepal av två kraftiga jordbävningar. Dessa orsakade nästan 9 000 dödsfall, nära 22 000 personer skadades och flera miljoner fick lämna sina hem.

Fungerande telekommunikationsnät är avgörande för samordningen av katastrofhjälp. Enligt FN:s World Food Programme som koordinerar telekommunikation vid katastrofer, var Ncell och de andra operatörerna mycket proaktiva och samarbetsvilliga i hjälparbetet.

TeliaSonera och Ncell svarade på katastrofen genom att säkerställa både kort- och långsiktigt stöd:

- En donation på 1 miljon USD gjordes till premiärministerns fond för katastrofhjälp, tillsammans med ett brev som tydligt beskriver vår förväntan om insyn i hur medlen används. Uppföljning med de lokala myndigheterna om hur medlen används pågår.
- Ncell utlovade cirka 10 miljoner USD till flerårigt stöd av återuppbyggnaden och utvecklingen av de hårdast drabbade regionerna. Ambitionen är att bygga skol- och gemensamhetslokaler som drivs av förnybar energi. Genom att även bygga ut mobilnätet och leverera uppkoppling i dessa samhällen stödjer man också inkluderande digitalisering.
- Forskningsstiftelsen Flowminder (www.flowminder.org) använder anonymiserad användardata från Ncells mobilnät för att analysera flyttströmmar. Deras rapporter används i FN:s lägesrapporter för att underlätta hjälpinsatser och har rönt stort intresse från biståndssamfundet.

KONCERNENS TOTALRESULTATRAPPORTER

MSEK, förutom uppgifter per aktie	Not	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Kvarvarande verksamhet			
Nettoomsättning	K1, K5, K6	86 569	81 131
Kostnader för sålda tjänster och varor	K7	-52 782	-48 322
Bruttoresultat	K1	33 788	32 809
Försäljnings- och marknadsföringskostnader	K1, K7	-14 269	-13 495
Administrationskostnader	K7	-5 826	-5 276
Forsknings- och utvecklingskostnader	K7	-147	-228
Övriga rörelseintäkter	K8	1 124	662
Övriga rörelsekostnader	K8	-3 457	-1 295
Resultat från intressebolag och joint ventures	K14	3 394	4 567
Rörelseresultat	K5	14 606	17 743
Finansiella intäkter	K9	609	806
Finansiella kostnader	K9	-3 526	-3 341
Resultat efter finansiella poster		11 689	15 209
Skatter	K10	-2 157	-2 989
Årets resultat från kvarvarande verksamhet		9 532	12 219
Avvecklad verksamhet			
Årets resultat från avvecklad verksamhet	K34	673	3 379
Summa årets resultat		10 205	15 599
Poster som kan komma att omklassificeras till årets resultat:			
Valutakursdifferenser från kvarvarande verksamhet	K11	-6 868	1 756
Valutakursdifferenser från avvecklad verksamhet	K11, K34	-5 478	1 309
Resultat från intressebolag	K11, K34	-2	9
Kassaflödessäkringar	K11	614	69
Finansiella instrument som kan säljas	K11	-2	3
Skatter avseende poster som kan komma att omklassificeras	K10, K11	-667	845
Poster som inte kommer att omklassificeras till årets resultat:			
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	K21	4 322	-3 953
Skatter avseende poster som inte kommer att omklassificeras	K10	-922	870
Intressebolags omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	K14	6	5
Övrigt totalresultat		-8 997	911
Summa totalresultat		1 208	16 510
Årets resultat hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		8 551	14 502
Innehav utan bestämmande inflytande	K19	1 654	1 097
Summa totalresultat hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		987	15 081
Innehav utan bestämmande inflytande	K19	221	1 429
Resultat per aktie (SEK), före och efter utspädning, totalt	K19	1,97	3,35
Resultat per aktie (SEK), före och efter utspädning, kvarvarande verksamhet		2,16	2,78
Resultat per aktie (SEK), före och efter utspädning, avvecklad verksamhet		-0,19	0,57

Det tidigare segmentet region Eurasien klassificeras som avvecklad verksamhet och presenteras därför som ett belopp för 2015 respektive 2014.

KONCERNENS BALANSRAPPORTER

MSEK	Not	31 dec 2015	31 dec 2014
Tillgångar			
Goodwill	K12	54 938	70 895
Övriga immateriella anläggningstillgångar	K12	12 995	15 266
Materiella anläggningstillgångar	K13	55 093	69 669
Kapitalandelar i intressebolag och joint ventures	K14	23 341	32 793
Uppskjutna skattefordringar	K10	5 054	5 955
Tillgångar för pensionsåtaganden	K21	3 773	289
Långfristiga räntebärande fordringar	K15	16 368	14 336
Övriga anläggningstillgångar	K1, K15	2 287	1 219
Summa anläggningstillgångar	K1	173 850	210 422
Lager	K16	1 871	1 779
Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	K1, K17	17 090	19 087
Aktuella skattefordringar		69	1 051
Räntebärande fordringar	K1, K18	10 679	10 993
Likvida medel	K1, K18	14 647	28 735
Tillgångar som innehas för försäljning	K34	35 812	–
Summa omsättningstillgångar		80 167	61 644
Summa tillgångar		254 017	272 066
Eget kapital och skulder			
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare		97 884	111 383
<i>varav tillskjutet kapital</i>		35 496	35 486
<i>varav reserver och balanserade vinstmedel</i>		62 388	75 897
Eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	K19	4 318	4 981
Summa eget kapital		102 202	116 364
Långfristiga lån	K20	91 646	90 168
Uppskjutna skatteskulder	K10	10 627	10 840
Avsatt för pensioner och anställningsavtal	K21	1 824	3 505
Övriga avsättningar	K22	4 375	11 764
Övriga långfristiga skulder	K23	702	1 887
Summa långfristiga avsättningar och skulder		109 175	118 163
Kortfristiga lån	K20	9 337	11 321
Kortfristiga avsättningar	K22	847	580
Aktuella skatteskulder		85	571
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	K24	20 774	25 067
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	K34	11 598	–
Summa kortfristiga avsättningar och skulder		42 641	37 539
Summa eget kapital och skulder		254 017	272 066
Eventuelltillgångar	K29	–	–
Ansvarsförbindelser	K29	298	320
Ställda säkerheter	K29	353	426

Det tidigare segmentet region Eurasien klassificeras som innehav för försäljning. Regionens tillgångar och skulder presenteras därför separat på två rader för 2015. 2014 har inte omräknats.

KONCERNENS KASSAFLÖDESRAPPORTER

MSEK	Not	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Årets resultat		10 205	15 599
Justeringar för:			
Av- och nedskrivningar		21 705	15 589
Resultat vid avyttring/utrangering av anläggningstillgångar		283	442
Resultat från intressebolag och joint ventures med avdrag för utdelningar	K14	3 471	-2 457
Pensioner, övriga avsättningar		-487	-1 165
Finansiella poster		-290	6
Skatter		1 537	1 331
Övrigt icke likviditetspåverkande		-239	21
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital		36 184	29 366
Ökning (-)/Minskning (+), rörelsefordringar		146	1 108
Ökning (-)/Minskning (+), lager		-384	-128
Ökning (+)/Minskning (-), rörelseskulder		-698	-1 094
Förändring av rörelsekapital		-935	-114
Kassaflöde från löpande verksamhet	K30	35 249	29 252
<i>varav hänförligt till avvecklad verksamhet</i>		<i>8 121</i>	<i>8 418</i>
Förvärv av immateriella och materiella anläggningstillgångar		-18 699	-16 206
Avyttring av immateriella och materiella anläggningstillgångar		153	91
Rörelseförvärv och förvärv av andra egetkapitalinstrument	K30, K33	-6 248	-1 124
Avyttring av övriga egetkapitalinstrument	K30	4 724	2 094
Lämnade lån och andra liknande investeringar	K1	-11 764	-5 529
Återbetalning av lämnade lån och andra liknande investeringar		1 218	524
Gottgörelse från pensionsstiftelse		-	400
Nettoförändring kortfristiga placeringar		1 631	-2 230
Kassaflöde från investeringsverksamhet	K1	-28 985	-21 979
<i>varav hänförligt till avvecklad verksamhet</i>		<i>-4 823</i>	<i>3 863</i>
Kassaflöde före finansieringsverksamhet	K1	6 264	7 272
Återköpta egna aktier inklusive transaktionskostnader		-14	-6
Förvärv av minoritetsintressen		-356	-
Utdelning betald till moderbolagets ägare		-12 990	-12 990
Utdelning betald till ägare av innehav utan bestämmande inflytande	K30	-781	-1 143
Upptagna lån		8 437	12 075
Amorterade lån		-8 307	-8 375
Nettoförändring av räntebärande lån med kort löptid		3 934	-985
Reglering av derivatkontrakt för ekonomiska säkringar och CSA		450	1 153
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		-9 628	-10 269
<i>varav hänförligt till avvecklad verksamhet</i>		<i>422</i>	<i>-705</i>
Årets kassaflöde		-3 363	-2 997
<i>varav hänförligt till kvarvarande verksamhet</i>		<i>3 719</i>	<i>3 850</i>
Likvida medel vid årets början	K1	28 735	31 355
Årets kassaflöde		-3 363	-2 997
Kursdifferens i likvida medel		-38	377
Likvida medel vid årets slut	K18	25 334	28 735
<i>varav hänförliga till kvarvarande verksamhet</i>		<i>14 647</i>	<i>21 627</i>
<i>varav hänförliga till avvecklad verksamhet</i>		<i>10 687</i>	<i>7 109</i>
Erhållna utdelningar	K30	6 896	2 136
Erhållna räntor	K30	1 381	596
Betalda räntor	K30	-3 034	-3 203
Betalda skatter	K30	-3 166	-3 178

Koncernens kassaflödesrapporter presenteras inklusive det tidigare segmentet region Eurasien, men med tilläggsinformation avseende kassaflöden från löpande verksamhet, investerings- och finansieringsverksamhet i regionen.

KONCERNENS RAPPORTER ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

MSEK	Not	Aktie- kapital	Övrigt till- skjutet kapital	Säk- rings- reserv	Reserv för verkligt värde	Valuta- kurs- reserv	Om- värde- rings- reserv	Reserv för infla- tionsju- steringar	Egetkapi- taltrans- aktioner i intresse- bolag	Balan- serade vinst- medel	Summa moder- bolagets ägare	Innehav utan bestäm- mande inflytande	Summa eget kapital
Utgående balans 31 december 2013		13 856	21 618	56	3	-18 982	266	4 909	-2 680	89 278	108 324	4 610	112 934
Utdelningar	K19	-	-	-	-	-	-	-	-	-12 990	-12 990	-1 058	-14 048
Aktierelaterade ersättningar	K31	-	18	-	-	-	-	-	-	-	18	-	18
Övriga transaktioner med ägare	K19	-	-6	-	-	-	-	-	-	-	-6	-	-6
<i>Summa transaktioner med ägare</i>		-	12	-	-	-	-	-	-	-12 990	-12 978	-1 058	-14 036
Årets resultat	K19	-	-	-	-	-	-	-	-	14 502	14 502	1 097	15 599
Övrigt totalresultat	K11, K19	-	-	46	3	3 610	-	-	-	-3 079	580	332	911
<i>Summa totalresultat</i>		-	-	46	3	3 610	-	-	-	11 423	15 081	1 429	16 510
Effekt av MegaFons transaktioner med egna aktier	K14	-	-	-	-	-	-	-	955	-	955	-	955
Utgående balans 31 december 2014		13 856	21 630	102	6	-15 372	266	4 909	-1 725	87 711	111 383	4 981	116 364
Utdelningar	K19	-	-	-	-	-	-	-	-	-12 990	-12 990	-835	-13 825
Förvärv av minoritets- intressen		-	-	-	-	-	-	-	-	-309	-309	-47	-356
Aktierelaterade ersättningar	K31	-	23	-	-	-	-	-	-	-	23	-	23
Övriga transaktioner med ägare	K19	-	-14	-	-	-	-	-	-	-	-14	-	-14
<i>Summa transaktioner med ägare</i>		-	10	-	-	-	-	-	-	-13 299	-13 289	-882	-14 171
Årets resultat	K19	-	-	-	-	-	-	-	-	8 551	8 551	1 654	10 205
Övrigt totalresultat	K11, K19	-	-	480	4	-11 455	-	-	-	3 407	-7 564	-1 433	-8 997
<i>Summa totalresultat</i>		-	-	480	4	-11 455	-	-	-	11 958	987	221	1 208
Effekt av Turkcells förvärv av minoritets- intressen	K14	-	-	-	-	-	-	-	-1 197	-	-1 197	-	-1 197
Utgående balans 31 december 2015		13 856	21 640	582	10	-26 827	266	4 909	-2 922	86 370	97 884	4 318	102 202

Koncernens rapporter över förändringar i eget kapital presenteras inklusive både kvarvarande och avvecklad verksamhet.

KONCERNENS NOTER

Innehåll

Not	Sida
K1. Redovisningsnorm	101
K2. Osäkerhet i uppskattningar – kritiska områden	104
K3. Betydelsefulla redovisningsprinciper	107
K4. Förändringar i koncernens sammansättning och händelser efter balansdagen	117
K5. Segmentinformation	118
K6. Nettoomsättning	120
K7. Kostnadsslagsredovisning	121
K8. Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader	122
K9. Finansieringskostnader och övriga finansiella poster	123
K10. Skatter	124
K11. Övrigt totalresultat	127
K12. Goodwill och övriga immateriella anläggningstillgångar	128
K13. Materiella anläggningstillgångar	131
K14. Andelar i intressebolag och joint ventures	132
K15. Övriga anläggningstillgångar	135
K16. Lager	135
K17. Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	136
K18. Räntebärande fordringar och likvida medel	137
K19. Eget kapital och resultat per aktie	138
K20. Långfristiga och kortfristiga lån	140
K21. Avsatt för pensioner och anställningsavtal	141
K22. Övriga avsättningar	144
K23. Övriga långfristiga skulder	146
K24. Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	146
K25. Finansiella tillgångar och skulder per kategori och nivå	147
K26. Finansiell riskhantering	149
K27. Leasingavtal	156
K28. Transaktioner med närstående	158
K29. Eventualposter, övriga kontraktsförpliktelser och rättstvister	159
K30. Kassaflödesinformation	161
K31. Personal	162
K32. Arvoden till revisionsföretag	168
K33. Rörelseförvärv	169
K34. Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning	170

K1 REDOVISNINGSNORM

Allmänt

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 10 mars 2016. Resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget respektive totalresultatrapporten och balansrapporten för koncernen blir föremål för fastställelse på årsstämman den 12 april 2016.

De finansiella rapporterna för TeliaSonera-koncernen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) såsom de antagits av Europeiska unionen (EU). Därutöver, avseende enbart svenska förhållanden, har Rådet för finansiell rapportering publicerat rekommendationen RFR 1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner" samt andra uttalanden. Rekommendationen ska tillämpas av juridiska personer vars värdepapper vid rapportperiodens slut är noterade på svensk börs eller auktoriserad marknadsplats och specificerar de regler och tillägg till IFRS upplysningskrav, som föranleds av bestämmelserna i årsredovisningslagen.

Värderingsgrunder och redovisningsprinciper

Koncernräkenskaperna har upprättats med i huvudsak användande av historiskt anskaffningsvärde. Närmare beskrivning av övriga tillämpade värderingsgrunder samt av tillämpade redovisningsprinciper lämnas nedan.

Belopp och datum

Om inget annat presenteras anges belopp i miljoner svenska kronor (MSEK) eller annan angiven valuta och avser perioden 1 januari–31 december för resultat- och kassaflödesrelaterade poster respektive den 31 december för poster relaterade till finansiell ställning. Avrundningsdifferenser kan förekomma.

Rättelse av klassificeringsfel i tidigare perioder

Tidigare perioder har omräknats för att återspegla upptäckten av vissa klassificeringsfel avseende vissa återförsäljarprovisioner för mobila produkter i region Europa. Gjorda rättelser framgår nedan med hänsyn tagen till att det före detta segmentet region Eurasien klassificeras som avvecklad verksamhet:

Koncernens resultatrapport i sammandrag

MSEK	Rapporterat	2014		
		Omräkning	Avvecklad verksamhet	Omräknat
Nettoomsättning	101 060	-170	-19 759	81 131
Kostnader för sålda tjänster och varor	-58 091	170	9 599	-48 322
Bruttoresultat	42 969	–	-10 160	32 809

Segment

Det före detta segmentet region Eurasien är klassificerat som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet per den 31 december 2015 och ingår därför inte i segmentinformationen. Segmentinformation för jämförelseperioden 2014 har omräknats. Se not K5 "Segmentinformation". För information om avvecklad verksamhet, se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehåses för försäljning".

Nyligen publicerade redovisningsstandarder

Nya eller reviderade/ändrade standarder och tolkningar med ikraftträdande 2015

Per den 1 januari 2015 blev följande nya eller ändrade standarder tillämpliga:

Ändringar i IAS 19 "Defined Benefit Plans: Employee Contributions" gäller för räkenskapsår som påbörjas efter den 1 juli 2014. Ändringen kräver att hänsyn ska tas till bidrag från anställda eller tredje part vid redovisning av förmånsbestämda planer. Ändringen klargör att de metoder som är tillåtna för att hänföra bidrag från anställda eller tredje part skiljer sig åt beroende på om ersättningen är kopplad till antal tjänstgöringsår eller inte. Ändringarna har inte haft någon väsentlig påverkan på TeliaSoneras finansiella rapporter.

Årliga förbättringscyklar av IFRS 2010-2012 och 2011-2013, som gäller från den 1 januari 2015, innehåller ändringar av IFRS som inte har ingått i några tidigare projekt. De ändringar som är tillämpliga för TeliaSonera är i vissa fall i linje med redan tillämpade tolkningar och har i annat fall inte haft någon eller mycket begränsad påverkan på resultat och finansiell ställning.

Nya eller reviderade/ändrade standarder och tolkningar som träder i kraft den 1 januari 2016 eller senare:

TeliaSonera har inte i förtid tillämpat någon av de nya eller ändrade standarder som träder i kraft den 1 januari 2016 eller senare. IFRS 15 "Revenue from Contracts with Customers" är tillämplig från och med den 1 januari 2018, tidigare tillämpning är tillåten, och ger bland annat detaljerad vägledning för redovisning av:

Paketerade erbjudanden: TeliaSoneras nuvarande intäktsredovisning för paketerade erbjudanden och fördelning av intäkter mellan utrustning och tjänster är i linje med IFRS 15. Dock måste eventuellt den modell som används idag förfinas.

Utgifter direkt hänförliga till att avtal ingås: Försäljningsprovisioner och subventioner av utrustning som ges till återförsäljare för ett specifikt kundkontrakt ska kapitaliseras och periodiseras över kontraktstiden om de avser en period som är längre än ett år. Periodisering av kundförvärvskost-

nader som avser kontrakt med kortare löptid är tillåten men inte tvingande. Idag kostnadsförs dessa utgifter löpande. Eventuell påverkan beror på t ex mixen av kortfristiga och långfristiga kontrakt, i vilken utsträckning nuvarande provisioner och subventioner är "direkt hänförliga" eller inte och kommer att analyseras ytterligare.

Finansiering: Om perioden mellan betalning och överföring av varor och tjänster är längre än ett år, ska hänsyn tas till pengars tidsvärde till den räntesats som råder på den aktuella marknaden. Idag diskonterar TeliaSonera till koncernens genomsnittliga låneränta. Diskonteringsräntan måste eventuellt justeras. De potentiella effekterna kommer att analyseras ytterligare.

Ändringar i kundkontrakt: Vägledning lämnas om huruvida ändringar ska redovisas retroaktivt eller framåtriktat. Effekten, om någon, kommer att analyseras ytterligare.

Upplysningar: IFRS 15 ställer ökade krav på information i årsredovisningar och delårsrapporter, t ex ska upplysningar lämnas om intäkter fördelade på kategorier som visar hur typ, belopp, tidpunkt och osäkerheter avseende intäkter och kassaflöde påverkas av ekonomiska faktorer.

Övergångsregler: Antingen en fullständig retroaktiv tillämpning med justeringar av samtliga perioder som presenteras eller en modifierad metod med endast den aktuella perioden justerad, den senare kräver dock att upplysningar lämnas om alla bokslutsposter som om de redovisats enligt nuvarande regler, vilket i praktiken kräver dubbla uppsättningar av räkenskaper första året IFRS 15 tillämpas. TeliaSonera har ännu inte bestämt vilken metod som kommer att tillämpas.

TeliaSonera utvärderar den totala effekten av IFRS 15 på koncernens finansiella rapporter och ytterligare effekter kan komma att identifieras.

IFRS 9 "Financial Instruments" gäller från den 1 januari 2018 och ersätter IAS 39 "Financial Instruments: Recognition and Measurement". Standardens tre viktigaste projekt har varit klassificering och värdering, nedskrivningar och säkringsredovisning.

Klassificering och värdering: Beroende på hur vissa angivna villkor är uppfyllda efter bedömning av tillgångens kontraktsenliga kassaflödesegenskaper och affärsmodellen för hantering av tillgångar, klassificeras och värderas finansiella tillgångar till någon av följande tre kategorier: Amortized Cost (AC); Fair Value through Other Comprehensive Income (FVOCI); eller restkategorin Fair Value through Profit or Loss (FVPL). Klassificeringen av finansiella skulder är mer eller mindre oförändrad jämfört med nuvarande krav. Preliminärt får förändringen till tre kategorier i de flesta fall ingen större effekt på värderingen av en specifik finansiell tillgång eftersom värderingsgrunderna redan idag är upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde, och för finansiella skulder kommer ändringarna inte att påverka TeliaSonera.

Nedskrivning: IFRS 9 inför en generell trestegsmodell för nedskrivning (förväntade kreditförluster) baserat på föränd-

ringar i kreditvärdighet sedan första redovisningstillfället. Beräkningen av upplupet anskaffningsvärde/effektiv ränta skiljer sig åt mellan stegen; antingen inkluderar eller exkluderar den förlustreserv. Nedskrivningsmodellen innehåller emellertid vissa förenklingar för kundfordringar som inte har en betydande finansieringskomponent och en valmöjlighet för kundfordringar som innehåller en betydande finansieringskomponent och leasingfordringar, att antingen tillämpa den förenklade metoden eller den generella modellen. Modellen kommer förmodligen i vissa fall att resultera i tidigare redovisning av förluster än idag. Dessutom ställs krav på omfattande upplysningar för att identifiera och förklara belopp som uppstår från förväntade kreditförluster samt effekten av försämring och förbättring av kreditrisk.

Säkringsredovisning: IFRS 9 gäller för alla säkringsrelationer, med undantag för "fair value macro hedges". IASB arbetar med ett projekt runt "macro hedging" och under tiden ger IFRS 9 en valmöjlighet för säkringsredovisning: antingen fortsätta tillämpa kraven i IAS 39 tills projektet avslutats eller tillämpa IFRS 9. Det finns inga stora förändringar i säkringsredovisningen jämfört med IAS 39, men för kassaflödessäkringar av en prognostiserad transaktion som resulterar i redovisning av ett icke-finansiellt objekt (till exempel anläggningstillgångar eller lager) har företaget en valmöjlighet. TeliaSoneras nuvarande redovisningsprincip överensstämmer med den nya standarden. Den nya säkringsredovisningsmodellen ger en möjlighet att bättre återspegla ett företags riskhanteringsaktiviteter i den finansiella rapporteringen. Det nuvarande 80–125 procent effektivitetstestet är inte överfört till IFRS 9. I stället bör det finnas en ekonomisk relation mellan den säkrade posten och säkringsinstrumentet, men ingen kvantitativ tröskel. TeliaSonera förväntar sig ingen större påverkan baserat på nuvarande säkringsaktiviteter. Tvärtom antas IFRS 9 göra det lättare att uppnå säkringsredovisning. Ökade möjligheter kräver dock utökade upplysningar om riskhanteringsstrategi, kassaflöden från säkringsaktiviteter och effekten av säkringsredovisning på de finansiella rapporterna. Dessutom har följdändringar gjorts i IFRS 7 "Financial Instruments: Disclosures" och IAS 39 "Financial Instruments: Recognition and Measurement".

IFRS 16 "Leases" ersätter den befintliga IAS 17 "Leases" och dess relaterade tolkningar. Standarden gäller från den 1 januari 2019. IFRS 16 tillämpar en kontrollmodell vid identifieringen av ett leasingavtal där åtskillnad mellan leasingavtal och serviceavtal görs baserat på om det finns en identifierad tillgång som kontrolleras av kunden. Den nya standarden tar bort klassificeringen av leasingavtal som operationella eller finansiella såsom krävs i IAS 17 och introducerar istället en enskild modell för redovisning. Enligt den nya modellen resulterar alla leasingavtal i att leasetagaren ges rätten att förfoga över en tillgång vid leasingavtalets början och, om betalningar görs över tid, också erhålla finansiering. Leasetagaren ska redovisa a) tillgångar och skulder för alla leasingavtal med kontraktstid längre än 12

månader om inte den underliggande tillgången är av ringa värde; och b) avskrivningar på leasade tillgångar avskilt från räntekostnader på leasingskulder i resultaträkningen. Den nya standarden innehåller inte några väsentliga förändringar i redovisningskraven för leasegivare. När den nya standarden har trätt i kraft kommer TeliaSoneras långfristiga operativa leasingavtal att redovisas som anläggningstillgångar och finansiella skulder i koncernens balansrapport. Istället för operativ leasingkostnad kommer TeliaSonera redovisa avskrivningar och räntekostnader i koncernens resultaträppport. TeliaSonera utvärderar effekterna av IFRS 16 och kan inte ge någon uppskattning av effekterna innan koncernen har genomfört en ingående genomgång.

Ändringen av IFRS 11 "Accounting for acquisitions of interests in joint operations" klargör att principerna och upplysningskraven i IFRS 3 "Business Combinations" också är tillämpliga för förvärvade andelar i samarbetsarrangemang. TeliaSonera kommer att tillämpa ändringen på eventuella förvärvade andelar i samarbetsarrangemang senast den 1 januari 2016.

Ändringar i IAS 7 "Disclosure Initiative" träder i kraft den 1 januari 2017. Jämförande information för tidigare perioder är inget krav. Syftet med ändringarna är att förbättra informationen om finansieringsaktiviteter i kassaflödesrapporterna. Ändringarna kräver att information lämnas som möjliggör för läsare av de finansiella rapporterna att utvärdera förändringar i skulder som uppstår vid finansieringsaktiviteter inklusive förändringar från både kassaflöden och icke kassaflödesposter. TeliaSonera förväntar sig att utöka upplysningarna om kassaflöden hänförliga till finansieringsverksamheten i koncernens finansiella rapporter när ändringarna träder i kraft.

Ändringar i IFRS 10 och IAS 28 "Sale or contribution of assets between an investor and its associate or joint venture" adresserar en känd motsägelse mellan kraven i IFRS 10 och kraven i IAS 28 (2011), rörande försäljning eller

tillskott av tillgångar mellan en investerare och dess intresseföretag eller joint venture. Enligt ändringarna redovisas en fullständig vinst eller förlust när en transaktion avser en verksamhet (oavsett om den är i form av ett dotterföretag eller ej). En partiell vinst eller förlust (enbart till den del de inte avser de relaterade investerarnas intressen i intresseföretag eller joint venture) redovisas när en transaktion innehåller tillgångar som inte avser en verksamhet, även om tillgångarna är i form av ett dotterbolag. Antagandedatum för dessa ändringar har skjutits upp på obestämd tid. Ändringarna kan komma att påverka TeliaSoneras finansiella rapporter i framtiden om sådana transaktioner skulle äga rum.

Följande ändringar, vilka kommer att vara tillämpliga för TeliaSonera, förväntas inte ha någon eller ingen väsentlig påverkan på TeliaSoneras finansiella rapporter när de tillämpas för första gången:

- Ändringar av IAS 16 och IAS 18 "Clarification of acceptable methods of depreciation and amortisation", trädde i kraft den 1 januari 2016
- Ändringar av IAS 1 "Disclosure Initiative", trädde i kraft den 1 januari 2016
- Årliga förbättringscykler av IFRS 2012-2014, trädde i kraft den 1 januari 2016
- Ändringar av IAS 12 "Recognition of deferred tax assets for unrealised losses", träder i kraft den 1 januari 2017

Övriga publicerade ändringar bedöms inte vara tillämpliga för TeliaSonera.

Antagande av EU

I början av mars 2016 hade samtliga ovannämnda standarder, ändrade standarder samt tolkningar antagits av EU, med undantag för IFRS 15, IFRS 9, IFRS 16, ändringar av IAS 7, IFRS 10/IAS 28 samt IAS 12.

K2 OSÄKERHET I UPPSKATTNINGAR - KRITISKA OMRÅDEN

Vid upprättande av de finansiella rapporterna måste företagsledningen och styrelsen göra bedömningar och antaganden som påverkar redovisade tillgångs- och skuldposter respektive intäkts- och kostnadsposter samt därmed sammanhängande upplysningar om eventualposter. Dessa bedömningar baseras på historiska erfarenheter och de olika antaganden som ledningen och styrelsen bedömer vara rimliga under rådande omständigheter. Härigenom dragna slutsatser utgör grunden för avgöranden rörande redovisade värden på tillgångar och skulder, i de fall dessa inte utan vidare kan fastställas genom information från andra källor.

Faktiskt utfall kan skilja sig från dessa bedömningar om andra antaganden skulle göras eller andra förutsättningar vara för handen, med en betydande inverkan på TeliaSoneras resultat och finansiella ställning.

Företagsledningen anser att följande områden inbegriper de svåraste, mest subjektiva eller mest komplicerade bedömningar ledningen måste göra vid upprättande av de finansiella rapporterna. Information om tillämpade redovisningsprinciper återfinns i berörda avsnitt i not K3 "Betydelsefulla redovisningsprinciper".

För närvarande tillämpas följande avskrivningssatser.

Varumärken	Individuell prövning, minst 10 procent
Telekomlicenser och frekvenstillstånd, nummerrättigheter	Återstående licensperiod, minst 5 procent
Samtrafik- och roamingavtal	Avtalets löptid, baserad på återstående nyttjandeperiod för tillhörande licens
Kundkontrakt	Individuell prövning, baserad på historisk och förväntad churn
Aktiverade utvecklingsutgifter	20 procent eller individuell prövning
Övriga immateriella anläggningstillgångar	20–33 procent eller individuell prövning
Byggnader	2–10 procent
Markanläggningar	2 procent
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Hyreskontraktets återstående löptid
Mobila nät (basstationer och övriga anläggningar)	14,5–20 procent
Fasta nät	
– Kopplings- och transmissionssystem	10–20 procent
– Transmissionsmedia (kabel)	5–10 procent
– Utrustning för specialnät	10 procent
– Tidsbestämda nyttjanderättsavtal	Nyttjanderättsperioden eller tid motsvarande underliggande anläggningstillgång
– Övriga anläggningar	2–33 procent
Inventarier, verktyg och installationer	10–33 procent
Kundplacerad utrustning enligt serviceavtal	33 procent, eller avtalets löptid om längre

Intäktsredovisning

I en telekomoperatörs verksamhet krävs ledningens bedömning i ett antal fall för att bestämma om och när intäkter skall redovisas.

Huvudman eller agent – brutto- kontra netto-redovisning

När koncernen fungerar som en huvudman, redovisas intäkter och betalningar till leverantörer brutto som nettoomsättning respektive rörelsekostnader. Om koncernen säljer varor eller tjänster som agent (huvudsakligen för innehållstjänster) redovisas intäkter och betalningar till leverantörer netto under nettoomsättning och representerar den marginal/kommission som koncernen tjänat. Huruvida koncernen anses vara huvudman eller agent i en transaktion baseras på en analys av både den juridiska formen och på innehållet i avtalet mellan koncernen och dess affärspartner, dessa bedömningar påverkar storleken på redovisad nettoomsättning och rörelsekostnader men inte årets resultat eller kassaflöden. Kriterier som indikerar att koncernen fungerar som huvudman är främst; koncernen ansvar för tillhandahållande av varor eller tjänster och koncernen kan i stor utsträckning påverka prissättning eller tillhandahålla ytterligare varor eller tjänster. Kriterier som indikerar att koncernen fungerar som agent är främst: koncernen är inte exponerad för betydande risker och förmåner som förknippas med försäljning av varor och tjänster och det koncernen tjänar är förutbestämt,

antingen som en fast intäkt per transaktion eller en angiven procentandel av det belopp som faktureras till kunden.

Paketering av produkter och tjänster

Vid paketering av produkter och tjänster krävs ledningens bedömning för att bestämma verkliga värden och om eller när intäkter bör redovisas. Intäkter fördelas mellan varor och tjänster baserat på relativa verkliga värden. De verkliga värden som fastställs för produkter och tjänster kan påverka tidpunkten för redovisning av intäkter. Att fastställa det verkliga värdet för varje element kan kräva komplicerade beräkningar men är huvudsakligen baserat på förväntade kostnader plus en marginal.

Inkomstskatter

För att bestämma aktuella skatteskulder och aktuella skattefordringar liksom avsättningar för uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar krävs väsentliga bedömningar av ledningen, i synnerhet vid värdering av uppskjutna skattefordringar. I denna process ingår att skatteutfallet i var och en av de jurisdiktioner i vilka TeliaSonera bedriver verksamhet måste bedömas. Processen omfattar bland annat att bedöma exponering för aktuell skatt samt att fastställa de temporära skillnader som uppstår genom att vissa tillgångar och skulder värderas olika i de finansiella rapporterna och i inkomstskattedeklarationerna.

Ledningen måste också bedöma sannolikheten av att uppskjutna skattefordringar kan realiseras genom framtida beskattningsbara inkomster.

Verkligt utfall kan komma att avvika från dessa bedömningar, bland annat till följd av framtida förändringar i affärsförutsättningar, nu okända förändringar i skattelagstiftningen eller som resultat av skattemyndigheters eller domstolars slutliga granskning av inlämnade deklarationer. Ytterligare upplysningar om uppskjutna skattefordringar och skatteskulder och deras redovisade värden vid rapportperiodens slut återfinns i not K10 "Skatter".

Värdering av immateriella och andra anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar utgör cirka 50 procent av TeliaSoneras totala tillgångar.

Nyttjandeperioder

Fastställande av nyttjandeperioder för grupper av tillgångar innebär att den historiska utvecklingen måste beaktas och att antaganden måste göras med avseende på framtida socioekonomisk och teknisk utveckling liksom på förväntade förändringar i marknadsbeteende.

Under 2015 och 2014 uppgick totala av- och nedskrivningar till 12 780 MSEK respektive 10 276 MSEK. Ytterligare upplysningar om immateriella och materiella anläggningstillgångar vars värde regleras genom avskrivningar samt deras redovisade värden återfinns i not K12 "Goodwill och övriga immateriella anläggningstillgångar" och not K13 "Materiella anläggningstillgångar".

Prövning av nedskrivningsbehov

Ett antal väsentliga antaganden och bedömningar måste göras när nyttjandevärde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader mäts baserat på de till tillgången hänförliga förväntade framtida diskonterade kassaflödena, till exempel avseende faktorer som procentuell marknadstillväxt, intäktsvolym, marknadspriser på telekommunikationstjänster, kostnader för att underhålla och utveckla telenät samt rörelsekapitalbehov. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter och rörelsekostnader, grundade på historisk utveckling, allmänna marknadsförutsättningar, utveckling och prognoser för branschen samt annan tillgänglig information. Antagandena framtas av ledningen och granskas av styrelsens revisionsutskott. Kassaflödesprognoserna diskonteras med en vägd genomsnittlig kapitalkostnad för den relevanta kassagenere- rande enheten. Ytterligare information om goodwill och dess redovisade värde vid rapportperiodens slut återfinns i not K12 "Goodwill och övriga immateriella anläggningstillgångar".

Osäkerhet i kundfordringar

TeliaSoneras reserv för osäkra kundfordringar avspeglar bedömda förluster till följd av kunders betalningsförmåga. Ledningen fastställer reservens storlek utifrån sannolikheten att fordringarna kommer att betalas baserat på konstaterade förluster under tidigare år och med beaktande av aktuella betalningsmönster. Om den ekonomiska utvecklingen i allmänhet eller specifikt för branschen skulle försämrats jämfört med ledningens bedömningar, kan en ökad reservering, med negativ resultat effekt, bli nödvändig. Avsnittet "Hantering av kreditrisk" i not K26 "Finansiell

riskhantering" beskriver hur de risker som är förknippade med kreditförsäljning minskas. Ytterligare upplysningar om reserven för osäkra kundfordringar och dess redovisade värde vid rapportperiodens slut återfinns i not K17 "Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar".

Avsättningar för pensioner och anställningsavtal

De mest väsentliga antaganden som ledningen måste göra i samband med den aktuariella beräkningen av pensionsförpliktelser och pensionskostnader berör diskonteringsränta, förväntad årlig pensionsuppräknings och förväntad livslängd. En förändring i något av dessa grundläggande antaganden kan ge en betydande påverkan på beräknade pensionsförpliktelser, finansieringsbehov och årliga pensionskostnader.

Ytterligare upplysningar om gjorda antaganden, känslighetsanalys avseende förändringar i antaganden samt om pensionsförpliktelserna och deras nuvärde vid rapportperiodens slut återfinns i not K21 "Avsatt för pensioner och anställningsavtal".

Säljoptioner avseende innehav utan bestämmande inflytande, avsättningar för omstrukturerings- åtgärder, ansvarsförbindelser och rättstvister

Fastställande av lösenbelopp för säljoptioner avseende innehav utan bestämmande inflytande innebär att ledningen måste bedöma och uppskatta viktiga faktorer såsom sannolikheten av att optionen utnyttjas och i så fall när i tiden, de underliggande verksamheternas prognostiserade kassaflöden, diskonteringsränta (WACC) m m. En förändring i någon av dessa faktorer kan ge en betydande påverkan på framtida resultatutfall och kassaflöden.

TeliaSonera har vidtagit och kan i framtiden komma att behöva vidta omstruktureringsåtgärder, vilka kräver att ledningen gör viktiga bedömningar avseende kostnader för avgångsvederlag och andra åtgärder för att reducera personalstyrkan, uppsägning av hyres- och leasingavtal och återställning samt andra avvecklingskostnader respektive återvinningsvärden för tillgångar som blir överflödiga eller oanvändbara (se avsnittet "Värdering av immateriella och andra anläggningstillgångar" ovan). Skulle de verkliga utgifterna avvika från de bedömda kan framtida resultatutfall avsevärt påverkas.

Hur eventualtillgångar och eventualförpliktelser ska behandlas fastställs baserat på ledningens syn på det förväntade utfallet i respektive fall. Ledningen rådgör med juridisk expertis i frågor rörande rättstvister och med andra experter såväl inom som utanför bolaget i frågor rörande den löpande affärsverksamheten. Det pågår undersökningar i Sverige, Nederländerna och USA avseende TeliaSoneras verksamhet i Uzbekistan och misstänkta oegentligheter relaterade till denna samt företags inträde på den uzbekiska marknaden. För närvarande är det inte möjligt att bedöma hur eller när dessa undersökningar kommer att avslutas. Eftersom TeliaSonera inte har erhållit några formella eller indikativa krav avseende dessa transaktioner och inte kan uppskatta något belopp för ett potentiellt framtida åtagande, har ingen avsättning redovisats i koncernens balansrapporter. Utfallet av undersökningarna kan ge en materiell negativ påverkan på TeliaSoneras finansiella ställning, resultat och kassaflöden. För ytterligare information avseende dessa undersökningar, se not K29 "Eventualposter, övriga kontraktsförpliktelser och rättstvister" samt Risker och osäkerheter" avsnittet "Granskning av transaktioner i Eurasien".

Ytterligare upplysningar om omstruktureringsavsättningar och säljoptioner avseende innehav utan bestämmande inflytande, inklusive deras redovisade värden vid rapportperiodens slut, samt om eventalförpliktelser och rättstvister återfinns i not K22 "Övriga avsättningar" respektive not K29 "Eventualposter, övriga kontraktsförpliktelser och rättstvister".

Klassificering som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet

Anläggningstillgångar och avyttringsgrupper klassificeras som innehav för försäljning om deras redovisade värde huvudsakligen kommer att återvinnas genom en försäljningstransaktion snarare än fortlöpande användning. Avgörande för om och när anläggningstillgångar och avyttringsgrupper ska klassificeras som innehav för försäljning kräver uppskattningar från företagsledningen avseende all information och alla omständigheter kopplade till transaktionen, dess parter och marknaden och företag kan komma till olika slutsatser inom ramen för IFRS.

Ett av villkoren som måste vara uppfyllt för klassificering som innehav för försäljning är att försäljningen är mycket sannolik inom ett år. Ett krav för att försäljningen ska anses vara mycket sannolik är att en behörig del av företagsledningen har fattat beslut om en plan för att sälja tillgångarna eller avyttringsgruppen i dess nuvarande tillstånd. I telekomindustrin krävs ofta myndighetstillstånd för förvärv. Om förvärvaren är en telekomoperatör på samma marknad behöver ofta ett antal eftergifter accepteras för att få godkännande. Så länge förväntade väsentliga eftergifter inte är överenskomna eller accepterade av företagsledningen anser inte TeliaSonera att försäljningen är mycket sannolik och följaktligen klassificeras tillgångarna inte som innehav för försäljning om köparen förväntas vara en telekomoperatör på samma marknad. Därför klassificerades inte TeliaSoneras danska verksamhet som innehav för försäljning 2014.

Per den 31 december 2015 klassificeras det tidigare segmentet region Eurasien som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet. Den 17 september 2015 tillkännagav TeliaSonera att man inte är en långsiktig ägare i region Eurasien samt att en process har startats för att minska närvaron inom region Eurasien och över tid lämna den helt. Under fjärde kvartalet 2015 har försäljningsprocessen framskridit på alla marknader i region Eurasien och i december ingick TeliaSonera ett avtal om att sälja sitt innehav i den nepalesiska operatören Ncell. Till följd av dessa framsteg, nuvarande status i försäljningsprocessen och en bedömning av varje marknads omständigheter samt komplexa ägarstrukturer, har TeliaSonera gjort bedömningen att avyttring av verksamheterna i region Eurasien anses mycket sannolik inom ett år och att före detta region Eurasien klassificeras därmed som innehav för försäljning och rapporteras som avvecklad verksamhet per 31 december 2015. På grund av de speciella omständigheterna på varje marknad och de komplexa ägarstrukturerna råder viss osäkerhet om tidpunkten för avyttringen av Eurasien. Se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning" samt "Risker och osäkerhetsfaktorer" för mer information om avvecklad verksamhet och risker som kan påverka tidpunkten för försäljningen.

Uppskattning av verkligt värde – avvecklad verksamhet

Avvecklad verksamhet värderas i enlighet med IFRS 5 till det lägsta av redovisat värde och beräknat verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader. Värderingen baseras på en övergripande bedömning av försäljningsprocessen och risken i de olika länderna. Verkligt värde är vid redovisningstillfället priset som skulle erhållas vid en försäljning av avvecklad verksamhet i en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer under rådande marknadsförhållanden. Det finns inga direkt observerbara priser för TeliaSoneras avvecklade verksamhet varför verkliga värden har uppskattats genom att använda andra värderingsmetoder som kräver uppskattningar. För den eurasiska verksamheten har verkliga värden baserats på överenskomna försäljningspriser, erhållna indikativa bud, värderingsdiskussioner med potentiella köpare och för Uzbekistan det sammantagna resultatet av olika värderingstekniker. Utöver normala affärsrisker finns det ett antal specifika risker relaterade till värderingen av den eurasiska verksamheten såsom problem relaterade till återförande av likvida medel, växelkursrisker, instabil regulatorisk miljö, ägarstruktur samt att hitta rätt köpare ur ett hållbarhetsperspektiv. Givet avsaknaden av liknande transaktioner och de faktiska omständigheterna är det svårt att kvantifiera vilken påverkan dessa risker skulle kunna ha. Utöver detta kommer en eventuell rabatt i stor grad vara beroende av vilken syn en intresserad köpare har. De specifika riskerna i varje land har också inkluderats i bedömningarna av verkligt värde. Se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning" samt "Risker och osäkerhetsfaktorer" för mer information om avvecklad verksamhet och risker som kan påverka verkliga värden.

Onoterade egetkapitalinstrument

Onoterade egetkapitalinstrument värderas till verkligt värde och verkligt värde-förändringar redovisas i övrigt totalresultat. TeliaSoneras primära värderingsmetod för noterade eget kapitalinstrument baseras på den senaste transaktionen för det specifika företaget om en sådan transaktion nyligen har skett. Justeringar av redovisat värde görs för att återspegla väsentliga förändringar i omständigheter sedan transaktionsdatumet om TeliaSonera bedömer att förändringen kommer att ha en väsentlig påverkan på det verkliga värdet. Det bedömda verkliga värdet för väsentliga noterade egetkapitalinstrument verifieras genom att använda andra värderingstekniker såsom multipelvärdering på relevanta finansiella och operationella data för jämförbara företag. Även om TeliaSonera tillämpar bästa bedömning och jämför utfallet från den primära värderingsmodellen med andra modeller vid bedömningen av verkligt värde på noterade egetkapitalinstrument har alla värderingsmodeller inneboende begränsningar. De bedömningar av verkligt värde som redovisas i de finansiella rapporterna är inte nödvändigtvis indikativa för vilket pris TeliaSonera skulle erhålla vid en transaktion. Framtida bekräftande händelser kommer också påverka uppskattningen av verkligt värde. Effekten på verkliga värden av sådana händelser kan vara väsentliga. Onoterade egetkapitalinstrument för vilka inget tillförlitligt marknadsvärde kan beräknas värderas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. För information om noterade egetkapitalinstrument se avsnittet "Värdering av finansiella instrument i nivå 3 till verkligt värde" i not K25 "Finansiella tillgångar och skulder per kategori och nivå".

K3 BETYDELSEFULLA REDOVISNINGSPRINCIPER

Koncernredovisning

Allmänt – Dotterbolag

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget TeliaSonera AB och samtliga bolag över vilka TeliaSonera har bestämmande inflytande. Koncernen har bestämmande inflytande när koncernen exponeras för, eller har rätt till, rörlig avkastning från sitt engagemang i ett bolag och kan använda sitt inflytande över bolaget till att påverka sin avkastning. Förekomsten och effekten av potentiella rösträtter som för närvarande kan utnyttjas inklusive potentiella rösträtter som innehas av ett annat bolag beaktas vid bedömning av om TeliaSonera har bestämmande inflytande eller inte. TeliaSonera antas ha bestämmande inflytande om koncernen äger majoriteten av aktierna och aktierna har lika rösträtt och ger proportionerlig andel av avkastningen från företaget och relevanta aktiviteter bestäms av majoritetsbeslut. TeliaSonera antas också ha bestämmande inflytande om TeliaSonera enligt avtal har rätt att utse majoriteten av styrelsen även om koncernen inte innehar majoriteten av aktierna, se noterna K4 "Förändringar i koncernens samsättning och händelser efter balansdagen" och K19 "Eget kapital och resultat per aktie".

Förvärv redovisas enligt förvärvsmetoden, vilken värderar goodwill per förvärvsdatum till verkligt värde av överlänad köpeskilling plus det värde på eventuellt innehav utan bestämmande inflytande i den förvärvade verksamhet som redovisas i transaktionen, plus i de fall förvärvet görs stegvis verkligt värde för tidigare innehav av eget kapital i den förvärvade verksamheten och minus redovisat värde (vanligtvis verkligt värde) netto för erhållna tillgångar och övertagna skulder. När summan är negativ redovisas ett förvärv till lågt pris i årets resultat. Kostnader i samband med förvärvet resultatredovisas löpande.

Eventuell villkorad köpeskilling redovisas till verkligt värde per förvärvsdatum. Om den villkorade köpeskillingen är klassificerad som eget kapital görs ingen omvärdering och avräkningen redovisas inom eget kapital. I annat fall redovisas efterföljande förändringar av verkligt värde för den villkorade köpeskillingen i årets resultat. Förvärv av ytterligare andelar i ett dotterbolag efter det att bestämmande inflytande uppnåts liksom delvis avyttring av andelar i ett dotterbolag med bibehållet bestämmande inflytande redovisas som egetkapitaltransaktioner med ägarna, se avsnittet "Innehav utan bestämmande inflytande" nedan.

Tillgångar (inklusive eventuell goodwill och verkligt värdejusteringar) och skulder för under året förvärvade eller avyttrade bolag ingår i koncernens finansiella rapporter från det datum då bestämmande inflytande uppnås och undantags från det datum då bestämmande inflytande förloras.

Intern försäljning och övriga mellanhanden inom koncernen har eliminerats i koncernredovisningen. Vinst och förluster som uppstår till följd av koncerninterna transaktioner elimineras under förutsättning att en förlust inte påvisar ett nedskrivningsbehov.

Innehav utan bestämmande inflytande

Före 2010 behandlades transaktioner avseende innehav utan bestämmande inflytande som transaktioner med icke närstående. Avyttringar av innehav utan bestämmande inflytande ledde till kapitalvinster eller kapitalförluster vilka redovisades i årets resultat. Förvärv av innehav utan bestämmande inflytande ledde till goodwill, vilken utgjordes av skillnaden mellan erlagd köpeskilling och den genom transaktionen förvärvade andelen av koncernens redovisade värde på dotterbolagets nettotillgångar. Framåtriktat från och med 2010 redovisas transaktioner avseende innehav utan bestämmande inflytande som egetkapitaltransaktioner, inklusive förekommande transaktionsrelaterade kostnader. Vinst eller förlust vid avyttring liksom eventuell positiv eller negativ skillnad mellan erlagd köpeskilling och redovisat värde för innehav utan bestämmande inflytande vid förvärv av ytterligare andelar i ett dotterbolag redovisas i balanserade vinstmedel. Betald ersättning för en köpoption eller liknande avtal som ger TeliaSonera rätt att förvärva ett fastställt innehav utan bestämmande inflytande i utbyte mot ett fastställt kontantbelopp eller annan finansiell tillgång dras av från balanserade vinstmedel.

Åtaganden att förvärva innehav utan bestämmande inflytande som gjordes före 2010 samt säljoptioner som före 2010 tilldelats ägare till innehav utan bestämmande inflytande i samband med rörelseförvärv (med hänsyn tagen till eventuella efterföljande kapitaltillskott från eller utdelningar till sådana ägare) redovisas som en avsättning för villkorad köpeskilling. I de fall värdet av skulden överstiger värdet på innehavet utan bestämmande inflytande redovisas skillnaden som goodwill. Senare förändringar av värdet på säljoptionsskulder redovisas som en justering av goodwill. Åtaganden ingångna från 2010 anses vara finansiella skulder med efterföljande förändringar i värde redovisat under övriga rörelseintäkter/-kostnader. För varje rörelseförvärv väljer koncernen att värdera eventuellt innehav utan bestämmande inflytande antingen till verkligt värde (goodwill redovisas för innehav utan bestämmande inflytande) eller enbart för proportionell andel av identifierade nettotillgångar (goodwill redovisas enbart för förvärvad andel). Om TeliaSonera har ett åtagande avseende en säljoption rörande ett minoritetsintresse och en fordran på samma motpart samt aktierna innehas som säkerhet för fordran, då redovisas fordran och skulden och kvittas i koncernens balansrapporter. Förändring i verkligt värde på optionen antas överensstämma med avkastningen på aktierna som innehas som säkerhet, se not K26 "Finansiell riskhantering".

Samarbetsarrangemang

Samarbetsarrangemang är bolag över vilka koncernen genom ingångna avtal har ett gemensamt bestämmande inflytande. Samarbetsarrangemang klassificeras antingen som gemensam verksamhet eller joint ventures. Gemensamma verksamheter är samarbetsarrangemang där TeliaSonera

har rätt till den gemensamma verksamhetens tillgångar, åtaganden för skulder och redovisar sin andel av intäkter och kostnader post för post i koncernredovisningen. De gemensamma verksamheterna är huvudsakligen uppsatta för att tillhandahålla aktieägarna med produkter och tjänster.

Joint ventures å andra sidan är arrangemang där TeliaSonera har en rätt till nettotillgångarna och där investeringen redovisas enligt kapitalandelsmetoden (se avsnitt om intressebolag nedan). Tillgångar (inklusive eventuell goodwill och verkligt värde-justeringar) och skulder för under året förvärvade eller avyttrade samarbetsarrangemang ingår i koncernens finansiella rapporter från det datum då gemensamt bestämmande inflytande uppnås och undantas från det datum då gemensamt bestämmande inflytande förloras.

Intressebolag

Intressebolag är bolag i vilka TeliaSonera-koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande. Om koncernen direkt eller indirekt (t ex via dotterbolag) äger minst 20 procent av rösterna i investeringsobjektet anses koncernen ha betydande inflytande, såvida inte annat klart kan påvisas. Innehav i intressebolag redovisas enligt kapitalandelsmetoden och upptas inledningsvis till anskaffningsvärde, inklusive förekommande transaktionskostnader. Koncernens andel av nettoresultat i intressebolag redovisas inom rörelseresultatet, då verksamheten i dessa bolag är telekomorienterad och det ingår i koncernens strategi att kapitalisera kunskande genom satsningar i delägda verksamheter. Andelen av nettoresultatet baseras på senast tillgänglig redovisning för respektive bolag, justerad för eventuella avvikelser i redovisningsprinciper, och med bedömd justering för händelser och transaktioner fram till TeliaSoneras bokslutsdag.

I posten Resultat från intressebolag och joint ventures ingår också avskrivningar på verkligt värde-justeringar samt övriga koncernmässiga justeringar vid förvärv av intressebolag liksom kapitalvinster och kapitalförluster vid avyttring av innehav i sådana bolag. TeliaSoneras andel av eventuella vinster eller förluster till följd av transaktioner med intressebolag elimineras.

Erhållen utdelning reducerar ett innehavs redovisade värde. Negativa resultatandelar i intressebolag redovisas endast i den utsträckning avtalsbundna förpliktelser att tillskjuta ytterligare kapital föreligger och klassificeras då som Övriga avsättningar.

Koncernens andel av intressebolags egetkapitaltransaktioner som förvärv eller försäljning av egna aktier från tredje part redovisas direkt i eget kapital.

Kassaflödesrapportering

Kassaflöden från löpande verksamhet redovisas med tillämpning av den indirekta metoden och inkluderar erhållna utdelningar från intressebolag och andra egetkapitalinstrument, betalda eller erhållna räntor (förutom betald ränta aktiverad som del av förvärv eller uppförande av anläggningstillgångar och därför ingående i kassaflöden från investeringsverksamhet), avsättningar samt betalda eller återbetalda inkomstskatter. Förändringar i icke räntebä-

rande fordringar och skulder redovisas i rörelsekapitalet, förutom gjorda eller erhållna IRU-relaterade (Infeasible Rights of Use) förtidsbetalningar vilka ingår i kassaflöden från investeringsverksamhet. I förändring av rörelsekapital ingår också terminalfinansieringsfordringar.

I kassaflöden från investeringsverksamhet ingår betalningar för förvärvade eller avyttrade joint ventures, intressebolag, dotterbolag (erhållande eller förlust av bestämmande inflytande), netto efter förvärvade respektive avyttrade likvida medel och övriga egetkapitalinstrument. I kassaflöden från investeringsverksamhet ingår vidare gottgörelse från och tillskott till den svenska pensionsstiftelsen, betalningar avseende leasingfordringar samt förändringar i placeringar med en löptid överstigande 3 månader.

I kassaflöden från finansieringsverksamhet ingår betalda utdelningar till moderbolagets ägare och till ägare av innehav utan bestämmande inflytande, betalningar från förändringar i ägande av innehav utan bestämmande inflytande samt kassaflöden vid reglering av valutaderivatkontrakt som ekonomiskt säkrar koncernkontosaldon inklusive betalningar för CSA. I upptagna och amorterade lån ingår kassaflöden från derivat som säkrar sådan upplåning.

Likvida medel omfattar kassatillgodohavanden, bankdepositioner och mycket likvida kortfristiga placeringar (inklusive spärrade medel) med löptid på 3 månader eller mindre.

En utländsk enhets kassaflöden omräknas till genomsnittlig valutakurs för rapportperioden, förutom vissa transaktioner såsom utdelningar från intressebolag, betalda utdelningar till ägare av innehav utan bestämmande inflytande, förvärv eller avyttringar av dotterbolag och intressebolag samt övriga väsentliga engångstransaktioner vilka omräknas till transaktionsdagens kurs.

Segmentrapportering

Koncernens affärsverksamheter styrs baserat på en geografisk organisation. Länderna är grupperade i två geografiska regioner: Sverige och Europa. Rörelsesegment vilka individuellt inte utgör rapportsegment, intressebolagen MegaFon och Turkcell samt vissa koncernfunktioner har sammanförts i "Övrig verksamhet". Det före detta segmentet Eurasien klassificeras som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet per den 31 december 2015 och ingår därför inte i segmentinformationen. Ytterligare information återfinns i not K5 "Segmentinformation". Segment konsolideras enligt samma principer som koncernen i dess helhet. Vid överföring av betydande verksamheter mellan segment omräknas värden för jämförelseperioder.

Omräkning av utländsk valuta och inflationsjustering

Valutaomräkning baseras på de fixkurser som dagligen publiceras av Sveriges Riksbank och, för valutor där fixkurs inte är tillgänglig, konvertering av officiella växelkurser mot US-dollar (USD).

De separata finansiella rapporterna för en koncernenhet presenteras i enhetens funktionella valuta, dvs den valuta som används i den primära ekonomiska omgivning i vilken koncernenheten bedriver sin verksamhet, vilket normalt är den lokala valutan. Vid upprättande av de finansiella rapporterna omräknas transaktioner i utländsk valuta till de valu-

takurser som gäller vid respektive transaktionstidpunkt. Vid slutet av varje rapportperiod omräknas monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till gällande slutkurser per detta datum. Kursdifferenser avseende rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet, medan kursdifferenser hänförliga till finansiella tillgångar och skulder redovisas som finansieringskostnader. Kursdifferenser avseende andelar i utomstående bolag som kan säljas respektive kassaflödessäkringar redovisas i övrigt totalresultat.

Koncernens finansiella rapporter presenteras i svenska kronor (SEK), vilken är moderbolagets funktionella valuta. I konsolideringssyfte omräknas resultatposter i utlandsverksamheter (dotterbolag, joint ventures och intressebolag samt filialer) till periodens genomsnittskurs. Om posterna emellertid avser utdelningar, vinster eller förluster vid avyttring av verksamhet eller andra större transaktioner eller om valutakurserna varierade avsevärt under perioden används transaktionstidpunkternas valutakurser. Balansposter, inklusive goodwill samt verkligt värde-justeringar i samband med förvärv av utlandsverksamheter, omräknas till slutkurser vid rapportperiodens slut förutom komponenter i eget kapital, vilka omräknas till historiska kurser. Kursdifferenserna vid omräkning redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare eller till innehav utan bestämmande inflytande, beroende på gällande ägarförhållanden.

När en utlandsverksamhet avyttras återvinns eventuell sammanhängande ackumulerad omräkningsdifferens till årets resultat som del av vinsten eller förlusten på avyttringen, förutom ackumulerade kursdifferenser avseende innehav utan bestämmande inflytande vilka tas bort men ej återvinns till årets resultat. Om TeliaSonera emellertid skulle avyttra ett innehav utan bestämmande inflytande i en utlandsverksamhet med bibehållet bestämmande inflytande återförs tillhörande andel av det ackumulerade värdet till innehav utan bestämmande inflytande.

För utlandsverksamhet vars funktionella valuta är en valuta i ett höginflationsland, inflationsjusteras – innan de finansiella rapporterna valutaomräknas – icke-monetära tillgångar och skulder samt eget kapital till kursen vid rapportperiodens slut.

Intäktsredovisning

Nettoomsättningen utgörs huvudsakligen av trafikavgifter inklusive samtrafik och roaming, abonnemangs-, anslutnings- och installationsavgifter, serviceintäkter samt försäljning av kundutrustning. Försäljningsintäkter redovisas till den erhållna ersättningens verkliga värde, vilket vanligtvis är försäljningsvärdet, efter avdrag för handelsrabatter, andra rabatter och omsättningsbaserade skatter.

Intäktsredovisning görs i den period tjänsten utförs, utifrån verklig trafik eller över avtalets löptid, beroende på vad som är tillämpligt. Tjänsteuppdrag intäktsredovisas när det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen kommer att tillfalla TeliaSonera och när intäkten samt därtill relaterade kostnader som uppkommit eller kommer att uppkomma kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkter från telefoni- och datatjänster redovisas när tjänsterna utnyttjas av kunden. Intäkter från samtrafik med

andra teleoperatörer redovisas när trafiken passerar TeliaSoneras nät. När slutkunder faktureras för innehållstjänster från tredjepartsleverantörer, intäktsredovisas ej de belopp som TeliaSonera uppbär för huvudmannens räkning.

Abonnemangsavgifter intäktsförs över abonnemangsperioden. Försäljning av förutbetalda telefonkort, i huvudsak för mobiltelefoni, periodiseras och intäktsredovisas i förhållande till verkligt kortutnyttjande. För fiber med öppen access installerad i kunders lokaler redovisas icke återbetalningsbara kundavgifter samt tillhörande kostnader, inklusive planering, grävning, kabelläggning och delning, montering, anslutning, korskopplingsutrustning och mediakonverterare, när installationen är avslutad. Anslutningsavgifter intäktsredovisas separat när arbetet slutförts, under förutsättning att avgifterna inte till någon del avser efterföljande tjänster utan enbart täcker anslutningskostnaderna. Avgifter som avser senare utförda tjänster periodiseras.

Intäkter från försäljning av kundutrustning redovisas när leverans har skett och de väsentliga riskerna och förmåner har överförts till kunden, dvs vanligtvis vid leverans och efter godkännande av kunden.

Villkoren för kundlojalitetsprogram berättigar kunderna till vissa rabatter ("belöningar") hänförliga till tjänster och varor som tillhandahålls av TeliaSonera. Försäljningsbeloppen fördelas, baserat på relativa verkliga värden, mellan tillhandahållna tjänster och produkter och belöningar för framtida tjänster och produkter. För den del av belöningarna som kunderna förväntas tjäna in redovisas en förutbetalad intäkt. Intäktsredovisning sker därefter när belöningarna har intjänats och åtagandena att tillhandahålla belöningar fullföljts. Beträffande redovisning av kundförvärvskostnader, se avsnittet "Rörelsens kostnader" nedan.

TeliaSonera paketerar tjänster och produkter till ett samlat kunderbjudande. Ett erbjudande kan innefatta leverans eller utförande av ett flertal produkter, tjänster eller nyttjanderätter till anläggningar ("multiple deliverables"). I vissa fall omfattar paketeringarna förstagsangstallation och start- eller aktiveringstjänster och ersättning kan utgå som en fast avgift eller en fast avgift tillsammans med fortlöpande periodavgifter. Intäkterna fördelas på utrustning och tjänster i relation till verkligt värde för respektive enskild komponent. Tjänster som faktureras baserat på utnyttjande ingår inte i fördelningen. Skräddarsydd utrustning som bara kan användas tillsammans med tjänster eller produkter levererade av TeliaSonera redovisas inte separat och intäkterna periodiseras över den totala avtalsperioden.

TeliaSonera erbjuder sina företagskunder långfristiga funktionsavtal för kompletta telekomtjänster, vilka kan inkludera växeltjänster, fast telefoni, mobiltelefoni, datakommunikation och andra skräddarsydda tjänster. Normalt har kunden inte valet att köpa utrustningen efter avtalets upphörande. Intäkter för funktionsavtal redovisas över avtalets löptid men en del av den fasta periodavgiften förskjuts för att möta kostnader vid slutet av avtalsperioden (underhåll och uppgraderingar).

För tjänste- och entreprenaduppdrag tillämpas successiv vinstavräkning. Vid bedömning av färdigställandegrad används mått som baseras på avtalens karaktär och villkor. Om det konstateras att de totala uppdragskostnaderna

sannolikt kommer att överstiga intäkterna för uppdraget, kostnadsförs den förväntade förlusten omedelbart.

Försäljning av Indefeasible Rights of Use (IRU) avseende fiber och dukter inom ramen för den internationella carrier-verksamheten intäktsförs över avtalsperioden (se vidare avsnittet "TeliaSonera som operationell leasegivare" nedan).

Rörelsens kostnader

TeliaSoneras kostnadsanalys presenteras med en funktionsbaserad klassificering. I funktionen Kostnader för sålda tjänster och varor ingår samtliga kostnader för sålda tjänster och produkter samt för installation, underhåll och service. I funktionen Försäljnings- och marknadsföringskostnader ingår samtliga kostnader för försäljning och marknadsföring av tjänster och produkter inkluderande kostnader för annonsering, PR, prislister, återförsäljarprovisioner, kreditupplysning, inkasso m m. Konstaterade kundförluster liksom reservering för osäkra kundfordringar ingår också. Återvunna kundförluster från tidigare år redovisas som Övriga rörelseintäkter. Funktionen Forsknings- och utvecklingskostnader (FoU) omfattar kostnader för att utveckla nya eller avsevärt förbättra redan existerande tjänster, produkter, processer eller system. Underhåll och smärre justeringar av redan existerande tjänster, produkter, processer eller system ingår inte i FoU. Aktiviteter knutna till specifika kunduppdrag (skraddarsydda lösningar) redovisas i funktionen Kostnader för sålda tjänster och varor. Av- och nedskrivningar ingår i respektive funktion till den del de avser immateriella eller materiella anläggningstillgångar använda i funktionen i fråga.

Utgifter för återförsäljarprovisioner, övriga kundförvärvskostnader, annonsering och annan marknadsföring kostnadsredovisas löpande.

Samtliga kostnader för pensionsförmåner förutom räntekomponenten redovisas som personalkostnader. Kostnader för aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument som till exempel TeliaSoneras Prestationsaktieprogram, utgörs av verkligt värde per tilldelningsdagen för tilldelade egetkapitalinstrument och redovisas som personalkostnader fördelade över intjäningsperioden samt med en motsvarande ökning av eget kapital. Kostnaden baseras på bästa möjliga bedömning av antalet egetkapitalinstrument som intjänas. Om nödvändigt revideras bedömningen under intjäningsperioden och en slutgiltig revidering görs vid intjäningsperiodens slut.

Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader

Som övriga rörelseintäkter och övriga rörelsekostnader redovisas vinster respektive förluster vid försäljning av aktier eller verksamhet i dotterbolag (jämför avsnittet "Intressebolag" ovan) och vid försäljning och utrangering av immateriella och materiella anläggningstillgångar.

Här redovisas också nedskrivning av goodwill, statliga stöd, kursdifferenser av rörelsekaraktär, utfall av domstolsutslag i tvister med andra operatörer avseende historiska samtrafik- och roamingavgifter, omstrukturingskostnader och andra liknande poster. Statliga stöd redovisas inledningsvis till verkligt värde och intäktsförs samtidigt som de kostnader de är avsedda att täcka. Kursdifferenser på

transaktioner hänförligt till rörelsen inkluderar även effekter av derivat som ekonomiskt säkrar monetära tillgångar och skulder ("economic hedges") samt värdeförändring på derivatinstrument för säkring av operativ transaktionsexponering (jämför avsnittet "Derivat och säkringsredovisning" nedan).

Finansieringskostnader och övriga finansiella poster

Ränteintäkter och räntekostnader redovisas i den period de uppstår, med tillämpning av effektivräntemetoden, med undantag för lånekostnader direkt hänförliga till inköp, konstruktion eller produktion av en tillgång, vilka aktiveras som en del av tillgångens anskaffningsvärde (se vidare avsnittet "Immateriella och materiella anläggningstillgångar" nedan). Ökade avsättningar till följd av tidseffekter redovisas som räntekostnader.

I ränteintäkter och räntekostnader ingår också förändringar av verkligt värde på räntekomponenten i valutaränteswappar och förändringar av verkligt värde på ränteswappar. Den initialt beräknade skillnaden mellan nominellt värde och nuvärde på upplåning med räntevillkor som avviker från marknadsräntesatsen ("dag 1-vinst") periodiseras fram till förfallodagen och redovisas i Övriga ränteintäkter. Räntekomponenten i förändring av verkligt värde på låneskulder upptagna till verkligt värde och på derivatinstrument som säkrar låneskulder (se avsnittet "Derivat och säkringsredovisning" nedan) ingår i Övriga ränteintäkter (vinster) respektive Räntekostnader (förluster). Kursdifferenser på finansiella transaktioner inbegriper också förändring av verkligt värde på valutakomponenten i valutaränteswappar och valuta-terminer som säkrar valutarisken i externa låneskulder.

Utdelning på egetkapitalinstrument intäktsförs när TeliaSoneras rätt att erhålla betalning har konstaterats. Intäkter och kostnader för garantiprovisioner ingår i Övriga ränteintäkter respektive Räntekostnader. I Räntekostnader ingår lånerelaterade bankavgifter samt avgifter till kreditvärderingsinstitut och market makers. Dessutom ingår nettoränta på den förmånsbestämda nettoskulden (nettotillgången) som en del av finansieringskostnader.

Skatter

Med inkomstskatt avses aktuell och uppskjuten skatt. Aktuell och uppskjuten skatt redovisas i årets resultat eller i övrigt totalresultat i de fall den hänför sig till transaktioner som redovisats i övrigt totalresultat. Uppskjutna inkomstskatter redovisas till sitt fulla belopp, med tillämpande av balansräkningsansatsen, för temporära skillnader mellan i koncernen bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för outnyttjade skattemässiga avdrag eller underskott. Om ett dotterbolag under senare år löpande redovisat skattemässiga underskott, redovisar TeliaSonera en uppskjuten skattefordran endast i den mån dotterbolaget har tillräckliga skattepliktiga temporära skillnader eller om det finns andra övertygande belegg som talar för att framtida skattepliktiga överskott kommer att uppstå.

Första gången tillgångar och skulder redovisas, upptas uppskjuten skatt på temporära skillnader enbart om transaktionen är ett rörelseförvärf. Uppskjutna skatteskulder avseende ej utdelade vinstmedel eller temporära skillnader

hänförliga till dotterbolag, joint ventures och intressebolag redovisas ej då vinstmedlen kan erhållas som skattefri utdelning och bolagen normalt kan avyttras utan skattekonsekvenser. Vissa länder påför dock källskatt på utdelningar. I sådana fall redovisas en uppskjuten skatteskuld beräknad på ej utdelade vinstmedel utifrån den aktuella källskattesatsen. I vissa länder utgår inkomstskatt inte på redovisad vinst utan på betald eller beslutad utdelning. Då aktuell och uppskjuten skatt ska redovisas till skattesatsen för ej utdelade vinstmedel, redovisas i dessa fall inga uppskjutna skatter och aktuell skatt redovisas i den period då beslut om utdelning fattats.

Aktuell och uppskjuten skatt beräknas utifrån de skattesatser och skatteregler som är lagstiftade eller i praktiken lagstiftade vid rapportperiodens slut och som för uppskjuten skatt förväntas gälla för den period då den relaterade uppskjutna skattefordran eller skatteskulden regleras. Effekter av förändringar i gällande skattesatser redovisas i den period förändringen i praktiken har lagstadgats. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder netto redovisas då det föreligger en legal rätt att kvitta aktuella skattefordringar mot aktuella skatteskulder och de uppskjutna skatterna avser samma skattesubjekt och samma skattemyndighet.

Av skattemyndigheter beräknad ränta på tillkommande och överskjutande aktuell skatt klassificeras som Räntekostnader respektive Övriga ränteintäkter.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar **Värderingsgrunder**

Goodwill värderas, efter det första redovisningstillfället, till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill skrivs inte av men nedskrivningsbehovet provas åtminstone årligen. Nedskrivningar återförs inte. I syfte att kunna pröva nedskrivningsbehov allokeras goodwill som förvärvats i ett rörelseförvärv, baserat på ledningens analys, till de grupper av kassagenererande enheter som förväntas bli gynnade av synergier i förvärvet. Varje grupp motsvarar den lägsta nivå på vilken goodwill övervakas i den interna företagsstyrningen och är aldrig större än ett rörelsesegment.

Övriga immateriella anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärde, inklusive direkt hänförliga lånekostnader, med avdrag för ackumulerade avskrivningar samt nedskrivningar. Direkta externa och interna utvecklingsutgifter för nya eller avsevärt förbättrade produkter och processer aktiveras, under förutsättning att framtida ekonomiska fördelar är sannolika, att utgifterna kan mätas på ett tillförlitligt sätt och att produkten och processen är tekniskt och kommersiellt genomförbar. Aktiviteter under förstudiefasen samt underhålls- och utbildningsinsatser kostnadsförs löpande.

Immateriella tillgångar som förvärvats i ett rörelseförvärv identifieras och redovisas skilt från goodwill om de uppfyller kriterierna för en immateriell tillgång och verkligt värde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Anskaffningsvärdet för den typen av immateriella tillgångar är verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Efter första redovisningstillfället värderas immateriella tillgångar som förvärvats i ett rörelseförvärv

enligt samma grunder som immateriella tillgångar som förvärvats separat. Verkliga värden för immateriella tillgångar anskaffade i ett rörelseförvärv fastställs på följande sätt. Patent och varumärken värderas utifrån diskonterade uppskattade royaltybetalningar som har undvikits genom att patentet eller varumärket varit ägt. Kundrelationer värderas med hjälp av den så kallade multiperiod excess earningsmetoden. För övriga immateriella tillgångar bedöms intäkts-, marknads- och kostnadsbaserade metoder vid en omfattande värderingsanalys, där typ av immateriell tillgång, eventuella legala och kontraktsreglerade omständigheter samt tillgängligheten till information avgör vilken/vilka metoder som slutligen ska användas för att härleda respektive tillgångs verkliga värde.

Materiella anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärde, inklusive därtill direkt knutna lånekostnader, med avdrag för ackumulerade avskrivningar samt eventuella nedskrivningar. Programvara som används i produktionsprocessen ses som en integrerad del av berörd hårdvara och aktiveras som maskiner och andra tekniska anläggningar. Värdering av pågående nyanläggningar görs till nedlagda kostnader, inklusive ränta under installationstiden. I den utsträckning det finns ett legalt eller informellt åtagande gentemot utomstående, ingår i anskaffningsvärdet beräknade utgifter för nedmontering och bortforsling av tillgången och återställande av det område där tillgången varit installerad eller uppförd. Utgifter för att ersätta delar av en materiell tillgång ingår i redovisat värde om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma TeliaSonera till del och tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla övriga utgifter för att byta delar kostnadsförs löpande. En förändring av uppskattade utgifter för nedmontering, bortforsling och återställande läggs till och/eller dras ifrån redovisat värde på berörd tillgång. Till den del förändringen skulle resultera i ett negativt redovisat värde redovisas detta över årets resultat. Avskrivningsförändringen görs framåtriktad.

Verkliga värden för materiella tillgångar anskaffade i ett rörelseförvärv fastställs på följande sätt. Kommersiella fastigheter värderas normalt med en intäkts- eller marknadsbaserad metod medan teknikbyggnader, maskiner och inventarier normalt värderas med en kostnadsbaserad metod, där verkligt värde härleds utifrån avskrivet återanskaffningsvärde på tillgången.

Aktiverad ränta är beräknad och baseras på koncernens genomsnittliga upplåningskostnad. Om de kan fastställas individuellt aktiveras dock verkliga lånekostnader, till exempel erlagda byggnadskreditivräntor för fastigheter.

Statliga stöd erhållna som gottgörelse för en tillgångs anskaffningsvärde tas inledningsvis upp till verkligt värde, vilket normalt utgörs av mottagen ersättning. Ett statligt stöd minskar redovisat värde för den berörda tillgången och avskrivningarna över tillgångens nyttjandeperiod.

Avskrivningar

Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar (förutom goodwill) och på materiella anläggningstillgångar baseras på restvärden med beaktande av beräknade nyttjande-

perioder för olika grupper av eller enskilda tillgångar. Mark skrivs inte av. På under året anskaffade tillgångar beräknas avskrivningar från anskaffningstidpunkten. Avskrivningar görs i huvudsak linjärt.

Licenser för att driva ett specifikt mobilt eller fast nät betraktas som integrerade med nätet och börjar skrivas av först när respektive nät är redo att användas. Avskrivning av nätberoende licenser för utnyttjande av specifika radiofrekvenser (spektrum) påbörjas när respektive frekvensblock är tillgängligt för nyttjande. Licensavgifter som baseras på framtida tjänster, dvs är kopplade till företagets löpande prestationer aktiveras ej utan kostnadsförs löpande.

Prövning av nedskrivningsbehov

Nedskrivningsbehov avseende det redovisade värdet på goodwill och övriga immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandeperiod (för närvarande inga) och immateriella tillgångar som ännu inte kan användas provas årligen och i övrigt närhelst händelser indikerar att redovisat värde för en tillgång inte kan återvinnas. Immateriella tillgångar med begränsad nyttjandeperiod och materiella tillgångar provas närhelst händelser eller ändrade förutsättningar indikerar att redovisat värde överstiger återvinningsvärdet. Om det inte är möjligt att fastställa återvinningsvärdet för en enskild tillgång beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör. Om en sådan analys indikerar att redovisat värde är högre än återvinningsvärdet, vilket är det högsta av verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet, görs en nedskrivning med skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och återvinningsvärdet.

Nyttjandevärde mäts som av tillgången genererade förväntade framtida diskonterade kassaflöden (DCF-modell).

Finansiella instrument

Kategorier

I värderingssyfte indelas finansiella instrument i kategorier. Vilken kategori en tillgång eller skuld tillhör beror på syftet med innehavet och bestäms vid första redovisningstillfället. Kategorin "Finansiella tillgångar till verkligt värde via årets resultat" avser derivat ej betecknade som säkringsinstrument (innehas för handel) med ett positivt verkligt värde och investeringar som innehas för handel. Kategorin "Investeringar som hålls till förfall" avser finansiella tillgångar (som inte är derivat) med fastställda eller bestämbara betalningar och fastställd löptid och som TeliaSonera har en positiv avsikt och förmåga att hålla till förfall. I denna kategori finns bankcertifikat, statsobligationer och statsskuldsväxlar. Kategorin "Lånefordringar och kundfordringar" avser finansiella tillgångar (som inte är derivat) med fastställda eller bestämbara betalningar och som inte noteras på en aktiv marknad. I denna kategori finns kundfordringar, upplupna intäkter avseende tjänster och varor, lånefordringar, bankdepositioner och kassatillgodohavanden. Kategorin "Finansiella tillgångar som kan säljas" avser finansiella tillgångar (som inte

är derivat) som betecknats som att de kan säljas eller inte hänförs till någon av de andra kategorierna. Kategorin omfattar för närvarande egetkapitalinstrument samt obligationer. Tillgångarna i kategorierna redovisas i balansposterna Övriga anläggningstillgångar (not K15), Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar (not K17) samt Räntebärande fordringar respektive Likvida medel (not K18).

Kategorin "Finansiella skulder till verkligt värde via årets resultat" avser derivat ej betecknade som säkringsinstrument (innehas för handel) med ett negativt verkligt värde. Kategorin "Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde" avser alla andra finansiella skulder som till exempel upplåning, leverantörsskulder, upplupna kostnader för tjänster och varor samt vissa avsättningar som likvidregleras. Skulderna i kategorierna redovisas i balansposterna Långfristiga lån respektive Kortfristiga lån (not K20), Övriga avsättningar (not K22), Övriga långfristiga skulder (not K23) samt Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder (not K24).

Transaktionskostnader, nedskrivningar och borttagande från balansrapporten

Finansiella tillgångar och finansiella skulder upptas, vid första redovisningstillfället, till verkligt värde inklusive transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet eller emissionen av den finansiella tillgången eller skulden. Transaktionskostnader som avser tillgångar eller skulder som innehas för handel eller skulder som säkrats mot förändring i verkligt värde kostnadsförs emellertid direkt. En finansiell tillgång skrivs ned om det föreligger objektiva belägg för att en eller flera händelser inträffat som haft en negativ inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för denna tillgång. Nedskrivningsbehov för enskilt betydande finansiella tillgångar bedöms individuellt. För övriga finansiella tillgångar görs en samlad bedömning. Belägg för nedskrivningsbehov innefattar att gäldenärer, individuellt eller kollektivt, försummar betalningar eller andra indikationer på att de har allvarliga finansiella problem, inklusive sannolikheten att påbörja konkursförfarande eller annan finansiell rekonstruktion.

En finansiell tillgång (eller del av en tillgång eller del av en grupp av likartade finansiella tillgångar) tas bort ifrån balansrapporten när TeliaSonera har överfört de avtalsenliga rättigheterna att erhålla kassaflödena från den finansiella tillgången och har överfört de väsentligaste riskerna och förmånerna som är förknippade med ägande av den finansiella tillgången eller har överfört det bestämmande inflytandet över tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansrapporten när den avtalsenliga förpliktelsen fullgörs, annulleras eller upphör. Ett byte av ett skuldinstrument, med samma långgivare, till ett annat med villkor som är väsentligt annorlunda eller en väsentlig förändring av villkoren för ett befintligt skuldinstrument redovisas som en utsläckning av den gamla finansiella skulden och upptagande av en ny skuld. Skillnaden mellan de redovisade värdena redovisas i årets resultat.

Nivåer inom verkligt värde-hierarkin

Redovisade värden för olika klasser av finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde fastställdes baserat på en trenivåers verkligt värde-hierarki enligt nedan.

Nivå	Bestämning av verkligt värde	Omfattar
1	Noterade (ojusterade) priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder	Huvudsakligen noterade egetkapitalinstrument klassificerade som kan säljas eller innehas för handel
2	Ingångsdata som inte är noterade priser ingående i nivå 1 och som kan observeras för tillgången eller skulden, antingen direkt (priser) eller indirekt (härledda från priser)	Derivat betecknade som säkringsinstrument eller som innehas för handel samt upplåning i säkringsförhållanden avseende verkligt värde
3	Ingångsdata om tillgången eller skulden som inte baseras på observerbara marknadsdata (icke observerbara ingångsdata)	Onoterade egetkapitalinstrument klassificerade som kan säljas eller som innehas för handel

För beräkning av verkligt värde i upplysningssyfte för de tillgångar och skulder som inte redovisas till verkligt värde används ingångsdata som hänförs till verkligt värde nivå 2.

Uppskattning av verkligt värde

Verkligt värde för finansiella instrument som handlas på aktiva marknader baseras på noterade marknadspriser vid rapportperiodens slut. För finansiella tillgångar används de aktuella köpkurserna. Verkligt värde för finansiella instrument som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av värderingstekniker. Ledningen använder en mängd metoder och gör antaganden baserade på gällande marknadsförutsättningar vid rapportperiodens slut.

För långfristiga skulder används noterade marknadspriser eller handlarkurser för likartade instrument. Andra tekniker, som uppskattade diskonterade kassaflöden (DCF-analyser), används för att fastställa verkligt värde för återstående finansiella instrument. I DCF-analyserna används för derivat utan optionalitet den tillämpliga avkastningskurvan under instrumentens räntebindningstid respektive optionsprissättningsmodeller för derivat med optionalitet. Valutaterminer värderas med hjälp av noterade valutakurser och avkastningskurvor härledda från noterade räntesatser som matchar kontraktets förfallotidpunkt. Ränteswappar värderas till nuvärdet av framtida kassaflöden, uppskattade och diskonterade utifrån tillämpliga avkastningskurvor härledda från noterade räntesatser.

För kundfordringar och leverantörsskulder anses redovisat värde efter avdrag för värderingsreserver i upplysningssyfte motsvara verkligt värde. I upplysningssyfte använda verkliga värden för finansiella skulder uppskattas genom diskontering av framtida avtalsenliga kassaflöden till tillgänglig aktuell marknadsränta för likartade finansiella instrument med justering för kreditrisk baserat på kända kreditspreadar från börshandlade TeliaSonera-obligationer. I upplysningssyfte använda verkliga värden för kategorin "lånefordringar och kundfordringar" uppskattas genom diskontering av framtida avtalsenliga kassaflöden till tillgänglig aktuell marknadsränta för likartade finansiella instrument med justering för kreditrisk baserat på kända kreditspreadar där sådana finns tillgängliga annars på individuella bedömningar.

Gränsdragning mellan kortfristiga och långfristiga poster, netto redovisning

Finansiella tillgångar och skulder med förfallotidpunkt mer än ett år efter rapportperiodens slut redovisas som långfris-

tiga. Övriga finansiella tillgångar och skulder redovisas som kortfristiga. Finansiella tillgångar och skulder redovisas i respektive tas bort från balansrapporten med tillämpning av likviddagsredovisning.

Finansiella tillgångar och skulder netto redovisas endast om det föreligger en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och avsikten är att reglera posterna netto eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Finansiella tillgångar – värdering

Noterade egetkapitalinstrument värderas till verkligt värde, vilket är de noterade marknadspriserna. Orealiserade vinster och förluster som uppstår till följd av förändringar i verkligt värde, förutom nedskrivningar, fram till avyttringstidpunkten redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i reserven för verkligt värde. Om det verkliga värdet på ett noterat egetkapitalinstrument minskar gör ledningen antaganden om värdenedgången för att bestämma om den är sådan att den ska resultatföras. En avsevärd eller utdragen minskning av instrumentets verkliga värde till under anskaffningsvärde ger belägg för en nedskrivning. Investeringar i Venture Capital bolag värderas till verkligt värde och verkligt värde-förändringar redovisas i årets resultat. Onoterade egetkapitalinstrument värderas till verkligt värde och verkligt värde-förändringar redovisas i övrigt totalresultat. TeliaSoneras primära värderingsteknik för onoterade eget kapitalinstrument baseras på den senaste transaktionen för det specifika företaget om en sådan transaktion nyligen ägt rum. Justeringar av redovisat värde görs för att avspejla väsentliga förändringar i omständigheter sedan transaktionsdatumet om TeliaSonera bedömer att det har en väsentlig påverkan på det verkliga värdet. Det bedömda verkliga värdet för väsentliga egetkapitalinstrument verifieras genom att använda andra värderingsmodeller såsom multipelvärdering med relevanta finansiella och operationella mått från jämförbara bolag. Onoterade egetkapitalinstrument vars verkliga värde inte tillförlitligt kan bestämmas värderas till anskaffningskostnad med avdrag för eventuella nedskrivningar. En nedskrivning av onoterade egetkapitalinstrument beräknas som skillnaden mellan redovisat värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden diskonterade till aktuell marknadsavkastning för likartade finansiella tillgångar. Nedskrivningar av egetkapitalinstrument upptagna

till anskaffningsvärde reverseras inte och nedskrivningar av egetkapitalinstrument klassificerade som "kan säljas" reverseras aldrig via årets resultat.

Statsobligationer och statsskuldsväxlar som hålls till förfall redovisas initialt till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden och med avdrag för nedskrivningar. Obligationer som kan säljas värderas till verkligt värde (noterade marknadspriser). De orealiserade verkligt värde-förändringarna redovisas i övrigt totalresultat. Fordringar som härrör från egen utlåning, med undantag för kortfristiga fordringar där ränteeffekten är oväsentlig, värderas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden och med avdrag för nedskrivningar. En nedskrivning av statsobligationer och statsskuldsväxlar (om de hålls till förfall) och fordringar som härrör från egen utlåning beräknas som skillnaden mellan redovisat värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden diskonterade till den ursprungliga effektiva räntan.

Kortfristiga placeringar med en löptid överstigande 3 månader inbegriper bankdepositioner, bankcertifikat, obligationer och aktieinnehav som innehas för handel. Likvida medel omfattar kortfristiga placeringar samt kassatillgodohavanden och bankdepositioner såväl som mycket likvida korta placeringar med löptid på 3 månader eller mindre. Samtliga instrument värderas initialt till verkligt värde och därefter till verkligt värde om de tillhör kategorin "innehas för handel", annars till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiella skulder – värdering

Finansiella skulder (räntebärande lån och annan finansiering), med undantag för korta skulder där ränteeffekten är oväsentlig, värderas initialt till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden. Skulder som säkrats mot förändring i verkligt värde redovisas dock till säkrat verkligt värde. Eventuell skillnad mellan utbetalt belopp (efter avdrag för transaktionskostnader) och reglering eller inlösen av upplåningen redovisas över avtalad löptid. Upplåning med räntevillkor som avviker från marknadsräntesatsen redovisas initialt till verkligt värde, vilket utgörs av nuvärdet efter diskontering till marknadsräntesats. Skillnaden mellan nominellt värde och nuvärde periodiseras fram till förfallodagen.

Finansiella garantiavtal är avtal som kräver att emittenten gör en betalning för att ersätta innehavaren för en förlust denne ådrar sig då den angivne gäldenären inte fullgör betalning vid förfall enligt de ursprungliga eller ändrade villkoren i ett skuldinstrument. Finansiella garantiavtal värderas initialt som skuld till verkligt värde justerat för transaktionskostnader. Därefter värderas skulden till det högre av den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera befintlig förpliktelse vid rapportperiodens slut och det belopp som ursprungligen redovisades.

Kundfordringar och leverantörsskulder – värdering

Kundfordringar redovisas initialt till verkligt värde, vilket normalt överensstämmer med ursprungligt fakturavärde och redovisas därefter till fakturerat belopp efter avdrag för eventuella nedskrivningar (kundförluster), vilket motsvarar

upplupet anskaffningsvärde eftersom betalningsvillkoren generellt är 30 dagar och diskonteringseffekten är oväsentlig. En bedömning av storleken på en osäker fordran görs när betalning av det totala beloppet inte längre är sannolik. Nedskrivning av kundfordringar beräknas som skillnaden mellan redovisat värde och nuvärde av uppskattade framtida kassaflöden. Kundförluster kostnadsförs när de konstateras och redovisas i resultatrapporten som Försäljnings- och marknadsföringskostnader. Upplupna intäkter för tillhandahållna tjänster och varor redovisas till ett belopp som motsvarar förväntad fakturering.

Leverantörsskulder redovisas initialt till verkligt värde, vilket normalt motsvarar fakturavärdet och värderas därefter till fakturerat belopp, vilket överensstämmer med upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden eftersom betalningsvillkoren generellt är sådana att diskonteringseffekten är oväsentlig.

Derivat och säkringsredovisning – värdering och klassificering

TeliaSonera använder sig av derivatinstrument, till exempel ränte- och valutaränteswappar, terminsavtal och optioner, i första hand för att kontrollera exponeringen mot fluktuationer i räntesatser och växelkurser. För säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet används också finansiella skulder.

Derivat och inbäddade derivat, när deras ekonomiska egenskaper och risker inte är tydligt och nära relaterade till andra egenskaper hos det så kallade värdekontraktet, värderas till verkligt värde. Derivat med ett positivt verkligt värde redovisas som långfristiga eller kortfristiga fordringar och derivat med ett negativt verkligt värde som långfristiga eller kortfristiga skulder. Valutaswappar, terminsavtal och optioner klassificeras som icke räntebärande, medan ränte- och valutaränteswappar klassificeras som räntebärande poster. Klassificeringen i totalresultatrapporten framgår av avsnitten "Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader" respektive "Finansieringskostnader och övriga finansiella poster" ovan.

Säkringsinstrument betecknas antingen som säkringar av verkligt värde, kassaflödessäkringar eller säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet. Säkring av en valutarisk i ett bindande åtagande redovisas som en kassaflödessäkring. Säkringsdokumentationen omfattar identifiering av förhållandet mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten eller transaktionen, riskhanteringsmål och riskhanteringsstrategi avseende olika säkringstransaktioner samt i vad mån det säkringsinstrument som används är högeffektivt vid motverkande av förändringar i verkligt värde eller kassaflöden som är hänförliga till den säkrade posten.

För säkringar av verkligt värde redovisas den effektiva och den ineffektiva delen av förändringen i verkligt värde på derivatet i årets resultat, tillsammans med vinsten eller förlusten på den säkrade posten hänförlig till den risk som skyddas.

Den effektiva delen av förändringen i verkligt värde på utestående derivat som säkrar prognostiserade kassaflöden redovisas i övrigt totalresultat till dess att underliggande transaktion avspeglas i årets resultat, varvid eventuella

uppskjutna säkringsvinster eller säkringsförluster återvinns till årets resultat. Den ineffektiva delen av förändringen i verkligt värde på ett derivat som används för kassaflödessäkring redovisas i årets resultat. Skulle dock den säkrade framtida transaktionen resultera i en icke finansiell tillgång eller skuld inkluderas vinsterna och förlusterna i anskaffningsvärdet på tillgången eller skulden när den redovisas första gången.

Säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet redovisas på samma sätt som kassaflödessäkringar. Vinst och förluster hänförliga till den effektiva delen av säkringen redovisas i övrigt totalresultat. Den ineffektiva delen av vinst och förluster redovisas i årets resultat. Vinst och förluster redovisade i valutakursreserven återvinns till årets resultat i samband med avyttring av utlandsverksamheten. Förändringar i verkligt värde på derivatinstrument som inte uppfyller kriterierna för säkringsredovisning redovisas i årets resultat.

Säkringsredovisning tillämpas inte för derivat som ekonomiskt säkrar monetära tillgångar och skulder i annan valuta ("economic hedges") eller som initieras i avsikt att styra till exempel den samlade räntebindningen på skuldportföljen. Förändringar i verkligt värde på economic hedges redovisas som kursdifferenser i årets resultat och motverkar kursdifferenserna på monetära tillgångar och skulder. Förändringar i verkligt värde på portföljstyrningsderivat redovisas i årets resultat som Finansieringskostnader.

Lager

Lager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet, inklusive en skälig andel av fasta och rörliga omkostnader, hänförs till inneliggande lager enligt den metod som är bäst anpassad för artiklar med likartad beskaffenhet och likartad användning, där majoriteten värderas enligt först in/först ut-metoden. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och kostnader som är nödvändiga för att åstadkomma försäljningen.

Vid bedömning av inkurans tas hänsyn till artiklarnas ålder och omsättningshastighet. Förändringen mellan årets in- och utgående inkuransreserv påverkar i sin helhet Kostnader för sålda tjänster och varor. Verkligt värde för lager anskaffade i ett rörelseförvärf fastställs utifrån det uppskattade försäljningspriset med avdrag för uppskattad försäljningskostnad och en skälig vinstmarginal.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avyttringsgrupper klassificeras som innehav för försäljning om deras redovisade värden kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning och inte genom fortlöpande användning. En anläggningstillgång (eller avyttringsgrupp) värderas till det lägsta av det redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader.

Ett av de villkor som måste vara uppfyllt för att en tillgång ska klassificeras som innehav för försäljning är att försäljningen är mycket sannolik och att tillgångarna (avyttringsgruppen) är tillgängliga för försäljning i sitt nuvarande skick.

Ett kriterium för att försäljningen ska anses vara mycket sannolik är att behörig nivå i företagsledningen är bunden till en plan för att sälja anläggningstillgångarna i sitt nuvarande skick. I telekombranschen krävs vid förvärf oftast tillstånd från regulatoriska myndigheter. Om köparen är en telekomoperatör på samma marknad måste parterna ofta samtycka till ett antal eftergifter för att få tillståndet. Så länge förväntade väsentliga eftergifter inte är överenskomna eller accepterade av företagsledningen anser inte TeliaSonera att försäljningen är mycket sannolik och följaktligen redovisas inte anläggningstillgången (avyttringsgruppen) som innehav för försäljning. Att bestämma om och när anläggningstillgångar och avyttringsgrupper ska klassificeras som innehav för försäljning kräver bedömning av företagsledningen. Företag kan vid tillämpningen av IFRS komma till olika slutsatser.

Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare

Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare indelas i aktiekapital, övrigt tillskjutet kapital, säkringsreserv, reserv för verkligt värde, valutakursreserv, omvärderingsreserv, reserv för inflationsjusteringar, egetkapitaltransaktioner i intressebolag och balanserade vinstmedel. Som aktiekapital upptas det legalt registrerade aktiekapitalet. Övrigt tillskjutet kapital omfattar tillskott som gjorts av aktieägare i form av överkurser vid nyemission, aktieägartillskott m m. Posten reduceras med återbetalningar till aktieägare i enlighet med särskilt beslutade och kommunicerade kapitalåterföringsprogram (till exempel genom återköp av egna aktier eller extraordinära utdelningar). Säkringsreserven liksom reserven för verkligt värde och valutakursreserven omklassificeras till årets resultat. Kassaflödessäkringar kan också justera ursprungligt anskaffningsvärde för en ickefinansiell tillgång eller skuld. Omvärderingsreserven används i samband med successiva förvärf gjorda före 2010 och reserven för inflationsjusteringar vid redovisning av verksamheter i höginflationsländer. Egetkapitaltransaktioner i intressebolag avser påverkan på koncernens eget kapital av ett intressebolags återköp av aktier från tredje part. Allt annat eget kapital är balanserade vinstmedel.

Utdelning föreslås av styrelsen i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen och fastställs av bolagsstämman. Föreslagen men ännu ej beslutad kontant utdelning för 2015 kommer att redovisas som skuld omedelbart i samband med att det definitiva beslutet fattas av aktieägarna.

Avsatt för pensioner och anställningsavtal

TeliaSonera tillhandahåller premiebestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner till sina anställda. Inbetalningar till premiebestämda planer utgörs normalt av en procentuell andel av den anställdes lön och kostnadsförs löpande. TeliaSonera betalar fastställda premier till separata juridiska enheter och har ingen legal eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om inte tillräckliga medel finns för att betala förmåner. Betalningar till premiebestämda pensionsplaner kostnadsförs i takt med den anställdes tjänstgöring vilken berättigar till förmånen.

Förmånsbestämda pensionsplaner erbjuds till delar av de anställda i Sverige, Finland och Norge och innebär att den anställda garanteras en pension motsvarande en viss procentuell andel av lönen. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension. Nuvärdet av pensionsförpliktelserna samt pensionskostnaderna beräknas årligen med tillämpning av den så kallade projected unit creditmetoden, vilken fördelar kostnaden över den anställdes tjänstgöringsperiod. Pensionskostnaden redovisas i tre komponenter, kostnad avseende tjänstgöring, nettoränta och omvärderingar. Kostnad avseende tjänstgöring redovisas i rörelseresultatet, nettoräntan, baserat på diskonteringsräntan, för pensionsförpliktelser och förvaltningstillgångar, redovisas som finansiell intäkt eller finansiell kostnad i finansiella poster. Förändringar i aktuariella antaganden, erfarenhetsbaserade justeringar av förpliktelser och förändring i förvaltningstillgångar, förändring mot diskonteringsränta, resulterar i omvärderingar som redovisas i övrigt totalresultat i slutet av rapporteringsperioden.

Aktuariella antaganden fastställs i slutet av rapporteringsperioderna. Förvaltningstillgångarna i TeliaSoneras pensionsstiftelser värderas till verkligt värde vid rapporteringsperiodens slut.

I balansrapporten upptagen nettoavsättning eller nettofordran för pensioner och anställningsavtal avser nuvärdet av förpliktelserna vid årets slut efter avdrag för det verkliga värdet av förvaltningstillgångarna.

Övriga avsättningar och eventualposter

En avsättning redovisas när TeliaSonera har en befintlig förpliktelse (legal eller informell) som en följd av en inträffad händelse, när det är troligt att ett utflöde av resurser i form av ekonomiska förmåner kommer att krävas för att reglera förpliktelserna samt när en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Om sannolikheten för ett utflöde av resurser är ytterst liten eller om det inte är möjligt att göra en tillförlitlig uppskattning, lämnas istället upplysning om en eventalförpliktelse under förutsättning att förpliktelserna eller rättstvisten är materiell.

Avsättningar värderas enligt företagsledningens bästa bedömning, per rapportperiodens slut, av erforderliga kostnader för att reglera förpliktelserna. Diskontering görs till nuvärde i de fall tidseffekten är väsentlig. Från tid till annan kan outnyttjade delar av avsättningar återföras på grund av att utfallet av vidtagna åtgärder varit bättre än förväntat i termer av kassautflöde.

I de fall det finns ett antal likartade förpliktelser, till exempel åtaganden för produktgarantier, fastställs sannolikheten för ett utflöde genom en sammantagen bedömning av dessa förpliktelser. En avsättning görs även om sannolikheten för ett utflöde kan vara liten för varje enskild förpliktelse inom grupperingen men det är sannolikt att åtminstone något utflöde av resurser krävs för en reglering av samtliga förpliktelser.

I Övriga avsättningar ingår villkorad köpeskilling vid rörelseförvärv eller till följd av sälloptioner tilldelade ägare till innehav utan bestämmande inflytande i befintliga dotterbolag (ytterligare information återfinns i avsnittet "Koncernredovisning – Innehav utan bestämmande inflytande" ovan)

liksom avsättningar för omstruktureringskostnader vilka innefattar ersättningar vid förtida avgång, förlustkontrakt och andra kostnader hänförliga till kostnadsminskningsprogram, program för integrering efter rörelseförvärv, nedläggning av verksamheter o.s.v. Omstruktureringskostnader redovisas huvudsakligen som Övriga rörelsekostnader eftersom de inte utgör kostnader för den ordinarie verksamhet som bedrivs efter beslutstidpunkten.

Ersättningar vid förtida avgång redovisas endast när TeliaSonera är förpliktigt att antingen avsluta en persons eller en grupp av personers anställning före den normala tidpunkten för anställningens upphörande eller lämna ersättningar till följd av ett erbjudande lämnat för att uppmuntra frivillig avgång. Sådana ersättningar redovisas endast efter ett offentligt tillkännagivande där villkoren för förtida avgång beskrivs liksom antalet anställda som berörs, eller efter att enskilda anställda har blivit underrättade om de specifika villkoren.

Förlustkontrakt redovisas när de förväntade ekonomiska fördelarna som härrör från ett kontrakt är lägre än de oundvikliga utgifterna för att uppfylla kontraktets förpliktelser. Avsättningen redovisas till det beräknade nuvärdet av det lägsta av den förväntade kostnaden för att inte fullfölja kontraktet eller nettokostnaden för att fullfölja kontraktet. Innan en avsättning fastslås görs en nedskrivning av värdet på de tillgångar som är knutna till kontraktet.

Övriga avsättningar inkluderar även garantiåtaganden, miljömässig återställning, rättstvister, förlustkontrakt som inte avser omstruktureringsprogram m.m. Dessa avsättningar redovisas beroende på omständigheterna som Kostnader för sålda tjänster och varor, Försäljnings- och marknadsföringskostnader, Administrationskostnader eller Forsknings- och utvecklingskostnader.

Leasingavtal

Leasingavtal klassificeras som finansiella om avtalsvillkoren innebär att de ekonomiska risker och fördelar som följer av ägande i allt väsentligt överförs till leasetagaren. Alla andra leasingavtal klassificeras som operationella.

TeliaSonera som leasetagare

Som leasetagare har TeliaSonera ingått finansiella och operationella leasing- och hyresavtal. För finansiella leasingavtal redovisas den förhyrda tillgången som en materiell anläggningstillgång och den framtida förpliktelserna till uthyraren som en skuld, vid leasingperiodens början upptagen till det lägre av leasingobjektets verkliga värde eller nuvärdet av minimileaseavgifterna. Direkta utgifter i samband med leasingavtalets tecknande läggs till det aktiverade beloppet. Minimileaseavgifterna fördelas mellan ränta och amortering av skulden så att en fast räntesats för under respektive period redovisad återstående skuld erhålls. Räntekostnader redovisas löpande i årets resultat. Övriga avtal är operationella avtal där hyreskostnaden redovisas jämnt över avtalsperioden.

TeliaSonera som finansiell leasegivare

TeliaSonera äger tillgångar som leasas till kunder enligt finansiella leasingavtal. Belopp att erhålla från leasetagare

redovisas som finansiell fordran, upptagen till det belopp som motsvarar nettoinvesteringen i respektive leasingavtal, vilket motsvarar det diskonterade nuvärdet. Direkta utgifter i samband med tecknande av ett leasingavtal inkluderas i den ursprungliga värderingen av den finansiella leasingfordran och reducerar de belopp som intäktsförs under avtalsperioden. Intäkterna redovisas över avtalsperioden enligt annuitetsmodell.

TeliaSonera som operationell leasegivare

Hysesintäkter från operationella leasingavtal intäktsredovisas linjärt under respektive leasingavtals löptid. Direkta ut-

gifter som uppstår i samband med att avtal förhandlas och ställs upp läggs till det redovisade värdet för den leasade tillgången och kostnadsförs över avtalsperioden likformigt med motsvarande leasingintäkt.

Inom ramen för TeliaSoneras internationella carrier-verksamhet sker försäljning av fiber och dukter. TeliaSonera har valt att betrakta dessa som fast egendom ("integral equipment"). Enligt avtalen har lagfaren äganderätt inte överförts till leasetagaren. Transaktionerna redovisas därför som operationella leasingavtal. Avtalat försäljningspris betalas huvudsakligen i förskott. Ej resultatavräknad försäljning redovisas som långfristig skuld respektive kortfristig förutbetalad intäkt.

K4

FÖRÄNDRINGAR I KONCERNENS SAMMANSÄTTNING OCH HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Koncernens sammansättning

Dotterbolag

TeliaSoneras huvudsakliga rörelsedrivande dotterbolag per 31 december 2015 framgår av Vår marknadsposition. Ägarandel inkluderar, utöver aktier som innehas direkt eller indirekt av TeliaSonera, aktier som innehas av intressebolag. I konsoliderad andel är också åtaganden om att förvärva aktier från ägare till innehav utan bestämmande inflytande medräknade. Dotterbolag i kvarvarande verksamhet med väsentliga andelar utan bestämmande inflytande redovisas i not K19 "Eget kapital och resultat per aktie". Dotterbolag i avvecklad verksamhet med väsentliga andelar utan bestämmande inflytande redovisas i not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning".

Intressebolag

Väsentliga intressebolag redovisas i not K14 "Andelar i intressebolag och joint ventures".

Samarbetsarrangemang

TeliaSonera är delägare i tre samarbetsarrangemang som är klassificerade som gemensamma verksamheter, Svenska UMTS-nät AB (SUNAB) i Sverige, TT-Netværket P/S (TT) i Danmark och Suomen Yhteisverkko Oy i Finland. Bolagen är gemensamt ägda nätbolag med Tele2 (SUNAB), Telenor

(TT) och DNA (Suomen Yhteisverkko). TeliaSonera äger 50 procent av aktierna i både SUNAB och TT. TeliaSonera äger 51 procent av aktierna i Suomen Yhteisverkko, men baserat på aktieägaravtalet är bolaget under gemensamt bestämmande inflytande och styrs gemensamt utifrån principen att parterna är överens.

Rörelseförvärv

I februari 2015 förvärvade TeliaSonera Tele2:s norska verksamhet. Se not K33 "Rörelseförvärv" för ytterligare information om detta och övriga rörelseförvärv under 2015.

Övriga förvärv

I december 2015 förvärvade TeliaSonera de återstående 50 procenten av aktierna i det danska dotterbolaget DLG Tele I/S för 356 MSEK.

Avyttringar

Det har inte skett några väsentliga avyttringar under 2015.

Händelser efter balansdagen

Inga händelser inträffade efter balansdagen vilka kommer att få någon väsentlig påverkan på räkenskaper för TeliaSonera-koncernen.

K5 SEGMENTINFORMATION

TeliaSoneras verksamhetsmodell är baserad på geografiska områden. Koncernens verksamhet styrs och rapporteras utifrån de två rörelsesegmenten: region Sverige och region Europa. Regionerna är landsbaserade organisationer och chefen för varje region rapporterar direkt till VD. Övrig verksamhet rapporteras sammanslagen. Per den 31 december 2015 är det tidigare segmentet region Eurasien klassificerat som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet och inkluderas därmed inte i segmentinformationen. Jämförande segmentinformation för 2014 har omräknats. Se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning" för ytterligare information.

- Region Sverige består av TeliaSoneras mobil-, bredbands- och fastnätverksamheter i Sverige.
- Region Europa består av TeliaSoneras mobil-, bredbands- och fastnätverksamheter i Finland, Norge, Danmark, Litauen, Lettland, Estland och Spanien.
- Övrig verksamhet omfattar den internationella carrierverksamheten, kundfinansiering och inkassoverksamhet, TeliaSonera Holding, TeliaSoneras innehav i intressebolagen ryska MegaFon och turkiska Turkcell samt koncernfunktioner.

Segmentinformationen baseras på samma redovisningsprinciper som för koncernen som helhet. Transaktioner mellan segment baseras på marknadsmässiga villkor. Förutom nettoomsättning och rörelseresultat är EBITDA före engångsposter, investeringar i intresseföretag och joint ventures, övriga operativa segmenttillgångar och operativa segmentskulder centrala styrnings- och rapporteringsbegrepp (se Definitioner).

Operativa segmenttillgångar består av totala tillgångar minskat med ej rörelserelaterade räntebärande fordringar, lång- och kortfristiga investeringar, tillgångar för pensionsåtaganden, valutaderivat, upplupen ränta, skattefordringar och likvida medel. Operativa segmentskulder består av totala skulder minskat med ej rörelserelaterade räntebärande skulder, avsättningar för pensioner och anställningsavtal, valutaderivat, upplupen ränta och skatteskulder. För information om fördelning av goodwill per segment se not K12 "Goodwill och övriga immateriella anläggningstillgångar".

MSEK	Januari–december 2015 eller 31 december 2015					Koncernen
	Sverige	Europa	Övrig verksamhet	Avvecklad verksamhet	Elimineringar	
Nettoomsättning	37 336	43 730	7 753	–	-2 249	86 569
Extern nettoomsättning	37 051	43 309	6 210	–	–	86 569
EBITDA före engångsposter	14 267	10 584	430	–	–	25 281
Engångsposter	-495	-601	-194	–	–	-1 289
Av- och nedskrivningar	-4 468	-7 728	-583	–	–	-12 780
<i>varav nedskrivningar</i>	0	-1 917	-3	–	–	-1 920
Resultat från intressebolag och joint ventures	-20	119	3 295	–	–	3 394
Rörelseresultat	9 284	2 375	2 948	–	–	14 606
Finansiella poster, netto						-2 917
Skatter						-2 157
Årets resultat						9 532
Kapitalandelar i intressebolag och joint ventures	5	783	22 553	–	–	23 341
Övriga operativa segmenttillgångar	42 510	95 235	11 206	–	-1 859	147 092
Aktuella och uppskjutna skattefordringar						5 123
Övriga ofördelade tillgångar						42 649
Tillgångar som innehas för försäljning	–	–	–	35 812	–	35 812
Summa tillgångar						254 017
Operativa segmentskulder	11 123	11 626	5 692	–	-1 868	26 573
Aktuella och uppskjutna skatteskulder						10 712
Övriga ofördelade skulder						102 933
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	–	–	–	11 598	–	11 598
Summa långfristiga och kortfristiga avsättningar och skulder						151 816
Investeringar	6 337	10 441	3 634	–	–	20 413
<i>varav CAPEX</i>	6 179	5 823	2 593	–	–	14 595
Antal anställda	6 695	11 305	3 342	5 553	–	26 895

MSEK	Januari–december 2014 eller 31 december 2014					Koncernen
	Sverige	Europa	Övrig verksamhet	Avvecklad verksamhet	Elimineringar	
Nettoomsättning	36 456	39 667	7 043	–	-2 035	81 131
Extern nettoomsättning	36 165	39 401	5 565	–	–	81 131
EBITDA före engångsposter	14 311	9 772	282	–	–	24 364
Engångsposter	-354	-206	-351	–	–	-912
Av- och nedskrivningar	-4 205	-5 273	-797	–	–	-10 276
<i>varav nedskrivningar</i>	-36	-202	-0	–	–	-238
Resultat från intressebolag och joint ventures	-5	108	4 463	–	–	4 567
Rörelseresultat	9 746	4 401	3 597	–	–	17 743
Finansiella poster, netto						-2 535
Skatter						-2 989
Årets resultat						12 219
Kapitalandelar i intressebolag och joint ventures	22	803	31 640	327	–	32 793
Övriga operativa segmenttillgångar	39 291	96 049	15 444	37 408	-1 791	186 401
Aktuella och uppskjutna skattefordringar						7 006
Övriga ofördelade tillgångar						45 866
Summa tillgångar						272 066
Operativa segmentskulder	10 195	11 679	5 250	13 354	-1 797	38 680
Aktuella och uppskjutna skatteskulder						11 411
Övriga ofördelade skulder						105 610
Summa långfristiga och kortfristiga avsättningar och skulder						155 702
Investeringar	5 605	5 203	2 355	4 733	3	17 899
<i>varav CAPEX</i>	4 936	4 699	2 317	4 724	3	16 679
Antal anställda	6 740	10 917	3 236	5 273	–	26 166

K6 NETTOOMSÄTTNING

Extern nettoomsättning per produktområde fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Intäkter från mobiltelefoni	39 990	37 750
Intäkter från fasta tjänster	31 973	31 344
Intäkter från övriga tjänster	941	886
Intäkter från produktförsäljning	13 665	11 151
Summa	86 569	81 131

I fasta tjänster ingår huvudsakligen telefoni-, bredbands-, data- och tv-tjänster. 2014 har omräknats för att avspegla en ny produktklassificering, vilken påverkat Intäkter från övriga tjänster med -2 447 MSEK, Intäkter från produktförsäljning med 1 498 MSEK, Intäkter från fasta tjänster med 930 MSEK och Intäkter från mobiltelefoni med 19 MSEK. Se också not K1 "Redovisningsnorm".

Extern nettoomsättning baserad på kundens hemvist respektive immateriella och materiella anläggningstillgångar fördelade sig per enskilt betydelsefulla länder på följande sätt.

	Jan-dec 2015		Jan-dec 2014		31 dec 2015		31 dec 2014	
	Nettoomsättning				Immateriella och materiella anläggningstillgångar			
	MSEK	Procent	MSEK	Procent	MSEK	Procent	MSEK	Procent
Sverige	36 782	42,5	36 125	44,5	35 119	28,5	31 968	20,5
Finland	12 945	15,0	12 648	15,6	40 843	33,2	41 997	27,0
Norge	9 273	10,7	6 975	8,6	23 526	19,1	20 521	13,2
Danmark	6 179	7,1	5 750	7,1	5 895	4,8	8 208	5,3
Spanien	8 035	9,3	7 622	9,4	3 547	2,9	4 000	2,6
Alla övriga länder	13 357	15,4	12 013	14,8	14 095	11,5	49 136	31,5
Summa	86 569	100,0	81 131	100,0	123 026	100,0	155 830	100,0

Immateriella och materiella anläggningstillgångar 2014 inkluderar det före detta segmentet region Eurasien. Per den 31 december 2015 är före detta segmentet region Eurasien klassificerat som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet. För information om avvecklad verksamhet

se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning". Extern nettoomsättning baserad på kundens hemvist fördelade sig per ekonomiskt samarbetsområde på följande sätt.

	Jan-dec 2015		Jan-dec 2014	
	MSEK	Procent	MSEK	Procent
Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)	83 067	96,0	78 671	97,0
varav medlemsstater i Europeiska unionen (EU)	73 786	85,2	71 684	88,4
Övriga Europa	1 292	1,5	955	1,2
North-American Free Trade Agreement (NAFTA)	1 052	1,2	629	0,8
Övriga länder	1 158	1,3	876	1,1
Summa	86 569	100,0	81 131	100,0

TeliaSonera-koncernen erbjuder en diversifierad portfölj av massmarknadstjänster och -produkter på starkt konkurrensutsatta marknader. Detta medför att koncernens beroende av enskilda kunder är begränsat.

K7 KOSTNADSSLAGSREDOVISNING

Rörelsens kostnader presenteras i totalresultatrapporten med en klassificering baserad på funktionerna "Kostnader för sålda tjänster och varor", "Försäljnings- och marknadsföringskostnader", "Administrationskostnader" samt "Forsknings- och utvecklingskostnader". Summan av de funktionsindelade kostnaderna fördelade sig på följande kostnadsslag.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Inköp av varor och entreprenadtjänster	-18 176	-16 606
Samtrafik- och roamingkostnader	-9 113	-8 419
Övriga nätkostnader	-4 949	-4 784
Förändring i varulager	-3 763	-3 000
Personalkostnader (se även not K31)	-12 171	-11 248
Marknadsföringskostnader	-4 847	-4 363
Övriga kostnader	-9 124	-8 632
Avskrivningar och nedskrivningar	-10 880	-10 271
Summa	-73 024	-67 322

Övriga kostnader utgörs huvudsakligen av hyreskostnader, konsultkostnader, it-kostnader samt energikostnader.

Avskrivningar och nedskrivningar per funktion fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Kostnader för sålda tjänster och varor	-9 353	-8 957
Försäljnings- och marknadsföringskostnader	-1 004	-791
Administrationskostnader	-499	-519
Forsknings- och utvecklingskostnader	-23	-4
Summa	-10 880	-10 271

Totala avskrivningar och nedskrivningar för 2015 uppgick till 12 780 MSEK, varav 10 880 MSEK var fördelat på funktionerna ovan och 1 900 MSEK ingick i övriga rörelsekostnader. Se not K8 "Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader". För mer information om avskrivningar

och nedskrivningar se noterna K12 "Goodwill och övriga immateriella anläggningstillgångar" och K13 "Materiella anläggningstillgångar". Avskrivningar och nedskrivningar fördelat per rapporterbart segment presenteras i not K5 "Segmentinformation".

K8 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER OCH RÖRELSEKOSTNADER

Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Övriga rörelseintäkter		
Kapitalvinster	95	71
Kursvinster	509	326
Provisioner, licens- och patentintäkter, m m	88	85
Bidrag	27	32
Återvunna kundfordringar	266	63
Domstolsbeslutade avgifter med andra operatörer	73	–
Erhållna skadestånd	66	87
Summa övriga rörelseintäkter	1 124	662
Övriga rörelsekostnader		
Kapitalförluster	-69	-206
Transaktionskostnader i samband med rörelseförvärv	-15	-35
Avsättningar för förlustkontrakt	0	-1
Kursförluster	-568	-377
Omstruktureringskostnader	-811	-647
Nedskrivningar	-1 900	-5
Domstolsbeslutade avgifter med andra operatörer	-83	–
Lämnade skadestånd	-11	-24
Summa övriga rörelsekostnader	-3 457	-1 295
Resultateffekt, netto	-2 333	-633
<i>varav netto kursvinster på derivatinstrument som innehas för handel</i>	<i>1</i>	<i>9</i>

Återvunna kundfordringar 2015 avser främst omvärdering av fordringar till följd av förbättrade utsikter för inkasserade belopp. Som ett resultat av en förnyad syn på framtida intjäning efter det tidigare kommunicerade beslutet att avbryta det föreslagna samgåendet med Telenor i Danmark redovisades i det sista kvartalet 2015 en nedskrivning om

1 900 MSEK i den kassagenererande enheten Danmark på raden nedskrivningar. För mer information om nedskrivningar se noterna K12 "Goodwill och övriga immateriella anläggningstillgångar" och K13 "Materiella anläggningstillgångar". Omstruktureringskostnader avser i huvudsak övertalighetskostnader för personal.

K9 FINANSIELLA INTÄKTER OCH FINANSIELLA KOSTNADER

Finansiella intäkter och finansiella kostnader fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	475	578
Ränteintäkter på finansiell leasing	91	99
Förändringar i verkligt värde på investeringar som innehas för handel	-15	56
Förändring i nuvärdet av fordringar	59	74
Summa finansiella intäkter	609	806
Finansiella kostnader		
Räntekostnader	-3 089	-3 327
Räntekostnader på finansiell leasing	-3	-4
Förändring i nuvärdet av avsättningar	-45	-83
Aktiverade ränteutgifter	83	75
Netto kursvinster/kursförluster	-265	-32
Nettoränta på den förmånsbestämda nettoskulden (nettotillgången)	-72	30
Övriga finansiella kostnader	-137	2
Summa finansiella kostnader	-3 526	-3 341
Resultateffekt, netto	-2 917	-2 535

Räntekostnader, netto kursvinster/kursförluster och ränteintäkter hänförliga till säkringsaktiviteter, lånefordringar och upplåning fördelade sig på följande sätt.

	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
MSEK	Räntekostnader		Netto kursvinster/ kursförluster		Ränteintäkter	
Derivat för säkring av verkligt värde	-1 648	1 764	-41	31	-	-
Derivat för kassaflödessäkring	-34	-36	95	576	-	-
Derivat som innehas för handel	1 117	-188	-55	-267	-	-
Placeringar som hålls till förfall	-	-	-	-	10	8
Lånefordringar och kundfordringar	-	-	-1 125	674	416	602
Upplåning i säkringsförhållanden avseende verkligt värde	-1 450	-2 373	1 991	-39	-	-
Upplåning och andra finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	-1 061	-2 506	-1 137	-1 006	-	-
Övrigt	-12	12	7	-	50	-31
Summa	-3 089	-3 327	-265	-32	475	578

Upplåning till upplupet anskaffningsvärde omfattar såväl poster i säkringsförhållanden avseende kassaflöden som icke säkrade poster.

K10 SKATTER

Skatt redovisad i totalresultatet och direkt mot eget kapital

Skatt redovisad i totalresultatet och direkt mot eget kapital fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Skatt redovisad i årets resultat		
Aktuell skatt hänförlig till innevarande år	-1 391	-1 680
För hög eller för låg aktuell skatt bokförd under tidigare år	-17	-5
Uppskjuten skatt hänförlig till eller återförd innevarande år	-666	-1 168
Redovisning av tidigare oredovisade uppskjutna skatter	-55	-45
Effekt på uppskjuten skatt av förändrade skattesatser	-28	-91
Summa skattekostnad redovisad i årets resultat	-2 157	-2 989
Skatt redovisad i övrigt totalresultat		
Aktuell skatt hänförlig till innevarande år	-538	870
Uppskjuten skatt hänförlig till eller återförd innevarande år	-1 051	845
Summa skatt redovisad i övrigt totalresultat	-1 589	1 715
Skatt redovisad direkt mot eget kapital		
Uppskjuten skatt hänförlig till ett intressebolags återköp av egna aktier	-	10
Summa skatt redovisad direkt mot eget kapital	-	10

Resultat före skatt uppgick till 11 689 MSEK under 2015 respektive 15 209 MSEK under 2014. Skillnaden mellan nominell svensk skattesats och effektiv skattesats uppkommer på följande sätt.

Procent	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Svensk inkomstskattesats	22,0	22,0
Skillnader i skattesats i dotterbolag	-0,2	-0,2
Källskatt på vinstmedel i dotterbolag och intressebolag	-1,7	2,4
För hög eller för låg aktuell skatt bokförd under tidigare år	0,1	0,0
Redovisning av tidigare oredovisade uppskjutna skatter	0,5	0,4
Effekt på uppskjuten skatt av förändrade skattesatser	0,2	0,6
Resultat från intressebolag	-6,5	-6,6
Årets underskott för vilka uppskjuten skattefordran inte redovisats	0,1	0,6
Ej avdragsgilla kostnader	5,7	1,5
Ej skattepliktiga intäkter	-1,7	-1,0
Effektiv skattesats i årets resultat	18,5	19,7
<i>Effektiv skattesats exklusive effekter av intressebolag</i>	<i>26,8</i>	<i>23,9</i>

Källskatt på vinstmedel i dotterbolag och intressebolag är påverkad av en intern omstrukturering under 2015. Den interna omstruktureringen resulterade i en omvärdering och engångseffekt av avsättning till källskatt och en minskning

av den uppskjutna skatteskulden. Ej avdragsgilla kostnader är påverkade av ej avdragsgill goodwillnedskrivning i Danmark.

Följande nyligen beslutade förändringar av skattelagstiftningen påverkar TeliaSonera.

Land	Beslutad	Förändring av bolagsskattelagstiftning	Ikraftträdande
Danmark	Juni 2013	Skattesatsen har stegvis sänkts från 25,0 procent till 24,5 procent 1 januari 2014, 23,5 procent 2015 och 22,0 procent 2016.	1 januari 2014/ 2015/2016
Finland	December 2013	Skattesatssänkning från 24,5 procent till 20,0 procent.	1 januari 2014
Norge	December 2013/2015	Skattesatssänkning från 28,0 procent till 27,0 procent 2014 och ytterligare sänkning till 25,0 procent 2016.	1 januari 2014/2016
Spanien	Juli 2012/oktober 2013/november 2014	Skattesatssänkning från 30,0 procent till 28,0 procent 2015 och till 25,0 procent 2016. Om omsättningen överstiger 60 MEUR kan maximalt 25,0 procent av årets beskattningsbara inkomst från och med 2012 kvittas mot ackumulerade skattemässiga underskott från tidigare år. Den tillfälliga begränsningen gällde fram till och med 2013 och har förlängts fram till och med 2015. Möjligheten att utnyttja underskotten ökar till 60,0 procent 2016 och till 70,0 procent 2017 och senare. Förfallotiden för skattemässiga underskottsavdrag är begränsad till 18 år men från och med 2015 upphör denna begränsning och underskottsavdrag är inte längre tidsbegränsade.	1 januari 2012/ 2014/2015/2016/ 2017
Storbritannien	Juli 2012/2013	Skattesatssänkning från 23,0 procent 2013 till 21,0 procent 2014 med en ytterligare sänkning till 20,0 procent 2015.	1 april 2014/ 2015
Uzbekistan	December 2013/2014	Skattesatssänkning från 9,0 procent till 8,0 procent 2014 och ytterligare sänkning till 7,5 procent 2015.	1 januari 2014/2015

Den beslutade sänkningen av den norska och spanska bolagsskattesatsen från och med den 1 januari 2016 och 1 januari 2015 föranledde en omräkning av befintliga uppskjutna skattefordringar och skatteskulder hänförliga till TeliaSoneras norska och spanska verksamheter och medförde en uppskjuten skattekostnad 2015 med 28 MSEK och med 91 MSEK 2014.

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder förändrades på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Uppskjutna skattefordringar		
Ingående redovisat värde	5 955	5 493
Periodens förändring över totalresultatet	-1 418	-121
Förvärvad verksamhet	1 054	0
Reverserad kvittning av skatteskulder/-fordringar, övriga omklassificeringar	-256	263
Kursdifferenser	-173	320
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	-108	-
Utgående redovisat värde	5 054	5 955
Uppskjutna skatteskulder		
Ingående redovisat värde	10 840	10 063
Periodens förändring över totalresultatet	850	222
Förändring av källskatt redovisad direkt mot eget kapital	-	-10
Förvärvad verksamhet	743	69
Reverserad kvittning av skattefordringar/-skulder, övriga omklassificeringar	-158	332
Kursdifferenser	-403	164
Omklassificering till skulder relaterade till tillgångar som innehas för försäljning	-1 245	-
Utgående redovisat värde	10 627	10 840

Temporära skillnader i uppskjutna skattefordringar och skatteskulder fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Uppskjutna skattefordringar, brutto		
Senarelagda avskrivningar, nedskrivningar och verkligt värde-justeringar, övriga anläggningstillgångar	3 283	3 837
Senarelagda kostnader för avsättningar	1 033	1 505
Osäkra kundfordringar	115	213
Outnyttjade ränteavdrag	92	–
Skattemässiga underskottsavdrag, kvarvarande verksamhet	4 308	4 433
Skattemässiga underskottsavdrag som omklassificerats till tillgångar som innehas för försäljning	440	–
Summa	9 271	9 988
Värderingsreserv		
Senarelagda avskrivningar, övriga anläggningstillgångar	-4	-5
Osäkra kundfordringar	-17	-17
Skattemässiga underskottsavdrag, kvarvarande verksamhet	-3 192	-3 519
Skattemässiga underskottsavdrag som omklassificerats till tillgångar som innehas för försäljning	-407	–
Summa	-3 620	-3 541
Kvittning av uppskjutna skatteskulder/-fordringar	-489	-492
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	-108	–
Summa uppskjutna skattefordringar	5 054	5 955
Uppskjutna skatteskulder		
Källskatter dotterbolag och intressebolag	1 561	2 469
Snabbare avskrivningstakt och verkligt värde-justeringar, övriga anläggningstillgångar	6 637	5 755
Verkligt värde-justeringar, avsättningar	1 354	534
Senarelagd intäktsredovisning, omsättningstillgångar	13	32
Periodiseringsfonder	2 796	2 542
Summa	12 361	11 332
Kvittning av uppskjutna skattefordringar/-skulder	-489	-492
Omklassificering till skulder relaterade till tillgångar som innehas för försäljning	-1 245	–
Summa uppskjutna skatteskulder	10 627	10 840
Netto uppskjutna skattefordringar (+)/ skatteskulder (-)	-5 573	-4 885
Nettoökning (+)/nettominskning (-) av värderingsreserv	79	-314

Oredovisade uppskjutna skattefordringar, som framgår av värderingsreserven per den 31 december 2015, förväntades förfalla enligt nedan.

Förväntade förfall, MSEK	2016	2017	2018	2019	2020	2021-2024	Obegränsade	Summa
Oredovisade uppskjutna skattefordringar	–	1	–	0	0	81	3 110	3 192

Oredovisade uppskjutna skatteskulder avseende ej utdelade vinstmedel i dotterbolag, inklusive uppskattad sådan inkomstskatt som utgår på betalda utdelningar, uppgick till 122 MSEK och 96 MSEK per den 31 december 2015 respektive 2014.

Skattemässiga underskottsavdrag

Uppskjutna skattefordringar hänförliga till skattemässiga underskottsavdrag avser huvudsakligen Spanien, internationella carrier-verksamheten och Norge. De spanska underskottsavdragen avser 3G- och 4G-mobiloperatören Xfera Móviles S.A. (Yoigo) som förvärvades under 2006. Xfera har redovisat skattemässiga underskott sedan bolaget bildades 2000, till följd av årliga frekvensomfångsavgifter betalda till de spanska myndigheterna, av- och nedskrivningar av tidigare investeringar, andra kostnader under tiden före driftsstart samt tillkommande rörelseförluster därefter. Per den 31 december 2015 uppgick Xferas skattemässiga underskott och beskattningsbara temporära skillnader till totalt 11,8 GSEK.

Med rådande förutsättningar på marknaden och till följd av fallande utrustningspriser under de senaste åren är

ledningen dock övertygad om att Xfera kommer att generera beskattningsbara vinster och har gjort en affärsplan baserad på en genomarbetad affärsmodell med detaljerade och testade data och har även övertygat andra parter om att investera tillsammans med TeliaSonera. Av detta följer att ledningen har tilltro till att de nuvarande icke tidsbegränsade skattemässiga underskotten kommer att kunna utnyttjas. Emellertid tillstår ledningen att i ett läge med återkommande historiska förluster är tröskeln för att redovisa uppskjuten skattefordran högre än för andra tillgångar och har således reducerat sina prognoser till en nivå som man är övertygad om att Xfera kommer att uppnå. Baserat på dessa prognoser redovisar ledningen per 31 december 2015 en uppskjuten skattefordran, efter värderingsreserv, om 463 MSEK.

Underskottsavdragen inom den internationella carrier-verksamheten avser främst nedskrivningar av maskiner och andra tekniska anläggningar som gjordes under 2002. Merparten av dessa underskottsavdrag är icke tidsbegränsade. Underskottsavdragen i Norge är icke tidsbegränsade och hänför sig till de norska bolagen som förvärvades av Tele2 Norge.

TeliaSoneras ackumulerade skattemässiga underskottsavdrag uppgick till 16 662 MSEK och 16 008 MSEK för åren 2015 respektive 2014. Underskottsavdrag per den 31 december 2015 förväntades förfalla enligt nedan.

Förväntade förfall, MSEK	2016	2017	2018	2019	2020	2021-2035	Obegränsade	Summa
Skattemässiga underskottsavdrag	–	4	0	0	0	626	16 032	16 662

K11 ÖVRIGT TOTALRESULTAT

Övrigt totalresultat fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Komponent i eget kapital	Jan–dec 2015	Jan–dec 2014
Övrigt totalresultat som kan komma att omklassificeras till årets resultat			
Valutakursdifferenser			
Omräkning av utländsk verksamhet, kvarvarande verksamhet	Valutakursreserv	-9 277	5 655
Omräkning av utländsk verksamhet, avvecklad verksamhet	Valutakursreserv	-4 081	1 034
Omräkning av utländska innehav utan bestämmande inflytande, kvarvarande verksamhet	Innehav utan bestämmande inflytande	-36	57
Omräkning av utländska innehav utan bestämmande inflytande, avvecklad verksamhet	Innehav utan bestämmande inflytande	-1 396	275
Säkring av utländsk verksamhet	Valutakursreserv	2 445	-3 956
Skatteeffekt	Valutakursreserv	-538	870
Summa valutakursdifferenser		-12 884	3 935
<i>varav hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande</i>		<i>-1 433</i>	<i>332</i>
Resultat från intressebolag			
Nettoförändring i verkligt värde av kassaflödessäkringar	Säkringsreserv	1	2
Omräkning av utländsk verksamhet	Valutakursreserv	-3	7
Summa resultat från intressebolag		-2	9
Kassaflödessäkringar			
Nettoförändring i verkligt värde	Säkringsreserv	621	64
Överfört till finansieringskostnader i årets resultat	Säkringsreserv	-7	5
Skatteeffekt	Säkringsreserv	-135	-25
Summa kassaflödessäkringar		479	44
Finansiella instrument som kan säljas			
Nettoförändring i verkligt värde	Reserv för verkligt värde	-2	1
Avyttringar, överfört till övriga finansiella poster i årets resultat	Reserv för verkligt värde	–	2
Skatteeffekt	Reserv för verkligt värde	6	0
Summa finansiella instrument som kan säljas		4	3
Summa övrigt totalresultat som kan komma att omklassificeras till årets resultat		-12 404	3 990
<i>varav summa skatteeffekt (se även not K10)</i>		<i>-667</i>	<i>845</i>
<i>varav hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande</i>		<i>-1 433</i>	<i>332</i>
Övrigt totalresultat som inte kommer att omklassificeras till årets resultat			
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	Balanserade vinstmedel	4 322	-3 953
Skatter avseende poster som inte kommer att omklassificeras	Balanserade vinstmedel	-922	870
Intressebolags omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	Balanserade vinstmedel	6	5
Summa övrigt totalresultat som inte kommer att omklassificeras till årets resultat		3 407	-3 078
<i>varav summa skatteeffekt (se även not K10)</i>		<i>-922</i>	<i>870</i>
Summa övrigt totalresultat		-8 997	911
<i>varav hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande, kvarvarande verksamhet</i>		<i>-1 396</i>	<i>275</i>
<i>varav hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande, avvecklad verksamhet</i>		<i>-36</i>	<i>57</i>

Säkringsreserven omfattar vinster och förluster på derivat som säkrar ränte- och valutaexponering och hade en positiv nettoeffekt i eget kapital om 479 MSEK per den 31 december 2015 jämfört med 44 MSEK per den 31 december 2014. Framtida vinster eller förluster påverkar årets resultat

under 2016, 2017, 2019 och framåt då de säkrade posterna förfaller. Se vidare not K21 "Avsatt för pensioner och anställningsavtal" för omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner. Se vidare avsnittet "Finansiella instrument" i not K3 "Betydelsefulla redovisningsprinciper".

K12

GOODWILL OCH ÖVRIGA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGS-
TILLGÅNGAR

Redovisat värde fördelade sig och förändrades på följande sätt.

	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2015	31 dec 2014
MSEK	Goodwill		Övriga immateriella anläggningstillgångar	
Ackumulerat anskaffningsvärde	63 316	78 707	38 750	45 034
Ackumulerade avskrivningar	–	–	-24 235	-27 742
Ackumulerade nedskrivningar	-8 378	-7 812	-1 520	-2 408
Förskott	–	–	–	382
Redovisat värde	54 938	70 895	12 995	15 266
<i>varav pågående arbeten</i>	–	–	886	266
Ingående redovisat värde	70 895	67 313	15 266	14 209
Investeringar	–	458	3 106	3 265
<i>varav aktiverade räntor</i>	–	–	17	12
Försäljningar/utrangeringar	–	–	-21	-14
Förvärvad verksamhet	1 769	–	2 882	20
Omklassificeringar	0	-72	63	303
Justeringar hänförliga till sälloptioner och villkorad köpeskilling	-198	-185	–	–
Årets avskrivningar, kvarvarande verksamhet	–	–	-2 532	-2 170
Årets avskrivningar, avvecklad verksamhet	–	–	-922	-686
Årets nedskrivningar, kvarvarande verksamhet	-1 900	–	-6	-45
Årets nedskrivningar, avvecklad verksamhet	-1 628	-753	-293	-317
Förskott	–	–	155	38
Kursdifferenser	-6 573	4 134	-1 308	664
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	-7 427	–	-3 395	–
Utgående redovisat värde	54 938	70 895	12 995	15 266

Per den 31 december 2015 klassificeras det före detta segmentet region Eurasien som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet och ingår därmed inte i 2015 års värden. Jämförelseåret 2014 har inte omräknats. För ytterligare information, se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning".

Under 2015 och 2014 uppgick investeringarna i telekomlicenser och frekvenstillstånd till 307 MSEK respektive 1 354 MSEK. Förvärvad verksamhet under 2015 avser främst förvärvet av Tele2:s norska mobilverksamhet, se not K33 "Rörelseförvärv".

Omklassificeringar av övriga immateriella anläggningstillgångar under 2014 avsåg i huvudsak hyresrätter i Danmark som omklassificerats från goodwill och utveckling av mjukvara i Estland som omklassificerats från materiella

anläggningstillgångar. För beskrivning av årets nedskrivningar i kvarvarande verksamhet, se avsnittet "Prövning av nedskrivningsbehov" nedan.

Frånsett goodwill finns för närvarande inga immateriella tillgångar med obestämd nyttjandeperiod. Inga generella förändringar av avskrivningstider gjordes under 2015. För tillämpade avskrivningssatser, se avsnittet "Nyttjandeperioder" i not K2 "Osäkerhet i uppskattningar – kritiska områden". I totalresultatrapporten ingår avskrivningar och nedskrivningar i alla kostnadsrader per funktion liksom i raden "Övriga rörelsekostnader".

Redovisat värde för goodwill fördelade sig per rapporterbart segment och kassagenererande enhet med väsentliga goodwillbelopp på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Region Europa	53 893	57 445
<i>varav Finland</i>	29 082	30 262
<i>varav Norge</i>	16 422	16 430
<i>varav Danmark</i>	2 020	4 033
<i>varav Litauen</i>	2 574	2 691
<i>varav Estland</i>	2 351	2 418
<i>varav övriga länder</i>	1 445	1 612
Region Eurasien	–	12 389
Region Sverige	922	905
Övrig verksamhet	122	155
Summa goodwill	54 938	70 895

Redovisat värde för övriga immateriella anläggningstillgångar fördelade sig per tillgångsslag som följer.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Varumärken	82	204
Telekomlicenser och frekvenstillstånd	5 314	8 648
Kundavtal, samtrafik- och roamingavtal	3 142	1 590
Aktiverade utvecklingsutgifter	2 562	2 876
Patent m m	2	4
Hyresrätter m m	1 012	1 302
Pågående arbete, förskott	881	643
Summa övriga immateriella anläggningstillgångar	12 995	15 266

Aktiverade utvecklingsutgifter avser i huvudsak it-stödsystem för funktionerna försäljning och marknadsföring samt administration.

Prövning av nedskrivningsbehov, kvarvarande verksamhet

Prövning av nedskrivningsbehov för kvarvarande verksamhet beskrivs nedan. För information om värdering av avvecklad verksamhet se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning". Goodwill har, i avsikt att kunna pröva nedskrivningsbehov, allokerats till kassagenererande enheter enligt TeliaSoneras affärsmässiga organisation. I de flesta fall utgör varje land inom respektive rapporterbart segment en kassagenererande enhet. Redovisat värde, i samband med prövning av nedskrivningsbehov definierat som operativt segmentkapital och allokerade gemensamma tillgångar från koncernfunktion Group Technology minus uppskjuten skatt på verkligt värde-justeringar och kapitalmässigt justerat för innehav utan bestämmande inflytande i goodwill, för samtliga kassagenererande enheter prövas årligen med avseende på nedskrivningsbehov (se not K5 "Segmentinformation" samt Definitioner för definition av operativt segmentkapital). Återvinningsvärden (dvs det högre av nyttjandevärde och verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader) fastställs normalt baserat på nyttjandevärde, framtaget med användande av diskonterade kassaflödesberäkningar.

Beräkningen av återvinningsvärden baseras på bedömningar från företagsledningen, vilka ledningen anser vara rimliga givet den bästa information som finns tillgänglig. De mest väsentliga antagandena vid beräkningen av återvinningsvärden var försäljningstillväxt, EBITDA-marginal, vägd genomsnittlig kapitalkostnad (WACC), CAPEX i relation till nettoomsättning och slutvärde för tillväxt i fritt kassaflöde. Beräkningarna av nyttjandevärdet baserades på av led-

ningen godkända prognoser, vilka enligt deras bedömning avspeglar historiska erfarenheter, prognoser i branschstudier och annan extern tillgänglig information. Ledningen anser att nyttjandevärdet baserat på interna affärsplaner ger en mer korrekt bild av värdet för TeliaSonera, samt en mer långsiktig värdering jämfört med börsvärden som i vissa fall kan vara lägre än de verkliga värden som härleds från TeliaSoneras interna långsiktiga affärsplaner.

Förväntade kassaflöden diskonteras med en vägd genomsnittlig kapitalkostnad (WACC) för den relevanta kassagenererande enheten. WACC härleds från den riskfria räntan i lokal valuta, landets riskpremie, affärsrisken som representeras av uppskattad beta, den lokala aktiemarknadsriskpremien och en uppskattad rimlig lånekostnad över den riskfria räntan. Diskonteringsräntan före skatt kan normalt inte observeras direkt eller mätas. Den beräknas genom iteration – genom att först göra en DCF-beräkning baserad på kassaflöden efter skatt med en diskonteringsränta efter skatt och sedan bestämma vad diskonteringsräntan före skatt skulle behöva vara för att ge ett nyttjandevärde baserat på diskonterade kassaflöden före skatt som är lika stort som beräknat nyttjandevärdet baserat på DCF-beräkningen efter skatt.

Prognosperioder, diskonteringsräntor (WACC), och slutvärden för tillväxt i fritt kassaflöde som användes för att extrapolera kassaflöden bortom prognosperioden varierade för de kassagenererande enheterna på det sätt som presenteras nedan. Ledningen anser att de slutvärden för tillväxt som använts inte i något fall överstiger de genomsnittliga tillväxttakterna för de marknader där TeliaSonera verkar.

2015

År/Procent	Sverige	Finland	Norge	Danmark	Litauen	Lettland	Estland	Spanien	TeliaSonera International Carrier
Prognosperiod (år)	5	5	5	5	5	5	5	5	5
WACC efter skatt (%)	4,2	4,3	4,9	4,3	4,9	4,9	5,7	5,0	4,5
WACC före skatt (%)	5,4	5,4	6,7	5,6	5,8	5,7	7,2	7,1	5,8
Tillväxt i fritt kassaflöde (%)	2,0	1,8	1,9	2,0	2,1	2,0	2,7	1,9	2,0

År/Procent	2014								TeliaSonera International Carrier
	Sverige	Finland	Norge	Danmark	Litauen	Lettland	Estland	Spanien	
Prognosperiod (år)	5	5	5	5	5	5	5	5	5
WACC efter skatt (%)	4,8	4,5	5,6	4,3	5,5	5,7	5,1	5,3	5,5
WACC före skatt (%)	5,7	5,6	7,6	5,5	6,2-6,4	6,6	6,4	6,7	6,8
Tillväxt i fritt kassaflöde (%)	2,0	1,8	2,0	2,0	2,1	2,5	2,7	1,9	2,0

Som ett resultat av en förnyad syn på framtida intjäning efter beslutet att avbryta det föreslagna samgåendet med Telenor i Danmark redovisades under 2015 en nedskrivning om 1 900 MSEK i den kassagenererande enheten Danmark, som följer.

MSEK	Danmark
Återvinningsvärde	7 274
Nedskrivning	-1 900
varav goodwill	-1 900

Känslighetsanalys

Det beräknade återvinningsvärdet för Finland och Estland var nära redovisat värde per den 31 december 2015. Per den 31 december 2014 var det beräknade återvinningsvärdet nära redovisat värde för Finland, Norge, Danmark, Omnitel, Lettland och Estland.

Vid prövningen av nedskrivningsbehov har, utöver de diskonteringsräntor (WACC) och de slutvärden för tillväxt i fritt kassaflöde som anges ovan, försäljningstillväxt, EBITDA-marginaler och CAPEX i relation till nettoomsättning under de kommande 5 åren varierat på följande sätt för de kassagenererande enheter som är känsliga för rimliga förändringar i antaganden.

5-årsperioden/Procent	2015		
	Finland	Danmark	Estland
Försäljningstillväxt, lägsta under perioden (%)	-2,7	-0,9	0,0
Försäljningstillväxt, högsta under perioden (%)	1,9	1,5	2,0
EBITDA-marginal, lägsta under perioden (%)	31,3	11,7	29,4
EBITDA-marginal, högsta under perioden (%)	33,8	14,3	29,4
CAPEX i % av nettoomsättning, lägsta under perioden (%)	12,2	7,1	13,1
CAPEX i % av nettoomsättning, högsta under perioden (%)	16,2	17,0	17,3

5-årsperioden/Procent	2014					
	Finland	Norge	Danmark	Omnitel	Lettland	Estland
Försäljningstillväxt, lägsta under perioden (%)	-1,4	0,0	-6,0	0,4	-0,6	-0,4
Försäljningstillväxt, högsta under perioden (%)	0,2	6,0	0,6	2,2	0,6	0,7
EBITDA-marginal, lägsta under perioden (%)	29,8	30,3	13,9	23,4	34,5	29,2
EBITDA-marginal, högsta under perioden (%)	33,4	33,7	18,0	27,9	35,9	29,5
CAPEX i % av nettoomsättning, lägsta under perioden (%)	12,7	9,0	9,3	11,1	21,6	18,5
CAPEX i % av nettoomsättning, högsta under perioden (%)	14,2	16,9	13,3	11,3	26,7	18,6

I den övre delen av nedanstående tabell framgår med hur många procentenheter varje enskilt väsentligt antagande måste förändras, allt annat lika, för att återvinningsvärdet ska motsvara redovisat värde för respektive kassagenererande enhet.

Den nedre delen av tabellen visar först effekten i GSEK på de kassagenererande enheternas återvinningsvärden

om diskonteringsräntan (WACC) skulle stiga med en procentenhet. Slutligen framgår den absoluta förändringen av återvinningsvärdet i GSEK som skulle medföra att detta motsvarar redovisat värde i respektive kassagenererande enhet. Danmark är inte medtaget i tabellen för 2015 då det redovisade värdet efter gjorda nedskrivningar motsvarar återvinningsvärdet för denna kassagenererande enhet.

Procentenheter/GSEK	2015	
	Finland	Estland
Försäljningstillväxt varje år under 5-årsperioden (%)	-2,1	-0,9
EBITDA-marginal varje år under 5-årsperioden och därefter (%)	-2,7	-1,0
CAPEX i % av nettoomsättning varje år i 5-årsperioden och därefter (%)	2,6	1,0
Slutvärde för tillväxt i fritt kassaflöde (%)	-0,8	-0,6
WACC efter skatt (%)	0,7	0,5
Effekt av en ökning av WACC med en procentenhet (GSEK)	-13,9	-1,1
Förändring av återvinningsvärde för att motsvara redovisat värde (GSEK)	-10,6	-0,7

Procentenheter/GSEK	2014					
	Finland	Norge	Danmark	Omnitel	Lettland	Estland
Försäljningstillväxt varje år under 5-årsperioden (%)	-3,0	-0,3	-1,5	-0,5	-1,2	-0,5
EBITDA-marginal varje år under 5-årsperioden och därefter (%)	-2,9	-0,3	-0,4	-0,3	-0,9	-0,3
CAPEX i % av nettoomsättning varje år i 5-årsperioden och därefter (%)	2,9	0,3	0,3	0,3	0,9	0,3
Slutvärde för tillväxt i fritt kassaflöde (%)	-0,9	-0,1	-0,2	-0,2	-0,4	-0,2
WACC efter skatt (%)	0,8	0,1	0,1	0,1	0,4	0,1
Effekt av en ökning av WACC med en procentenhet (GSEK)	-12,7	-4,3	-3,0	-0,5	-0,8	-1,3
Förändring av återvinningsvärde för att motsvara redovisat värde (GSEK)	-10,4	-0,4	-0,6	-0,1	-0,4	-0,3

K13 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Redovisat värde fördelade sig och förändrades på följande sätt.

	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2015	31 dec 2014
MSEK	Fastigheter		Maskiner och andra tekniska anläggningar		Inventarier, verktyg och installationer		Summa	
Akkumulerat anskaffningsvärde	7 702	9 318	181 877	212 716	7 470	9 941	197 050	231 975
Akkumulerade avskrivningar	-4 158	-4 602	-120 117	-138 397	-4 931	-6 601	-129 205	-149 600
Akkumulerade nedskrivningar	-751	-507	-11 920	-12 186	-162	-350	-12 833	-13 043
Förskott	–	7	81	325	0	6	82	338
Redovisat värde	2 794	4 216	49 922	62 458	2 378	2 996	55 093	69 669
<i>varav pågående nyanläggningar</i>	–	–	5 621	8 371	–	–	5 621	8 371
Ingående redovisat värde	4 216	3 985	62 458	58 099	2 996	2 708	69 669	64 792
Investeringar	183	237	14 477	12 796	758	962	15 418	13 994
<i>varav aktiverade räntor</i>	–	–	66	63	–	–	66	63
Försäljningar/utrangeringar	-39	-4	-337	-509	-55	-8	-431	-521
Nedmontering/återställning	–	–	295	170	–	–	295	170
Förvärvat verksamhet	0	23	288	261	52	6	340	290
Avyttrad verksamhet	–	–	–	-9	–	0	–	-9
Erhållna bidrag	-3	-2	-18	-37	–	–	-21	-38
Omklassificeringar	211	92	-555	21	292	187	-53	300
Årets avskrivningar, kvarvarande verksamhet	-206	-184	-7 197	-6 885	-926	-799	-8 329	-7 868
Årets avskrivningar, avvecklad verksamhet	-81	-24	-2 502	-2 321	-120	-116	-2 703	-2 460
Årets nedskrivningar, kvarvarande verksamhet	–	–	-14	-190	0	-5	-14	-194
Årets nedskrivningar, avvecklad verksamhet	–	-64	-3 378	-1 008	–	-22	-3 378	-1 095
Förskott	-4	-53	-29	-376	13	-22	-20	-451
Kursdifferenser	-561	211	-4 511	2 445	-229	105	-5 301	2 761
Omklassificering till tillgångar som innehåller för försäljning	-922	–	-9 054	–	-404	–	-10 379	–
Utgående redovisat värde	2 794	4 216	49 922	62 458	2 378	2 996	55 093	69 669

Per den 31 december 2015 klassificeras det före detta segmentet region Eurasien som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet och ingår därmed inte i 2015 års värden. Jämförelseåret 2014 har inte omräknats. För ytterligare information, se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning".

Inga generella förändringar av avskrivningstider gjordes under 2015. För tillämpade avskrivningssatser, se avsnittet "Nyttjandeperioder" i not K2 "Osäkerhet i uppskattningar – kritiska områden". I totalresultatrapporten ingår avskrivningar och nedskrivningar i alla kostnadsrader per funktion liksom i raden Övriga rörelsekostnader, se not K7 "Kostnadsrader/redovisning" och K8 "Övriga rörelseintäkter och kostnader". Information om avtalsbundna förpliktelser av-

seende framtida förvärv av materiella anläggningstillgångar återfinns i not K29 "Eventualposter, övriga kontraktsförpliktelser och rättstvister".

Fastigheter

TeliaSoneras fastighetsbestånd omfattar omkring 3 800 fastigheter, huvudsakligen i Sverige och Finland. Flertalet är rena teknikfastigheter, använda för telenätsinstallationer, datorinstallationer, forsknings- och utvecklingsverksamhet samt serviceverksamhet.

Summa redovisat värde för fastigheter fördelade sig på avskrivningsbara/icke avskrivningsbara tillgångar på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Avskrivningsbara fastighetstillgångar (byggnader m.m)	2 456	3 706
Icke avskrivningsbara fastighetstillgångar (mark)	338	510
Summa fastigheter	2 794	4 216

K14 ANDELAR I INTRESSEBOLAG OCH JOINT VENTURES

Redovisat värde fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Andelar i intressebolag	23 313	32 751
Andelar i joint ventures	28	42
Summa redovisat värde	23 341	32 793

Poster redovisade i årets resultat samt i totalresultatet var:

MSEK	Januari–december	
	2015	2014
Resultat från intressebolag	3 422	4 578
Netto kapitalvinster/förluster vid avyttringar av andelar i intressebolag	-19	–
Resultat från joint ventures	-9	-11
Redovisat i årets resultat	3 394	4 567
Övrigt totalresultat från intressebolag	4	14
Redovisat i totalresultatet	3 398	4 581

Information om väsentliga intressebolag

TeliaSonera har två intressebolag som bedöms vara materiella, PAO MegaFon och Turkcell İletisim Hizmetleri A.S. PAO MegaFon har sin verksamhet främst i Ryssland. Ägar- och röstandel uppgår till 25 procent och konsoliderad andel till 26 procent (25 procent/26 procent). MegaFons innehav av egna aktier inräknas i TeliaSoneras konsoliderade andel. Turkcell İletisim Hizmetleri A.S., med såväl ägar- och röstandel som konsoliderad andel uppgående till 38 procent (38 procent), har sin verksamhet i Turkiet, Ukraina och

Vitryssland. Båda bolagen är mobiloperatörer. MegaFon och Turkcell, som i TeliaSoneras finansiella rapporter redovisas enligt kapitalandelsmetoden, är börsnoterade bolag och intas därför med ett kvartals fördröjning med justering för effekter av väsentliga transaktioner eller händelser som inträffar mellan TeliaSoneras bokslutsdatum och datum för respektive bolags finansiella rapporter. För ytterligare information, se Risker och osäkerheter, avsnittet "Intressebolag och gemensamma verksamheter". Börsvärden för TeliaSoneras innehav vid årsskiftet var:

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
PAO MegaFon, Ryssland	15 145	19 033
Turkcell İletisim Hizmetleri A.S., Turkiet	23 770	44 160

Följande tabell sammanfattar MegaFons och Turkcells finansiella information så som den redovisas i bolagens egna finansiella rapporter justerade med verkligt värdejusteringar vid förvärven och avvikelser i redovisningsprinciper. Tabellen är också en avstämning mellan den finansiella informationen och koncernens bokförda värden på bola-

gen. Information om övriga, icke materiella, intressebolag och joint ventures redovisas inte separat. TeliaSonera har tre samarbetsarrangemang som klassificeras som samägda bolag. Ytterligare information om dessa återfinns i not K4 "Förändringar i koncernens sammansättning och händelser efter balansdagen".

Balansrapporter MSEK	31 december					
	MegaFon		Turkcell		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Anläggningstillgångar	41 101	47 595	47 861	47 191	88 961	94 785
Omsättningstillgångar	8 656	9 422	8 618	29 283	17 274	38 705
Långfristiga avsättningar och skulder	20 206	22 551	1 671	3 710	21 877	26 261
Kortfristiga avsättningar och skulder	12 921	13 054	14 852	18 108	27 774	31 162
Nettotillgångar (100 procent)	16 629	21 412	39 955	54 655	56 582	76 067
Innehav utan bestämmande inflytande	11	-49	-199	1 157	-188	1 108
Nettotillgångar efter avdrag för innehav utan bestämmande inflytande	16 641	21 363	39 756	55 813	56 394	77 175
Justering för skillnader i redovisningsprinciper	-569	-269	1 236	2 644	667	2 355
Nettotillgångar efter justering	16 071	21 074	40 992	58 456	57 064	79 530
Koncernens andel	4 211	5 521	15 593	22 237	19 804	27 758
Justering för Turkcells andel av Finturs egna kapital	-	-	-1 406	-1 318	-1 406	-1 318
Verkligt värde-justeringar	396	476	3 484	4 470	3 880	4 947
Redovisat värde för andelar i MegaFon och Turkcell	4 606	5 998	17 672	25 389	22 278	31 387
Redovisat värde för övriga intressebolag som var för sig inte uppgår till väsentliga belopp (koncernens andel)					1 035	1 364
Redovisat värde för joint ventures (koncernens andel)					28	42
Summa redovisat värde för andelar i intressebolag och joint ventures					23 341	32 793

Totalresultatrapporter MSEK	Januari-december					
	MegaFon		Turkcell		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Nettoomsättning	46 450	60 657	28 224	32 472	74 674	93 128
Årets resultat	5 395	8 472	5 537	6 620	10 931	15 092
Övrigt totalresultat	-118	-27	89	52	-29	25
Totalresultat (100 procent)	5 277	8 445	5 625	6 672	10 902	15 118
Totalresultat (koncernens andel)	1 382	2 248	2 140	2 538	3 522	4 786
Justering för Turkcells del av Finturs totalresultat	-	-	-314	-342	-314	-342
Avskrivningar av verkligt värde-justeringar	-	-8	-	-	-	-8
Totalresultat efter justeringar (koncernens andel)	1 382	2 240	1 826	2 196	3 208	4 436
Övriga intressebolag som var för sig inte uppgår till väsentliga belopp						
Nettoomsättning (100 procent)					1 866	1 959
Årets resultat (koncernens andel)					218	202
Totalresultat från intressebolag (koncernens andel)					218	202
Joint ventures som var för sig inte uppgår till väsentliga belopp						
Årets resultat (koncernens andel)					-28	-57
Totalresultat från joint ventures (koncernens andel)					-28	-57
Koncernens andel av totalresultat från intressebolag och joint ventures					3 398	4 581
Utdelningar erhållna från MegaFon och Turkcell	1 607	2 002	5 150	-	6 756	2 002
Utdelningar erhållna från övriga intressebolag					140	135
Summa utdelningar erhållna från intressebolag och joint ventures					6 896	2 136

Utgående redovisat värde fördelade sig och förändrades på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Goodwill och verkligt värde-justeringar	4 110	4 917
Andel i eget kapital	19 231	27 876
Redovisat värde	23 341	32 793
Ingående redovisat värde	32 793	29 350
Aktieägartillskott	–	10
Andel i årets resultat	3 453	4 609
Andel i övrigt totalresultat för året	6	14
Av- och nedskrivningar på goodwill och andra koncernmässiga övervärden	-9	-16
Erhållna utdelningar	-6 896	-2 136
Investeringar och förvärvad verksamhet	43	4
Försäljningar och avyttrad verksamhet	15	–
Egetkapitaltransaktioner	-1 197	945
Omklassificeringar	22	144
Kursdifferenser	-4 669	-130
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	-220	–
Utgående redovisat värde	23 341	32 793

Fördelning av redovisat värde per rapportsegment återfinns i not K5 "Segmentinformation" och per bolag nedan.

Bolag, organisationsnummer, säte	Ägarandel (%)	Antal aktier	Kapitalandel i koncernen		Redovisat värde i moderbolaget	
			2015	2014	2015	2014
			MSEK			
Moderbolagets innehav						
Svenska bolag						
Overseas Telecom AB, 556528-9138, Stockholm	65	1 180 575	225	232	198	198
Springworks AB, 556915-3983, Stocholm	30	21 429	29	–	32	–
SNPAC Swedish Number Portability Administrative Centre AB, 556595-2925, Stockholm	20	400	5	5	1	1
Övriga aktiva, vilande och avyttrade bolag			0	17	0	46
Bolag utanför Sverige						
Strex AS, 985867569, Oslo	33	33 334	10	12	15	15
Yoga AS, 11486721, Tallin	25	1 013 333	7	9	8	8
ZeroGroup Holding OÜ, 11536594, Tartu	25	1	11	12	12	12
Övriga aktiva, vilande och avyttrade bolag			0	0	0	0
Summa moderbolaget					267	280
Dotterbolagens innehav						
Svenska bolag						
Övriga aktiva, vilande och avyttrade bolag			0	0		
Bolag utanför Sverige						
AS Sertifitseerimiskeskus, 10747013, Tallinn	50	32	14	15		
SIA Lattelecom, 00030527, Riga	49	71 581 000	732	755		
Turkcell Holding A.S., 430991-378573, Istanbul	47	214 871 670	11 189	16 207		
Turkcell İletisim Hizmetleri A.S., 304844-252426, Istanbul	14	308 531 984	6 483	9 182		
OCH A/S, 18936909, Köpenhamn	33	1 333	3	4		
Voicecom OÜ, 10348566, Tallinn	26	–	2	2		
PAO MegaFon, 7812014560, Moskva	25	156 080 311	4 606	5 998		
4T af 1. oktober 2012 ApS, 32348882, Köpenhamn	25	–	9	13		
Suomen Numerot NUMPAC Oy, 1829232-0, Helsingfors	25	3 000	1	1		
SCF Huolto Oy, 1892276-7, Loimaa	20	20	0	0		
Strex AS, 985867569, Oslo	33	33 334	9	–		
Övriga aktiva, vilande och avyttrade bolag			5	327		
Summa koncernen			23 341	32 793		

Röstandelen i Overseas Telecom AB är 42 procent. Turkcell Holding A.S. äger 51 procent av aktierna i Turkcell İletişim Hizmetleri A.S.

För ytterligare information avseende intressebolag, se not K28 "Transaktioner med närstående" och not K29 "Eventualposter, övriga kontraktsförbindelser och rättstvister".

K15 ÖVRIGA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Verkligt värde för övriga anläggningstillgångar överensstämmer med redovisat värde. Redovisat värde för övriga anläggningstillgångar fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Redovisat värde	
	31 dec 2015	31 dec 2014
Andelar i utomstående bolag som kan säljas	1 053	275
Andelar i utomstående bolag som innehas för handel	35	61
Övriga derivat som innehas för handel	65	55
Obligationer som kan säljas	8 841	4 671
Ränteswappar och valutaränteswappar till verkligt värde	4 742	4 797
varav betecknade som säkringar av verkligt värde	1 153	2 616
varav som innehas för handel	1 917	1 201
varav betecknade som kassaflödessäkring	1 671	980
Delsumma (se Nivåer inom verkligt värde-hierarkin – Not K25)	14 736	9 859
Statsobligationer och statsskuldsväxlar som hålls till förfall	29	10
Lånefordringar och fordringar till upplupet anskaffningsvärde	2 549	4 041
Delsumma (se Kategorier – Not K25)	17 315	13 910
Finansiella leasingavtal	546	712
Delsumma (se Kreditrisk – Not K26)	17 860	14 622
Andelar i utomstående bolag till anskaffningsvärde	44	47
Förutbetalda kostnader	751	886
Summa övriga anläggningstillgångar	18 655	15 555
varav räntebärande	16 368	14 336
varav icke räntebärande	2 287	1 219

För lånefordringar och fordringar uppskattas verkligt värde till nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med användande av marknadsmässiga räntesatser vid rapportperiodens slut (verkligt värde-hierarki nivå 2). För Statsobligationer och statsskuldsväxlar samt Lånefordringar och kundfordringar per den 31 december 2015 motsvarade avtalsenliga kassaflöden följande förväntade förfallostruktur.

Förväntade förfall, MSEK	2017	2018	2019	2020	Senare år	Summa
Statsobligationer och statsskuldsväxlar	29	–	–	–	–	29
Lånefordringar och fordringar	2 003	365	45	42	94	2 549

Ytterligare upplysningar om finansiella instrument indelade i kategorier/nivåer inom verkligt värde-hierarkin respektive exponerade för kreditrisker återfinns i not K25 "Finansiella tillgångar och skulder per kategori och nivå" och av avsnittet "Hantering av kreditrisk" i not K26 "Finansiell riskhantering". För information om leasing, se not K27 "Leasingavtal".

K16 LAGER

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Produkter till försäljning	1 708	1 396
Övriga lager och nedlagda kostnader för entreprenader	163	382
Summa	1 871	1 779

I övriga lager ingår inköpt material som huvudsakligen är avsedda att användas för uppförande av egna anläggningar samt för reparation och underhåll. Lager redovisade till nettoförsäljningsvärde uppgick till 170 MSEK för 2015 respektive 163 MSEK för 2014.

K17 KUNDFORDRINGAR OCH ÖVRIGA KORTFRISTIGA FORDRINGAR

Summa redovisat värde för kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Valutaswappar, valutaterminer och valutaoptioner som innehas för handel	351	152
Delsumma (se Nivåer inom verkligt värde-hierarkin – Not K25)	351	152
Kundfordringar till upplupet anskaffningsvärde	10 549	11 724
Lånefordringar och andra fordringar till upplupet anskaffningsvärde	3 739	4 401
Delsumma (se Kategorier – Not K25 och Kreditrisk – Not K26)	14 639	16 276
Övriga kortfristiga fordringar	667	1 022
Förutbetalda kostnader	1 784	1 789
Summa kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	17 090	19 087

Per den 31 december 2015 klassificeras det före detta segmentet region Eurasien som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet och ingår därmed inte i 2015 års värden. Jämförelseåret 2014 har inte omräknats. För ytterligare information, se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning". För kundfordringar respektive lånefordringar och andra kundfordringar, inklusive fordringar hos intressebolag, motsvarar de redo-

visade värdena verkligt värde då diskonteringseffekten är oväsentlig. Lånefordringar och andra kundfordringar omfattar huvudsakligen upplupna samtals-, samtrafik- och roamingavgifter. TeliaSonera erbjuder en diversifierad portfölj av massmarknadstjänster och -produkter på ett antal starkt konkurrensutsatta marknader, vilket medför att koncernens beroende av enskilda kunder och marknader är begränsat.

För kundfordringar respektive lånefordringar och andra fordringar var vid rapportperiodens slut koncentrationen av kreditrisker per geografiskt område och per kundsegment som följer.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Geografiskt område		
Norden	10 862	11 223
Baltikum	1 513	1 451
Övriga länder	1 913	3 451
Summa redovisat värde	14 288	16 125
Kundsegment		
Konsumenter	6 520	6 084
Företagskunder	5 551	6 714
Andra operatörer	2 048	3 208
Återförsäljare	169	119
Summa redovisat värde	14 288	16 125

Den geografiska koncentrationen till verksamheterna i Norden avspeglar en relativt sett högre andel fakturerade kundavtal. Kunderna faktureras till övervägande del i lokal valuta. Kundfordringar på och leverantörsskulder till andra operatörer för internationell fastnätstrafik och roaming regleras normalt netto via clearingcentraler. Ytterligare upp-

lysningar om finansiella instrument indelade i kategorier/ nivåer inom verkligt värde-hierarkin respektive exponerade för kreditrisker återfinns i not K25 "Finansiella tillgångar och skulder per kategori och nivå" respektive i avsnittet "Hantering av kreditrisk" i not K26 "Finansiell riskhantering".

Vid rapportperiodens slut uppgick reserven för osäkra kundfordringar samt åldersfördelningen hos kundfordringar till:

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Fakturerade kundfordringar	11 710	13 203
Reserv för osäkra kundfordringar	-1 161	-1 479
Summa kundfordringar	10 549	11 724
Ej förfallna kundfordringar	7 411	8 590
Förfallna ej nedskrivna kundfordringar	3 138	3 134
varav mindre än 30 dagar	1 559	1 896
varav 30–180 dagar	647	807
varav mer än 180 dagar	932	431
Summa kundfordringar	10 549	11 724

Vid rapportperiodens slut var åldersfördelningen hos lånefordringar och andra fordringar som följer.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Ej förfallna fordringar	3 332	3 838
Förfallna ej nedskrivna fordringar	407	563
varav mindre än 30 dagar	211	521
varav 30–180 dagar	118	2
varav mer än 180 dagar	78	40
Summa lånefordringar och andra kundfordringar	3 739	4 401

Ingen reserv var avsatt för fordringar som vid rapportperiodens slut var förfallna då det inte skett någon väsentlig förändring i kreditvärdighet och beloppen fortfarande bedömdes kunna återvinnas. Fordringar förfallna mer än 180 dagar avsåg i huvudsak andra operatörer. Se även avsnittet "Hantering av kreditrisk" i not K26 "Finansiell riskhantering" för information om hur risker i kundfordringar motverkas.

Nedskrivna kundfordringar (kundförluster) uppgick till 481 MSEK under 2015 och 606 MSEK under 2014. Återvunna kundfordringar för dessa år var 266 MSEK respektive 63 MSEK. Se not K8 "Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader" för mer information om återvunna kundfordringar 2015.

Reserven för osäkra kundfordringar förändrades på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Ingående redovisat värde	1 479	1 549
Periodens avsättningar för osäkra fordringar samt avskrivna fordringar	29	-127
Avyttrad verksamhet	3	3
Återförda avsättningar	-46	-29
Kursdifferenser	-108	83
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	-196	–
Utgående redovisat värde	1 161	1 479

K18 RÄNTEBÄRANDE FORDRINGAR OCH LIKVIDA MEDEL

Räntebärande fordringar

Summa räntebärande fordringar fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Ränteswappar och valutaränteswappar till verkligt värde	804	821
varav betecknade som säkringar av verkligt värde	–	305
varav som innehas för handel	804	516
Delsumma (se Nivåer inom verkligt värde-hierarkin – Not K25)	804	821
Kortfristiga placeringar med löptid över 3 månader	5 635	3 144
varav obligationer som kan säljas	5 635	279
varav obligationer och bankcertifikat som hålls till förfall	–	–
varav bankdepositioner till upplupet anskaffningsvärde	–	2 866
Lånefordringar och fordringar till upplupet anskaffningsvärde	3 916	6 850
Delsumma (se Kategorier – Not K25)	10 355	10 815
Finansiella leasingavtal	324	178
Summa (se Kreditrisk – Not K26)	10 679	10 993

Redovisade värden för poster värderade till upplupet anskaffningsvärde samt finansiella leasingavtal anses motsvara verkliga värden då risken för värdeförändringar är oväsentlig. Ytterligare upplysningar om finansiella instrument indelade i kategorier/nivåer inom verkligt värde-

hierarkin samt om exponering för kreditrisker återfinns i not K25 "Finansiella tillgångar och skulder per kategori och nivå" respektive i avsnittet "Hantering av kreditrisk" i not K26 "Finansiell riskhantering". För information om leasing, se not K27 "Leasingavtal".

Likvida medel

Likvida medel fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Kortfristiga placeringar med löptid t o m 3 månader	3 718	16 103
varav obligationer som kan säljas	1 262	–
varav bankdepositioner till upplupet anskaffningsvärde	2 456	16 103
Kassa och bank	10 929	12 632
Summa (se Kategorier – Not K25 och Kreditrisk – Not K26)	14 647	28 735

Per den 31 december 2015 klassificeras det före detta segmentet region Eurasien som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet och ingår därmed inte i 2015 års värden. Jämförelseåret 2014 har inte omräknats. För ytterligare information, se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehåses för försäljning".

Redovisade värden anses motsvara verkliga värden då risken för värdeförändringar är oväsentlig. Ytterligare

uppgifter om finansiella instrument indelade i kategorier samt om exponering för kreditrisker återfinns i not K25 "Finansiella tillgångar och skulder per kategori och nivå" respektive i avsnittet "Hantering av kreditrisk" i not K26 "Finansiell riskhantering". Information om spärrade bankmedel återfinns i not K29 "Eventualposter, övriga kontraktsförpliktelser och rättstvister".

K19 EGET KAPITAL OCH RESULTAT PER AKTIE**Aktiekapital**

Enligt bolagsordningen för TeliaSonera AB ska aktiekapitalet uppgå till lägst 8 GSEK och till högst 32 GSEK. Samtliga emitterade aktier är fullt betalda och berättigar till lika röstvärde och lika andel i bolagets tillgångar. Registrerat aktiekapital har sedan den 31 december 2005 förändrats på följande sätt.

	Registrerat aktiekapital (SEK)	Registrerat antal aktier	Kvotvärde (SEK/aktie)
Registrerat aktiekapital 31 december 2005	14 960 742 621	4 675 232 069	3,20
Indragning av aktier som återköptes 2005, 6 september 2006	-591 279 539	-184 774 856	3,20
Registrerat aktiekapital 31 december 2006	14 369 463 082	4 490 457 213	3,20
Registrerat aktiekapital 31 december 2007, 2008 och 2009	14 369 463 082	4 490 457 213	3,20
Registrerat aktiekapital 31 december 2010	14 369 463 082	4 490 457 213	3,20
Indragning av aktier som återköptes 2011, 19 juli 2011	-513 191 783	-160 372 432	3,20
Registrerat aktiekapital 31 december 2011, 2012, 2013 och 2014	13 856 271 299	4 330 084 781	3,20
Registrerat aktiekapital 31 december 2015	13 856 271 299	4 330 084 781	3,20

Egna aktier

Den 28 april 2015 förvärvade TeliaSonera AB 270 783 egna aktier till en genomsnittlig köpeskilling av 51,7908 SEK för att täcka sina åtaganden inom ramen för "Långsiktigt incitamentsprogram 2012/2015". Under andra kvartalet 2015 distribuerade TeliaSonera 266 195 aktier till incitamentprogrammets deltagare. Per den 31 december 2015 ägdes 4 588 TeliaSonera-aktier av bolaget självt, det totala antalet registrerade aktier var 4 330 084 781 och antalet utestående aktier var 4 330 080 193.

I april 2014 förvärvade TeliaSonera AB 124 541 aktier till en genomsnittlig köpeskilling av 46,0244 SEK. Aktierna fördelades till deltagarna i "Långsiktigt incitamentsprogram 2011/2014".

Per den 31 december 2014 ägdes inga TeliaSonera-aktier av bolaget eller av dess dotterbolag.

Dotterbolag i kvarvarande verksamhet med väsentliga innehav utan bestämmande inflytande

Finansiell information i sammandrag för dotterbolag i kvarvarande verksamhet med väsentliga innehav utan bestämmande inflytande presenteras nedan. Beloppen som redovisas för varje bolag är baserade på de belopp som ingår i de konsoliderade finansiella rapporterna innan eliminering av interna mellanhavanden och enbart de nettotillgångar i vilka andra ägare har en andel. Övrigt totalresultat innehåller enbart kursdifferenser som uppkommer vid omräkning till SEK.

Innehav utan bestämmande inflytande i TEO LT, AB uppgår till 11,8 procent.

Koncernen äger 49 procent av aktierna i Latvijas Mobilais Telefons SIA (LMT). Dock har TeliaSonera enligt aktieägaravtal majoriteten i LMTs styrelse och bolaget

betraktas därför som ett dotterbolag. LMT ägs delvis av intressebolaget Lattelecom SIA vilket minskar innehav utan bestämmande inflytande till 39,7 procent.

Baserat på en utställd säljoption om 23,4 procent av aktiekapitalet i Xfera Móviles S.A. (Yoigo) i Spanien, har bolaget redovisningsmässigt hanterats som helägt dotterbolag till TeliaSonera, se avsnittet "Säljoptioner och villkorad tilläggsköpeskilling" i not K22 "Övriga avsättningar".

Det tidigare segmentet region Eurasien klassificeras som

innehav för försäljning per den 31 december 2015. För information om dotterbolag i avvecklad verksamhet med väsentliga innehav utan betstämmande inflytande se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning".

Betalda utdelningar till ägare av innehav utan bestämmande inflytande redovisas i not K30 "Kassaflödesinformation". Se även Risker och osäkerheter, avsnittet "Aktieägarfrågor i ej helägda dotterbolag".

31 december 2015 MSEK, förutom procent	TEO LT, AB, Litauen	Latvijas Mobilais Telefons SIA, Lettland	Övriga dotterbolag, kvarvarande verksamhet	Avvecklad verksamhet	Summa
<i>Tillgångar</i>					
Anläggningstillgångar	2 157	1 594			
Omsättningstillgångar	445	559			
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	-85	-637			
Kortfristiga skulder	-391	-438			
Nettotillgångar	2 125	1 077			
Innehav utan bestämmande inflytande procent	11,8	39,7			
Redovisat värde hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	252	428	136	3 502	4 318
Nettoomsättning	1 914	1 127			
Årets resultat	320	101			
Årets resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	38	40	92	1 484	1 654
Kassaflöde från löpande verksamhet	601	323			
Fritt kassaflöde	284	41			

31 december 2014 MSEK, förutom procent	TEO LT, AB, Litauen	Latvijas Mobilais Telefons SIA, Lettland	Övriga dotterbolag, kvarvarande verksamhet	Avvecklad verksamhet	Summa
<i>Tillgångar</i>					
Anläggningstillgångar	2 239	1 665			
Omsättningstillgångar	445	470			
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	-85	-95			
Kortfristiga skulder	-346	-834			
Nettotillgångar	2 252	1 206			
Innehav utan bestämmande inflytande procent	11,8	39,7			
Redovisat värde hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	267	479	150	4 085	4 981
Nettoomsättning	1 841	1 206			
Årets resultat	346	178			
Årets resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	41	71	58	927	1 097
Kassaflöde från löpande verksamhet	318	497			
Fritt kassaflöde	35	202			

Resultat per aktie och utdelningar

	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Årets resultat hänförligt till moderbolagets ägare (MSEK)	8 551	14 502
Genomsnittligt antal utestående aktier (1 000-tal), före och efter utspädning	4 330 082	4 330 085
Resultat per utestående aktie (SEK), före och efter utspädning	1,97	3,35
Kontant ordinarie utdelning (för 2015 enligt styrelsens förslag)		
– per aktie (SEK)	3,00	3,00
– totalt (MSEK)	12 990	12 990

K20 LÅNGFRISTIGA OCH KORTFRISTIGA LÅN

Marknadsfinansieringsprogram

TeliaSoneras marknadsfinansiering (exklusive skuldderivat) omfattar följande program.

Program				31 dec 2015				31 dec 2014		
				Räntetyp				Genom- snittlig löptid (år)	Ram	Utnyttjat
				Ram	Utnyttjat	Rörlig	Fast			
Egenskaper	Ram- valuta									
TeliaSonera AB	Euro Medium Term Note (EMTN)	Obekräftat, Internationell, Långfristig	EUR	12 000	9 408	1 107	8 301	8	12 000	9 298
TeliaSonera AB	Euro Commercial Paper (ECP)	Obekräftat, Internationell, Kortfristig	EUR	1 000	–	–	–	–	1 000	–
TeliaSonera AB	Flexible Term Note (FTN)	Obekräftat, Svensk, Kort- och långfristig	SEK	12 000	–	–	–	–	12 000	–

Upplåning

Långfristiga och kortfristiga lån fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015		31 dec 2014	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Långfristiga lån				
Marknadsfinansiering i säkringsförhållanden avseende verkligt värde	37 672	41 021	26 955	34 726
Ränteswappar till verkligt värde	627	627	283	283
varav betecknade som säkringsinstrument	591	591	244	244
varav som innehas för handel	36	36	39	39
Valutaränteswappar till verkligt värde	1 694	1 694	1 577	1 577
varav som säkring av nettoinvesteringar	1 333	1 333	1 263	1 263
varav betecknade som säkringsinstrument	198	198	220	220
varav som innehas för handel	164	164	94	94
Delsumma (se Nivåer inom verkligt värde-hierarkin – Not K25)	39 993	43 342	28 814	36 585
Marknadsfinansiering	47 908	53 577	57 861	63 534
varav som säkring av nettoinvesteringar	29 820	34 809	40 989	45 249
Övrig upplåning till upplupet anskaffningsvärde	3 699	3 699	3 431	3 431
Delsumma (se Kategorier – Not K25)	91 600	100 618	90 106	103 549
Finansiella leasingavtal	46	46	62	62
Summa långfristiga lån	91 646	100 664	90 168	103 611
Kortfristiga lån				
Marknadsfinansiering i säkringsförhållanden avseende verkligt värde	–	–	7 414	7 414
Ränteswappar betecknade som säkringsinstrument	43	43	–	–
Ränteswappar som innehas för handel	7	7	–	–
Valutaränteswappar som innehas för handel	21	21	329	329
Delsumma (se Nivåer inom verkligt värde-hierarkin – Not K25)	72	72	7 743	7 743
Utnyttjade checkräkningskrediter och kortfristiga kreditfaciliteter till upplupet anskaffningsvärde	9	9	1 057	1 058
Marknadsfinansiering	5 627	5 648	725	726
varav som säkring av nettoinvesteringar	1 583	1 589	–	–
varav till upplupet anskaffningsvärde	4 043	4 059	725	726
Övrig upplåning till upplupet anskaffningsvärde	3 623	3 623	1 786	1 786
Delsumma (se Kategorier – Not K25)	9 330	9 351	11 311	11 313
Finansiella leasingavtal	7	7	10	10
Summa kortfristiga lån	9 337	9 358	11 321	11 323

Verkligt värde avseende lånen relaterar till Nivå 2 i verkligt värde-hierarkin. För en beskrivning av värdering se not K3 "Betydelsefulla redovisningsprinciper", avsnittet "Uppskattning av verkligt värde".

Normalt swappas den del av TeliaSoneras upplåning som är denominerad i utländsk valuta till SEK. Undantagen utgörs typiskt av upplåning som avser finansiering av koncernens internationella etableringar eller selektiv säkring av utländska nettoinvesteringar. I långfristiga lån som ingår i säkringsförhållande avseende verkligt värde ingår per den 31 decem-

ber 2015 också lån som säkrar nettoinvesteringar. Dessa lån har slutligt förfall 2020 (6 989 MSEK), 2021 (7 783 MSEK), 2022 (6 370 MSEK) och senare år (25 978 MSEK).

Det nominella värdet på TeliaSonera AB:s portfölj av ränteswappar och valutaränteswappar vid rapportperiodens slut var.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Nominellt portföljvärde	77 847	77 439
varav avsett för övergripande styrning av finansieringsportföljens struktur och därmed inte ingående i säkringsförhållanden	–	300

Ytterligare upplysningar om finansiella instrument indelade i kategorier/nivåer inom verkligt värde-hierarkin återfinns i not K25 "Finansiella tillgångar och skulder per kategori och nivå" samt information om förfallotidpunkter respektive hantering av likviditetsrisk, valutarisk, ränterisk och finansieringsrisk i not K26 "Finansiell riskhantering".

K21 AVSATT FÖR PENSIONER OCH ANSTÄLLNINGSAVTAL

Ersättning efter avslutad anställning

TeliaSonera tillhandahåller förmånsbestämda pensionsplaner till flertalet anställda i Sverige, Finland och Norge. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension.

Anställda i TeliaSonera AB och merparten av dess svenska dotterbolag är berättigade till pensionsförmåner enligt den förmånsbestämda pensionsplanen ITP-Tele (ITP 2-plan). Samtliga anställda födda 1979 och senare omfattas dock av en premiebestämd pensionsplan (ITP 1-plan). Den del av den svenska flerarbetsgivarplanen ITP 2 som tryggas genom betalning av pensionspremier till Alecta redovisas som en premiebestämd plan till följd av avsaknad av den information som erfordras för att redovisa planen som en förmånsbestämd plan. TeliaSoneras andel av sammanlagda premier i Alectas ITP 2-plan är 0,1 procent och koncernens andel av det totala antalet aktiva medlemmar i planen uppgår till 0,9 procent. Förväntade avgifter för ITP 2-planen under 2016 uppgår till 34 MSEK.

TeliaSoneras anställda i Finland äger rätt till lagstadgade pensionsförmåner i enlighet med den finska lagen om pensioner för arbetstagare, en förmånsbestämd pensionsplan omfattande ålderspension, sjukpension, arbetslöshetserättning och dödsfallsersättning (TyEL-pension). Därutöver

har vissa anställda rätt till högre pensionsförmåner genom en tilläggspensionsplan. I Finland tryggas en del av pensionen genom avsättning till pensionsstiftelsen och resterande del finansieras som direkt pension, dvs avgifterna sätts till en nivå som förväntas motsvara ett belopp som är tillräckligt stort för att täcka de förmåner som förfaller till betalning under samma period.

TeliaSonera Norge tillhandahåller en förmånsbestämd pensionsplan, som stängdes för nyintjäning 2011.

Pensionsförpliktelserna tryggas främst i pensionsstiftelser men säkerställs också genom avsättningar i balansrapporten i kombination med pensionskreditförsäkring.

Medlemmarna i TeliaSoneras förmånsbestämda planer är ungefär fördelade mellan följande grupper; 19 procent aktiva medlemmar, 45 procent fribrevshavare och 36 procent pensionärer.

TeliaSoneras anställda i många andra länder omfattas vanligtvis av premiebestämda pensionsplaner. Premierna till de sistnämnda planerna utgör normalt en procentuell andel av den anställdes lön och kostnadsförs löpande.

Pensionsförpliktelser och pensionskostnader

Totala belopp redovisade i koncernens balansrapporter för pensionsförpliktelser fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Nuvärde av fonderade pensionsförpliktelser	21 888	26 331
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-25 110	-24 519
Överskott/underskott avseende fonderade pensionsplaner	-3 222	1 812
Nuvärde av ofonderade pensionsförpliktelser	1 274	1 403
Nettotillgångar (-)/nettoskuld (+) för pensionsförpliktelser	-1 949	3 216
varav redovisade som avsättningar	1 824	3 505
varav redovisade som tillgångar	-3 773	-289

De totala pensionskostnaderna fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Kostnader avseende tjänstgöring under året	368	298
Reduktion av pensionsförpliktelser	-32	-34
Kostnader för förtida avgångspensioner	7	16
Pensionspremier för förmåns- och premiebestämda planer samt direktpensioner	795	635
Löne- och avkastningsskatt, övriga pensionskostnader	183	145
Kostnader för förtida avgångspensioner (inklusive premiekostnader och löneskatt) redovisade som omstruktureringskostnader	-23	-21
Summa pensionskostnader i rörelseresultatet, kvarvarande verksamhet	1 298	1 039
varav förmånsbestämda pensionsplaner	336	264
varav pensionspremier betalda till ITP-planen	32	34
Totala pensionskostnader i rörelseresultatet, avvecklad verksamhet	2	1
Nettoränta på den förmånsbestämda nettoskulden (nettotillgången)	72	-30
Totala pensionskostnader i finansiella poster	72	-30
Omvärderingsvinster (-)/förluster (+)		
Vinst/förlust från förändring i finansiella antaganden	-4 184	5 698
Erfarenhetsbaserad vinst/förlust	-423	-271
Vinst/förlust från förändring i demografiska antaganden	317	17
Avkastning på förvaltningstillgångar (exklusive räntetäkt)	-32	-1 490
Summa pensionskostnader redovisat i OCI, förmånsbestämda pensionsplaner	-4 322	3 953

Pensionskostnaderna för 2015 och 2014 minskades till följd av reduktion av pensionsförpliktelser, för vidare information se not K22 "Övriga avsättningar".

Specifikationer till pensionsförpliktelser och pensionskostnader

Förändring av nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser var som följer.

MSEK	2015	2014
Ingående balans	27 734	22 186
Kostnader avseende tjänstgöring under året	368	298
Räntekostnader	787	904
Betalda förmåner	-1 149	-1 169
Betalda förmåner, förtidspension	-4	-14
Kostnader för förtida avgångspensioner	7	16
Reduktion av pensionsförpliktelser	-32	-34
Förvärvade verksamheter	15	-
Omvärderingsvinster (-)/förluster (+)		
Vinst/förlust från förändring i finansiella antaganden	-4 184	5 698
Erfarenhetsbaserad vinst/förlust	-423	-271
Vinst/förlust från förändring i demografiska antaganden	317	17
Kursdifferenser	-274	103
Utgående balans, nuvärde av pensionsförpliktelser	23 162	27 734

Förändring i förvaltningstillgångarnas verkliga värde var som följer.

MSEK	2015	2014
Ingående balans, verkligt värde förvaltningstillgångar	24 519	22 269
Räntetäkter	715	934
Tillskjutna medel från arbetsgivaren	81	77
Utbetalda medel	-80	-473
Förvärvade verksamheter	12	-
Omvärderingsvinster (-)/förluster (+)		
Avkastning på förvaltningstillgångar (exklusive räntetäkt)	32	1 490
Kursdifferenser	-169	222
Utgående balans, verkligt värde förvaltningstillgångar	25 110	24 519

Väsentliga aktuariella antaganden

Den aktuariella beräkningen av pensionsförpliktelser och pensionskostnader baseras på följande väsentliga antaganden, angivna som sammanvägda medelvärden för de olika pensionsplanerna. Dessa antaganden är de mest väsentliga i termer av risk för förändringar i TeliaSoneras pensionsskulder. Diskonteringsräntan avspeglar den räntenivå vid vilken pensionsförpliktelserna skulle kunna lösas i sin helhet och påverkar värdet av de förmånsbestämda pensionsförpliktelserna.

I linje med tidigare år fastställs diskonteringsräntan för Sverige genom referens till marknaden för säkerställda bostadsobligationer. Ledningen justerar referensräntan härledd från avkastningen på säkerställda bostadsobligationer för att avspegla skillnaden mellan den inflationstakt som

används för att bestämma årlig pensionsuppräknings och den implicita inflationstakt som finansmarknaden indikerar vid rapportperiodens slut. Diskonteringsräntan för Finland fastställs utifrån förstklassiga företagsobligationer med lång duration. I Norge fastställs diskonteringsräntan efter samma princip som Sverige.

Faktorn årlig pensionsuppräknings och ökad livslängd påverkar framtida pensionsutbetalningar och därmed pensionsförpliktelserna. Ledningen har valt att använda de måttal för årlig inflation som satts upp av de för Sverige och Norge nationella centralbankerna och Europeiska centralbanken. För Finland baseras inflationsantagandet på långfristiga inflationsswappar. Se nedan för känslighetsanalys för de väsentliga antaganden som har använts vid beräkning av pensionsförpliktelserna.

Procent, förutom livslängd	31 dec 2015	31 dec 2014
Diskonteringsränta	3,57	2,91
Årlig pensionsuppräknings	1,81	2,00
Livslängd		
<i>föväntad livslängd 65-årig man (år)</i>	<i>20</i>	<i>20</i>
<i>föväntad livslängd 65-årig kvinna (år)</i>	<i>23</i>	<i>23</i>

Känsligheten i pensionsförpliktelserna av förändring i genomsnittliga väsentliga antaganden presenteras nedan.

	Förändring i antaganden (%-enhet)	Påverkan på pensionsförpliktelserna (MSEK)
Diskonteringsränta	+0,50	-2 087
Diskonteringsränta	-0,50	2 236
Årlig pensionsuppräknings	+0,50	2 127
Årlig pensionsuppräknings	-0,50	-1 987
Livslängd	+1 år	948

Känslighetsanalyserna baseras på en förändring i ett antagande medan andra antaganden är konstanta. I praktiken är detta osannolikt, och förändringar i vissa antaganden kan vara korrelerade.

Investeringsstrategi

Pensionsstiftelsernas tillgångar utgör förvaltningstillgångar för pensioner och värderas till marknadsvärde. Pensionsstiftelsernas tillgångar utgör huvudsaklig finansieringskälla för TeliaSoneras pensionsförpliktelser och finns huvudsakligen i Sverige och Finland. Pensionsstiftelserna investerar på sådant sätt att likviditeten för pensionsstiftelsen är säkrad. Investeringsstiden är långsiktig och ämnar att täcka ökning av pensionsförpliktelser. Den viktade genomsnittliga durationen för pensionsförpliktelserna är ungefär 19 år. Investeringsplaner beslutas av styrelsen till pensionsstiftelserna. Investeringarna skall även följa lagar och regler som krävs för pensionsstiftelser i respektive land. Den del av pensionsförpliktelserna som inte täcks av förvaltningstillgångar redovisas i balansrapporterna.

Den svenska pensionsstiftelsen som svarar för cirka 85 procent av de totala förvaltningstillgångarna har ett fonderingskrav som TeliaSonera följer. Per den 31 december 2015, var den av styrelsen för den svenska pensionsstiftelsen beslutade strategiska tillgångsfördelningen 56 procent räntebärande tillgångar, 28 procent aktier och 16 procent alternativa investeringar. Alternativa investeringar inkluderar hedgefonder och "private equity". Faktisk tillgångsallokering tillåts avvika från den strategiska allokeringen inom fastställda risklimit. Tillgångsfördelningen har varit framgångsrik och portföljens avkastning har varit god under året.

Noteras att allokeringen nedan av förvaltningstillgångar endast beskriver fördelningen av kapitalet, vilket inte alltid beskriver hur riskfördelningen i en portfölj ser ut. Cirka en tredjedel av förvaltningstillgångarna är investerad i aktier och aktierelaterade tillgångar, ändå är detta den huvudsakliga riskkällan, mätt som volatilitet. Övriga tillgångsslag stod endast för en mindre andel av den totala risken i portföljen.

Fördelning av förvaltningstillgångar

Förvaltningstillgångarnas fördelning vid rapportperiodens slut var enligt nedan.

MSEK Tillgångsslag	31 december 2015				31 december 2014			
	Noterat	Onoterat	Summa	Procent	Noterat	Onoterat	Summa	Procent
Egetkapitalinstrument	6 925	142	7 067	28	9 001	156	9 157	37
Skuldinstrument	13 185	419	13 604	54	11 313	348	11 661	48
Fastigheter	–	283	283	1	–	321	321	1
Likvida medel	286	83	368	1	209	69	278	1
Alternativa investeringar	177	3 462	3 639	15	112	2 860	2 972	12
Övrigt	–	149	149	1	–	130	130	1
Summa	20 573	4 538	25 110	100	20 635	3 884	24 519	100
<i>varav aktier i TeliaSonera AB</i>	<i>15</i>		<i>15</i>	<i>0,1</i>	<i>19</i>		<i>19</i>	<i>0,1</i>

Framtida tillskott

För svenska företag tryggas pensionsförpliktelserna även genom kreditförsäkring. Skulle nettoavsättningen för pensionsförpliktelser öka kan respektive företag därmed

välja om och när medel tillskjuts till pensionsstiftelsen eller i annat fall redovisa avsättning. Till pensionsstiftelserna utanför Sverige förväntar sig TeliaSonera att tillskjuta 87 MSEK under 2016.

K22 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Övriga avsättningar förändrades på följande sätt.

MSEK	31 december 2015					
	Säljoptioner och villkorad köpeskilling	Avsättningar för omstrukturering	Avsättningar för återställning	Garanti-avsättningar	Övriga avsättningar	Summa
Ingående redovisat värde	8 392	479	2 839	21	613	12 344
<i>varav finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde</i>	–	–	–	–	179	179
Årets avsättningar	–	821	295	30	270	1 416
Förvärvat verksamhet	–	–	56	–	–	56
Ianspråktaga avsättningar	–	-598	-131	-6	-38	-773
Återförda avsättningar	–	-10	–	–	-5	-16
Justeringar relaterade till goodwill	-198	–	–	–	–	-198
Omklassificeringar	–	-9	30	-30	–	-9
Tids- och ränteeffekter	–	–	25	–	1	26
Kursdifferenser	-3 081	-11	-68	-1	-34	-3 195
Omklassificerat till skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	-4 263	0	-151	0	-16	-4 431
Utgående redovisat värde	850	672	2 896	14	791	5 222
<i>varav långfristig del</i>	<i>850</i>	<i>184</i>	<i>2 890</i>	<i>14</i>	<i>438</i>	4 375
<i>varav kortfristig del</i>	<i>–</i>	<i>488</i>	<i>6</i>	<i>–</i>	<i>353</i>	847
<i>varav finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde (se Kategorier – Not K25 och Kreditrisk – K26)</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>287</i>	287

Kursdifferenser för Säljoptioner och villkorad köpeskilling beror huvudsakligen på devalvering av den azerbajdzjanska manaten. För finansiella skulder motsvarar redovisat värde verkligt värde då avsättningar diskonteras till nuvärde. Se vidare not K25 "Finansiella tillgångar och skulder per kategori och nivå" för ytterligare upplysningar om finansiella instrument indelade i kategorier.

Säljoptioner och villkorad köpeskilling

Den långfristiga delen av avsättningar för säljoptioner och villkorad köpeskilling avser Xfera Móviles S.A. (Xfera).

För Xfera, som förvärvades 2006, ingår i utgående redovisat värde totalt 850 MSEK (992 MSEK) avseende dels en villkorad tilläggsköpeskilling till de säljande aktieägarna baserad på en upp till 20-årig resultatutvecklingsmodell, dels en säljoption som ger befintliga ägare av innehav utan bestämmande inflytande rätt att överlåta sina aktier till TeliaSonera efter 5 år, varav minst 2 år i följd med positivt nettoresultat. Avsättningarna motsvarar nuvärdet av de belopp som enligt ledningens bästa bedömning erfordras för att reglera skulderna. Belopp och tidpunkter kan komma att variera till följd av förändringar i Xferas verksamhet och lönsamhet i jämförelse med affärsplanen. Skattningen av värdet på optionsskulden är baserad på antaganden om valet av tidpunkt för säljoptionens utnyttjande och om verkligt värde på Xfera vid den tidpunkten och avsättningen kan komma att variera beroende på förändringar i Xferas uppskattade verkliga värde och på tidpunkten för optionens utnyttjande.

Avsättningar för omstrukturering

Avsättningarna motsvarar nuvärdet av de belopp som enligt ledningens bästa bedömning erfordras för att reglera skulderna. Beloppen kan komma att variera beroende på förändringar i det faktiska antalet månader en anställd stannar kvar i omställning och i faktiskt utfall av förhandlingar med leasegivare, underleverantörer och andra externa motparter liksom när i tiden sådana förändringar inträffar. Avsättningar för omstrukturering avser i huvudsak personalminskning till följd av pågående optimering av verksamheten i Norden,

Baltikum och koncernfunktioner. Dessutom har integrationen av Tele2 och TeliaSonera i Norge resulterat i uppsättningar och därtill relaterade omstrukturingskostnader.

Avsättningar för återställning, garantiavsättningar, övriga avsättningar

Avsättningar för återställning avser främst hantering av miljöfarligt avfall som uttjänat kreosot- och arsenikimpregnerade telefonstolpar samt nedmontering och återställning av mobila och fasta stationssajter. Återstående avsättningar per den 31 december 2015 förväntas bli fullt utnyttjade under perioden 2016–2045, beroende på faktorer som förekommande förlängningsvillkor i hyresavtal för sajter och av ledningen beslutade nedtagningsplaner.

Garantiavsättningar innefattar huvudsakligen uppskattade framtida utgifter för uppfyllande av garantiåtaganden avseende sålda produkter och tjänster. För dessa avsättningar förväntas fullt utnyttjande inträffa under perioden 2016–2017.

Övriga avsättningar omfattar avsättningar för skadestånd och rättstvister, för löneskatt på framtida pensionsutbetalningar och för förlustkontrakt samt försäkringstekniska avsättningar liksom uppskattade framtida utgifter för att leva upp till gjorda påståenden om sakförhållanden och utställda garantier samt för eventuella rättsliga tvister m.m. i samband med avyttring och nedläggning av koncernbolag, intressebolag och utomstående bolag samt avsättningar för återköpsåtaganden för såld utrustning på vissa marknader. För dessa avsättningar förväntas fullt utnyttjande inträffa under perioden 2016–2028.

Avsättningarna motsvarar nuvärdet av de belopp som enligt ledningens bästa bedömning erfordras för att reglera skulderna.

K23 ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA SKULDER

Övriga långfristiga icke räntebärande skulder fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Skuld för danska licensavgifter till upplupet anskaffningsvärde	78	119
Skuld för finska licensavgifter till upplupet anskaffningsvärde	48	109
Skuld för nepalesisk licensavgift till upplupet anskaffningsvärde	–	941
Övriga skulder till upplupet anskaffningsvärde	37	14
Skulder till upplupet anskaffningsvärde (se Kategorier – Not K25)	163	1 183
Förskottsbetalda operationella leasingavtal	332	447
Övriga skulder	207	256
Summa övriga långfristiga skulder	702	1 887

För information om avvecklad verksamhet se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning". För skulder till upplupet anskaffningsvärde approximerar redovisat värde verkligt värde då effekten av diskontering till marknadsmässiga räntesatser vid rapportperiodens slut var oväsentlig. Ytterligare upplysningar om finansiella instrument indelade i kategorier samt om

hantering av likviditetsrisk återfinns i not K25 "Finansiella tillgångar och skulder per kategori och nivå" respektive K26 "Finansiell riskhantering".

För skulder till upplupet anskaffningsvärde per den 31 december 2015 motsvarade avtalsenliga odiskonterade kassaflöden följande förväntade förfallostruktur.

Förväntade förfall, MSEK	2017	2018	2019	2020	Senare år	Summa	Redovisat värde
Skulder till upplupet anskaffningsvärde	134	48	5	5	8	200	163

Beträffande leasingavtal, se not K27 "Leasingavtal". Övriga skulder innefattar huvudsakligen kundförskott avseende bredbandsutbyggnad. Här ingår också uppskjutna "dag 1-vinster" vilka förändrades på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Ingående redovisat värde	73	90
Redovisat i årets resultat	-19	-19
Kursdifferenser	-8	2
Utgående redovisat värde	46	73
<i>varav kortfristig del</i>	<i>19</i>	<i>19</i>

K24 LEVERANTÖRSSKULDER OCH ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER

Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Valutaswappar, valutaterminer och valutaoptioner som innehas för handel	101	416
Delsumma (se Nivåer inom verkligt värde-hierarkin – Not K25)	101	416
Leverantörsskulder till upplupet anskaffningsvärde	8 685	10 644
Kortfristiga skulder till upplupet anskaffningsvärde	2 296	2 694
Delsumma (se Kategorier – Not K25)	11 082	13 754
Övriga kortfristiga skulder	5 941	6 949
Förutbetalda intäkter	3 751	4 365
Summa leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	20 774	25 067

Per den 31 december 2015 klassificeras det före detta segmentet region Eurasien som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet och ingår därmed inte i 2015 års värden. Jämförelseåret 2014 har inte omräknats. För ytterligare information, se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning".

För leverantörsskulder och kortfristiga skulder motsvarar redovisat värde verkligt värde då diskonterings effekten är

oväsentlig. Ytterligare upplysningar om finansiella instrument indelade i kategorier/nivåer inom verkligt värde-hierarkin samt om hantering av likviditetsrisk återfinns i not K25 "Finansiella tillgångar och skulder per kategori och nivå" respektive K26 "Finansiell riskhantering".

För skulder till upplupet anskaffningsvärde per den 31 december 2015 motsvarade avtalsenliga kassaflöden följande förväntade förfallostruktur.

Förväntade förfall, MSEK	Jan-mar 2016	Apr-jun 2016	Jul-sep 2016	Okt-dec 2016	Summa
Skulder till upplupet anskaffningsvärde	10 241	410	16	314	10 981

Motsvarande information om valutaderivat som innehas för handel återfinns i avsnittet "Hantering av likviditetsrisk" i not K26 "Finansiell riskhantering".

Kortfristiga skulder består huvudsakligen av upplupna skulder till leverantörer samt upplupna samtrafik- och roamingkostnader, medan övriga kortfristiga skulder huvud-

sakligen utgörs av mervärdesskatt, förskott från kunder samt upplupna personalkostnader och sociala kostnader.

Förutbetalda intäkter avser i huvudsak abonnemangs- och andra telekomavgifter. Häri ingår även den kortfristiga delen av uppskjutna "dag 1-vinster", se not K23 "Övriga långfristiga skulder".

K25 FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER KATEGORI OCH NIVÅ

Kategorier

Exklusive de finansiella instrument som behandlas i not K27 "Leasingavtal" fördelade sig redovisat värde för olika klasser av finansiella tillgångar och skulder på följande sätt per kategori.

MSEK	Not	31 dec 2015	31 dec 2014
Finansiella tillgångar			
Derivat betecknade som säkringsinstrument	K15, K18	2 824	3 901
Finansiella tillgångar till verkligt värde via årets resultat		3 172	1 985
<i>varav derivat ej betecknade som säkringsinstrument</i>	<i>K15, K17, K18</i>	<i>3 137</i>	<i>1 923</i>
<i>varav investeringar som innehas för handel</i>	<i>K15</i>	<i>35</i>	<i>61</i>
Investeringar som hålls till förfall	K15, K18	29	10
Lånefordringar och kundfordringar	K15, K17, K18	34 138	58 617
Finansiella tillgångar som kan säljas	K15, K18	16 792	5 225
Summa finansiella tillgångar per kategori		56 955	69 738
Finansiella skulder			
Derivat betecknade som säkringsinstrument	K20, K24	2 165	1 727
Derivat ej betecknade som säkringsinstrument	K20, K24	329	878
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	K20, K22, K23, K24	108 098	112 567
Finansiella garantier	K22	287	179
Summa finansiella skulder per kategori		110 879	115 351

Nivåer inom verkligt värde-hierarkin

Redovisade värden för olika klasser av finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde fördelade sig per nivå inom verkligt värde-hierarkin på följande sätt.

MSEK	Not	31 december 2015				31 december 2014			
		Redovi- sat värde	varav			Redovi- sat värde	varav		
			Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansiella tillgångar till verkligt värde									
Andelar i utomstående bolag som kan säljas	K15	1 053	–	–	1 053	275	–	–	275
Andelar i utomstående bolag som innehas för handel	K15	35	–	–	35	61	–	–	61
Lång- och kortfristiga obligationer som kan säljas	K15, K18	15 739	15 739	–	–	4 950	4 950	–	–
Derivat betecknade som säkringsinstrument	K15, K18	2 824	–	2 824	–	3 901	–	3 901	–
Derivat som innehas för handel	K15, K17, K18	3 137	–	3 072	65	1 923	–	1 868	55
Summa finansiella tillgångar till verkligt värde per nivå		22 789	15 739	5 896	1 153	11 110	4 950	5 770	391
Finansiella skulder till verkligt värde									
Derivat som betecknade som säkringsinstrument	K20, K24	2 165	–	2 165	–	1 727	–	1 727	–
Derivat som innehas för handel	K20, K24	329	–	329	–	882	–	882	–
Summa finansiella skulder till verkligt värde per nivå		2 494	–	2 494	–	2 609	–	2 609	–

Inga omföringar mellan Nivå 1 och 2 gjordes under 2015 och 2014.

Värdering av finansiella instrument i Nivå 3 till verkligt värde

Vid uppskattning av verkligt värde för investeringar som klassificeras i Nivå 3 används betydande icke observerbara indata eftersom det inte finns någon aktiv marknad för dessa investeringar. Då det inte finns några observerbara priser tillgängliga för dessa egetkapitalinstrument, tillämpar TeliaSonera en marknadsansats för att uppskatta verkligt värde.

Den primära värderingsteknik som TeliaSonera använder för att uppskatta verkligt värde för onoterade egetkapitalinstrument i Nivå 3 baseras på den senaste transaktionen för det specifika företaget om en transaktion har skett nyligen. Om det har skett väsentliga förändringar i förutsättningarna mellan transaktionsdagen och balansdagen som, enligt TeliaSoneras bedömning, skulle kunna ha en betydande påverkan på verkligt värde justeras det redovisade värdet för att återspegla dessa förändringar.

Därutöver verifieras bedömningen av det verkliga värdet för väsentliga onoterade egetkapitalinstrument genom tillämpning av andra värderingstekniker i form av värderingsmultiplar härledda från noterade jämförbara företag för relevanta finansiella och operationella mått såsom intäkter, bruttoresultat och andra nyckeltal som är relevanta för det specifika företaget. Jämförbara noterade företag bestäms

baserat på bransch, storlek, utvecklingsfas, geografiskt område och strategi. Multipeln beräknas genom att dividera det jämförbara företags värde (enterprise value) med det relevanta måttet. Multipeln justeras sedan för rabatter/premier avseende skillnader, fördelar och nackdelar mellan TeliaSoneras investering och de jämförbara noterade företagen baserat på företags specifika fakta och omständigheter.

Även om TeliaSonera gör sin bästa bedömning vid uppskattningen av verkligt värde för onoterade egetkapitalinstrument, och stämmer av resultat från den primära värderingstekniken mot andra värderingsmodeller, finns det inneboende begränsningar i alla värderingstekniker. Uppskattningar av verkligt värde som presenteras här indikerar därför inte nödvändigtvis ett belopp som TeliaSonera skulle kunna realisera i en aktuell transaktion. Framtida bekräftande händelser kommer också påverka uppskattningen av verkligt värde. Effekten av sådana händelser på uppskattade verkliga värden skulle kunna vara väsentlig.

Onoterade egetkapitalinstrument där verkligt värde inte kan värderas på ett tillförlitligt sätt värderas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning.

Tabellen nedan visar förändringar i Nivå 3-instrument under tolv månadersperioden som slutar den 31 december 2015.

MSEK	31 december 2015					31 december 2014				
	Andelar i utomstående bolag som kan säljas	Andelar i utomstående bolag som innehas för handel	Lång- och kortfristiga obligationer som kan säljas	Derivat som innehas för handel	Summa	Andelar i utomstående bolag som kan säljas	Andelar i utomstående bolag som innehas för handel	Lång- och kortfristiga obligationer som kan säljas	Derivat som innehas för handel	Summa
Nivå 3, ingående redovisat värde	275	61	0	55	391	203	57	2	0	262
Förändringar i verkligt värde	10	-26	0	10	-6	-	-	-2	55	53
varav redovisade i årets resultat	-15	-26	0	10	-31	-	-	-2	55	53
varav redovisade i övrigt totalresultat	25	-	-	-	25	-	-	-	-	-
Förvärv/kapitaltillskott	994	4	-	-	998	33	4	-	-	37
Kursdifferenser	16	-5	0	0	11	38	2	-	-	40
Omklassificerat till tillgångar som innehas för försäljning	-242	-	-	-1	-243	-	-	-	-	-
Nivå 3, utgående redovisat värde	1 053	35	-	65	1 153	275	61	0	55	391

Köp under 2015 avser i huvudsak förvärvet av 1,4 procent av aktierna i Spotify för 115 MUSD, motsvarande 976 MSEK på transaktionsdagen den 9 juni 2015. Förändringar i verkligt värde redovisade i årets resultat ingår i posten Övriga finansiella poster, se specifikation i not K9 "Finansieringskostnader och övriga finansiella poster".

Per den 31 december 2015 klassificeras det före detta segmentet region Eurasien som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet. För ytterligare information, se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning".

K26 FINANSIELL RISKHANTERING

Principer för finansiering och finansiell riskhantering

TeliaSoneras finansiering och finansiella risker hanteras med styrning och övervakning av styrelsen i TeliaSonera AB. Finansieringsverksamheten är centraliserad till enheten Group Treasury inom TeliaSonera AB. Enheten fungerar som TeliaSoneras internbank och ansvarar för hantering av finansiering, kapitalbehov och betalflöden. Group Treasury ansvarar även för koncerngemensam finansiell riskhantering avseende implementering av policys och instruktioner, identifiering och övervakning av finansiella risker samt implementering av säkringstrategier för dessa risker. De väsentligaste riskerna Group Treasury ansvarar för är kreditrisk, likviditetsrisk, valutarisk, ränterisk och (re)finansieringsrisk. Group Treasury strävar även efter att hantera kostnaderna för riskhanteringen.

TeliaSonera finansierar sig i huvudsak genom upplåning via sina marknadsfinansieringsprogram direkt i svensk och internationell penning- och kapitalmarknad. Den finansieringsstrategi som kommunicerats är att öka durationen, diversifiera koncernens finansieringskällor och hålla en betryggande likviditet. Kapitalmarknadsupplåning är den primära källan, bankupplåning betraktas huvudsakligen som backup. Detta ökar flexibiliteten och säkerställer tillgång till flera kapitalmarknader för att möjliggöra en så attraktiv prisbild som möjligt. Marknadsfinansieringsprogrammen utgör normalt ett kostnadseffektivt och flexibelt alternativ till bankfinansiering.

Per den 31 december 2015 klassificeras det före detta segmentet region Eurasien som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet och ingår därmed inte i 2015 års värden. Jämförelseåret 2014 har inte omräknats. För ytterligare information, se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning".

Förvaltning av kapital

TeliaSoneras kapitalstruktur och utdelningspolicy beslutas av styrelsen. Avsikten är att dela ut minst 80 procent av fritt kassaflöde baserat på kvarvarande verksamhet och målsättningen är att dela ut minst 2 SEK per aktie för räkenskapsåret 2016.

TeliaSonera AB behöll sina goda kreditbetyg. I februari 2016 bekräftade Moody's Investors Service sin kreditvärdering om Prime-2 för kortfristig upplåning och meddelade att man hade satt sin kreditvärdering om A3 för långfristig upplåning under granskning för nedvärdering. I mars 2016 bekräftade Standard & Poor's Ratings Services sin kreditvärdering om A- för långfristig upplåning och A-2 för kortsiktig upplåning med stabila utsikter. De bägge institutens kreditvärdering motsvarar en stark kreditvärdighet och bedöms därför ge TeliaSonera fortsatt god tillgång till kapitalmarknaderna.

TeliaSoneras har fortsättningsvis ett mål om en solid kreditvärdering på lång sikt A- till BBB+ och ha en skuldsättningsgrad motsvarande måttet nettolåneskuld i relation till EBITDA på 2x plus/minus 0,5x, för att säkra bolagets strategiskt viktiga finansiella flexibilitet för investeringar i framtida tillväxt, både organisk och genom förvärv.

TeliaSonera AB är inte föremål för några externa påtvingade kapitalkrav.

Hantering av kreditrisk

TeliaSoneras exponering för kreditrisk härrör från motparters oförmåga att fullgöra sina skyldigheter (inklusive prISRISKEr vad avser investeringar i egetkapitalinstrument), med en maximal exponering motsvarande det redovisade värdet (specificerat i respektive noter) av följande finansiella instrument.

MSEK	Not	31 dec 2015	31 dec 2014
Övriga anläggningstillgångar	K15	17 860	14 622
Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	K17	14 639	16 276
Räntebärande fordringar	K18	10 679	10 993
Likvida medel	K18	14 647	28 735
Summa		57 825	70 626

Vid ingående av finansiella transaktioner, som ränte- och valutaränteswappar samt andra derivattransaktioner, accepterar TeliaSonera AB endast kreditvärdiga motparter med goda kreditbetyg. För att viss motpart ska godkännas kräver TeliaSonera AB godkänd kreditvärdering samt avtal enligt International Swaps and Derivatives Association, Inc. (ISDA). Tillåten exponeringsvolym per motpart vid ingående av en finansiell transaktion är beroende av vilket kreditbetyg motparten ifråga har. Den sammanlagda motpartsexpone-

ringen i derivatinstrument i TeliaSonera AB vid rapportperiodens slut fördelades på motpartens kreditvärdering hos Moody's i nedanstående tabell. I linje med rekommendationer utfärdade av Basel Committee on Banking Supervision beräknas exponeringen som det positiva marknadsvärdet på derivatkontrakt per motpart med ett tilläggsbelopp avsett att ge en marginal för en eventuell framtida exponering. Erhållen likvid, föreskriven i Credit Support Annex enligt ISDA-avtal, är avdragen från exponeringen.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Motpartens kreditvärdering Aa3	720	676
Motpartens kreditvärdering Aa2	465	–
Motpartens kreditvärdering A1	383	980
Motpartens kreditvärdering A2	1 519	1 256
Motpartens kreditvärdering A3	202	644
Motpartens kreditvärdering Baa1	–	344
Motpartens kreditvärdering Baa2	2	–
Motpartens kreditvärdering Baa3	2	–
Summa motpartsexponering i derivatinstrument	3 293	3 900

Överskottslikviditet i TeliaSonera AB kan placeras i bankdepositioner och värdepapper utgivna av bank eller företag med en kreditvärdering av A- (Standard & Poor's) eller A3 (Moody's). Därutöver kan likviditet placeras i statsobligationer och statsskuldsväxlar utgivna av den svenska, tyska, finska, norska eller danska staten, svenska kommunobligationer, investeringsfonder och säkerställda tillgångar med en kreditvärdering om AAA/Aaa.

Vad gäller TeliaSoneras kundfordringar är motpartsrisken spridd geografiskt och på ett stort antal kunder, såväl privatpersoner som företag i olika branscher. Soliditetsuppgivning erfordras för försäljning på kredit i syfte att minimera risken för kundförluster och baseras på koncernintern information om betalningsbeteende, om nödvändigt kompletterad med kredit- och affärsinformation från externa källor. Kundförlusterna i relation till koncernens nettoomsättning uppgick till cirka 0,6 procent under 2015 och 0,8 procent under 2014.

Hantering av likviditetsrisk

Likviditetsrisk utgör risken att TeliaSonera kommer att möta svårigheter vad gäller att uppfylla åtaganden förbundna med finansiella skulder vilka regleras med kontanter eller någon annan finansiell tillgång.

TeliaSonera har internkontrollprocesser och beredskapsplaner för hantering av likviditetsrisk. Den kort- och medelfristiga likviditetshanteringen tar i beaktande förfallotidpunkter för finansiella tillgångar och finansiella skulder samt bedömda kassaflöden från verksamheten.

En centraliserad daglig process för cash pooling i de nordiska länderna gör det möjligt för TeliaSonera att hantera över- eller underskottslikviditet efter de faktiska behoven på koncern- och dotterbolagsnivå. TeliaSoneras policy är att ha en betryggande likviditetsposition avseende tillgängliga likvida medel och/eller outnyttjade bekräftade kreditfaciliteter.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Överskottslikviditet		
Kassa och bank	10 929	12 632
Kortfristiga placeringar ¹	3 718	16 103
Likvida medel (se även not K18)	14 647	28 735
Kortfristiga placeringar (se även not K18) ²	5 216	3 144
Summa	19 862	31 879
Långfristiga placeringar (se även not K15) ³	8 841	4 671
Summa överskottslikviditet	28 703	36 550
Bekräftade bankkreditlöften		
Revolverande kreditfaciliteter (rambelopp)	18 270	19 031
Checkräkningskrediter och kortfristiga kreditfaciliteter (rambelopp)	2 063	1 924
Utnyttjade kreditlöften	-4 110	-648
Summa utnyttjade bekräftade bankkreditlöften	16 223	20 307
Likviditetsposition	44 926	56 857

¹ Bankdepositioner och kortfristiga placeringar som förfaller inom 3 månader från anskaffningsdag.

² Kortfristiga placeringar med löptid på mellan 3-12 mån. Konverterbara till likvida medel inom 2 dagar, dvs exklusive kortfristiga placeringar som på grund av regelverk inte är konverterbara till kontanter inom 2 dagar.

³ Långfristiga placeringar med löptid över 12 månader. Konverterbara till likvida medel inom 2 dagar.

TeliaSoneras bekräftade bankkreditlöften och checkräkningskrediter, vilka är avsedda för kortfristig finansiering och som likviditetsreserv, fördelade sig på följande sätt.

MSEK					31 dec 2015	31 dec 2014
Koncernenhet	Typ	Egenskaper	Slutförfall	Valuta	Rambelopp	Rambelopp
TeliaSonera AB	Revolverande kreditfacilitet	Bekräftad, syndikerad	December 2017	EUR	9 135	9 515
TeliaSonera AB	Revolverande kreditfacilitet	Bekräftad	Juni 2017	EUR	9 135	9 516
TeliaSonera AB och dotterbolag	Checkräkningskrediter och kortfristiga kreditfaciliteter	Bekräftade, bilaterala	Förlängs årligen	(diverse valutor)	2 063	1 924

Per den 31 december 2015 motsvarade avtalsenliga odiskonterade kassaflöden för koncernen följande förväntade förfallostruktur. Belopp avseende koncernens räntebärande upplåning och icke räntebärande valutaderivat inkluderar amorteringar och uppskattade räntebetalningar. Omräkning till SEK av belopp i utländsk valuta har gjorts till rådande

valutakurs vid rapportperiodens slut. Terminsräntor har använts för att uppskatta framtida räntebetalningar hänförliga till instrument med rörlig ränta. I de fall likvidavräkning görs brutto (valutaränteswappar, valutaswappar och valutaterminer) har samtliga värden redovisats brutto.

Förväntade förfall MSEK	Not	Jan-mar 2016	Apr-jun 2016	Jul-sep 2016	Okt-dec 2016	2017	2018	2019	2020	Senare år	Summa
Utnyttjade checkräkningskrediter och kortfristiga kreditfaciliteter		-119	-102	-	-	-	-274	-	-274	-	-769
Marknadsfinansiering		-3 250	-245	-1 896	-1 454	-10 802	-4 067	-11 543	-9 907	-71 836	-115 000
Övrig upplåning		-3 343	-70	-	-	-366	-366	-482	-231	-877	-5 735
Finansiella leasingavtal		-2	-2	-2	-2	-7	-7	-7	-5	-15	-49
Valutaränte- och ränteswappar											
Skulder		-4 082	-194	-258	-516	-8 516	-4 364	-5 335	-668	-21 763	-45 696
Fordringar		5 798	107	165	589	9 827	4 933	5 373	725	22 397	49 914
Valutaswappar och valutaterminer											
Skulder		-31 378	-	-61	-328	-	-	-	-	-	-31 767
Fordringar		31 617	-	57	327	-	-	-	-	1	32 002
Övriga avsättningar finansiella skulder	K15	-	-	-	-	29	-	-	-	-	29
Skulder	K15	-	-	-	-	2 003	365	45	42	94	2 549
Fordringar	K22	-	-	-	287	-	-	-	-	-	287
Övriga långfristiga skulder till upplupet anskaffningsvärde	K23	-	-	-	-	-134	-48	-5	-5	-8	-200
Leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder till upplupet anskaffningsvärde	K24	-10 241	-410	-16	-314	-	-	-	-	-	-10 981
Kredit- och fullgörandegarantier	K29	-	-	-	-	-15	-	-	-	-	-15
Summa		-15 000	-916	-2 011	-1 411	-7 981	-3 828	-11 954	-10 323	-72 007	-125 431

Hantering av valutarisk

Valutarisk utgör risken för att valutakursförändringar negativt påverkar koncernens resultat, finansiella ställning och/eller kassaflöden. Valutarisk kan indelas i transaktionsexponering och omräkningsexponering.

Transaktionsexponering uppkommer i nettot av operativa och finansiella in- och utflöden i valutor. TeliaSoneras allmänna policy är att säkra merparten av känd operativ transaktionsexponering upp till 12 månader framåt i tiden. Säkring av finansiella flöden som lån och placeringar görs däremot normalt för hela löptiden, även om denna är längre än 12 månader.

Avseende transaktionsexponering i utländsk valuta har ekonomi- och finansdirektören ett tydligt avgränsat avvikelsemandat, vilket är maximerat till motvärdet av nominellt +/-500 MSEK, uttryckt som det långa/korta motvärdet i SEK som får exponeras för valutafluktuationer. SEK är TeliaSonera AB:s funktionella valuta. Den upplåning som TeliaSonera AB har är därför normalt antingen denominerad i eller swappad till SEK, såvida den inte är kopplad till internationell verksamhet eller använd som säkring av utländska nettoinvesteringar.

Finansiell transaktionsexponeringsrisk

Per den 31 december 2015 motsvarade avtalsenliga odiskonterade finansiella kassaflöden, fördelat per valuta, för koncernens räntebärande upplåning och icke räntebärande valutaderivat följande förväntade förfallostruktur inklusive

amorteringar och uppskattade räntebetalningar. Omräkning till SEK av belopp i utländsk valuta har gjorts till rådande valutakurs vid rapportperiodens slut. Terminsräntor har använts för att uppskatta framtida räntebetalningar hänförliga till instrument med rörlig ränta.

MSEK	Jan-mar 2016	Apr-jun 2016	Jul-sep 2016	Okt-dec 2016	2017	2018	2019	2020	Senare år	Summa
DKK Räntebärande tillgångar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Räntebärande skulder	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derivat	-6 729	-	-	-	-	-	-	-	-	-6 729
Netto	-6 729	-	-	-	-	-	-	-	-	-6 729
EUR Räntebärande tillgångar	2 421	-	-	-	-	-	-	-	-	2 421
Räntebärande skulder	-2 856	-378	-338	-650	-9 627	-3 266	-7 657	-9 279	-55 842	-89 892
Derivat	12 041	5	2	-77	8 699	975	4 509	-175	-10 222	15 757
Netto	11 606	-373	-336	-727	-928	-2 291	-3 148	-9 454	-66 064	-71 714
GBP Räntebärande tillgångar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Räntebärande skulder	-	-	-	-217	-217	-217	-217	-217	-9 715	-10 800
Derivat	-31	-	-	217	217	217	217	217	9 715	10 769
Netto	-31	-	-	-	-	-	-	-	-	-31
JPY Räntebärande tillgångar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Räntebärande skulder	-7	-2	-7	-2	-331	-707	-6	-6	-1 261	-2 329
Derivat	7	2	7	2	331	707	6	6	1 261	2 329
Netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NOK Räntebärande tillgångar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Räntebärande skulder	-	-16	-	-63	-80	-80	-80	-80	-2 465	-2 864
Derivat	-6 958	-36	-	-13	-796	-2 407	32	28	362	-9 788
Netto	-6 958	-52	-	-76	-876	-2 487	-48	-52	-2 103	-12 652
USD Räntebärande tillgångar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Räntebärande skulder	-3 343	-	-	-	-	-	-	-	-	-3 343
Derivat	-1 620	-	-69	-328	-	-	-	-	-1	-2 018
Netto	-4 963	-	-69	-328	-	-	-	-	-1	-5 361
SEK Räntebärande tillgångar	2 815	2 272	1 486	41	2 159	1 564	3 866	1 239	-	15 442
Räntebärande skulder	-520	-21	-1 565	-522	-646	-170	-4 695	-839	-3 455	-12 433
Derivat	5 395	-59	-36	272	-7 238	1 178	-4 725	-18	-486	-5 717
Netto	7 690	2 192	-115	-209	-5 725	2 572	-5 554	382	-3 939	-2 708
Summa, netto	615	1 768	-520	-1 340	-7 529	-2 206	-8 750	-9 124	-72 109	-99 195

Kassaflödet avser valutasäkring av fordringar, skulder och likvida medel i utländska valutor. Valutarisker är även minskade genom koncernens nettoinvesteringar i EUR och NOK, se avsnittet "Omräkningsexponering".

Känslighet för transaktionsexponering i verksamheten

TeliaSoneras kunder faktureras till övervägande del i respektive lokal valuta. Kundfordringar på och leverantörsskulder till andra operatörer för internationell fastnätstrafik och roaming regleras netto via clearingcentraler. Det operativa

behovet av att nettoköpa utländsk valuta föranleds därför främst av ett underskott i dessa avräkningar och en begränsad import av materiel. De huvudsakliga transaktions-exponeringarna kommer från de nordiska verksamheterna och involverar SEK, EUR, NOK och DKK.

Valutaexponering MSEK	Transaktions- exponering från operativa nettoflöden	Påverkan på årets resultat om svenska kronan försvagas med 10 procent
SEK	160	-369
EUR	422	329
NOK	104	-36
DKK	131	-9
Övriga	13	13
Summa	830	73

Känslighetsanalysen är baserad på antagandet att operativ transaktionsexponering motsvarar den som gällde under 2015, och förutsatt att säkringsåtgärder ej vidtagits.

Omräkningsexponering

Omräkningsexponering uppkommer i nettoinvesteringar i utlandsverksamhet. Koncernchefen har mandat att verk-

ställa säkring upp till en specifik andel av omräkningsexponeringen. TeliaSoneras nettoinvesteringar i utlandsverksamhet fördelade sig per valuta på följande sätt.

MSEK	2015			2014		
	Netto-investering	Säkrad genom upplåning eller derivat	Netto	Netto-investering	Säkrad genom upplåning eller derivat	Netto
AZN	–	–	–	5 060	–	5 060
DKK	608	–	608	2 463	–	2 463
EUR	75 719	-50 231	25 488	71 741	-51 248	20 493
GBP	137	–	137	251	–	251
GEL	–	–	–	1 146	–	1 146
KZT	–	–	–	2 927	–	2 927
LTL	–	–	–	5 202	–	5 202
MDL	–	–	–	165	–	165
NOK	13 797	-1 304	12 493	8 567	-410	8 157
NPR	–	–	–	6 705	–	6 705
RUB	4 459	–	4 459	5 812	–	5 812
TJS	–	–	–	449	–	449
TRY	16 693	–	16 693	23 991	–	23 991
USD	389	–	389	3 559	–	3 559
UZS	–	–	–	642	–	642
Övriga valutor	218	–	218	288	–	288
Summa	112 021	-51 536	60 485	138 968	-51 658	87 310

Känslighet för omräkningsexponering

Koncernens eget kapital skulle påverkas positivt med cirka 6,0 GSEK om den svenska kronan försvagades med 10 procentenheter mot samtliga de valutor i vilka TeliaSonera har omräkningsexponering, baserat på exponeringen per den 31 december 2015, inklusive säkringar men exklusive eventuella effekter i eget kapital till följd av TeliaSoneras operativa behov av att nettoköpa utländsk valuta eller vid valutaomräkning av andra poster ingående i årets resultat.

Hantering av ränterisk

TeliaSoneras finansieringskällor utgörs i huvudsak av eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare, kassaflöde från löpande verksamhet och upplåning. Den räntebärande upplåningen och finansiella investeringar exponerar koncernen för ränterisk. Ränterisk utgör risken för att förändringar i räntesatser påverkar koncernens räntenetto och/eller kassaflöden negativt.

Genomsnittliga räntesatser, inklusive tillhörande säkringsinstrument, för TeliaSonera AB:s utestående lång- respektive kortfristiga upplåning var vid rapportperiodens slut:

Procent	31 dec 2015	31 dec 2014
Långfristig upplåning	2,15	2,94
Kortfristig upplåning	1,62	0,87

Nyckeltal för skuldportföljen var vid rapportperiodens slut följande. Angivna belopp avser redovisade värden.

MSEK	31 dec 2015	Andel (%)
Räntebindning (år)	4,8	
Genomsnittlig löptid (år)	8,4	
Kortfristiga skulder	9 337	9
Långfristiga skulder	91 646	91
Räntejustering < 1 år	65 641	65
Räntejustering > 1 år	35 342	35

TeliaSoneras finanspolicy anger riktlinjer för räntebindning respektive genomsnittlig löptid för låneskulden och finansiella investeringar. Koncernen eftersträvar en avvägning mellan bedömd löpande kostnad för upplåningen och risken att få en signifikant negativ påverkan på resultatet vid en plötslig, större ränteförändring. Koncernens policy

är att låneskuldens genomsnittliga räntebindning, duration, normalt ska ligga mellan 3 och 7 år.

I de fall tillgänglig upplåningsform ränte- och/eller valutamässigt inte direkt motsvarar önskvärd struktur på låneportföljen, används olika former av derivat, till exempel ränteswappar och valutaränteswappar, för att anpassa strukturen vad avser räntebindning och/eller valuta.

Per den 31 december 2015 motsvarade räntebindningstiden för TeliaSonera-koncernens räntebärande tillgångar, skulder och derivat följande räntetyper och förväntade löptider. Angivna belopp avser nominella värden.

Förväntade förfall MSEK	Jan-mar 2016	Apr-jun 2016	Jul-sep 2016	Okt-dec 2016	2017	2018	2019	2020	Senare år	Summa
Fast ränta										
Räntebärande tillgångar	3 084	1 207	901	–	1 143	300	3 198	1 117	–	10 950
Räntebärande skulder	-3 798	–	-250	–	-6 851	-968	-6 168	-7 325	-56 384	-81 744
Derivat	499	-450	1 383	–	6 545	9 588	5 074	6 853	22 139	51 631
Netto	-215	757	2 034	–	837	8 920	2 104	645	-34 245	-19 163
Rörlig ränta										
Räntebärande tillgångar	6 431	169	–	–	–	–	–	–	–	6 600
Räntebärande skulder	-10 434	-966	–	–	–	–	–	–	–	-11 400
Derivat	-42 521	-8 234	–	–	–	–	–	–	–	-50 755
Netto	-46 524	-9 031	–	–	–	–	–	–	–	-55 555
Summa, netto	-46 739	-8 274	2 034	–	837	8 920	2 104	645	-34 245	-74 718

TeliaSonera har designerat vissa ränteswappar som kassaflödessäkringar till skydd för förändringar i framtida kassaflöden avseende räntebetalningar på existerande skulder, även inkluderande vissa långfristiga lån som säkrar nettoinvesteringar, se not K20 "Långfristiga och kortfristiga lån". Säkringsineffektivitet avseende utestående kassaflödessäkringar var försumbar och redovisades i årets resultat. Nettoförändringar av verkligt värde redovisade i övrigt totalresultat balanseras i en säkringsreserv som en komponent i eget kapital, se not K11 "Övrigt totalresultat". Under 2015 avslutades inga kassaflödessäkringar till följd av att de ursprungligen prognostiserade transaktionerna inte inträffade inom den ursprungligen angivna tidsperioden.

Känslighet för ränterisk

TeliaSonera hade den 31 december 2015 räntebärande skulder om 100,9 GSEK, redovisat värde, med en räntebindning om cirka 4,8 år, inklusive derivat. Lån som var exponerade för ränteförändringar under den närmaste tolv månadersperioden uppgick per detta datum till cirka 65,6 GSEK, redovisat värde, givet ett antagande om att befintliga låneförfall under denna period refinansieras, och efter beaktande av derivat.

Den exakta effekten på finansnettot av en ränteförändring från denna låneportfölj beror på när i tiden låneförfall inträffar liksom räntjusteringsdatum för lån med rörlig ränta, och att lånevolymen kan variera över tiden, vilket påverkar bedömd nivå för marknadsvärdeförändring i låneportföljen.

Vid antagandet att dessa lån omsattes per den 1 januari 2016 till en räntesats som var en procentenhet högre än den som gällde per den 31 december 2015 och att räntesatsen förblev oförändrad vid denna nya nivå under 12 månader, skulle räntekostnaderna efter skatt öka med omkring 512 MSEK.

Låneportföljens verkliga värde skulle förändras med cirka 5,2 GSEK om marknadsräntenivån förändrades med en procentenhet, givet samma lånevolym och den räntebindningstid som gällde den 31 december 2015.

Hantering av refinansieringsrisk

Koncernens policy är att genomsnittlig kapitalbindning på låneskulden skall överstiga 4 år. I syfte att reducera refinansieringsrisken har koncernen som ambition att sprida låneförfall över en längre period. Per den 31 december 2015 var den genomsnittliga kapitalbindningstiden för TeliaSonera AB:s upplåning cirka 8,4 år.

Pensionsskuldrisk

Se not K21 "Avsatt för pensioner och anställningsavtal" för detaljer rörande pensionsskuldrisk samt känslighetsanalys.

Hantering av försäkringsbara risker

Försäkringsskyddet regleras av centrala riktlinjer och omfattar ett gemensamt paket av olika egendoms- och ansvarsförsäkringslösningar. Graden av försäkringsskydd beslutas av affärsenheter och andra enheter som är ansvariga för riskbedömningen. Enheten Corporate Insurance inom TeliaSonera AB hanterar de koncerngemensamma försäkringslösningarna och använder ett försäkringscaptive, TeliaSonera Försäkring AB, som strategiskt verktyg i hantering av försäkringslösningarna. Vissa av de risker som placeras i försäkringsbolaget återförsäkras i den internationella återförsäkringsmarknaden.

Ramavtal om nettning och liknande avtal

TeliaSonera har ingått ISDA-ramavtal (International Swaps and Derivatives Association) för OTC-derivat, dvs ränte- och valutaderivat, med alla huvudbanker. Dessa ISDA-avtal

möjliggör kvittning. CSA-avtal (Credit Support Annex) för finansiella derivattransaktioner får upprättas som en bilaga till respektive ramavtal och redovisas som övriga kortfristiga fordringar/skulder. Under ett CSA-avtal är parterna överens om att utväxla likviditet, grundat på exponering, beräknat på veckobasis, som faller under avtalet. Överförda medel och upplupen ränta under ett CSA-avtal är inte att

betrakta som en säkerhet. Om TeliaSonera har ett åtagande avseende en sälloption och en fordran på samma motpart samt om aktierna innehas som säkerhet för fordran, då redovisas fordran och skulden och kvittas i koncernens balansrapporter. För information om avvecklad verksamhet, se not K34 "Avvecklad verksamhet och tillgångar som innehas för försäljning".

31 december 2015							
MSEK	Not	Bruttobelopp, finansiella tillgångar	Bruttobelopp, finansiella skulder	Netto av finansiella tillgångar i balansräkningen	Finansiella skulder som inte har nettats	CSA	Netto
Ränte- och valutaränteswappar	K15, K18	5 546	–	5 546	-2 192	-1 558	1 796
Valutaswappar och valutaterminer	K15, K17	351	–	351	-26	–	325
Övriga fordringar		24	-8	16	–	–	16
Summa		5 921	-8	5 913	-2 218	-1 558	2 137

31 december 2015							
MSEK	Not	Bruttobelopp, finansiella tillgångar	Bruttobelopp, finansiella skulder	Netto av finansiella tillgångar i balansräkningen	Finansiella skulder som inte har nettats	CSA	Netto
Ränte- och valutaränteswappar	K20	2 393	–	2 393	-2 192	–	201
Valutaswappar och valutaterminer	K23, K24	101	–	101	-26	–	75
Övriga skulder		29	-8	20	–	–	20
Summa		2 523	-8	2 514	-2 218	–	296

31 december 2014							
MSEK	Not	Bruttobelopp, finansiella tillgångar	Bruttobelopp, finansiella skulder	Netto av finansiella tillgångar i balansräkningen	Finansiella skulder som inte har nettats	CSA	Netto
Ränte- och valutaränteswappar	K15, K18	5 618	–	5 618	-1 716	-1 043	2 859
Valutaswappar och valutaterminer	K15, K17	152	–	152	-78	–	74
Fordringar som kvittats mot sälloptioner	K22	2 257	-2 257	0	–	–	0
Övriga fordringar		33	-14	19	–	–	19
Summa		7 402	-1 613	5 789	-1 794	-1 043	2 952

31 december 2014							
MSEK	Not	Bruttobelopp, finansiella tillgångar	Bruttobelopp, finansiella skulder	Netto av finansiella tillgångar i balansräkningen	Finansiella skulder som inte har nettats	CSA	Netto
Ränte- och valutaränteswappar	K20	2 191	–	2 191	-1 716	–	475
Valutaswappar och valutaterminer	K23, K24	417	–	417	-78	–	339
Övriga skulder		177	-13	164	–	–	164
Summa		2 875	-13	2 772	-1 794	–	978

K27 LEASINGAVTAL

TeliaSonera som leasetagare, kvarvarande verksamhet

Finansiell leasing

Koncernens finansiella leasing avser datorer och annan it-utrustning, produktionsbilar, förmånsbilar och övriga fordon.

Vidareuthyrning förekommer ej.

De leasade tillgångarnas redovisade värde uppgick vid rapportperiodens slut till.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Anskaffningsvärde	92	96
Avgår ackumulerade av- och nedskrivningar	-79	-77
Nettovärde av finansiella leasingavtal	13	19

Av- och nedskrivningar uppgick till 4 MSEK respektive 4 MSEK för åren 2015 och 2014. Totalt erlagda lease-avgifter under dessa år var 9 MSEK respektive 9 MSEK.

Nuvärdet av framtida leaseavgifter för icke uppsägningsbara finansiella leasingavtal uppgick vid rapportperiodens slut till:

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Totala framtida minimileaseavgifter	68	93
Avgår räntebelastning	-19	-25
Nuvärde av framtida minimileaseavgifter	49	68

Framtida minimileaseavgifter och dessas nuvärden enligt icke uppsägningsbara finansiella avtal gällande den 31 december 2015 och där förpliktelsen överstiger ett år uppgick till:

Förväntade förfall MSEK	Jan-mar 2016	Apr-jun 2016	Jul-sep 2016	Okt-dec 2015	2017	2018	2019	2020	Senare år	Summa
Framtida minimileaseavgifter	4	4	4	4	9	9	9	6	19	68
Nuvärde av framtida minimileaseavgifter	2	2	2	2	7	7	7	5	15	49

Operationell leasing

Koncernens operationella leasing avser i huvudsak lokaler för kontor och teknik, mark samt datorer och annan utrustning.

Vissa avtal innefattar möjlighet till förlängning under varierande tidsperioder. Vidareuthyrning avser främst kontorslokaler.

Framtida minimileaseavgifter enligt icke uppsägningsbara operationella avtal gällande den 31 december 2015 och där förpliktelsen överstiger ett år uppgick till:

Förväntade förfall MSEK	Jan-mar 2016	Apr-jun 2016	Jul-sep 2016	Okt-dec 2016	2017	2018	2019	2020	Senare år	Summa
Framtida minimileaseavgifter	487	485	481	479	1 281	1 032	814	690	3 516	9 266
Vidareuthyrningar	4	4	4	4	12	3	-	-	-	30

Totalt erlagda hyror och leasingavgifter var 1 818 MSEK respektive 1 785 MSEK för åren 2015 och 2014. Tidigare rapporterat belopp för 2014 uppgående till 1 184 MSEK har omräknats för jämförbarhet. Intäkter för vidareuthyrda objekt uppgick till 15 MSEK och 15 MSEK för respektive år.

Förutom viss korttidsförhyrning varierar kontraktstiderna mellan 3 månader och 50 år, med en genomsnittlig löptid om cirka 8 år. Hyresavtalen är tecknade på sedvanliga marknadsmässiga villkor. Vissa hyreskontrakt kan förlängas över varierande tidsperioder.

TeliaSonera som leasegivare, kvarvarande verksamhet

Finansiell leasing

Leasingportföljen inom TeliaSoneras kundfinansieringsverksamhet i Sverige, Finland, Danmark och Norge omfattar finansiering inom ramen för TeliaSoneras produkt- och tjänsteutbud. Löptiden på avtalen i stocken uppgår till cirka 14 kvartal. För nytecknade avtal under 2015 var löptiden 14 kvartal. 55 procent av samtliga avtal löper med fast ränta och 45 procent med rörlig ränta. Flertalet avtal ger möjlighet till förlängning. I Finland tillhandahåller TeliaSonera därutöver enligt ett finansiellt leasingavtal elmätare med SIM-kort för automatiserad avläsning till ett energiföretag som en del av TeliaSoneras paketerade tjänst. Avtalet har en löptid om 15 år och löper med fast ränta.

Nuvärdet av fordran avseende framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara finansiella leasingavtal uppgick vid rapportperiodens slut till:

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Minimileaseavgifter enligt finansiella leasingavtal	947	1 007
Ej garanterade restvärden som tillfaller leasegivaren	–	–
Bruttoinvestering i finansiella leasingavtal	947	1 007
Ej intjänade finansiella intäkter	-77	-120
Nuvärde av fordran avseende framtida minimileaseavgifter (nettoinvestering i finansiella leasingavtal)	870	887

Bruttoinvestering respektive nuvärde av fordran avseende framtida minimileaseavgifter som hänför sig till icke uppsägningsbara finansiella avtal per den 31 december 2015 uppgick till:

Förväntade förfall MSEK	Jan–mar 2016	Apr–jun 2016	Jul–sep 2016	Okt–dec 2016	2017	2018	2019	2020	Senare år	Summa
Bruttoinvestering	87	89	88	88	231	147	87	66	64	947
Nuvärde av fordran avseende framtida minimileaseavgifter	76	78	78	92	213	137	78	59	59	870

Reserv för osäkra fordringar avseende minimileaseavgifter uppgick den 31 december 2015 och 2014 till 0 MSEK respektive 6 MSEK. Kreditförluster på leasingfordringar reduceras av vinster vid försäljning av återlämnad utrustning.

Operationell leasing

Leasingportföljen avser huvudsakligen den internationella carrier-verksamheten och omfattar avtal med andra internationella operatörer samt andra avtal. Avtalstiderna med

operatörer varierar mellan 10 och 25 år, med en genomsnittlig avtalstid om 20 år. För andra avtal varierar avtalstiderna mellan 3 och 10 år med en genomsnittlig avtalstid om cirka 5 år. Därutöver är 348 operationella leasingavtal relaterade till TeliaSoneras produkt- och tjänsteutbud till slutkunder i Sverige och Finland. Avtalstiderna varierar mellan 3 och 5 år, med en genomsnittlig avtalstid om cirka 3 år.

De leasade tillgångarnas redovisade värde uppgick vid rapportperiodens slut till:

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Anskaffningsvärde	3 249	3 100
Avgår ackumulerade av- och nedskrivningar	-1 886	-1 820
Bruttoredoisat värde	1 363	1 280
Avgår förskottsbetalda leaseavgifter	-319	-495
Nettovärde av operationella leasingavtal	1 044	785

Av- och nedskrivningar gjordes med 651 MSEK under 2015 och med 621 MSEK under 2014.

Framtida minimileaseavgifter enligt icke uppsägningsbara operationella avtal gällande den 31 december 2015 och där förpliktelsen överstiger ett år uppgick till:

Förväntade förfall MSEK	Jan–mar 2016	Apr–jun 2016	Jul–sep 2016	Okt–dec 2016	2017	2018	2019	2020	Senare år	Summa
Framtida minimileaseavgifter	73	73	73	162	255	141	50	14	3	844

K28 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Svenska staten

Vid årsskiftet ägde svenska staten 37,3 procent av utestående aktier i TeliaSonera AB. Resterande 62,7 procent av utestående aktier har ett spritt ägande.

TeliaSonera-koncernens utbud av tjänster och produkter erbjuds svenska staten, statliga myndigheter och statliga bolag i konkurrens med andra operatörer och på normala kommersiella villkor. Vissa statliga bolag och affärsverk bedriver med TeliaSonera konkurrerande verksamhet. På motsvarande sätt köper TeliaSonera tjänster från statliga myndigheter och bolag till marknadsmässiga priser och på i övrigt normala kommersiella villkor. Enskilt svarar varken svenska staten och deras myndigheter eller statliga bolag för en väsentlig andel av TeliaSoneras nettoomsättning eller resultat.

Den svenska telemarknaden regleras främst av lagen om elektronisk kommunikation (LEK) och av förordningar,

föreskrifter och beslut enligt lagen. Operatörer som är anmälda enligt LEK ska betala en årlig avgift för finansiering av åtgärder mot allvariga fredstida hot och påfrestningar som gäller elektroniska kommunikationer. TeliaSoneras avgift uppgick till 45 MSEK under 2015 respektive 43 MSEK under 2014. Därutöver betalar TeliaSonera, i likhet med övriga operatörer, årliga avgifter till Post- och telestyrelsen för myndighetens verksamhet enligt LEK och lagen om radio- och teleterminalutrustning. TeliaSonera betalade avgifter enligt dessa lagar med 52 MSEK under 2015 respektive 49 MSEK under 2014.

Intressebolag och joint ventures

TeliaSonera säljer och köper tjänster och produkter till och från intressebolag. Dessa transaktioner görs på marknadsmässiga villkor.

I sammandrag fördelade sig transaktioner och balansposter med intressebolag på följande sätt.

MSEK	Januari–december eller 31 december	
	2015	2014
Försäljning av varor och tjänster		
PAO MegaFon	96	172
Övriga	16	135
Summa försäljning av varor och tjänster	112	307
Summa köp av varor och tjänster	83	151
Summa kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	7	54
Summa leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	10	23

Pensions- och personalstiftelser

Per den 31 december 2015 ägde TeliaSoneras finska pensionsstiftelse 366 802 aktier och dess finska personalstiftelse 531 499 aktier i TeliaSonera AB, sammantaget 0,02 procent av rösttalet. Information om transaktioner och balansposter återfinns i not K21 "Avsatt för pensioner och anställningsavtal".

Nyckelpersoner i ledande ställning

Se avsnittet "Ersättningar till ledande befattningshavare på koncernnivå" i not K31 "Personal" för ytterligare information.

K29

EVENTUALPOSTER, ÖVRIGA KONTRAKTSFÖRPLIKTELSE
OCH RÄTTSTVISTER**Eventuallånggångar och ansvarsförbindelser, kvarvarande verksamhet**

Vid rapportperiodens slut hade TeliaSonera inga eventuallånggångar, medan ansvarsförbindelser rapporterade som eventualförpliktelser fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Kredit- och fullgörandegarantier m m	15	33
Delsumma (se Likviditetsrisk – Not K26)	15	33
Garantier för pensionsförpliktelser	283	287
Summa ansvarsförbindelser	298	320

Kredit- och fullgörandegarantier per den 31 december 2015 hade följande förväntade förfallostruktur.

Förväntade förfall MSEK	Jan-mar 2016	Apr-jun 2016	Jul-sep 2016	Okt-dec 2016	2017	2018	2019	2020	Senare år	Summa
Kredit- och fullgörandegarantier	–	–	–	–	15	–	–	–	–	15

Vissa av koncernens lånearrangemang begränsar möjligheten att avyttra eller pantsätta vissa tillgångar. I några av TeliaSonera AB:s senast tecknade avtal om låneemissioner ingår regler avseende "change of control", vilka tillåter långivarna att på vissa villkor återkalla lånet före avtalad förfallotidpunkt. Bland de villkor som uppställts ingår att en ny ägare får ett bestämmande inflytande över TeliaSonera AB, bland annat även medförande en sänkning av TeliaSonera AB:s officiella kreditvärdering till en icke-solid nivå ("non-investment grade").

För samtliga utställda ansvarsförbindelser avser angivna värden de maximala framtida betalningar som TeliaSonera

eventuellt skulle kunna tvingas göra enligt respektive förbindelse.

Erhållna säkerheter, kvarvarande verksamhet

Den 29 december 2015 erhöll TeliaSonera den sista amorteringen från AF Telecom Holding (AFT), hänförlig till försäljning av aktier i MegaFon 2012, uppgående till 2 659 MSEK. Efter denna betalning har TeliaSonera inga utestående fordringar på AFT. De pantsatta aktierna och bankkontona återlämnades under februari 2016.

Ställda säkerheter, kvarvarande och avvecklad verksamhet

Vid rapportperiodens slut fördelade sig ställda säkerheter på följande sätt baserat på hela TeliaSonera-koncernen vilket inkluderar både kvarvarande och avvecklad verksamhet.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Avseende långfristiga skulder: Fastighetsinteckningar och företagsinteckningar	226	255
Avseende pensionsförpliktelser: Fastighetsinteckningar	2	3
Avseende övriga avsättningar: Obligationer och korta placeringar	80	65
Avseende operationella leasingavtal: Spärrade bankmedel	45	46
Avseende åtaganden enligt aktieägaravtal: Aktier i Strex AS	–	11
Avseende åtaganden enligt aktieägaravtal: Aktier i 4T Sverige AB	–	46
Summa ställda säkerheter	353	426

Övriga oredovisade kontraktsförpliktelser, kvarvarande verksamhet

Koncernens oredovisade avtalsbundna förpliktelser per den 31 december 2015 avseende framtida förvärv (eller motvarande) av anläggningstillgångar hade följande förväntade förfallostruktur.

Förväntad investeringsperiod MSEK	Jan-mar 2016	Apr-jun 2016	Jul-sep 2016	Okt-dec 2016	2017	2018	2019	2020	Senare år	Summa
Immateriella anläggningstillgångar	211	14	–	4	–	–	–	–	–	229
Materiella anläggningstillgångar	937	430	279	604	17	3	–	–	–	2 270
Övriga aktierelaterade innehav	1	1	1	1	3	–	–	–	–	7
Summa (se Likviditetsrisk – Not K26)	1 149	445	280	609	20	3	–	–	–	2 505

Merparten av åtaganden avseende materiella anläggnings-tillgångar omfattar kontrakterad utbyggnad av TeliaSoneras fasta nät i Sverige.

TeliaSoneras spanska dotterbolag Xfera Móviles S.A. (Yoigo) betalar årliga frekvensomfångsavgifter under giltighetstiden för sin 3G-licens vilken löper ut 2020. Avgiften bestäms varje år av de spanska myndigheterna och är för 2016 fastställd till 417 MSEK (46 MEUR).

Rättsliga och administrativa tvister

Inom ramen för den löpande affärsverksamheten är TeliaSonera part i ett antal rättsliga tvister. Förfarandena avser främst krav som gjorts gällande utifrån affärsjuridiska aspekter samt frågor avseende reglering av telekommunikationsområdet och konkurrenslagstiftning. Vidare är TeliaSonera part i ett flertal tvister avseende samtrafikavgifter, vilka påverkar framtida intäkter.

Utöver detta pågår utredningar i Sverige, Nederländerna och USA avseende TeliaSoneras affärer i Uzbekistan och misstänkta oegentligheter relaterade till dessa samt företags inträde på den uzbekiska marknaden. För närvarande är det inte möjligt att bedöma hur eller när dessa undersökningar kommer att avslutas. För mer information se Risker och osäkerheter avsnittet "Granskning av transaktioner i Eurasien".

Förutom nedan beskrivna tvister är TeliaSonera inte part i några domstolstvister, skiljeförfaranden eller regulatoriska tvister som kan förväntas få en väsentlig negativ effekt på koncernens verksamhet, ekonomiska ställning eller resultat.

Under andra halvåret 2001 framställde ett antal operatörer krav mot TeliaSonera hos det svenska Konkurrensverket och verket inledde en utredning av TeliaSoneras priser för ADSL-tjänster. Enligt kraven var skillnaden mellan TeliaSoneras grossistpriser och slutkundspriser för liten för att konkurrensen ska kunna bli effektiv på slutkundsmarknaden. I december 2004 lämnade Konkurrensverket in en stämning mot TeliaSonera vid Stockholms tingsrätt, där det gjordes gällande att företaget hade missbrukat sin dominerande ställning. Konkurrensverket kräver en avgift på 144 MSEK. I december 2011 beslutade Stockholms tingsrätt i enlighet med Konkurrensverkets krav. I april 2013 avgjorde marknadsdomstolen målet efter TeliaSoneras överklagande och ändrade tingsrättens dom, varvid TeliaSonera dömdes

att betala en konkurrensskadeavgift om 35 MSEK. Efter det att Konkurrensverket inlämnat stämningsansökan har Tele2 i april 2005 respektive Spray Network i juni 2006 framfört krav på omfattande skadestånd från TeliaSonera på grund av det påstådda missbruket av dominerande ställning. TeliaSonera har kraftfullt bestridit Tele2:s och Spray Networks krav. Skadeståndsprocesserna pågår.

TeliaSonera är för närvarande involverat i rättstvister med Primav Construcões e Comércio, tidigare aktieägare i den brasilianska mobiloperatören Tess, rörande Primavs avyttring av sitt innehav i Tess liksom vissa köpoptioner och teckningsrätter i Tess. Samtidigt som TeliaSonera avyttrat Tess-innehavet har vissa garantier utställt för att kompensera köparen för vissa förluster avseende ovannämnda domstolstvister. TeliaSonera kommer kraftfullt att bestrida samtliga krav i samband med dessa tvister. Den 13 september 2013 beslutade första instans domstolen i Sao Paulo att avslå Primavs talan. Primav överklagade domen till nästa instans den 4 oktober 2013.

Under 2005 ingick TeliaSonera och Çukurova ett avtal om TeliaSoneras förvärv av aktier i Turkcell Holding A.S. från Çukurova. Då Çukurova därefter inte fullföljde avtalet vidtog TeliaSonera rättsliga åtgärder. En skiljenämnd inom den internationella handelskammaren (ICC) tillerkände den 1 september 2011 TeliaSonera ett skadestånd om 932 MUSD, samt ränta och kostnader, för Çukurovas underlåtenhet att överlämna de Turkcell Holding-aktier som aktieöverlåtelseavtalet krävde.

Till följd av Çukurovas underlåtenhet att efterleva ICC-utslaget initierade TeliaSonera ett antal rättsliga åtgärder i olika jurisdiktioner i strävan att driva in skadeståndet. Samtidigt initierade Çukurova rättsliga åtgärder gentemot TeliaSonera i syfte att få skadeståndsbeslutet ändrat eller för att bestrida dess verkställighet. Vissa av dessa processer är ännu inte avslutade. TeliaSonera fortsätter emellertid att vidta kraftfulla åtgärder i syfte att driva in skadeståndet. TeliaSonera har inte tagit upp någon fordran avseende skadeståndsbeloppet i räkenskaperna.

Enligt ett avtal med Alfa Telecom (nu LetterOne) som undertecknades i november 2009, har LetterOne under vissa omständigheter rätt att erhålla del av det skadeståndsbelopp som anges i ICC-utslaget i det fall indrivning av sådana medel skulle bli framgångsrik.

K30 KASSAFLÖDESINFORMATION

Icke-kontanta transaktioner, kvarvarande och avvecklad verksamhet

Återställningsåtaganden

Åtaganden avseende framtida nedmontering av teknisk utrustning och återställning av mark medförde icke-kontanta investeringar om 295 MSEK och 171 MSEK under åren 2015 respektive 2014.

Bytestransaktioner avseende fastighetsnät

TeliaSonera tillhandahåller och installerar fastighetsnät och erhåller som ersättning en 5–10-årig ensamrätt att leverera tjänster via sådana fastighetsnät. Dessa aktiviteter medförde under 2015 och 2014 icke-kontanta byten om 51 MSEK respektive 88 MSEK.

Utdelningar till ägare av innehav utan bestämmande inflytande, kvarvarande och avvecklad verksamhet

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Dotterbolag		
AO Kcell	-593	-590
Fintur Holdings B.V.	–	-310
Latvijas Mobilais Telefons SIA	-93	-106
TEO LT AB	-44	-46
Övriga dotterbolag	-52	-90
Summa utdelningar till ägare av innehav utan bestämmande inflytande	-781	-1 143

Rörelseförvärv, övriga förvärv och avyttringar

TeliaSonera-koncernen omstruktureras löpande genom förvärv och avyttring av egetkapitalinstrument eller verksamheter.

För information om kassaflödeseffekter relaterat till företagsförvärv under 2015 se not K33 "Rörelseförvärv".

Under 2014 uppgick kassautflöde netto från rörelseförvärv till 1 004 MSEK inkluderande 347 MSEK avseende förvärvet av Ainacom, 400 MSEK avseende förvärvet av Zitius, 73 MSEK avseende återbetalning av vissa lån

i Zitius, 140 MSEK avseende förvärvet av Ipeer samt 44 MSEK relaterat till mindre rörelseförvärv.

Under 2015 och 2014 avyttrades inga verksamheter. Kassainflöde från "Avyttring av övriga egetkapitalinstrument" under 2015 uppgick till 4 724 MSEK och avser de två sista avbetalningarna från AF Telecom (AFT) hänförliga till försäljning av aktier i MegaFon under 2012, kassainflöde under 2014 uppgående till 2 094 MSEK avsåg tredje avbetalningen hänförlig till samma transaktion.

K31 PERSONAL

Anställda, löner och sociala kostnader

Under 2015 ökade antalet anställda i kvarvarande verksamhet med 449 till 21 342 vid årsskiftet från 20 893 vid föregående årsskifte. Antal anställda i avvecklad verksam-

het ökade med 280 till 5 553 från 5 273. Av ökningen i antal anställda bidrog rörelseförvärv med 495 anställda varav en majoritet är hänförlig till förvärvet av Tele2 i Norge.

Medelantal anställda per land fördelade sig på följande sätt:

Land	Jan-dec 2015		Jan-dec 2014	
	Totalt (antal)	varav män (%)	Totalt (antal)	varav män (%)
Sverige	8 172	60,5	7 997	59,2
Finland	3 326	59,9	3 577	63,1
Norge	1 158	64,8	841	67,4
Danmark	1 132	70,3	1 051	69,9
Litauen	2 978	50,9	3 110	51,1
Lettland	958	48,2	917	48,4
Estland	1 931	54,5	1 981	52,4
Spanien	103	64,1	106	66,0
Ryssland	37	54,1	28	42,9
Storbritannien	49	63,3	41	75,6
Övriga länder	192	70,3	295	70,2
Summa kvarvarande verksamhet	20 036	58,7	19 944	56,6
Kazakstan	1 801	41,6	1 635	40,8
Azerbajdzjan	820	54,5	822	53,2
Uzbekistan	953	62,1	890	62,5
Tadzjikistan	569	67,0	460	67,0
Georgien	357	45,4	328	46,3
Moldavien	344	46,8	353	47,0
Nepal	522	73,9	505	74,1
Övriga länder	48	58,3	36	55,6
Summa avvecklad verksamhet	5 414	53,7	5 029	53,3
Summa	25 450	57,7	24 973	57,5

Totalt, både 2015 och 2014, bedrevs verksamhet i 29 länder varav kvarvarande verksamhet bedrevs i 21 länder.

Ledande befattningshavare fördelade sig på kvinnor och män enligt nedan. Styrelser inkluderar ledamöter i samtliga konsoliderade bolag i TeliaSonera-koncernen. Med Övriga ledande befattningshavare avses verkställande direktörer samt övriga personer i ledningsgrupper på koncernnivå, regionnivå och bolagsnivå.

Procent	31 dec 2015		31 dec 2014	
	Styrelser	Övriga ledande befattningshavare	Styrelser	Övriga ledande befattningshavare
Kvinnor	26,1	32,6	26,0	30,9
Män	73,9	67,4	74,0	69,1
Summa kvarvarande verksamhet	100,0	100,0	100,0	100,0
Kvinnor	3,4	34,7	3,1	30,0
Män	96,6	65,3	96,9	70,0
Summa avvecklad verksamhet	100,0	100,0	100,0	100,0

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader och övriga personalkostnader uppgick totalt till:

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Löner och andra ersättningar	9 408	8 645
Sociala kostnader		
Arbetsgivaravgifter	1 992	1 790
Pensionskostnader	1 298	1 039
Summa sociala kostnader	3 291	2 829
Aktiverat eget arbete	-969	-597
Övriga personalkostnader	441	372
Summa personalkostnader per kostnadsslag, kvarvarande verksamhet	12 171	11 248
Summa personalkostnader, avvecklad verksamhet	1 495	1 309

Löner och andra ersättningar fördelade sig mellan ledande befattningshavare respektive övriga anställda på följande sätt. Rörlig ersättning redovisas som kostnad under respektive år, medan utbetalning görs efterföljande år.

MSEK	Jan-dec 2015		Jan-dec 2014	
	Ledande befattningshavare (varav rörlig ersättning)	Övriga anställda	Ledande befattningshavare (varav rörlig ersättning)	Övriga anställda
Löner och andra ersättningar, kvarvarande verksamhet	188 (11)	9 220	175 (10)	8 469
Löner och andra ersättningar, avvecklad verksamhet	25 (1)	1 216	22 (1)	1 071

Pensionskostnaderna för ledande befattningshavare var 32 MSEK för 2015 och 28 MSEK för 2014.

Under 2015 och 2014 hade TeliaSonera kostnader för vinstdelning med anställda i sina finska dotterbolag uppgående till 38 MSEK respektive 73 MSEK samt i sitt nepalesiska dotterbolag uppgående till 223 MSEK respektive 168 MSEK. Utöver dessa vinstdelningssystem tillämpar alla regioner inom TeliaSonera prestationsbaserad rörlig ersättning för olika grupper av anställda. I Sverige, till exempel, ingår alla fast anställda i system för rörlig ersättning, en typ för säljkåren och en för alla övriga medarbetare.

Prestationsaktieprogram

Årsstämmorna 2010 till 2015 i TeliaSonera AB beslutade att inrätta prestationsaktieprogram (PSP) som omfattar vissa ledande befattningshavare i koncernen (koncernledningens medlemmar är dock undantagna). Förutsatt att vissa prestationskrav, bestående av finansiella mål, uppnås under en definierad prestationsperiod, ges deltagarna i programmen möjlighet att vederlagsfritt erhålla slutlig tilldelning av TeliaSonera-aktier (prestationsaktier). De finansiella målen inkluderar såväl en miniminivå, som måste uppnås för att någon tilldelning över huvud taget ska göras, som en maximinivå utöver vilken ingen ytterligare tilldelning ska göras. Respektive program ska omfatta totalt högst 1 400 000 (PSP 2012), 1 360 000 (PSP 2013), 2 090 000 (PSP 2014) och 3 793 200 (PSP 2015) TeliaSonera-aktier, motsvarande cirka 0,03 procent av det totala antalet utestående aktier för PSP 2012 och PSP 2013, cirka 0,05 procent för PSP 2014 och cirka 0,08 procent för PSP 2015.

Omräkning av slutlig tilldelning av prestationsaktier ska göras i händelse av mellanliggande fondemission, split, företrädesemission och/eller andra liknande händelser.

Prestationsaktieprogram 2012 till 2014

Finansiella mål består av resultat per aktie (earnings per share, EPS) och total avkastning för aktieägare (total shareholder return, TSR). Slutlig tilldelning av prestationsaktier ska till 50 procent baseras på EPS-tillväxt för vart och ett av de tre åren under den treåriga prestationsperioden och till 50 procent på TSR under hela den treåriga prestationsperioden. EPS-tillväxt mäts i förhållande till EPS för föregående år och TSR mäts i förhållande till TSR i en av styrelsen fastställd grupp av jämförbara telekombolag.

Vardera program förutsätter att deltagaren förvärvar TeliaSonera-aktier eller allokera redan innehavda TeliaSonera-aktier till programmet motsvarande ett värde av 2 procent av deltagarens årliga grundlön. Det maximala ekonomiska utfallet för en deltagare, och det maximala antalet prestationsaktier som slutligt kan komma att tilldelas i ett program, ska begränsas till det antal prestationsaktier vars sammanlagda marknadsvärde motsvarar 37,5 procent av deltagarens grundlön.

PSP 2012 avslutades våren 2015 och slutlig tilldelning har gjorts till de 66 kvarvarande deltagarna i programmet. I april 2015 förvärvade TeliaSonera AB 270 783 egna aktier till ett genomsnittspris av 51,7908 SEK per aktie, motsvarande en total kostnad på 14 024 068 SEK, för att täcka åtagandet enligt PSP 2012.

Prestationsaktieprogram 2015

Finansiella mål består av rörelseresultat före av- och nedskrivningar samt före resultat från intressebolag och joint ventures (earnings before interest, tax, depreciation and amortization, EBITDA) och total avkastning för aktieägare (total shareholder return, TSR). Slutlig tilldelning av prestationsaktier ska till 50 procent baseras på ackumulerad

EBITDA och till 50 procent baseras på TSR i förhållande till TSR i en av styrelsen fastställd grupp av jämförbara telekombolag. Prestationsperioden för både EBITDA och TSR är tre år.

Deltagande i programmet kräver ingen egen investering av deltagarna i TeliaSonera-aktier. Det maximala ekono-

miska utfallet för en deltagare och det maximala antalet prestationsaktier som slutligt kan komma att tilldelas i ett program ska begränsas till det antal prestationsaktier vars sammanlagda marknadsvärde motsvarar 60 procent av deltagarens grundlön.

Prestationsaktieprogrammen hade i sammandrag följande omfattning under 2015.

Prestationsaktieprogram	2015/2018	2014/2017	2013/2016	2012/2015
Deltagare				
Antal deltagare per den 31 december 2014	–	144	84	73
Nyttillkomna deltagare under 2015	202	–	–	–
Avslutade anställningar under 2015	-11	-8	-9	-7
Slutlig utdelning under 2015	–	–	–	-66
Antal deltagare per den 31 december 2015¹	191	136	75	–
Tilldelade aktier				
Preliminär tilldelning, 31 december 2014	–	112 220	146 766	295 778
Preliminär tilldelning 2015	816 348	–	–	–
Förverkade aktier	–	0	0	0
Återkallade aktier	-38 818	-6 675	-17 556	-30 007
Slutlig tilldelning	–	–	–	-265 771
Antal tilldelade aktier per den 31 december 2015	777 530	105 545	129 210	–

¹ 25 deltagare, totalt för alla prestationsaktieprogram, tillhör avvecklad verksamhet.

Uppskattade verkliga värden per tilldelningsdagen och de antaganden som användes vid uppskattning av måluppfyllelse för prestationsvillkoren uppgick till:

Prestationsaktieprogram	2015/2018	2014/2017	2013/2016	2012/2015
Verkligt värde per tilldelningsdagen (MSEK)	41	19	15	16
Använda antaganden (procentsatser)				
Måluppfyllelse för det EBITDA-baserade prestationsvillkoret	50	–	–	–
Måluppfyllelse för det EPS-baserade prestationsvillkoret	–	50	50	50
Måluppfyllelse för det TSR-baserade prestationsvillkoret baserades på				
Bedömd volatilitet, TeliaSonera	18	21	21	24
Bedömd volatilitet, bolagen i jämförelsegruppen	15-36	21-35	20-27	20-31
Genomsnittlig ömsesidig korrelation mellan TeliaSonera och bolagen i jämförelsegruppen	33	37	41	44
Riskfri ränta	-0,3	0,9	1,0	2,1

Vid beräkning av måluppfyllelse för det TSR-baserade prestationsvillkoret användes en Monte Carlo-simuleringsmodell. Det beräknade värdet för respektive prestationsaktieprogram och sammanhängande sociala kostnader fördelas över prestationsperioden. De totala personalkostnaderna uppgick till:

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Löner och andra ersättningar	23	18
Sociala kostnader	6	5
Summa personalkostnader, prestationsaktieprogram	29	23

Ersättningar till ledande befattningshavare på koncernnivå

Styrelsen

Enligt beslut av årsstämman 2015 i TeliaSonera AB, utgår årligt arvode till styrelsens ledamöter med 1 550 000 SEK (1 240 000 SEK) för ordföranden, 750 000 SEK (750 000 SEK) till vice ordföranden och med 530 000 SEK (470 000 SEK) för övriga av stämman valda ledamöter. Därutöver utgår årligt arvode till ledamöterna i styrelsens

Revisionsutskott med 150 000 SEK (150 000 SEK) till ordföranden och med 100 000 SEK (100 000 SEK) per person till övriga ledamöter. Vidare utgår årligt arvode till ledamöterna i styrelsens Ersättningsutskott med 65 000 SEK (65 000 SEK) till ordföranden och med 45 000 SEK (45 000 SEK) per person till övriga ledamöter. Årligt arvode till ordförande i Hållbarhets- och etikutskott utgår med 150 000 SEK (150 000 SEK) och 100 000 SEK (100 000 SEK) utgår per person till de övriga ledamöterna.

Ersättningar till styrelsen

kSEK	Styrelse ¹	Revisions- utskott	Ersättnings- utskott	Hållbarhets- och etikutskott	Summa ersättningar
Styrelse enligt bolagsstämman 2015					
Marie Ehrling, ordförande	1 466	100	65	100	1 731
Olli-Pekka Kallasvujo, vice ordförande	750	–	45	–	795
Mats Jansson	514	–	45	–	559
Mikko Kosonen	514	–	–	150	664
Nina Linander	514	150	–	–	664
Martin Lorentzon	514	100	–	100	714
Per-Arne Sandström	514	100	–	–	614
Kersti Strandqvist	514	–	–	100	614
Summa	5 297	450	155	450	6 353

kSEK	Styrelse	Revisions- utskott	Ersättnings- utskott	Hållbarhets- och etikutskott	Summa ersättningar
Styrelse enligt bolagsstämman 2014					
Marie Ehrling, ordförande	1 230	74	65	100	1 469
Olli-Pekka Kallasvujo, vice ordförande	750	–	45	–	795
Mats Jansson	465	–	45	–	510
Mikko Kosonen	465	–	–	150	615
Nina Linander	465	150	–	–	615
Martin Lorentzon	465	100	–	100	665
Per-Arne Sandström	465	100	–	–	565
Kersti Strandqvist	465	–	–	100	565
Summa	4 769	424	155	450	5 799

1 Styrelsearvode, ersättning för arbete i Revisionsutskottet, Ersättningsutskottet samt Hållbarhets- och etikutskottet presenteras ovan i separata kolumner. Ersättningen betalas månatligen. Alla styrelseledamöter, inklusive ordförande och vice ordförande, omvaldes på bolagsstämman 2015. Summeringen stämmer inte alltid på grund av avrundningar.

Koncernledningen

TeliaSoneras koncernledning utgörs av koncernchefen, två regionchefer och sex övriga medlemmar av koncernledningen som alla rapporterar direkt till koncernchefen. Årsstämman 2015 antog nedanstående riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

TeliaSoneras mål är att söka erbjuda ersättningsnivåer och andra anställningsvillkor som möjliggör för bolaget att attrahera, behålla och motivera sådana högpresterande ledande befattningshavare som verksamheten behöver för att säkerställa att uppsatta affärs mål nås. Ersättningen ska bygga på ett synsätt som beaktar total ersättning och som är konkurrenskraftig (marknadsrelevant, men inte marknadsledande). Ersättningsstrukturen ska vara sammansatt på ett kostnadseffektivt sätt och baseras på följande ersättningsdelar: (1) fast grundlön, (2) pension och (3) övriga förmåner. Den fasta grundlönen ska återspegla de krav som ställts på befattningen avseende kompetens, ansvar, komplexitet och på vilket sätt den bidrar till att uppnå affärs målen. Den fasta grundlönen ska också återspegla den prestation som befattningshavaren nått och således även vara individuell och differentierad. Pensionsförmåner ska vara baserade på premiebestämda pensionsplaner.

Uppsägningstiden för ledande befattningshavare kan vara upp till sex (6) månader vid uppsägning från befattningshavarens sida (för koncernchefen tolv (12) månader) och tolv (12) månader vid uppsägning från bolagets sida. I det fall bolaget säger upp befattningshavarens anställning, kan befattningshavaren vara berättigad till avgångsvederlag med upp till tolv (12) månader.

Avgångsvederlag utgör inte en grund för beräkning av semester eller pension. Avgångsvederlaget reduceras om befattningshavaren erhåller ersättning antingen från annan anställning eller från egen verksamhet.

Tillfälliga medlemmar av koncernledningen behåller sina nuvarande villkor beträffande rörlig lön, prestationsaktieprogram, pensioner och andra förmåner. De behåller även sina existerande villkor avseende uppsägningstider.

Medlemmar i koncernledningen kan erhålla bil-, sjuk- och hälsoförmåner, reseförsäkring m m i linje med rådande lokal marknadspraxis. Styrelsen äger rätt att göra mindre avvikelser på individuell basis från de ovan presenterade principerna.

Ersättning till koncernchefen, regionchefer och övriga permanenta medlemmar av koncernledningen utgörs av fast grundlön, vissa skattepliktiga förmåner samt pensions-

förmåner. TeliaSonera hade per den 31 december 2015 inget aktierelaterat incitamentsprogram avseende koncernchefen, regionchefer eller övriga medlemmar av koncernledningen.

Med tillämpning av de riktlinjer för ersättning som beslutas av årsstämman varje år beslutar styrelsen om koncern-

chefens samlade ersättningspaket utifrån Ersättningsutskottets rekommendation.

Samlade ersättningspaket för regionchefer och övriga medlemmar av koncernledningen godkänns av Ersättningsutskottet baserat på koncernchefens rekommendationer.

Ersättningar och övriga förmåner under året, kapitalvärden av pensionsåtaganden

kSEK	Fast grundlön	Övrig ersättning ¹	Övriga förmåner ²	Pensionskostnad ³	Summa ersättningar och förmåner	Kapitalvärde av pensionsåtagande ⁵
Koncernledningen, 2015						
Johan Dannelind, koncernchef	14 490	147	74	5 685	20 396	–
Övriga medlemmar av koncernledningen (8 personer)	36 032	1 589	1 174	11 045	49 840	1 167
Summa	50 522	1 736	1 249	16 730	70 236	1 167
Tidigare koncernchefer, vVD:ar och övriga tidigare medlemmar av koncernledningen						
Övriga tidigare medlemmar av koncernledningen (5 personer) ⁴	33 828	715	376	8 301	43 219	9 615
Tidigare koncernchefer och vVD:ar (8 personer)	–	–	–	–	–	168 468
Summa	33 828	715	376	8 301	43 219	178 083
Totalsumma	84 349	2 450	1 624	25 031	113 445	179 250

kSEK	Fast grundlön	Övrig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Summa ersättningar och förmåner	Kapitalvärde av pensionsåtagande
Koncernledningen, 2014						
Johan Dannelind, koncernchef	14 000	206	93	5 491	19 790	–
Övriga medlemmar av koncernledningen (11 personer)	47 031	3 068	1 306	15 433	66 839	11 430
Summa	61 031	3 275	1 399	20 925	86 630	11 430
Tidigare koncernchefer, vVD:ar och övriga tidigare medlemmar av koncernledningen						
Övriga tidigare medlemmar av koncernledningen (4 personer)	2 047	455	62	785	3 349	–
Tidigare koncernchefer och vVD:ar (8 personer)	–	–	–	–	–	190 294
Summa	2 047	455	62	785	3 349	190 294
Totalsumma	63 078	3 729	1 461	21 710	89 978	201 724

- 1 En medlem i koncernledningen och en tidigare medlem i koncernledningen har erhållit utkomst från prestationsaktieprogram relaterat till innehavda befattningar före medlemsskapet i koncernledningen. Beloppen inkluderas i Övrig ersättning. Övrig ersättning för koncernchef utgörs av semesterersättning 144 846 SEK (206 213 SEK) och samt beskattningsbara kostnader till mindre värden 2 060 SEK (2 279 SEK).
- 2 Övriga förmåner avser förmånsbil samt ett antal andra beskattningsbara förmåner. Övriga förmåner för koncernchef avser bilersättning 60 000 SEK (60 000 SEK) och sjukvårdsförsäkring 14 400 SEK (30 700 SEK).
- 3 Ytterligare information om pensionsvillkor återfinns nedan.
- 4 Övriga tidigare medlemmar av koncernledningen inkluderar två personer som har slutat på TeliaSonera, en person som inte längre ingår i koncernledningen och två personer som har varit tillfälliga medlemmar av koncernledningen. Avsättning för ersättning under 12 månaders uppsägningstid avseende fast grundlön och pensionskostnader samt avsättning för 12 månaders avgångsvederlag (fast grundlön) för de två personer som har slutat på TeliaSonera ingår i beloppet. Ersättning under uppsägning och avgångsvederlag reduceras med inkomst från annat håll, avsättningen reduceras då.
- 5 Kapitalvärdet för pensionsåtaganden avser förmånsbestämda planer för åtta tidigare koncernchefer och vVD (lämnade TeliaSonera före 2015). Kommentarer gällande 2014 återfinns i Års- och hållbarhetsredovisning 2014. Summeringen stämmer inte alltid på grund av avrundningar.

Pensionsförmåner

TeliaSonera erbjuder ordinarie medlemmar av koncernledningen premiebestämda pensionslösningar. En premiebestämd lösning ger en premie till pensionsplanen bestämd som en procentsats av pensionsgrundande lön. Nivån på pensionsförmånen vid pensionsavgång bestäms av betalda premier och avkastningen på investeringarna efter avdrag för förvaltningskostnader. Den huvudsakliga orsaken till minskningen i kapitalvärdet för pensionsåtaganden är förändringar i diskonteringsräntan samt utbetald pension.

Koncernchef

Koncernchefens pensionsplan utgör en premiebestämd lösning och ger premier om 4,5 procent av grundlönen upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent av den del av grundlönen som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp. Utöver detta inbetalas ytterligare 10 procent av grundlönen. Dessa ersättningar ger en total pensionspremie på 5 684 884 SEK (utgör 39,2 procent av grundlönen för 2015 på 14 490 000 SEK). Samtliga premier till pensionsplanen säkerställs direkt utan särskilda förbehåll. Inkomstbasbeloppet fastställs

årligen av den svenska regeringen och var 58 100 SEK för 2015.

Pensionsåldern är rörlig. Premiebetalningar till pensionsplanen upphör vid pensionsavgång eller tidigare om koncernchefen lämnar företaget av annat skäl.

Regionchefer och övriga medlemmar av koncernledningen

De två regioncheferna och övriga medlemmar av koncernledningen har premiebestämda pensionslösningar liknande ITP1 med premier om 4,5 procent av grundlönen upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent av grundlönen till den del den överstiger 7,5 inkomstbasbelopp. För två medlemmar av koncernledningen utges en ytterligare premie om 10 procent av grundlönen. Samtliga pensionspremier säkerställs direkt utan särskilda förbehåll. Pensionsåldern för övriga medlemmar av koncernledningen är 65 år eller rörlig.

Övriga tidigare medlemmar av koncernledningen

Under året har det funnits två tillfälliga övriga medlemmar av koncernledningen. De behöll sina existerande pensions-

planer under sina tillfälliga anställningsperioder i koncernledningen. Tre permanenta medlemmar i koncernledningen lämnade sina tjänster före årsskiftet.

Pensionsförmåner som intjänats av tidigare koncernchefer eller tidigare medlemmar av koncernledningen fram till 2008 är säkerställda och beräknade som kapitalvärden (skuld) tills dess att deras livsvariga pensioner är fullt utbetalda av TeliaSonera. Deras pensioner utbetalas från 60 års ålder. Inom ramen för det totala kapitalvärdet för denna kategori om 168 467 937 SEK (190 293 748 SEK) ingår kapitalvärdet för Marie Ehrling om 8 121 577 SEK (9 296 036 SEK) relaterat till hennes tjänstgöringsperiod som verkställande direktör för TeliaSonera Sverige under 2002–2006. Den huvudsakliga orsaken till minskningen i kapitalvärdet för pensionsåtaganden för Marie Ehrling är förändringar i diskonteringsräntan samt 411 355 SEK i utbetalad pension. Sedan 2008 erbjuder TeliaSonera inte några förmånsbestämda pensionsplaner till koncernchefen eller koncernledningen.

K32 ARVODEN TILL REVISIONSFÖRETAG

Följande arvoden har utgått till revisionsföretag för revision och annan granskning enligt tillämplig lagstiftning samt för rådgivning och annat biträde som förädlas av iakttagelser vid granskningen. Arvode har också utgått för fristående rådgivning från koncernens eller andra revisionsföretag inom områdena Tax/Law och Corporate Finance samt andra konsulttjänster. Revisionsarvoden till övriga revisions-

företag avser dotterbolag som inte revideras av koncernens revisionsföretag. Revisorer väljs av årsstämman.

Deloitte AB omvaldes till TeliaSonera AB:s revisionsföretag (koncernrevisorer) vid årsstämman den 8 april 2015 på 1 år. Revisionen av koncernredovisningen har utförts under hela året. Inget separat arvode har utgått för granskning av delårsrapporter.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Kostnadsförda arvoden, kvarvarande och avvecklad verksamhet		
Deloitte		
Revision	46	38
Revisionsnära tjänster	3	5
Skatterådgivning	1	1
Övriga tjänster	17	1
Summa Deloitte	67	45
EY		
Revision	1	0
Revisionsnära tjänster	–	0
Skatterådgivning	1	1
Övriga tjänster	3	4
Summa EY	6	5
KPMG		
Revision	1	0
Revisionsnära tjänster	1	–
Skatterådgivning	8	4
Övriga tjänster	11	15
Summa KPMG	21	19
PwC		
Revision	0	2
Revisionsnära tjänster	–	2
Skatterådgivning	5	0
Övriga tjänster	4	4
Summa PwC	9	8
Övriga revisionsföretag		
Revision, revisionsnära tjänster	0	1
Skatterådgivning och övriga tjänster	–	–
Summa övriga revisionsföretag	0	1
Summa kostnadsförda arvoden	102	78
Summa arvoden	102	78

Inom ramen för svensk lagstiftning är revisionsutskottet inom styrelsen för TeliaSonera AB bland annat ansvarigt för övervakning av oberoendefrågor avseende TeliaSoneras revisorer. Styrelsen har antagit en policy för förhandsgodkännande av revisionsnära tjänster och tillåtna övriga tjänster som tillhandahålls av revisionsföretag.

K33 RÖRELSEFÖRVARV

Rörelseförvärv under perioden

Tele2:s norska verksamhet

TeliaSonera förvärvade Tele2:s norska mobilverksamhet den 12 februari 2015 efter att ha erhållit godkännande från Norges konkurrensmyndighet. Resultatet av de förvärvade verksamheterna ingår i koncernräkenskaperna från och med 12 februari 2015. Förvärvet inkluderade 100 procent av alla utestående aktier i Tele2 Norge AS och Network Norway AS samt deras dotterbolag och joint ventures. Som en del av eftergifterna för att få affären godkänd, har TeliaSonera träffat avtal med mobiloperatören ICE Communication Norge AS (ICE) om dels nationell roaming, dels försäljning av kundbas samt marknads- och säljorganisationen i Network Norway, som erbjuder telefonlösningar till företag. Därutöver har TeliaSonera sålt infrastruktur till ICE.

Strategiskt passar verksamheten bra in i koncernen och förvärvet är i linje med ambitionen att stärka TeliaSoneras position på kärnmarknaderna. Den större skalan på verksamheten kommer att förbättra TeliaSoneras konkurrenskraft och förmåga att erbjuda mobila internettjänster till företag och konsumenter i Norge, inklusive landsbygden där det krävs stora investeringar.

Anskaffningsvärde, verkliga värden på förvärvade tillgångar och övertagna skulder presenteras i nedanstående tabell. Tabellen inkluderar effekterna av samtliga transaktioner som är relaterade till förvärvet av Tele2:s norska verksamhet, inklusive de eftergifter som gjorts. Anskaffningsvärdet inkluderar återbetalning av vissa lån till Tele2 uppgående till 3 043 MSEK. Anskaffningsvärdet har påverkats av negativt kassaflöde, räntor och säsongsvariationer avseende rörelsekapital efter avtalat "locked box"-datum den 31 maj 2014.

MSEK	Tele2 Norge
Anskaffningsvärde	
Kontant erlagd köpeskilling	5 138
Villkorad köpeskilling	–
Summa anskaffningsvärde	5 138
Verkligt värde på förvärvade nettotillgångar	
Immateriella tillgångar (huvudsakligen kundavtal)	2 882
Materiella anläggningstillgångar	316
Uppskjutna skattefordringar	1 054
Övriga anläggningstillgångar	68
Omsättningstillgångar	936
Summa förvärvade tillgångar	5 256
Uppskjutna skatteskulder	743
Övriga långfristiga skulder	322
Kortfristiga skulder	768
Summa övertagna skulder	1 833
Summa verkligt värde på förvärvade nettotillgångar	3 423
Goodwill	1 715

Kassaflödeseffekterna var:

MSEK	Tele2 Norge
Summa kontant erlagt anskaffningsvärde	5 138
Avgår förvärvade likvida medel	-1
Kassautflöde från förvärvet, netto	5 137

Goodwill utgörs av kunskapen hos överförd personal och förväntade synergier från de tillgångar som slås samman med TeliaSoneras nätverk och verksamhet. Ingen del av goodwill förväntas vara skattemässigt avdragsgill.

Verkligt värde på förvärvade fordringar om 614 MSEK (varav kundfordringar 504 MSEK och övriga fordringar 110 MSEK) hade kontraktuella bruttobelopp om 654 MSEK (varav kundfordringar 544 MSEK och övriga fordringar 110 MSEK). Bästa bedömning av kontraktuella kassaflöden som inte kommer att inkasseras uppgick till 40 MSEK vid förvärvsdatumet (i sin helhet hänförligt till kundfordringar).

Transaktionskostnader hänförliga till rörelseförvärvet uppgående till 10 MSEK och 17 MSEK har redovisats som övriga rörelsekostnader under 2015 respektive 2014. Jämfört med de preliminära verkliga värden som presenterades i delårsrapporten för det första kvartalet 2015 har goodwill minskat med 141 MSEK till följd av ökade verkliga värden för omsättningstillgångar. Övriga förändringar avser i huvudsak omklassificeringar.

De förvärvade norska Tele2-enheterna fusionerades med TeliaSonera Norge den 1 juli 2015. Information om intäkter och nettoresultat för Tele2 Norge för räkenskapsåret 2015

är därför inte tillgänglig. Upplysningar om intäkter och nettoresultat för Tele2 Norge sedan förvärvsdatumet i koncernens totalresultatrapporter presenteras därför inte. Om Tele2 Norge hade förvärvats vid ingången av räkenskapsåret 2015 hade intäkter och nettoresultat för TeliaSonera-koncernen varit 87 011 MSEK respektive 10 239 MSEK.

Övriga mindre rörelseförvärv under perioden

Den 2 januari 2015 förvärvade TeliaSonera alla aktier i Transit Bredband AB. Anskaffningsvärdet och kassautflödet för förvärvet uppgick till 22 MSEK. Den 8 juni 2015 förvärvade TeliaSonera samtliga utestående aktier i det finska

bolaget ict-verstas Oy. Anskaffningsvärdet, 28 MSEK, betalades kontant. Den 3 augusti 2015 förvärvade TeliaSonera alla aktier i det estniska bolaget Green IT OÜ. Anskaffningsvärdet uppgick till 35 MSEK, varav 21 MSEK betalades kontant. Den 5 oktober 2015 förvärvade TeliaSonera samtliga aktier i det svenska företaget Växjö Support Center Försäljnings AB för 5 MSEK, vilket betalades kontant. Anskaffningsvärden och verkliga värden har fastställts tillfälligt, då de baseras på preliminära värderingar och är beroende av att vissa sakförhållanden bekräftas. Förvärvsredovisningarna kan därför komma att justeras.

K34

AVVECKLAD VERKSAMHET OCH TILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING

Avyttring av region Eurasien

Klassificering

Per den 31 december 2015 är det före detta segmentet region Eurasien klassificerat som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet. Den 17 september 2015 tillkännagav TeliaSonera att man inte är en långsiktig ägare i region Eurasien samt att en process hade startats för att minska närvaron inom region Eurasien och över tid lämna den helt. Under fjärde kvartalet 2015 har försäljningsprocessen framskridit i alla länder i region Eurasien och i december ingick TeliaSonera ett avtal om att sälja sitt innehav i den nepalesiska operatören Ncell. Till följd av dessa framsteg, nuvarande status i försäljningsprocessen och en bedömning av varje marknads omständigheter samt de komplexa ägarstrukturerna, har TeliaSonera gjort bedömningen att en avyttring av verksamheterna i region Eurasien inom ett år anses mycket sannolik. Region Eurasien klassificeras därför som innehav för försäljning och rapporteras som avvecklad verksamhet per den 31 december 2015.

Presentation

Region Eurasien klassificeras som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet och presenteras därför som ett enda belopp i koncernens totalresultatrapporter. Tillgångar och skulder i region Eurasien presenteras separat på två rader i koncernens balansrapporter. Koncernens kassaflödesrapporter presenteras inklusive region Eurasien, men med tilläggsinformation avseende kassaflöden från löpande verksamhet, investerings- och finansieringsverksamhet och fritt kassaflöde för region Eurasien. Beloppen för kvarvarande och avvecklad verksamhet i koncernens finansiella rapporter presenteras efter eliminering av koncerninterna transaktioner. Jämförelseperioder i koncernens totalresultatrapporter har omräknats för att återspegla klassificeringen av region Eurasien som avvecklad verksamhet.

Nettoresultat från avvecklad verksamhet, MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Nettoomsättning	20 742	19 759
Kostnader och övriga rörelseintäkter, netto	-13 775	-14 823
Rörelseresultat	6 967	4 936
Finansieringskostnader och övriga finansiella poster, netto	1 552	-38
Resultat efter finansiella poster	8 519	4 898
Skatter	-2 546	-1 519
Nedskrivning vid omvärdering till verkligt värde efter försäljningskostnader ¹	-5 300	-
Nettoresultat från avvecklad verksamhet	673	3 379
EBITDA före engångsposter	11 035	10 859

¹ Ej skattemässigt avdragsgill.

Rörelseresultatet 2014 påverkades av nedskrivningar. Finansieringskostnader och övriga finansiella poster, netto ökade till följd av valutakursförändringar avseende likvida medel i USD på grund av devalvering i Azerbajdzjan och Kazakstan under 2015.

Tillgångar och skulder som innehas för försäljning, MSEK	31 dec 2015
Goodwill och övriga immateriella tillgångar	10 821
Materiella anläggningstillgångar	10 379
Övriga anläggningstillgångar	586
Kortfristiga räntebärande fordringar	1 382
Övriga omsättningstillgångar	1 957
Likvida medel	10 687
Tillgångar hänförliga till före detta segmentet region Eurasien klassificerade som innehav för försäljning	35 812
Långfristiga lån	238
Avsättningar	4 431
Övriga långfristiga skulder	2 176
Kortfristiga lån	1 230
Övriga kortfristiga skulder	3 524
Skulder hänförliga till före detta segmentet region Eurasien klassificerade som innehav för försäljning	11 598
Nettotillgångar hänförliga till före detta segmentet region Eurasien klassificerade som innehav för försäljning	24 214

Värdering

I enlighet med IFRS 5 värderas avvecklad verksamhet till det lägsta av det redovisade värdet och det uppskattade verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader. Värderingen baseras på en samlad bedömning av information från försäljningsprocessen och riskerna i de olika länderna. Omvärderingen av nettotillgångarna i region Eurasien resulterade i en nedskrivning om 5,3 GSEK relaterat till goodwill och andra anläggningstillgångar i Uzbekistan.

Det verkliga värdet är det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid en försäljning av avvecklad verksamhet genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer till marknadsmässiga villkor. För TeliaSoneras avvecklade verksamhet finns inga direkt observerbara priser, verkliga värden har därför uppskattats genom att använda andra värderingstekniker vilket kräver att bedömningar görs.

Uzbekistan

Per den 31 december 2015 värderas verksamheten i Uzbekistan (Ucell) till verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och klassificeras inom Nivå 3 i verkligt värdehierarkin i IFRS 13. För Ucell har värderingar upprättats baserade på gällande affärsplaner. I värderingarna har information från både interna och externa rådgivare beaktats. Vid värderingen har följande olika värderingsmodeller använts;

- Multipelvärdering baserad på jämförbara företags finansiella mått såsom EBITDA och fritt operativt kassaflöde
- Diskonterade kassaflödesberäkningar (DCF), och
- Investmentbankers EBITDA-multiplar för värdering av Ucell

Viktiga antaganden som använts i värderingsmodellerna presenteras i tabellen nedan.

	Multipelspann	WACC, %	Slutvärde för tillväxt i fritt kassaflöde, %
Rörelsevärde/EBITDA	2,75 - 3,75	–	–
Rörelsevärde/fritt operativt kassaflöde	4,75 - 5,75	–	–
Diskonterade kassaflöden, grundförutsättningar	–	20,78 - 21,78	2,00 - 3,00
Diskonterade kassaflöden, konservativa	–	20,78 - 21,78	-2,00 - 0,00
Investmentbankers EBITDA-multiplar	2,50 - 4,00	–	–

Det kombinerade resultatet av de olika värderingsmodellerna har resulterat i ett uppskattat intervall som avspeglar ett normaliserat rörelsevärde baserat på normala affärsrisker. Utöver normala affärsrisker finns det ett antal specifika risker relaterade till värderingen av Ucell såsom risker relaterade till återförande av likvida medel, valutakursrisker, instabil regulatorisk miljö, efterlevnadsrisker förknippade med Ucells minoritetsägare samt att hitta rätt köpare ur ett hållbarhetsperspektiv. Givet avsaknaden av liknande transaktioner och de faktiska omständigheterna är det svårt att kvantifiera vilken påverkan dessa risker skulle kunna ha.

Utöver detta kommer en eventuell rabatt att i hög grad vara beroende av vilken syn en intresserad köpare har. Det normaliserade intervallet justerades för att avspegla ledningens bästa bedömning av dessa specifika risker. Ledningens bästa bedömning är att det riskjusterade skuldfria värdet på Ucell är 3,3 GSEK. Förändringar i någon av de uppskattade riskjusteringarna skulle ge en väsentlig påverkan på det uppskattade verkliga värdet. Den viktigaste påverkan på verkligt värde blir köparens förmåga att verka i landet och konvertera lokal valuta. Se också Risker och osäkerheter, avsnittet "Internationell politisk och makroekonomisk ut-

veckling", "Tillväxtmarknader", "Aktieägarfrågor i ej helägda dotterbolag" och "Granskning av transaktioner i Eurasien".

Nepal

Det uppskattade verkliga värdet för Ncell i Nepal per den 31 december 2015 är baserat på försäljningspriset i avtalen som skrevs under i december 2015. Då det uppskattade verkliga värdet för Ncell översteg det redovisade värdet vid årsskiftet 2015 gjordes ingen omvärdering per den 31 december 2015.

Den 21 december 2015 tillkännagav TeliaSonera att man hade kommit överens om att sälja sitt innehav om 60,4 procent i den nepalesiska operatören Ncell till Axiata, en av Asiens största telekomkoncerner, för 1 030 MUSD (8,6 GSEK) på kassa- och skuldfri bas. TeliaSonera kommer samtidigt att lösa sitt ekonomiska intresse i det lokala ägandet på 20 procent mot en ersättning på 48 MUSD (0,4 GSEK). Transaktionerna är ömsesidigt beroende av varandra. Ncell hade den 30 september 2015 en nettokassa på 284 MUSD (2,4 GSEK), efter andra kassapåverkande justeringar. TeliaSonera kommer när transaktionen slutförs att kompenseras för detta i proportion till sitt ekonomiska intresse om 80,4 procent. Försäljningen resulterar, efter samtliga transaktioner, i en positiv likviditetspåverkan om cirka 7,5 GSEK efter avsättningar för framför allt skatt.

Övrig avvecklad verksamhet

Avseende övrig avvecklad verksamhet (utöver Uzbekistan och Nepal) överstiger de uppskattade verkliga värdena redovisade värden varför dessa delar inte har omvärderats per den 31 december 2015. De uppskattade verkliga värdena är baserade på en kombination av erhållna indikativa bud, värderingsdiskussioner med potentiella köpare samt värderingsmodeller i form av multiplar från jämförbara företag för relevanta finansiella mått såsom EBITDA och diskonterade kassaflöden. De specifika riskerna för respektive land har också beaktats i uppskattningen av verkligt värde. Se avsnittet "Risker och osäkerheter" för ytterligare information om riskerna.

Dotterbolag i avvecklad verksamhet med väsentliga innehav utan bestämmande inflytande

AO Kcell och Azercell Telekom B.M. ägs delvis via mellanliggande holdingbolag där ett delvis ägs av intressebolaget Turkcell. Innehav utan bestämmande inflytande i Kcell uppgår till 38,1 procent. Baserat på en utställd säljoption till ägare utan bestämmande inflytande i Azercell har innehav utan bestämmande inflytande redovisningsmässigt reducerats till 30,5 procent.

Ncell Pvt. Ltd. ägs av mellanliggande holdingbolag och innehav utan bestämmande inflytande uppgår till 39,6 procent men baserat på en utställd säljoption till ägare utan bestämmande inflytande har innehav utan bestämmande inflytande reducerats till 19,6 procent.

Baserat på utställda säljoptioner på 6 procent av aktiekapitalet i TeliaSonera Uzbek Telecom Holding B.V. (Uzbek Holding) har dotterbolaget redovisningsmässigt hanterats som ett helägt dotterbolag till TeliaSonera.

Säljoptioner

Azertel Telekomunikasyon A.S. (Azertel), moderbolag till mobiloperatören Azercell Telekom B.M. (Azercell) i Azerbajdzjan, har en säljoption utställd 2008 i samband med privatiseringen av Azercell, numera helägt av Azertel. Om ett dödsläge avseende bolagsstämmobeslut av avgörande betydelse skulle uppstå gäller det beslut som biträds av Fintur Holdings B.V. Under sådana omständigheter ger optionen den störste ägaren av innehav utan bestämmande inflytande rätt att sälja sin 42-procentiga andel i Azertel till Fintur Holdings B.V. TeliaSonera konsoliderar 74,3 procent av Fintur. Lösenpriset utgörs av verkligt värde vid lösentidpunkten och ska fastställas genom oberoende värdering. Avsättningen motsvarar nuvärdet av det belopp som enligt ledningens bästa bedömning erfordras för att reglera skulden. Avsättningen kan komma att variera beroende på förändringar i Azertels uppskattade verkliga värde och på tidpunkten för optionens utnyttjande.

Uzbek Holding, moderbolag till mobiloperatören OOO Coscom (Ucell) i Uzbekistan, har en säljoption ursprungligen utställd 2007 i samband med förvärv av en 3G-licens, frekvenser och nummerblock i Uzbekistan i utbyte mot kontant ersättning och ett 26-procentigt innehav i Uzbek Holding. Optionen gav befintlig ägare till innehavet utan bestämmande inflytande rätt att överlåta sin 26-procentiga andel i Uzbek Holding till TeliaSonera. Under 2010 förvärvade TeliaSonera 20 procent av aktierna i Uzbek Holding och ägde därmed totalt 94 procent. Till följd av denna transaktion ändrades optionsvillkoren. Optionen omfattar 6 procent av aktierna och kan utnyttjas efter den 15 februari 2013. Lösenpriset utgörs av det högre av antingen ett fastställt belopp uppgående till 75 MUSD eller verkligt värde vid lösentidpunkten fastställt genom oberoende värdering.

Säljoptioner och finansiella fordringar kvittas när det finns en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och det finns en avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att reglera säljoptionen och den finansiella fordran samtidigt (Ncell och Rodnik).

Finansiell riskhantering

TeliaSoneras nettoinvestering i region Eurasien är, trots att den klassificeras som avvecklad verksamhet, fortfarande exponerad för fluktuationer i valutakurser och är också hanterad därefter.

Transaktionsrisk relaterad till försäljningarna kommer att hanteras som en del av koncernens fastslagna valutarisikprocess som är en del av koncernens policy avseende Finansiell riskhantering. De framtida försäljningsersättningsarnas valuta kommer troligen inte att vara densamma som den lokala valutan för de avyttrade enheterna.

Omräkningsrisk i avvecklad verksamhet hänförs till nettoinvesteringar i utländska verksamheter. De mer väsentliga valutorna som utgör omräkningsrisken är NPR, AZN, USD, UZS och KZT.

Överlikviditeten och likviditetspositionen för avvecklad verksamhet per den 31 december 2015 var 10 687 MSEK och avser likvida medel. Baserat på den aktuella likviditetspositionen och den förväntade försäljningen av verksamhe-

terna i Eurasien inom ett år bedöms TeliaSoneras likviditetsrisk hänförlig till avvecklad verksamhet vara begränsad. Kreditrisk kommer att hanteras som en del i koncernens fastslagna kreditriskprocesser som är en del av koncernens policy avseende finansiell riskhantering eller, i tillämpliga fall, dotterbolags policys för finansiell riskhantering.

Ränterisk utgör risken för att förändringar i räntesatser påverkar koncernens räntenetto och/eller kassaflöden negativt. Räntebärande skulder i avvecklad verksamhet avser främst lån till fast räntesats med kort löptid och givet den förväntade försäljningen av verksamheterna i Eurasien inom ett år bedöms TeliaSoneras ränterisk hänförlig till avvecklad verksamhet vara begränsad. Ränterisken relaterad till likvida medel och fordringar bedöms vara begränsad.

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNINGAR

MSEK	Not	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Nettoomsättning	M2	4	4
Kostnader för sålda tjänster		–	–
Bruttoresultat		4	4
Försäljnings- och marknadsföringskostnader	M3	-53	-67
Administrationskostnader	M3	-1 140	-871
Övriga rörelseintäkter	M4	19	34
Övriga rörelsekostnader	M4	-91	-16
Rörelseresultat		-1 261	-916
Finansiella intäkter	M5	11 234	20 907
Finansiella kostnader	M5	-3 470	-17 498
Resultat efter finansiella poster		6 503	2 493
Bokslutsdispositioner	M6	6 376	7 750
Resultat före skatt		12 879	10 243
Skatter	M6	-1 194	-231
Årets resultat		11 685	10 012

MODERBOLAGETS TOTALRESULTATRAPPORTER

MSEK	Not	Jan–dec 2015	Jan–dec 2014
Årets resultat		11 685	10 012
Poster som kan komma att omklassificeras till årets resultat			
Kassaflödessäkringar		614	71
Finansiella instrument som kan säljas		-2	3
Skatter hänförliga till tidigare år		–	-9
Skatter avseende övrigt totalresultat		-130	-16
Övrigt totalresultat	M7	482	49
Summa totalresultat		12 167	10 061

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNINGAR

MSEK	Not	31 dec 2015	31 dec 2014
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	M8	7	10
Materiella anläggningstillgångar	M9	3	5
Uppskjutna skattefordringar	M6	–	125
Övriga finansiella anläggningstillgångar	M10	162 690	155 355
Summa anläggningstillgångar		162 700	155 495
Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	M11	41 740	42 146
Aktuella skattefordringar		–	897
Kortfristiga placeringar	M12	8 870	17 508
Kassa och bank	M12	9 903	5 254
Summa omsättningstillgångar		60 513	65 805
Summa tillgångar		223 213	221 300
Eget kapital och skulder			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		13 856	13 856
Reservfond		1 855	1 855
<i>Fritt eget kapital</i>			
Andra fonder		586	104
Balanserade vinstmedel		54 919	57 905
Årets resultat		11 685	10 012
Summa eget kapital		82 901	83 732
Obeskattade reserver	M6	12 666	11 476
Avsatt för pensioner och anställningsavtal	M14	436	427
Uppskjutna skatteskulder	M6	10	–
Övriga avsättningar	M15	58	51
Summa avsättningar		504	478
<i>Räntebärande skulder</i>			
Långfristiga lån	M16	88 086	87 165
Kortfristiga lån	M16	37 537	36 287
Aktuella skatteskulder		86	–
<i>Ej räntebärande skulder</i>			
Långfristiga skulder	M17	8	7
Kortfristiga avsättningar, leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	M15, M18	1 425	2 155
Summa skulder		127 142	125 614
Summa eget kapital och skulder		223 213	221 300
Eventuelltillgångar	M23	–	–
Ansvarsförbindelser	M23	2 595	3 196
Ställda säkerheter	M23	–	58

MODERBOLAGETS KASSAFLÖDESANALYSER

MSEK	Not	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Årets resultat		11 685	10 012
Justeringar för:			
Av- och nedskrivningar		225	10 153
Resultat vid avyttring/utrangering av anläggningstillgångar		48	-1 822
Pensioner, övriga avsättningar		8	-173
Finansiella poster		-1 382	3 639
Koncernbidrag och bokslutsdispositioner		-6 376	-7 750
Skatter		989	-668
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital		5 197	13 391
Ökning (-)/Minskning (+), rörelsefordringar		444	-623
Ökning (+)/Minskning (-), rörelseskulder		-801	425
Förändring av rörelsekapital		-358	-198
Kassaflöde från löpande verksamhet		4 839	13 193
Förvärvade immateriella och materiella anläggningstillgångar		0	-1
Återbetalning av kapital från dotterbolag		380	18 522
Förvärvade egetkapitalinstrument		-7 663	-4 314
Avyttrade egetkapitalinstrument och avyttrad verksamhet		4 817	3 949
Lämnade lån och andra investeringar		-11 775	-34 253
Nettoförändring av kortfristiga räntebärande fordringar		3 303	-2 106
Återbetalning av långfristiga lån		711	-
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-10 227	-18 203
Kassaflöde före finansieringsverksamhet		-5 388	-5 010
Återköpta egna aktier inklusive transaktionskostnader		-14	-6
Utdelning till aktieägare		-12 990	-12 990
Erhållna/lämnade koncernbidrag		7 980	8 678
Upptagna lån		8 050	11 050
Amorterade lån		-8 173	-8 366
Nettoförändring av kortfristiga räntebärande skulder		3 336	-1 013
Reglering av derivatkontrakt för ekonomiska säkringar och CSA		450	1 155
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		-1 361	-1 492
Årets kassaflöde		-6 748	-6 502
Likvida medel vid årets början		20 379	26 781
Årets kassaflöde		-6 748	-6 502
Kursdifferens i likvida medel		-73	100
Likvida medel vid årets slut	M12	13 558	20 379
Erhållna utdelningar		7 917	17 711
Erhållna räntor		1 660	1 810
Betalda räntor		-2 866	-4 137
Betalda skatter		-206	-898

FÖRÄNDRINGAR AV MODERBOLAGETS EGET KAPITAL

MSEK	Not	Aktie- kapital	Reserv- fond	Fond för verkligt värde	Balanse- rade vinst- medel	Summa eget kapital
Utgående balans 31 december 2013		13 856	1 855	55	70 895	86 661
Utdelning	M13	–	–	–	-12 990	-12 990
Summa totalresultat för året		–	–	49	10 012	10 061
Egna aktier		–	–	–	-6	-6
Aktierelaterade ersättningar	M25	–	–	–	5	5
Utgående balans 31 december 2014		13 856	1 855	104	67 917	83 732
Utdelning	M13	–	–	–	-12 990	-12 990
Summa totalresultat för året		–	–	482	11 685	12 167
Egna aktier		–	–	–	-14	-14
Aktierelaterade ersättningar	M25	–	–	–	7	7
Utgående balans 31 december 2015		13 856	1 855	586	66 604	82 901

MODERBOLAGETS NOTER

Innehåll

Not	Sida
M1. Redovisningsnorm	180
M2. Nettoomsättning	180
M3. Kostnadsslagsredovisning	181
M4. Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader	181
M5. Finansiella intäkter och kostnader	182
M6. Skatter	183
M7. Övrigt totalresultat	184
M8. Immateriella anläggningstillgångar	185
M9. Materiella anläggningstillgångar	185
M10. Övriga finansiella anläggningstillgångar	186
M11. Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	189
M12. Kortfristiga placeringar, likvida medel	190
M13. Eget kapital	190
M14. Avsatt för pensioner och anställningsavtal	190
M15. Övriga avsättningar	192
M16. Långfristiga och kortfristiga lån	193
M17. Långfristiga skulder	194
M18. Kortfristiga avsättningar, leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	194
M19. Finansiella tillgångar och skulder per kategori och nivå	195
M20. Finansiell riskhantering	196
M21. Operationella leasingavtal	197
M22. Transaktioner med närstående	197
M23. Eventualposter, övriga kontraktsförpliktelser och rättstvister	197
M24. Kassaflödesinformation	198
M25. Personal	198
M26. Arvoden till revisionsföretag	199

M1 REDOVISNINGSNORM

Allmänt

De finansiella rapporterna för moderbolaget TeliaSonera AB har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, övrig svensk lagstiftning samt rekommendationen RFR 2 "Redovisning för juridiska personer" och andra uttalanden utgivna av Rådet för finansiell rapportering. Rekommendationen ska tillämpas av juridiska personer vars värdepapper vid rapportperiodens utgång är noterade på svensk börs eller auktoriserad marknadsplats. I koncernens finansiella rapporter ska sådana företag tillämpa EU:s förordning om internationella redovisningsnormer medan de fortsatt ska

tillämpa årsredovisningslagen vid upprättande av den egna årsredovisningen. RFR 2 anger att som huvudregel ska noterade företag tillämpa IFRS och specificerar de undantag och tillägg som föranleds av lagbestämmelser eller av sambandet mellan redovisning och beskattning.

Värderingsgrunder och betydelsefulla redovisningsprinciper

Med nedanstående få undantag tillämpar TeliaSonera AB samma värderingsgrunder och redovisningsprinciper som beskrivs i koncernens noter (not K3).

Post	Not	Redovisningstillämpning
Koncernbidrag	M6	Vinstöverföring genom koncernbidrag kan under vissa förutsättningar ske mellan svenska bolag i en koncern. Ett koncernbidrag är normalt en avdragsgill kostnad för givaren och en skattepliktig intäkt för mottagaren. Koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen.
Lånekostnader	M5, M8, M9	Lånekostnader direkt hänförliga till inköp, konstruktion eller produktion av en tillgång aktiveras ej som en del av tillgångens anskaffningsvärde.
Andelar i koncernbolag och intressebolag	M5, M10	Andelar i koncernbolag och intressebolag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Erhållna utdelningar resultatredovisas medan en återbetalning av tillskjutet kapital minskar redovisat värde.
Avsatt för pensioner och anställningsavtal	M5, M14	Pensionsskuld och pensionskostnad redovisas i enlighet med förenklingsregeln för pensioner i RFR 2 "Redovisning för juridiska personer".
Obeskattade reserver och bokslutsdispositioner	M6	Obeskattade reserver och bokslutsdispositioner redovisas brutto exklusive uppskjuten skatteskuld hänförlig till de temporära skillnaderna.
Leasingavtal	M21	Samtliga leasingavtal redovisas som operationell leasing.

Belopp och datum

Om inget annat anges presenteras belopp i miljoner svenska kronor (MSEK) eller annan angiven valuta och avser perioden 1 januari–31 december för resultaträknings- och kassaflödesrelaterade poster respektive den 31 december för balansräkningsrelaterade poster.

Nyligen publicerade redovisningsstandarder

För information av relevans för TeliaSonera AB, se koncernens noter (motsvarande avsnitt i not K1).

Osäkerhet i uppskattningar – kritiska områden

För information av relevans för TeliaSonera AB, se koncernens noter (not K2).

M2 NETTOOMSÄTTNING

Nettoomsättningen uppgick till 4 MSEK 2015 respektive 4 MSEK 2014 och avsåg övriga tjänster till interna och externa kunder i Sverige.

M3 KOSTNADSSLAGSREDOVISNING

Rörelsens kostnader presenteras i resultaträkningen med en klassificering baserad på funktionerna "Kostnader för sålda tjänster", "Försäljnings- och marknadsföringskostnader", samt "Administrationskostnader". Summan av de funktionsindelade kostnaderna fördelade sig på följande kostnadsslag.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Övriga nätkostnader	-1	-1
Personalkostnader (se även not M25)	-717	-602
Hyses- och leasingavgifter	-29	-38
Konsulttjänster	-275	-304
It-kostnader	-154	-153
Fakturerade och övriga kostnader, netto	-12	166
Avskrivningar och nedskrivningar	-4	-5
Summa	-1 193	-938

Administrativa och andra moderbolagskostnader som inte klassificeras som aktieägarkostnader faktureras till dotterbolagen och redovisas som kostnadsreduktioner. Avskrivningar och nedskrivningar per funktion fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Administrationskostnader	-4	-5
Summa	-4	-5

M4 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER OCH RÖRELSEKOSTNADER

Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Övriga rörelseintäkter		
Kursvinster	19	11
Sålda patent, provisioner m m	-	23
Summa övriga rörelseintäkter	19	34
Övriga rörelsekostnader		
Kursförluster	-30	-11
Omstruktureringskostnader	-61	-5
Summa övriga rörelsekostnader	-91	-16
<i>varav avskrivningar och nedskrivningar</i>	-	-
Resultateffekt, netto	-72	18
<i>varav netto kursförluster/-vinster på derivatinstrument som innehas för handel</i>	-	-

M5 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Finansiella intäkter och kostnader fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Finansiella intäkter		
Utdelningar från koncernbolag	7 917	17 711
Kapitalvinster från koncernbolag	1	1 850
Utdelningar från intressebolag	0	-28
Räntor från koncernbolag	546	1 579
Övriga ränteintäkter	226	344
Förändringar i verkligt värde på investeringar som innehas för handel	10	55
Kursvinster	2 524	366
Räntor till koncernbolag	10	-970
Summa finansiella intäkter	11 234	20 907
Finansiella kostnader		
Nedskrivningar från koncernbolag	-207	-10 147
Kapitalförluster från intressebolag	-50	-
Nedskrivningar från övriga finansiella investeringar	-13	-
Övriga räntekostnader	-3 043	-3 333
Räntekomponent i pensionskostnader	-16	-27
Kursförluster	-23	-3 990
Övriga finansiella kostnader	-118	-
Summa finansiella kostnader	-3 470	-17 498
Resultateffekt, netto	7 764	3 410

Övriga räntekostnader, netto kursvinster/kursförluster och övriga ränteintäkter hänförliga till säkringsaktiviteter, lånefordringar, obligationer och upplåning fördelade sig på följande sätt.

	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
MSEK	Övriga räntekostnader		Netto kursvinster/ kursförluster		Övriga ränteintäkter	
Derivat för säkring av verkligt värde	-1 648	1 764	6	31	-	-
Derivat för kassaflödessäkring	-34	-36	96	576	-	-
Derivat som innehas för handel	1 117	-188	-45	-267	-	-
Lånefordringar och kundfordringar	-	-	-1 129	1 002	179	335
Obligationer som hålls till försäljning	-	-	-	-	47	9
Upplåning i säkringsförhållanden avseende verkligt värde	-1 450	-2 362	1 991	-31	-	-
Upplåning och andra finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	-965	-2 458	1 582	-4 935	-	-
Övrigt	-63	-53	-	-	0	0
Summa	-3 043	-3 333	2 501	-3 624	226	344

Upplåning till upplupet anskaffningsvärde omfattar såväl poster i säkringsförhållanden avseende kassaflöden som icke säkrade poster.

M6 SKATTER

Skatt redovisad i totalresultatet

Skatt redovisad i totalresultatet fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Skatt redovisad i årets resultat		
Aktuell skatt hänförlig till innevarande år	-1 189	-200
För hög eller för låg aktuell skatt bokförd under tidigare år	-6	-76
Uppskjuten skatt hänförlig till eller återförd innevarande år	1	45
Summa skattekostnad redovisad i årets resultat	-1 194	-231
Skatt redovisad i övrigt totalresultat		
Aktuell skatt hänförlig till innevarande år	6	-
Uppskjuten skatt hänförlig till eller återförd innevarande år	-136	-25
Summa skatt redovisad i övrigt totalresultat	-130	-25

Resultat före skatt uppgick till 12 879 MSEK under 2015 respektive 10 243 MSEK under 2014. Skillnaden mellan nominell svensk skattesats och effektiv skattesats uppkommer på följande sätt.

Procent	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Svensk inkomstskattesats	22,0	22,0
För hög eller för låg aktuell skatt bokförd under tidigare år	0,1	0,8
Effekt på uppskjuten skatt av förändrad skattesats	-	-0,5
Ej avdragsgilla kostnader	0,8	22,2
Ej skattepliktiga intäkter	-13,6	-42,2
Effektiv skattesats i årets resultat	9,3	2,3

Ej avdragsgilla kostnader för 2014 utgjordes i huvudsak av nedskrivningar i dotterbolag. Ej skattepliktiga intäkter för 2015 och 2014 utgjordes i huvudsak av utdelningar från dotterbolag.

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder förändrades på följande sätt.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Uppskjutna skattefordringar		
Ingående redovisat värde	125	171
Periodens förändring över totalresultatet	1	45
Omklassificering från aktuell skatt	0	-62
Kvittning av skatteskulder/-fordringar	-126	-29
Utgående redovisat värde	0	125
Uppskjutna skatteskulder		
Ingående redovisat värde	-	-
Periodens förändring över totalresultatet	136	25
Omklassificering från aktuell skatt	-	4
Kvittning av uppskjutna skattefordringar/-skulder	-126	-29
Utgående redovisat värde	10	-

Temporära skillnader i uppskjutna skattefordringar fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Uppskjutna skattefordringar		
Senarelagda kostnader för avsättningar	126	154
Kvittning av uppskjutna skatteskulder/-fordringar	-126	-29
Summa uppskjutna skattefordringar	-	125
Uppskjutna skatteskulder		
Verkligt värde-justering av kassaflödessäkringar och finansiella instrument som kan säljas	136	29
Kvittning av skattefordringar/-skulder	-126	-29
Summa uppskjutna skatteskulder	10	-
Netto uppskjutna skattefordringar	-10	125

Accumulerade skattemässiga underskottsavdrag eller oredovisade uppskjutna skattefordringar, som skulle ha kunnat utnyttjas under obegränsad tid, fanns ej för åren 2015 och 2014. Oredovisad uppskjuten skatteskuld avseende obeskattade reserver uppgick per den 31 december 2015 och 2014 till 2 787 MSEK respektive 2 525 MSEK.

Obeskattade reserver och bokslutsdispositioner

Per den 31 december 2015 och 2014 bestod obeskattade reserver i balansräkningen av periodiseringsfonder totalt uppgående till 12 666 MSEK respektive 11 476 MSEK.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Förändring av periodiseringsfonder	-1 190	-230
Erhållna koncernbidrag	16 395	15 418
Lämnade koncernbidrag	-8 829	-7 438
Resultateffekt, netto	6 376	7 750

M7 ÖVRIGT TOTALRESULTAT

Övrigt totalresultat fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Egetkapitalkomponent	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Kassaflödessäkringar			
Nettoförändring i verkligt värde	Reserv för verkligt värde	614	66
Överfört till finansiella kostnader i årets resultat	Reserv för verkligt värde	-	5
Effekt av ändrad skattesats	Reserv för verkligt värde	-	-9
Skatteeffekt	Reserv för verkligt värde	-136	-16
Summa kassaflödessäkringar		478	46
Finansiella instrument som kan säljas			
Nettoförändring i verkligt värde	Reserv för verkligt värde	-2	1
Överfört till finansiella kostnader i årets resultat	Reserv för verkligt värde	0	2
Skatteeffekt	Reserv för verkligt värde	6	0
Summa finansiella instrument som kan säljas		4	3
Summa övrigt totalresultat		482	49
<i>varav summa skatteeffekt (se även not M6)</i>		<i>-130</i>	<i>-25</i>

Ingen överföring föranledde justering av anskaffningsvärden.

M8 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Utgående redovisat värde fördelades och förändrades på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Ackumulerat anskaffningsvärde	69	69
Ackumulerade avskrivningar	-61	-58
Redovisat värde	7	10
<i>varav pågående arbeten</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
Ingående redovisat värde	10	13
Investeringar och förvärvad verksamhet	0	1
Årets avskrivningar	-3	-4
Årets nedskrivningar	-	0
Utgående redovisat värde	7	10

Inga generella förändringar av avskrivningstider gjordes under 2015. För tillämpade avskrivningstider, se koncernens noter (avsnittet "Nyttjandeperioder" i not K2). I resultaträkningen ingår avskrivningar och nedskrivningar, i förekommande fall, i alla kostnadsrader per funktion liksom

i raden övriga rörelsekostnader. I den mån svensk skattelagstiftning tillåter högre avskrivningar redovisas dessa som obeskattade reserver och bokslutsdispositioner, se detta avsnitt i not M6 "Skatter".

Summa utgående redovisat värde för immateriella anläggningstillgångar fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Aktiverade utvecklingsutgifter	6	8
Pågående arbeten	1	2
Utgående redovisat värde	7	10

M9 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Totalt utgående redovisat värde fördelades och förändrades på följande sätt.

	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2015	31 dec 2014
MSEK	Maskiner och andra tekniska anläggningar		Inventarier, verktyg och installationer		Summa	
Ackumulerat anskaffningsvärde	6	6	19	19	25	25
Ackumulerade avskrivningar	-2	-2	-18	-18	-21	-20
Redovisat värde	4	4	1	1	3	5
Ingående redovisat värde	4	5	1	1	5	6
Årets avskrivningar	-1	-1	-1	0	-2	-1
Utgående redovisat värde	3	4	0	1	3	5

Inga generella förändringar av avskrivningstider gjordes under 2015. För tillämpade avskrivningstider, se koncernens noter (avsnittet "Nyttjandeperioder" i not K2). I resultaträkningen ingår avskrivningar och nedskrivningar, i förekommande fall, i alla kostnadsrader per funktion liksom

i raden Övriga rörelsekostnader. I den mån svensk skattelagstiftning tillåter högre avskrivningar redovisas dessa som obeskattade reserver och bokslutsdispositioner, se not M6 "Skatter".

M10 ÖVRIGA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Redovisat värde förändrades på följande sätt.

	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2015	31 dec 2014
MSEK	Andelar i intressebolag och joint ventures		Andelar i utomstående bolag		Andelar i koncernbolag och övriga finansiella tillgångar		Summa	
Ingående redovisat värde	280	267	67	31	155 007	178 890	155 355	179 188
Nyemissioner och aktieägartillskott	3	9	–	–	4 275	4 061	4 278	4 070
Återbetalning av kapital	–	–	–	–	-380	-18 512	-380	-18 512
Investeringar	32	4	1 023	36	12 238	8 119	13 293	8 159
Avyttringar	-49	–	–	–	-3 684	-3 003	-3 733	-3 003
Nedskrivningar	–	–	-13	–	-207	-10 147	-220	-10 147
Omklassificeringar till kortfristiga placeringar	–	–	–	–	-5 911	-4 503	-5 911	-4 503
Förändringar av verkligt värde	–	–	–	–	9	103	9	103
Utgående redovisat värde	267	280	1 077	67	161 346	155 007	162 690	155 355

Verkligt värde för övriga finansiella anläggningstillgångar överensstämmer med redovisat värde. Redovisat värde för övriga finansiella anläggningstillgångar fördelade sig på följande sätt.

	Redovisat värde	
MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Andelar i utomstående bolag som kan säljas	1 052	46
Andelar i utomstående bolag som innehas för handel	25	21
Obligationer som kan säljas	8 841	4 671
Ränteswappar och valutaränteswappar till verkligt värde	4 742	4 798
varav betecknade som säkringar av verkligt värde	1 193	2 616
varav som innehas för handel	1 918	1 201
varav betecknade som kassaflödessäkringar	1 631	981
Derivat som innehas för handel	65	55
Valutaswappar och valutaterminer som innehas för handel	–	0
Delsumma (se Nivåer inom verkligt värde-hierarkin – Not M19)	14 725	9 591
Lånefordringar och kundfordringar till upplupet anskaffningsvärde	51	2 466
Delsumma (se Kategorier – Not M19 och Kreditrisk – Not M20)	14 776	12 057
Andelar i koncernbolag	144 226	138 259
Fordringar hos koncernbolag	3 421	4 759
Andelar i intressebolag	267	280
Summa övriga finansiella anläggningstillgångar	162 690	155 355
varav räntebärande	18 132	16 758
varav icke räntebärande	144 558	138 597

För Lånefordringar och kundfordringar (inklusive fordringar hos intressebolag), uppskattas verkligt värde till nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med användande av marknadsmässiga räntesatser per rapportperiodens slut.

Ytterligare upplysningar om finansiella instrument indelade i kategorier/nivåer inom verkligt värde-hierarkin samt om exponering för kreditrisker återfinns i not M19 "Finan-

siella tillgångar och skulder per kategori och nivå" respektive i avsnittet "Hantering av kreditrisk" i not M20 "Finansiell riskhantering". Sedvanliga affärsmässiga villkor tillämpas för fordringar hos koncernbolag.

Andelar i koncernbolag specificeras nedan, medan motsvarande uppgifter om intressebolag och utomstående bolag återfinns i koncernens noter (not K14 och K15).

Dotterbolag, organisationsnummer, säte	Ägarandel (%)	Antal aktier	Redovisat värde (MSEK)	
			31 dec 2015	31 dec 2014
Svenska bolag				
TeliaSonera Skanova Access AB, 556446-3734, Stockholm	100	21 255 000	27 819	27 819
Telia Nättjänster Norden AB, 556459-3076, Stockholm	100	68 512	3 146	3 146
TeliaSonera Sverige AB, 556430-0142, Stockholm	100	3 000 000	3 021	2 992
TeliaSonera Mobile Networks AB, 556025-7932, Stockholm	100	550 000	2 698	2 698
Cygate AB, 556549-8952, Solna	100	61 000	659	–
Cygate 11 AB, 556707-4876, Solna	100	1 000	7	143
TeliaSonera Mobile Holding AB, 556855-9040, Stockholm	100	50 000	476	476
TeliaSonera International Carrier AB, 556583-2226, Stockholm	100	1 000 000	453	453
TeliaSonera Finance AB, 556404-6661, Stockholm	100	45 000	481	358
Zitius Services Delivery AB, 556642-8339, Stockholm	100	2 079 000	353	353
TeliaSonera Försäkring AB, 516401-8490, Stockholm	100	2 000 000	200	200
TeliaSonera Sverige Net Fastigheter AB, 556368-4801, Stockholm	100	5 000	169	169
Svenska Stadsnät AB, 556577-9195, Landskrona	100	100 000	70	100
QuadacomNetworks AB, 556606-6055, Göteborg	100	10 000	71	71
Rätt Internet Kapacitet i Sverige AB, 556669-1704, Umeå	100	8 500	31	31
TeliaSonera Asset Finance AB, 556599-4729, Stockholm	100	1 000	22	22
Sergel Kredittjänster AB, 556264-8310, Stockholm	100	5 000	8	8
TeliaSonera Network Sales AB, 556458-0040, Stockholm	100	10 000	7	7
TeliaSonera Assignments AB,556989-3679, Stockholm	100	500	0	–
Qmarket AB, 556883-7214, Göteborg	100	50 000	0	0
Qadacom Services AB, 556677-3726, Göteborg	100	1 000	0	0
Svenska Stadsnät Transit AB, 556333-0934, Täby	100	1 000	23	–
Växjö Support Center Försäljnings AB, 556663-2737, Stockholm	100	1 000	5	–
TeliaSonera Sverige Karlaplan Fastighet AB, 559035-2737, Stockholm	100	50 000	0	–
Övriga aktiva, vilande och avyttrade bolag			0	815

Dotterbolag, organisationsnummer, säte	Ägarandel (%)	Antal aktier	Redovisat värde (MSEK)	
			31 dec 2015	31 dec 2014
Bolag utanför Sverige				
TeliaSonera Finland Oyj, 1475607-9, Helsingfors	100	1 417 360 515	74 863	74 863
Cygate Oy, 0752421-0, Helsingfors	100	1 500 000	246	–
Sergel Oy, 1571416-1, Helsingfors	100	267 966 000	277	277
TeliaSonera International Carrier Finland Oy, 1649304-9, Helsingfors	100	100	98	98
TeliaSonera Norge AS, 981929055, Oslo	100	30 000	12 786	6 620
Sergel Norge AS, 984272170, Sandefjord	100	227 247	143	–
TeliaSonera International Carrier Denmark A/S, 24210413, Köpenhamn	100	1 000	172	172
TeliaSonera Danmark A/S, 18530740, Köpenhamn	100	14 500	54	74
Sergel A/S, 35481036, Köpenhamn	100	500 000	6	6
Argon A/S, 36462272, Köpenhamn	100	500 000	1	1
TEO LT, AB, 121215434, Vilnius	88,2	513 593 681	3 310	3 310
UAB Omnitel, 110305282, Vilnius	100	39 688 889	2 153	2 153
UAB Sergel, 125026242, Vilnius	100	10 850	7	7
SIA Telia Latvija, 000305757, Riga	100	328 300	51	51
TeliaSonera International Carrier Latvia SIA, 000325135, Riga	100	205 190	13	13
Latvijas Mobilais Telefons SIA, 000305093, Riga	24,5	140 679	2	2
SIA Sergel, 010318318, Riga	100	3 500	4	4
Telia Eesti AS, 10234957, Tallinn	100	137 954 528	5 686	5 686
TeliaSonera International Carrier Estonia OU, 12606073, Tallin	100	1	11	11
Xfera Móviles S.A., A82528548, Madrid	76,6	517 025 247	2 549	2 549
ZAO TeliaSonera International Carrier Russia, 102780919732, Moskva	100	220 807 825	200	200
TeliaSonera Telekomünikasyon Hizmetleri L.S., 381395, Istanbul	99	79 193	10	10
TeliaSonera International Carrier Telekomünikasyon L.S., 609188-556770, Istanbul	100	55 919	8	8
TeliaSonera International Carrier UK Ltd., 02796345, London	100	1 010 000	268	268
TeliaSonera International Carrier Germany GmbH, HRB50081, Frankfurt am Main	100	–	249	629
TeliaSonera Frankfurt Property GmbH, HRB98956, Frankfurt	100	–	49	49
TeliaSonera International Carrier France S.A.S., B421204793, Paris	100	2 700 000	681	681
TeliaSonera International Carrier Austria, FN191783i, Wien	100	–	118	118
TeliaSonera International Carrier Switzerland AG, 2171000547-8, Zürich	100	1 000	54	54
TeliaSonera International Carrier Netherlands B.V., 34128048, Amsterdam	100	910	59	59
TeliaSonera Assignments B.V., 24300363, Rotterdam	100	1 810 719 000	2	1
TeliaSonera International Carrier Belgium S.A., 469422293, Bryssel	100	50 620	3	3
TeliaSonera International Carrier Italy S.p.A, 07893960018, Turin	100	530 211	17	17
TeliaSonera International Carrier Ireland Ltd., 347074, Dublin	100	27	6	6
TOV TeliaSonera International Carrier Ukraine, 34716440, Kiev	100	–	6	6
TeliaSonera International Carrier Poland Sp. z o.o., KRS00000186, Warszawa	100	22 500	37	37
TeliaSonera International Carrier Czech Republic a.s., 26207842, Prag	100	20 000	126	126
TeliaSonera International Carrier Slovakia, s.r.o., 36709913, Bratislava	100	–	7	7
TeliaSonera International Carrier Hungaria Távközlési Kft., 01-09-688192, Budapest	100	–	19	19
TeliaSonera International Carrier Bulgaria EOOD, 175215740, Sofia	100	29 210	14	14
TeliaSonera International Carrier Romania S.R.L., 20974985, Bukarest	100	10 001	5	5
TeliaSonera International Carrier, Inc., 541837195, Herndon, VA	100	3 000 100	136	136
TeliaSonera International Carrier Canada, BC0968600, Vancouver British Columbia	100	100	1	1
TeliaSonera International Carrier Singapore Pte. Ltd, 200005728N, Singapore	100	1 200 002	1	1
Övriga aktiva, vilande och avyttrade bolag			0	46
Summa			144 226	138 259

Under 2015 fusionerade TeliaSonera sitt tidigare norska holdingbolag TeliaSonera Norge Holding AS in i TeliaSonera Norge AS. Det svenska dotterbolaget Cygate Group AB har likviderats. Minskningen i det redovisade värdet för TeliaSonera International Carrier Germany GmbH är ett resultat av återbetalning av kapital.

Telia Danmark är en filial till Telia Nättjänster Norden AB. TeliaSoneras andelar i nätdelningsverksamheterna i Sverige

och Danmark ägs via TeliaSonera Mobile Networks AB respektive TeliaSonera Mobile Holding AB.

Ytterligare 24,5 procent av aktierna i Latvijas Mobilais Telefons SIA ägs av ett dotterbolag. TeliaSonera har styrelsemajoritet i Latvijas Mobilais Telefons. Resterande aktier i TeliaSonera Telekomünikasyon Hizmetleri L.S. ägs av TeliaSonera Finland Oyj som också indirekt kontrollerar Fintur Holdings B.V. och TeliaSonera UTA Holding B.V.

I samtliga bolag överensstämmer kapitalandel med rösträttsandel förutom i Xfera Móviles S.A. där TeliaSonera i kraft av ett aktieägaravtal kontrollerar 80 procent av röstetalet.

Övriga aktiva och vilande bolag disponerar ej över koncernmässiga tillgångar av väsentligt värde.

Förutom ovan nämnda bolag äger TeliaSonera AB indirekt ett antal rörelsedrivande och vilande dotterdotterbolag.

M11 KUNDFORDRINGAR OCH ÖVRIGA KORTFRISTIGA FORDRINGAR

Redovisat värde för kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar fördelar sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Ränteswappar och valutaränteswappar betecknade som säkringar av verkligt värde	–	305
Valutaswappar och valutaterminer som innehas för handel	1 154	668
Delsumma (se Nivåer inom verkligt värde-hierarkin – Not M19)	1 154	972
Kundfordringar till upplupet anskaffningsvärde	2	3
Lånefordringar och kundfordringar till upplupet anskaffningsvärde	2	2 598
Delsumma (se Kategorier – Not M19 och Kreditrisk – Not M20)	1 159	3 573
Fordringar hos koncernbolag	40 375	38 375
varav koncernkontofordringar och kortfristiga placeringar	32 325	29 801
varav kundfordringar och övriga fordringar	8 050	8 574
Övriga kortfristiga fordringar	182	189
Förutbetalda kostnader	24	9
Summa kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	41 740	42 146
varav räntebärande	33 101	30 512
varav icke räntebärande	8 639	11 634

Redovisat värde för Kundfordringar samt Lånefordringar och kundfordringar motsvarar verkligt värde då diskonteringseffekten är oväsentlig. För Kundfordringar respektive Lånefordringar och andra kundfordringar (inklusive

fordringar hos intressebolag och joint ventures) var vid rapportperiodens slut koncentrationen av kreditrisker per geografiskt område och per kundsegment som följer.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Geografiskt område		
Sverige	–	0
Övriga länder	4	2 600
Summa redovisat värde	4	2 600
Kundsegment		
Övriga kunder	4	2 600
Summa redovisat värde	4	2 600

Den 29 december 2015 erhöll TeliaSonera den sista delen av köpeskillingen från AF Telecom Holding (AFT), för mer information hänvisas till not M23. Ytterligare upplysningar om finansiella instrument indelade i kategorier/nivåer inom verkligt värde-hierarkin samt om exponering för kreditrisker återfinns i not M19 "Finansiella tillgångar och skulder

per kategori och nivå" respektive i avsnittet "Hantering av kreditrisk" i not M20 "Finansiell riskhantering". Sedvanliga affärsmässiga villkor tillämpas för fordringar hos koncernbolag.

Vid rapportperiodens slut uppgick reserven för osäkra respektive åldersfördelningen hos Kundfordringar till:

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Fakturerade kundfordringar	2	3
Reserv för osäkra kundfordringar	–	–
Summa kundfordringar	2	3
Ej förfallna kundfordringar	1	1
Förfallna ej nedskrivna kundfordringar	1	2
varav 30–180 dagar	0	2
varav mer än 180 dagar	1	0
Summa kundfordringar	2	3

Vid rapportperiodens slut var åldersfördelningen hos Lånefordringar och andra kundfordringar (inklusive fordringar hos joint ventures) som följer.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Ej förfallna fordringar	2	2 598
Summa lånefordringar och andra kundfordringar	2	2 598

För fordringar som vid rapportperiodens slut var förfallna avsattes ingen reserv då det inte skett någon väsentlig förändring i kreditvärdighet och beloppen fortfarande bedömdes kunna återvinnas. Se även koncernens noter

(avsnittet "Hantering av kreditrisk" i not K26) för information om hur risker i kundfordringar motverkas.

Inga nedskrivningar av kundfordringar (kundförluster) gjordes och inga kundfordringar återvanns under 2015 och 2014.

M12 KORTFRISTIGA PLACERINGAR, LIKVIDA MEDEL

Kortfristiga placeringar och likvida medel uppgick till:

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Kortfristiga placeringar med löptid längre än 3 månader <i>varav obligationer som kan säljas</i>	5 216 5 216	2 383 279
Kortfristiga placeringar med löptid t o m 3 månader <i>varav obligationer som kan säljas</i> <i>varav bankdepositioner till upplupet anskaffningsvärde</i>	3 655 1 234 2 421	15 125 – 15 125
Summa kortfristiga placeringar	8 870	17 508
Kassa och bank	9 903	5 254
Summa (se Kategorier – Not M19 och Kreditrisk – Not M20) <i>varav Likvida medel</i>	18 773 13 558	22 762 20 379

Likvida medel definieras som summan av Kortfristiga placeringar med löptider t o m 3 månader och balansposten Kassa och bank. Redovisade värden anses motsvara verkliga värden då risken för värdeförändringar är oväsentlig. Per den 31 december 2015 fanns inga spärrade medel på

TeliaSonera AB:s bankkonton. Ytterligare upplysningar om finansiella instrument indelade i kategorier samt om exponering för kreditrisker återfinns i not M19 "Finansiella tillgångar och skulder per kategori och nivå" respektive i avsnittet "Hantering av kreditrisk" i not M20 "Finansiell riskhantering".

M13 EGET KAPITAL

Aktiekapital, egna aktier, resultat per aktie och utdelningar

Se koncernens noter (motsvarande avsnitt i not K19).

M14 AVSATT FÖR PENSIONER OCH ANSTÄLLNINGSAVTAL

Pensionsförpliktelser och pensionskostnader

Det stora flertalet anställda i TeliaSonera AB omfattas av en förmånsbestämd pensionsplan (ITP-Tele och ITP 2 plan), vilket innebär att den anställda garanteras en pension motsvarande en viss procentuell andel av lönen. Pensionsplanen omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension. Samtliga anställda födda 1979 eller senare omfattas av en premiebestämd pensionsplan (ITP1).

Merparten av TeliaSonera AB:s pensionsförpliktelser tryggas genom Telia Pensionsstiftelse. Vissa åtaganden, såsom vissa individuella tilläggspensionsförmåner samt en rättighet enligt anställningsvillkoren för vissa personalkategorier att gå i pension vid 55, 60 eller 63 års ålder, säkrställs genom beskattade reserver i balansräkningen.

Pensionsförpliktelserna beräknas årligen, per rapportperiodens slut, enligt försäkringstekniska grunder.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Ingående balans, pensionsförpliktelser som omfattas av stiftelsestillgångar	1 586	1 594
Ingående balans, pensionsförpliktelser som ej omfattas av stiftelsestillgångar	427	488
Ingående balans, summa pensionsförpliktelser	2 013	2 082
Kostnader avseende tjänstgöring under året	24	24
Räntekostnader, fribrevsuppräknings	105	60
Utbetalning av pensioner	-127	-139
Avyttrad verksamhet	0	0
Annan förändring av kapitalvärdet	-15	-16
Förtida avgångspensioner	6	2
Utgående balans, pensionsförpliktelser som omfattas av stiftelsestillgångar	1 569	1 586
Utgående balans, pensionsförpliktelser som ej omfattas av stiftelsestillgångar	436	427
Utgående balans, summa pensionsförpliktelser	2 005	2 013
<i>varav PRI Pensionsgaranti-pensioner</i>	<i>1 357</i>	<i>1 365</i>

Förvaltningstillgångarnas verkliga värde förändrades på följande sätt.

MSEK, förutom avkastning	31 dec 2015	31 dec 2014
Ingående balans, förvaltningstillgångar	2 358	2 109
Årets avkastning	63	248
Utgående balans, förvaltningstillgångar	2 421	2 358
<i>Verklig avkastning på förvaltningstillgångar (%)</i>	<i>2,7</i>	<i>11,8</i>

Avsättningar för pensioner redovisades i balansräkningen enligt nedan.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Pensionsförpliktelser	2 005	2 013
Förvaltningstillgångar	-2 421	-2 358
Övervärde på förvaltningstillgångar	852	772
Avsatt för pensioner och anställningsavtal	436	427

Redovisade pensionskostnader (+)/intäkter (-) fördelade sig på följande sätt.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Kostnader avseende tjänstgöring under året	24	24
Räntekostnader, fribrevsuppräknings	105	60
Avgår räntekostnader redovisade som finansiell kostnad	-16	-27
Årets avkastning på förvaltningstillgångar	-63	-248
Avyttrad verksamhet, kapitalvärde	0	0
Annan förändring av kapitalvärdet	-15	-16
Förtida avgångspensioner	6	2
Kostnader (+)/intäkter (-) för pensionering i egen regi	41	-205
Försäkringspremier, administrationskostnader m m	55	55
Löneskatt	51	30
Avgår förtida avgångspensioner (inklusive pensionspremier och löneskatt) redovisade som omstruktureringskostnader	-6	-2
Pensionskostnader (+)/intäkter (-)	100	83
Minskning (-)/Ökning (+) av överskott i förvaltningstillgångar	80	257
Redovisade pensionskostnader (+)/intäkter (-)	221	135
<i>varav pensionspremier betalda till ITP-planen</i>	<i>5</i>	<i>5</i>

Väsentliga försäkringstekniska antaganden

Vid värdering av gjorda utfästelser och beräkning av pensionskostnader tillämpas de försäkringstekniska grunder som fastställts av PRI Pensionsgaranti respektive Finansinspektionen.

Det mest väsentliga beräkningsantagandet är diskonteringsräntan, vilken som ett sammanvägt medelvärde för

de olika pensionsplanerna, och i förekommande fall netto efter beräknad avkastningsskatt, var 3,2 procent under 2015 respektive 3,4 procent under 2014. Förpliktelserna beräknades utifrån rådande lönenivåer per den 31 december 2015 respektive 2014.

Fördelning av förvaltningstillgångar

Förvaltningstillgångarnas fördelning vid rapportperiodens slut var.

Tillgångsslag	31 dec 2015		31 dec 2014	
	MSEK	Procent	MSEK	Procent
Räntebärande värdepapper, likvida medel	1 344	55,5	1 136	48,2
Aktier och övriga investeringar	1 077	44,5	1 221	51,8
Summa	2 421	100,0	2 358	100,0
<i>varav aktier i TeliaSonera AB</i>	–	–	–	–

Framtida tillskott och pensionsutbetalningar

Den 31 december 2015 översteg det verkliga värdet på förvaltningstillgångarna nuvärdet av pensionsförpliktelse. Såvida inte det verkliga värdet på förvaltningstillgångarna under 2016 skulle komma att understiga nuvärdet av

pensionsförpliktelse har TeliaSonera AB inte för avsikt att tillskjuta några medel till pensionsstiftelsen.

Pensionsutbetalningar avseende förmånsbestämda pensionsplaner förväntas under 2016 uppgå till 105 MSEK.

M15 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Övriga avsättningar förändrades på följande sätt.

MSEK	31 december 2015				
	Löneskatt på framtida pensionsutbetalningar	Omstruktureringsavsättningar	Skadestånd och rättstvister	Försäkringsavsättningar	Summa
Ingående redovisat värde	24	22	240	27	313
<i>varav finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde</i>	–	–	–	–	–
Årets avsättningar	–	61	–	–4	57
Återförda avsättningar	–4	–31	–	–	–35
Omklassificeringar	–	–2	–	–	–2
Utgående redovisat värde	20	50	240	23	333
<i>varav långfristig del</i>	20	15	–	23	58
<i>varav kortfristig del</i>	–	35	240	–	275

För finansiella skulder motsvarar redovisat värde verkligt värde då avsättningar diskonteras till nuvärde. Se vidare not M19 "Finansiella tillgångar och skulder per kategori och nivå" för ytterligare upplysningar om finansiella instrument indelade i kategorier.

Omstruktureringsavsättningar avser främst kostnader för övertalig personal relaterade till kostnadsbesparingsprogram. Återstående avsättning per den 31 december förväntas bli fullt utnyttjad under 2016–2017. I skadestånd och rättstvister ingår avsättningar för rättstvister samt andra avsättningar avseende försäljning och nedläggning av koncernbolag och intressebolag. För löneskatt på framtida

pensionsutbetalningar, garantiavsättningar, rättstvister och försäkringsavsättningar förväntas fullt utnyttjande inträffa under perioden 2016–2028.

Avsättningarna motsvarar nuvärdet av de belopp som enligt ledningens bästa bedömning erfordras för att reglera skulderna. Beloppen kan komma att variera beroende på förändringar i faktiska pensionsutbetalningar, i det faktiska antalet månader en anställd stannar kvar i omställning, i skatte- och annan lagstiftning, och i faktiskt utfall av förhandlingar med leasegivare, underleverantörer och andra externa motparter liksom när i tiden sådana förändringar inträffar.

M16 LÅNGFRISTIGA OCH KORTFRISTIGA LÅN

Marknadsfinansieringsprogram

Information om TeliaSonera AB:s marknadsfinansieringsprogram återfinns i koncernens noter (motsvarande avsnitt i not K20).

Upplåning

Långfristiga och kortfristiga lån fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015		31 dec 2014	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Långfristiga lån				
Marknadsfinansiering i säkringsförhållanden avseende verkligt värde	37 672	41 021	26 955	34 726
Ränteswappar till verkligt värde	621	621	283	283
<i>varav betecknade som säkringsinstrument</i>	591	591	244	244
<i>varav som innehas för handel</i>	30	30	39	39
Valutaränteswappar till verkligt värde	1 694	1 694	1 577	1 577
<i>varav betecknade som säkring av nettoinvestering</i>	1 334	1 334	–	–
<i>varav betecknade som säkringsinstrument</i>	171	171	220	220
<i>varav som innehas för handel</i>	190	190	1 357	1 357
Delsumma (se Nivåer inom verkligt värde-hierarkin – Not M19)	39 988	43 337	28 814	36 585
Marknadsfinansiering till upplupet anskaffningsvärde	47 908	53 577	57 861	63 534
Delsumma (se Kategorier – Not M19)	87 896	96 914	86 675	100 118
Lån från koncernbolag	190		490	
<i>varav övriga lån</i>	190		490	
Summa långfristiga lån	88 086		87 165	
Kortfristiga lån				
Marknadsfinansiering i säkringsförhållanden avseende verkligt värde	–	–	7 414	7 414
Ränteswappar betecknade som säkringsinstrument	43	43	0	0
Ränteswappar som innehas för handel	7	7	0	0
Valutaränteswappar som innehas för handel	–	–	329	329
Delsumma (se Nivåer inom verkligt värde-hierarkin – Not M19)	51	51	7 743	7 743
Marknadsfinansiering till upplupet anskaffningsvärde	5 627	5 648	725	726
<i>varav som säkring av nettoinvesteringar</i>	1 584	1 589	0	0
<i>varav till upplupet anskaffningsvärde</i>	4 043	4 059	725	726
Övrig upplåning till upplupet anskaffningsvärde	3 354	3 354	1 043	1 043
Delsumma (se Kategorier – Not M19)	9 031	9 052	9 511	9 423
Lån från koncernbolag	28 506		26 776	
<i>varav koncernkontoskulder</i>	26 603		24 886	
<i>varav övriga lån</i>	1 903		1 890	
Summa kortfristiga lån	37 537		36 287	

Beviljade, i sin helhet utnyttjade, belopp på checkräkningskrediter uppgick per den 31 december 2015 och 2014 till 973 MSEK respektive 990 MSEK.

Ytterligare upplysningar om finansiella instrument indelade i kategorier/nivåer inom verkligt värde-hierarkin återfinns i not M19 "Finansiella tillgångar och skulder per kategori och nivå" och information om förfallotidpunkter och likviditets-

risker i avsnittet "Hantering av likviditetsrisk" i not M20 "Finansiell riskhantering". Se koncernens noter (motsvarande avsnitt i not K20) för ytterligare information om upplåning och om swap-portföljen. Sedvanliga affärsmässiga villkor tillämpas för lån från koncernbolag, vilka innefattar koncernkontoskulder och övriga lån.

M17 LÅNGFRISTIGA SKULDER

Redovisat värde för långfristiga skulder fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Skulder till koncernbolag	1	2
Övriga skulder	7	5
Summa långfristiga skulder	8	7

Inga långfristiga skulder för åren 2015 och 2014 förföll till betalning senare än 5 år efter rapportperiodens slut.

M18 KORTFRISTIGA AVSÄTTNINGAR, LEVERANTÖRSSKULDER OCH ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER

Redovisat värde för kortfristiga avsättningar, leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Valutaswappar, valutaterminer och valutaoptioner som innehas för handel	101	416
Delsumma (se Nivåer inom verkligt värde-hierarkin – Not M19)	101	416
Leverantörsskulder till upplupet anskaffningsvärde	132	103
Kortfristiga skulder till upplupet anskaffningsvärde	75	57
Delsumma (se Kategorier – Not M19)	308	576
Skulder till koncernbolag	551	1 064
Övriga kortfristiga skulder	567	515
Summa kortfristiga avsättningar, leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder	1 425	2 155

Redovisat värde för Leverantörsskulder och Kortfristiga skulder motsvarar verkligt värde då diskonteringseffekten är oväsentlig. Ytterligare upplysningar om finansiella instrument indelade i kategorier/nivåer inom verkligt värde-hierarkin samt om likviditetsrisker återfinns i not M19 "Finansiella

tillgångar och skulder per kategori och nivå" respektive i avsnittet "Hantering av likviditetsrisk" i not M20 "Finansiell riskhantering". För skulder till upplupet anskaffningsvärde per den 31 december 2015 motsvarade avtalsenliga kassaflöden följande förväntade förfallostruktur.

Förväntade förfall MSEK	Jan-mar 2016	Apr-jun 2016	Jul-sep 2016	Okt-dec 2016	Summa
Skulder till upplupet anskaffningsvärde	207	–	–	–	207

Motsvarande information om valutaderivat som innehas för handel återfinns i avsnittet "Hantering av likviditetsrisk" i not M20 "Finansiell riskhantering".

Sedvanliga affärsmässiga villkor tillämpas för handel med koncernbolag. Övriga kortfristiga skulder avser i huvudsak kortfristiga avsättningar, se not M15 "Övriga avsättningar" samt upplupna lönekostnader och arbetsgivaravgifter.

M19 FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER KATEGORI OCH NIVÅ

Kategorier

Redovisat värde för olika klasser av finansiella tillgångar och skulder fördelade sig per kategori på följande sätt. Finansiella tillgångar och skulder avseende koncernbolag ingår ej.

Exkluderade är också andelar i intressebolag och joint ventures som behandlas i not M10 "Övriga finansiella anläggningstillgångar" samt pensionsåtaganden som behandlas i not M14 "Avsatt för pensioner och anställningsavtal".

MSEK	Not	31 dec 2015	31 dec 2014
Finansiella tillgångar			
Derivat betecknade som säkringsinstrument	M10, M11	2 824	3 901
Finansiella tillgångar till verkligt värde via årets resultat		3 162	1 945
<i>Derivat ej betecknade som säkringsinstrument</i>	<i>M10, M11</i>	<i>3 137</i>	<i>1 924</i>
<i>Investeringar som innehas för handel</i>	<i>M10</i>	<i>25</i>	<i>21</i>
Lång- och kortfristiga obligationer som kan säljas	M10, M12	15 291	4 950
Lånefordringar och kundfordringar	M10, M11, M12	44 033	48 390
Finansiella tillgångar som kan säljas	M10, M12	1 052	46
Summa finansiella tillgångar per kategori		66 362	59 232
Finansiella skulder			
Derivat betecknade som säkringsinstrument	M16	2 139	464
Derivat ej betecknade som säkringsinstrument	M16, M18	329	2 141
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	M16, M18	124 015	122 488
Summa finansiella skulder per kategori		126 483	125 093

Nivåer inom verkligt värde-hierarkin

Redovisade värden för olika klasser av finansiella tillgångar och skulder fördelade sig per nivå inom verkligt värde-hierarkin på följande sätt.

MSEK	Not	31 december 2015				31 december 2014				
		Verkligt värde	varav			Verkligt värde	varav			
			Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Finansiella tillgångar till verkligt värde										
Andelar i utomstående bolag som kan säljas	M10	1 052	–	–	1 052	46	–	–	46	
Andelar i utomstående bolag som innehas för handel	M10	25	–	–	25	21	–	–	21	
Lång- och kortfristiga obligationer som kan säljas	M10, M12	15 291	15 291	–	–	4 950	4 950	–	–	
Derivat betecknade som säkringsinstrument	M10, M11	2 824	–	2 824	–	3 901	–	3 901	–	
Derivat som innehas för handel	M10, M11	3 137	–	3 072	65	1 924	–	1 869	55	
Summa finansiella tillgångar till verkligt värde per nivå		22 329	15 291	5 896	1 142	10 842	4 950	5 771	122	
Finansiella skulder till verkligt värde										
Derivat betecknade som säkringsinstrument	M16	2 139	–	2 139	–	464	–	464	–	
Derivat som innehas för handel	M16, M18	329	–	329	–	2 141	–	2 141	–	
Summa finansiella skulder till verkligt värde per nivå		2 468	–	2 468	–	2 605	–	2 605	–	

Inga omföringar mellan Nivå 1 och 2 gjordes under 2015 och 2014.

Finansiella tillgångar på nivå 3 förändrades på följande sätt.

MSEK	31 december 2015				31 december 2014			
	Andelar i utomstående bolag som innehas för handel	Lång- och kortfristiga obligationer som kan säljas	Derivat som innehas för handel	Summa	Andelar i utomstående bolag som innehas för handel	Lång- och kortfristiga obligationer som kan säljas	Derivat som innehas för handel	Summa
Nivå 3, ingående redovisat värde	46	21	55	122	13	17	0	31
Förändringar i verkligt värde	12	0	10	22	0	0	55	55
varav redovisade i årets resultat	-13	0	10	-3	0	0	55	55
varav avseende tillgångar som innehades vid periodens utgång	25	-	-	25	-	-	-	-
Förvärv/avyttringar	994	4		998	33	4		37
Nivå 3, utgående redovisat värde	1 052	25	65	1 142	46	21	55	122

Förändringar i verkligt värde redovisade i årets resultat ingår i posten Finansiella intäkter och kostnader, se specifikation i not M5 "Finansiella intäkter och kostnader".

M20 FINANSIELL RISKHANTERING

Principer, förvaltning av kapital och hantering av finansiella risker

Information av relevans för TeliaSonera AB återfinns i koncernens noter (not K26).

risker vad avser investeringar i egetkapitalinstrument), med en maximal exponering motsvarande det redovisade värdet av följande finansiella instrument (specificerat i respektive not och exklusive fordringar hos koncernbolag).

Hantering av kreditrisk

TeliaSonera AB:s exponering för kreditrisk härrör från motparterns oförmåga att fullgöra sina skyldigheter (inklusive pris-

MSEK	Not	31 dec 2015	31 dec 2014
Övriga finansiella anläggningstillgångar	M10	14 776	12 057
Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	M11	1 159	3 573
Kortfristiga placeringar, likvida medel	M12	18 773	22 762
Summa		34 708	38 392

Ytterligare information om hantering av kreditrisk av relevans för TeliaSonera AB återfinns i koncernens noter (motsvarande avsnitt i not K26).

Hantering av likviditetsrisk

Likviditetsrisk utgör risken att TeliaSonera AB kommer att möta svårigheter vad gäller att uppfylla åtaganden förbundna med finansiella skulder vilka regleras med kontanter eller någon annan finansiell tillgång. Information om hantering

av likviditetsrisk av relevans för TeliaSonera AB återfinns i koncernens noter (motsvarande avsnitt i not K26).

Avtalsenliga odiskonterade kassaflöden per den 31 december 2015 för räntebärande upplåning och icke räntebärande valutaderivat (exklusive koncerninterna derivat) motsvarade nedanstående förväntade förfallostruktur, inklusive amorteringar och uppskattade räntebetalningar. Belopp som förfaller inom 12 månader motsvarar de redovisade värdena då diskonteringsseffekten är oväsentlig.

Förväntade förfall MSEK	Jan-mar 2016	Apr-jun 2016	Jul-sep 2016	Okt-dec 2016	2017	2018	2019	2020	Senare år	Summa
Marknadsfinansiering	6 817	239	1 868	1 466	11 221	4 155	11 293	9 619	69 734	116 412
Övriga lån	3 361	–	–	–	–	–	–	–	–	3 361
Valutaränte- och ränteswappar										
Skulder	38 774	3	81	344	14	1	–	–	–	39 216
Fordringar	-38 985	-3	-81	-344	-13	-1	–	–	–	-39 427
Valutaswappar och valutaterminer										
Skulder	6 478	207	259	743	9 703	4 582	5 552	884	31 482	59 890
Fordringar	-7 797	-145	-200	-813	-10 840	-5 139	-5 576	-909	-30 678	-62 097
Summa, netto	8 648	301	1 926	1 395	10 084	3 599	11 269	9 595	70 538	117 355

Förfallstruktur för och ytterligare information om icke räntebärande skulder samt ansvarsförbindelser och övriga kontraktsförpliktelser återfinns i not M15 "Övriga avsättningar", M18 "Kortfristiga avsättningar, leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder" och M23 "Eventualposter, övriga kontraktsförpliktelser och rättstvister".

M21 OPERATIONELLA LEASINGAVTAL

TeliaSonera AB förhyr främst kontorslokaler. Förhyring sker i huvudsak från utomstående. Villkoren för hyresavtalen är marknadsmässiga vad avser såväl priser som avtalslängd. Vidareuthyrning förekommer ej.

Framtida minimileaseavgifter enligt icke uppsägningsbara operationella avtal gällande den 31 december 2015 och där förpliktelsen överstiger ett år uppgick till:

Förväntade förfall MSEK	Jan-mar 2016	Apr-jun 2016	Jul-sep 2016	Okt-dec 2016	2017	2018	2019	2020	Senare år	Summa
Framtida minimileaseavgifter	1	1	1	1	1	0	0	0	0	5

Totalt erlagda hyror och leasingavgifter var 29 MSEK respektive 37 MSEK för åren 2015 och 2014.

M22 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Allmänt

Vid leverans av tjänster och produkter till respektive från koncernbolag, intressebolag och joint ventures tillämpas sedvanliga affärsmässiga villkor.

Dotterbolag

Försäljningen till dotterbolag var 3 MSEK under 2015 och 3 MSEK under 2014 medan inköp från dotterbolag uppgick till -166 MSEK och -129 MSEK för respektive år.

Åtaganden till förmån för närstående

TeliaSonera har gjort vissa åtaganden till förmån för dotterbolag, intressebolag och joint ventures. Ytterligare information återfinns i not M23 "Eventualposter, övriga kontraktsförpliktelser och rättstvister".

Övriga transaktioner

För beskrivning av vissa övriga transaktioner med närstående hänvisas till koncernens noter (not K28).

M23 EVENTUALPOSTER, ÖVRIGA KONTRAKTSFÖRPLIKTELSE OCH RÄTTSTVISTER

Eventualtillgångar och ansvarsförbindelser

Vid rapportperiodens slut hade TeliaSonera AB inga eventualtillgångar, medan ansvarsförbindelser rapporterade som eventualförpliktelser fördelade sig på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Borgens- och ansvarsförbindelser till förmån för dotterbolag	2 556	3 158
Garantier för pensionsförpliktelser	38	38
Summa ansvarsförbindelser	2 595	3 196

Vissa lånearrangemang begränsar möjligheten att avyttra eller pantsätta vissa tillgångar. Upplysningar om regler avseende change-of-control i några av TeliaSonera AB:s senast tecknade avtal om låneemissioner återfinns i koncernens noter (motsvarande avsnitt i not K29).

För samtliga utställda ansvarsförbindelser avser angivna värden de maximala framtida betalningar som TeliaSonera AB eventuellt skulle kunna tvingas göra enligt respektive förbindelse.

I ansvarsförbindelser till förmån för dotterbolag ingår 579 MSEK (63 MEUR) avseende Xfera Móviles S.A., varav motförbindelser uppgående till 491 MSEK (46 MEUR) bestående av TeliaSoneras andel avseende av Xfera utställda garantier att uppfylla de villkor som är förknippade med bolagets telekomlicenser och frekvenstillstånd. I ansvars-

förbindelser till förmån för dotterbolag ingår också 499 MSEK avseende svenska pensionsförpliktelser.

Utöver ovan angivna ansvarsförbindelser förekommer, som ett led i koncernens normala affärsverksamhet, att moderbolaget lämnar garantier för fullgörandet av dotterbolags olika avtalsenliga åtaganden. Vid utgången av rapportperioden fanns ingen indikation på att lämnade kontraktsgarantier kommer att medföra någon utbetalning.

Den 29 december 2015 erhöll TeliaSonera den sista amorteringen från AF Telecom Holding (AFT), hänförlig till försäljning av aktier i MegaFon 2012, uppgående till 2 659 MSEK. Efter denna betalning har TeliaSonera inga utestående fordringar på AFT. De pantsatta aktierna och bankkontona kommer att återlämnades under februari 2016.

Ställda säkerheter

Vid rapportperiodens slut fördelade sig ställda säkerheter på följande sätt.

MSEK	31 dec 2015	31 dec 2014
Avseende åtaganden enligt aktieägaravtal: Aktier i 4T Sverige AB och Strex AS	–	58
Summa ställda säkerheter	–	58

Övriga oredovisade kontraktsförpliktelser

Moderbolagets oredovisade avtalsbundna förpliktelser per den 31 december 2015 avseende framtida förvärv (eller motsvarande) av anläggningstillgångar motsvarade följande förväntade förfallostruktur.

Förväntade förfall MSEK	Jan–mar 2016	Apr–jun 2016	Jul–sep 2016	Okt–dec 2016	2017	2018	2019	2020	Senare år	Summa
Övriga immateriella anläggningstillgångar	1	1	1	1	3	–	–	–	–	7
Summa (se Likviditetsrisk – Not M20)	1	1	1	1	3	–	–	–	–	7

Angivna åtaganden avser licenser för och anpassning av system för affärsstöd.

Rättsliga och administrativa tvister

För ytterligare information med relevans för TeliaSonera AB, se motsvarande avsnitt i koncernens noter (not K29).

M24 KASSAFLÖDESINFORMATION

Ikke-kontanta transaktioner

Inga ikke-kontanta transaktioner förekom under 2015 eller 2014.

M25 PERSONAL

Antalet anställda uppgick till 298 per den 31 december 2015 (264 vid utgången av 2014). Medelantalet anställda var:

Land	Jan–dec 2015		Jan–dec 2014	
	Totalt (antal)	varav män (%)	Totalt (antal)	varav män (%)
Sverige	288	48	255	47
Summa	288	48	255	47

Ledande befattningshavare fördelade sig könsmässigt på följande sätt. Med ledande befattningshavare avses samtliga styrelseledamöter, verkställande direktören samt de övriga 9 medlemmar (11 medlemmar 2014) av koncernledningen som var anställda i moderbolaget.

Procent	31 dec 2015		31 dec 2014	
	Styrelsen	Övriga ledande befattningshavare	Styrelsen	Övriga ledande befattningshavare
Kvinnor	36,4	33,3	36,4	33,3
Män	63,6	66,7	63,6	66,7
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0

Totala personalkostnader fördelades på kostnadsslag på följande sätt.

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Löner och andra ersättningar	343	329
varav prestationsaktieprogram	7	5
Sociala kostnader		
Arbetsgivaravgifter	109	104
varav prestationsaktieprogram	2	2
Pensionskostnader	221	135
Summa sociala kostnader	330	239
Övriga personalkostnader	44	33
Summa personalkostnader per kostnadsslag	717	601

Löner och andra ersättningar fördelade mellan ledande befattningshavare och övriga anställda uppgick till:

MSEK	Jan-dec 2015		Jan-dec 2014	
	Ledande befattningshavare (varav rörlig ersättning)	Övriga anställda	Ledande befattningshavare (varav rörlig ersättning)	Övriga anställda
Löner och andra ersättningar	91 (-)	252	74 (-)	256

Ledande befattningshavare omfattar styrelsens ledamöter och i förekommande fall tidigare styrelseledamöter (men exkluderar arbetstagarrepresentanter), verkställande och vice verkställande direktören och i förekommande fall tidigare innehavare av dessa poster samt de övriga 9 medlem-

mar (11 medlemmar 2014) av koncernledningen som är anställda i moderbolaget.

Pensionskostnader respektive utestående pensionsförpliktelser för ledande befattningshavare framgår nedan. Det finns inga avtal om pensionsförmåner för externa styrelseledamöter.

MSEK	Januari–december eller 31 december	
	2015	2014
Pensionskostnader	25	22
Utestående pensionsförpliktelser	183	202

Se vidare avsnitten "Prestationsaktieprogram" samt "Ersättningar till ledande befattningshavare på koncernnivå" i koncernens noter (not K31).

M26 ARVODEN TILL REVISIONSFÖRETAG

Följande ersättningar har utgått. Kompletterande upplysningar återfinns i koncernens noter (not K32).

MSEK	Jan-dec 2015	Jan-dec 2014
Kostnadsförda arvoden		
Deloitte		
Revision	11	9
Revisionsnära tjänster	–	1
Skatterådgivning	2	–
Övriga tjänster	17	1
Summa	30	11

GRI-INDEX

GRI-index och andra avsnitt i denna Års- och hållbarhetsredovisning följer GRI G4:s riktlinjer för "In Accordance – Core". Vi använder även GRI:s branschtillägg för telekommunikation. Vår revisionsbyrå Deloitte har genomfört översiktlig granskning av dessa delar, se Revisors rapport över översiktlig granskning av hållbarhetsredovisningen för mer information. Hela detta GRI-index täcks av granskning.

Vissa aspekter och indikatorer som redovisas i detta GRI-index anses ej vara väsentliga, men är inkluderade som svar på specifika frågor från intressenter.

När väsentlig information saknas för en indikator, så förklaras detta i kursiv text i slutet av indikatorn.

STRATEGI OCH ANALYS

G4-1 Uttalande från koncernchefen

Se Vårt företag, avsnittet "Koncernchefens kommentarer".

G4-2 Beskrivning av huvudsaklig påverkan, risker och möjligheter

Se Vårt företag, avsnitten "Hur vi skapar värde" och "Våra intressenter" samt Hållbarhetsarbete, avsnitten "Hållbarhet i TeliaSonera" och "Sammanfattning av hållbarhetsarbetet".

ORGANISATIONSPROFIL

G4-3 Organisationens namn

TeliaSonera AB (publ).

G4-4 Huvudsakliga varumärken, produkter och tjänster

Se Vårt företag, avsnitten "Här är vi verksamma" och "Vår marknadsposition".

G4-5 Organisationens huvudkontor

Stockholm, Sverige.

G4-6 Antal och för denna redovisning relevanta länder där organisationen har verksamhet

Se Vårt företag, avsnittet "Här är vi verksamma".

G4-7 Ägarstruktur och företagsform

Se Förvaltningsberättelse, avsnittet "TeliaSonera-aktien".

G4-8 Marknadsnärvaro

Se Vårt företag, avsnittet "Här är vi verksamma".

G4-9 Organisationens storlek

Se Vårt företag, avsnittet "TeliaSonera i korthet".

G4-10 Antal och övrig information om anställda

Se not K31 i koncernredovisningen.

Utelämnad information: Vi har ej data avseende procentandel av anställda med heltids- respektive deltidsavtal, eller avseende tillsvidare- respektive tillfälliga avtal.

G4-11 Procentandel anställda med kollektivavtal

Procentandel anställda med kollektivavtal, per geografiskt område	2015 (%)	2014 (%)
Sverige	100	100
Europa	79	79
Eurasien	45	45
Övriga länder ¹	6	8
Redovisade enheters andel av totala personalstyrkan (%)	78	79

¹TeliaSonera International Carrier i Frankrike och Italien.

I följande länder är procentandelen noll: Kazakstan, Azerbajdzjan, Georgien, Tjeckien, Tyskland, Hongkong, Ungern, Nederländerna, Polen, Singapore, Storbritannien, USA, Turkiet, Italien och Ryssland.

TeliaSoneras anställda har rätt att välja om de vill representeras av facket i kollektivavtalssyfte eller inte. Ingen anställd skall utsättas för diskriminering på grund av att

denne utövar denna rättighet. Alla anställda skall vara medvetna om sina grundläggande arbetsvillkor. TeliaSonera samarbetar respektfullt med legitima arbetstagarrepresentanter och nationella fackföreningar.

G4-12 Beskrivning av leverantörskedjan

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Hållbara affärer inom inköp".

G4-13 Väsentliga förändringar under redovisningsperioden avseende storlek, struktur, ägarskap eller leverantörskedja

Se Vårt företag, avsnittet "Året i korthet".

G4-14 Hantering av försiktighetsprincipen

För TeliaSonera rör försiktighetsprincipen främst elektromagnetiska fält (EMF). Se Bolagsstyrning, avsnittet "Risker och osäkerheter". Vårt allmänna förhållningssätt rörande försiktighetsprincipen beskrivs i koden för etik och uppförande, leverantörskoden, andra policyer och ramverket för riskhantering.

G4-15 Externa principer och andra initiativ rörande hållbarhet som organisationen stödjer

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Hållbarhet i TeliaSonera".

G4-16 Medlemskap i organisationer

Se www.teliaSonera.com/en/sustainability/impacts/partnerships-and-initiatives/.

VÄSENTLIGA ASPEKTER OCH AVGRÄNSNINGAR

G4-17 Delar av organisationen som ingår i redovisningen

Se Vårt företag, avsnittet "Här är vi verksamma" samt not K4 i koncernredovisningen.

G4-18 Process för att definiera redovisningens innehåll och avgränsningar

Redovisningens innehåll och avgränsningar definieras genom regelbunden eller årsvis dialog med interna och externa intressenter, inklusive diskussioner inom koncernledningen och styrelsen kring TeliaSoneras hållbarhets-

strategi, samt i processen att ta fram Års- och hållbarhetsredovisningen. Se även Vårt företag, avsnittet "Våra intressenter" samt Hållbarhetsarbete, avsnittet "Hållbarhet i TeliaSonera".

G4-19 Identifierade väsentliga aspekter

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Hållbarhet i TeliaSonera" samt Vårt företag, avsnittet "Våra intressenter" för att förstå vilka väsentliga frågor som styr vårt hållbarhetsarbete och vad vi redovisar.

G4-20 Avgränsning inom organisationen för väsentliga aspekter

Väsentliga aspekter ses som väsentliga för hela organisationen.

G4-21 Avgränsning utanför organisationen för väsentliga aspekter

Väsentliga aspekter ses som väsentliga för samtliga externa intressentgrupper.

G4-22 Effekt av, och anledning till, förändrad information från tidigare redovisningar

Inga väsentliga förändringar under redovisningsperioden. Växthusgasutsläpp har räknats om utifrån de senaste utsläppsfaktorerna. Se "Utsläpp".

G4-23 Väsentliga förändringar från tidigare redovisningar avseende redovisningens omfattning och aspekternas avgränsningar

Inga väsentliga förändringar under redovisningsperioden.

INTRESSENTENGAGEMANG

G4-24-27 Intressentengagemang

Se Vårt företag, avsnittet "Våra intressenter" samt Hållbarhetsarbete, avsnittet "Hållbarhet i TeliaSonera".

REDOVISNINGSPROFIL

G4-28 Redovisningsperiod

Kalenderåret 2015.

G4-29 Datum för senaste redovisning

Mars 2015.

G4-30 Redovisningscykel

Årlig. Vi publicerar även hållbarhetsrelaterad information på vårt Newsroom, samt halvårsvis hållbarhetsuppdatering (Sustainability update) och redovisning av myndighetsförfrågningar (Law enforcement disclosure report). Se www.teliaSonera.com/sustainability/reports.

G4-31 Kontaktinformation rörande hållbarhetsredovisningen

Vi uppskattar kommentarer och feedback på vår redovisning. Kontakta oss på sustainability-group (at) teliaSonera.com eller besök www.teliaSonera.com/sv/14121/kontakta-oss/hallbarhet/ för ytterligare kontaktinformation.

G4-32 GRI-index

GRI-index.

G4-33 Policy rörande externt bestyrkande

Delar av Års- och hållbarhetsredovisningen har genomgått översiktlig granskning av Deloitte, som även genomför den finansiella revisionen. TeliaSonera avser att fortsätta med detta.

STYRNING

G4-34-49 Bolagsstyrning rörande hållbarhet

Se Bolagsstyrning, avsnitten "Beslutsorgan", "Aktieägare", "Styrelse", "Koncernövergripande styrningsmodell" samt Hållbarhetsarbete, avsnittet "Hållbarhet i TeliaSonera".

ETIK OCH INTEGRITET

G4-56 Övergripande värderingar och styrande dokument rörande etik och integritet

Se Bolagsstyrning, avsnittet "Koncernövergripande styrningsmodell" samt Hållbarhetsarbete, avsnittet "Hållbarhet i TeliaSonera".

G4-58 Interna och externa mekanismer för att rapportera oetiskt eller olagligt beteende, eller brott mot uppförandekoden

Se Bolagsstyrning, avsnittet "Ramverk för hantering av verksamhetsrisker (ERM)".

HÅLLBARHETSSTYRNING

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Hållbarhet i TeliaSonera" samt Vårt företag, avsnittet "Våra intressenter" för mer information om hur väsentliga frågor har identifierats.

För mer information om hållbarhetsstyrning, se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Hållbarhet i TeliaSonera" samt Styrning i avsnittet för respektive fokusområde. Koden för etik och uppförande och andra policyer finns på www.teliaSonera.com/en/about-us/public-policies/.

Ansvariga för väsentliga frågor ansvarar för att utvärdera hållbarhetsstyrningen av dessa frågor, vilket sker främst genom internrapportering. Under 2015 utvärderade vi hela vår hållbarhetsstyrning som del av arbetet med att utforma vårt hållbarhetsarbete.

EKONOMISK PÅVERKAN

Ekonomisk utveckling

G4-EC1 Skapat och fördelat ekonomiskt värde

För detaljerad finansiell information, se koncernredovisningen i Räkenskaper.

Vi tillhandahåller tillgång till nätverk och telekommunikationstjänster, köper utrustning som rör utbyggnad, utveckling och underhåll av våra fasta och mobila nät, it-system och tjänster, samt köper in mobilenheter och annan konsumentelektronik från våra leverantörer. Vi betalar löner, utdelning och skatter som gynnar våra medarbetare, samhället och nationella ekonomier. Allt detta skapar monetära flöden som påverkar TeliaSoneras intressenter. Se Vårt företag, avsnittet "Hur vi skapar värde".

Skatt är en viktig hållbarhetsfråga, med höga förväntningar från intressenter gällande transparens. TeliaSonera är en ansvarsfull skattebetalare som betalar skatt på ett korrekt sätt i alla länder enligt lokal lagstiftning och internationellt överenskomna principer. I många länder är vi en av de största skattebetalarna, och vi stödjer vikten av att hantera skatt på ett transparent, rättvist och etiskt sätt. Tabellen nedan visar betald bolagsskatt per land.

Betald bolagsskatt, MSEK	2015	2014	2013
Sverige	220	906	942
Finland	0	-2	0
Norge	264	159	187
Danmark	0	0	1
Litauen	37	30	38
Lettland	23	28	22
Estland	91	101	94
Ryssland	82	100	105
Turkiet	438	0	0
Övriga länder ¹	68	193	67
Kvarvarande verksamhet, totalt	1 223	1 515	1 456
Kazakstan	685	649	651
Azerbajdzjan	410	359	370
Uzbekistan	6	12	9
Tadzjikistan	136	123	93
Georgien	0	24	40
Moldavien	0	0	3
Nepal	661	492	379
Övriga länder ²	45	4	50
Avvecklad verksamhet, totalt	1 943	1 663	1 595
Totalt	3 166	3 178	3 051

¹ Yoigo i Spanien samt TeliaSonera International Carrier utanför ovan nämnda länder.

² 3 länder.

Utelämnad information: vi kan ej specifikt redovisa värde som skapats och fördelats till samtliga intressentgrupper. Vi avser att utveckla redovisningen av finansiell och social påverkan av vår verksamhet när vi har en tydligare bild av denna.

G4-EC2 Finansiell påverkan, risker och möjligheter relaterade till klimatförändringar

Se Förvaltningsberättelse, avsnittet "Risker och osäkerheter". För ytterligare information, se vår Carbon Disclosure Project Climate Change Response på www.cdp.net.

Indirekt ekonomisk påverkan

G4-EC8 Väsentlig indirekt ekonomisk påverkan

Se Vårt företag, avsnittet "Hur vi skapar värde".

Utelämnad information: vi kan ej specifikt mäta eller redovisa vår indirekta ekonomiska påverkan.

MILJÖPÅVERKAN

Energi

Se kommentar till "Utsläpp" avseende rapporteringens omfattning. All scope 1-energi förutom solenergi anses icke-förnyelsebar. Delar av scope 2-energin är förnyelsebar, se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Miljöansvar" för mer information.

G4-EN3 Energiförbrukning inom organisationen

Direkt energiförbrukning per geografiskt område, GWh	2015	2014	2013
Sverige	4	4	3
Europa	28	31	32
Eurasien	161	178	211
Direkt energiförbrukning, totalt	193	213	246

Siffrorna inkluderar solenergi från basstationer i Ncell i Nepal, Tcell i Tadzjikistan och Ucell i Uzbekistan samt Telia Danmarks huvudkontor, totalt 4 GWh. Direkt energiförbrukning består huvudsakligen av diesel och bensin som används i reservgeneratorer. Den höga siffran för Eurasien speglar behovet av att använda reservgeneratorer i områden eller under perioder där tillgång till ett fungerande elnät är begränsad eller obefintlig.

Indirekt energiförbrukning per geografiskt område, GWh	2015	2014	2013
Sverige	398	444	440
Europa	684	662	685
Eurasien	422	398	393
Övriga länder ¹	41	29	70
Indirekt energiförbrukning, totalt	1 545	1 533	1 588

¹ TeliaSonera International Carrier utanför ovan nämnda områden.

Huvuddelen av den indirekta energin (elektricitet, fjärrvärme och fjärrkyla) används för att driva basstationer och datacenter, men siffrorna inkluderar även energiförbrukning från kontor, butiker och andra lokaler som förråd.

Utelämnad information: Vi samlar ej in data för faktisk total kylning och uppvärmning, t ex energi som används för kylning av utrustning i basstationer.

G4-EN5 Energiintensitet

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Miljöansvar".

G4-EN6 Energibesparingsinitiativ

Energibesparingsinitiativ, främst relaterade till ersättande av äldre teknisk utrustning samt nedstängning av tekniker, ledde till rapporterade besparingar om 34 GWh.

Utsläpp

Utsläppsfaktorer från WRI, IEA och Defra har använts för att räkna ut växthusgasutsläpp. Historiska siffror har räknats om med de senaste utsläppsfaktorerna. Leasade tillgångar räknas generellt sett in i scope 1 och scope 2. Alla större verksamheter där TeliaSonera har finansiell kontroll är inkluderade, om ej annat anges. Samägda bolag ingår utifrån ägarandel. Utsläpp är uträknade och angivna som CO₂ då vi bedömer att skillnaden mellan CO₂ och CO₂e är försumbar.

G4-EN15-16 Direkta och indirekta växthusgasutsläpp (scope 1 och scope 2)

Växthusgasutsläpp per geografiskt område, kton CO ₂	2015	2014	2013
Direkta utsläpp (scope 1)			
Sverige	0,7	1,1	1,0
Europa	6,9	7,5	7,8
Eurasien	39,8	44,4	53,2
Direkta utsläpp, totalt	47,4	53,0	62,0
Indirekta utsläpp (scope 2)			
Sverige	5,2	5,3	5,3
Europa	153,8	163,2	166,6
Eurasien	162,6	157,2	147,4
Övriga länder ¹	17,0	11,8	30,8
Utsläppsminskning från förnyelsebar energi	-56,5	-47,9	-30,7
Indirekta utsläpp, totalt	282,1	289,6	319,4
Direkta och indirekta utsläpp, totalt	329,5	342,6	381,4

¹ TeliaSonera International Carrier utanför ovan nämnda områden.

G4-EN17 Övriga indirekta växthusgasutsläpp (scope 3)

Växthusgasutsläpp per geografiskt område, kton CO ₂	2015	2014	2013
Sverige	3,8	4,3	3,9
Europa	2,4	2,0	2,3
Eurasien	2,8	2,6	2,7
Övriga indirekta utsläpp från tjänsteresor, totalt	9,0	8,9	8,9

En väsentlig del av de totala utsläppen som genereras i vår värdekedja återfinns hos leverantörer. Att korrekt beräkna dessa utsläpp är utmanande då data från leverantörer ofta saknas eller är av bristfällig kvalitet. Vi rapporterar därför bara utsläpp från tjänsteresor från samtliga marknader.

G4-EN18 Växthusgasintensitet

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Miljöansvar".

G4-EN19 Utsläppsminskningar av växthusgaser

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Miljöansvar".

Avfall**G4-EN23 Avfall**

Nedmonterade telefonstolpar, kton	2015	2014	2013
Sverige	6,4	7,6	6,9
Finland	3,5	5,6	3,9
Totalt	9,9	13,2	10,8

Avfallsrapportering täcker endast Sverige och Finland, där vi får tillförlitlig data från företagen som hanterar avfall. För att kunna göra en relevant jämförelse mellan omfattningar och år, begränsar vi rapporteringen till att enbart omfatta nedmonterade telefonstolpar. Dessa stolpar monteras ner främst på grund av tekniskiftet från fasta till mobila nät, och utgör en avsevärd del av rapporterat avfall.

Dessutom rapporterades cirka 800 ton elektroniskt avfall, men noggrannheten på denna siffra är osäker då mycket av detta avfall, främst från utrensning eller nedstängning av teknikstationer, hanteras av entreprenörer. För mer information, se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Miljöansvar".

Utelämnad information: vi ser ständigt över hur vi kan förbättra avfallsrapporteringen, särskilt avseende elektroniskt avfall.

Leverantörsbedömning – miljö**G4-EN32 Procentandel av nya leverantörer som genomgick screening rörande miljökrav**

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Ansvarsfulla affärer inom inköp".

Utelämnad information: vi kan ej redovisa separat för nya leverantörer. Denna data kan komma att bli tillgänglig i takt med att vi utvecklar våra processer för leverantörsutvärdering.

ARBETSVILLKOR

Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet

G4-LA6 Olycksfall, sjukfrånvaro och dödsolyckor

Se även Hållbarhetsarbete, avsnittet "Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet".

LTIF och sjukfrånvaro, per geografiskt område	2015		2014	
	LTIF ¹	SAR ² (%)	LTIF	SAR (%)
Sverige	0,44	2,50	0,72	2,90
Europa	0,54	2,30	0,36	2,20
Eurasien	0,09	1,40	0,18	1,50
Övriga länder ³	0,0	0,90	0,0	2,09
Totalt	0,41	2,20	0,46	2,30

¹ Totalt antal olyckor som leder till sjukfrånvaro per miljon teoretiska arbetstimmar.

² Totalt antal timmar sjukfrånvaro per teoretiska arbetstimmar (helårs-genomsnitt).

³ TeliaSonera International Carrier utanför ovan nämnda områden.

Totalt rapporterades cirka 20 olyckor som ledde till sjukfrånvaro. De flesta av dessa olyckor skedde i det normala arbetet, t ex på kontor, i butik eller i trafiken.

Under 2013–2015 har inga dödsolyckor som berör TeliaSonera-anställda rapporterats.

Utelämnad information: vi redovisar ej statistik per kön då det inte förekommer skillnader i arbetsuppgifter mellan kön. Vi arbetar på att utveckla leverantörers rapportering.

Utbildning och kompetensutveckling

G4-LA11 Regelbunden utvärdering av prestation och karriärutveckling

TeliaSonera har en koncernövergripande process för medarbetarutvärdering. Processen omfattar 20 100 anställda på alla nivåer och i alla delar av koncernen, totalt 75 procent av alla anställda. Under 2016 kommer processen att konkretisera TeliaSoneras strategiska mål till konkreta handlingsplaner, i syfte att ge ledare stöd i att sätta personliga mål, utvärdera och ge konstruktiv återkoppling till medarbetare, belöna goda prestationer och planera karriärutveckling på kort och lång sikt.

I tillägg till ovanstående har flertalet av de medarbetare som inte deltagit i den koncernövergripande processen deltagit i lokala utvecklingsprocesser, antingen icke data-baserade eller med stöd av lokala verktyg.

Leverantörsbedömning – arbetsvillkor

G4-LA14 Procentandel av nya leverantörer som genomgick screening rörande arbetsvillkor

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Ansvarsfulla affärer inom inköp".

Utelämnad information: vi kan ej redovisa separat för nya leverantörer. Denna data kan komma att bli tillgänglig i takt med att vi utvecklar våra processer för leverantörsbedömning.

Klagomålsförfaranden – arbetsvillkor

G4-LA16 Klagomålsärenden rörande arbetsvillkor

Se Bolagsstyrning, avsnittet "Ramverk för hantering av verksamhetsrisker (ERM)".

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Investeringar

G4-HR1 Väsentliga investeringar som inkluderar avtalspunkter rörande mänskliga rättigheter eller som genomgått utvärdering av hur mänskliga rättigheter hanteras

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Konsekvensbedömning av mänskliga rättigheter – Fokus på region Eurasien".

G4-HR2 Utbildning rörande mänskliga rättigheter

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Yttrandefrihet och integritet".

Icke-diskriminering

G4-HR3 Incidenter rörande diskriminering, och åtgärder tagna av organisationen

Inga grundade diskrimineringsfall under året.

Föreningsfrihet och kollektivavtal; Barnarbete; Tvångsarbete

G4-
HR4-6

Verksamhet och leverantörer som bedöms ha avsevärda risker rörande föreningsfrihet, barnarbete och tvångsarbete

Se Bolagsstyrning, avsnittet "risker och osäkerheter" samt Hållbarhetsarbete, avsnittet "Ansvarsfulla affärer inom inköp". Vi anser generellt att dessa risker är små i vår egen verksamhet, men större hos många leverantörer.

Leverantörsbedömning – mänskliga rättigheter

G4-HR10

Procentandel av nya leverantörer som genomgick screening rörande mänskliga rättigheter

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Ansvarsfulla affärer inom inköp".

Utelämnad information: vi kan ej redovisa separat för nya leverantörer. Denna data kan komma att bli tillgänglig i takt med att vi utvecklar våra processer för leverantörsbedömning.

Klagomålsförfaranden – mänskliga rättigheter

G4-HR12

Klagomålsärenden rörande mänskliga rättigheter

Se Bolagsstyrning, avsnittet "Ramverk för hantering av verksamhetsrisker (ERM)".

SAMHÄLLE

Lokala samhällen

G4-SO1

Samhällsengagemang

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Sponsring och donationer".

Utelämnad information: vi genomför inte konsekvensbedömningar rörande påverkan på lokalsamhällen eller miljön. Vi avser att utveckla en mer omfattande ansats kring att bedöma positiv och negativ påverkan av vår verksamhet.

Anti-korruption

G4-SO3

Delar av verksamheten som utvärderats utifrån korruptionsrisk, och identifierade risker

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Anti-korruption" samt Bolagsstyrning, avsnittet "Risker och osäkerheter".

G4-SO4

Kommunikation och utbildning rörande anti-korruptionspolicy och -rutiner

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Anti-korruption", "Ansvarsfulla affärer inom inköp" samt "Ansvarsfullt utträde ur region Eurasien".

Utelämnad information: Vi kan ej ge mer detaljerad statistik än den som presenteras i de nämnde avsnitten.

G4-SO5

Korruptionsincidenter och vidtagna åtgärder

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Anti-korruption", Bolagsstyrning, avsnittet "Risker och osäkerheter" samt "G4-SO8".

Konkurrenshämmande aktiviteter

G4-SO7

Rättsfall rörande konkurrenshämmande aktiviteter

Kcell i Kazakstan, Ucell i Uzbekistan, Yoigo i Spanien samt Telia i Sverige var under året inblandade i ett mindre antal nya och pågående rättsprocesser. I samtliga fall har utdömda böter antingen överklagats, eller så har korrigering åtgärder införts.

Efterlevnad

G4-SO8

Väsentliga böter och icke-monetära sanktioner för icke-efterlevnad av lagar och regler

TeliaSoneras dotterbolag var inblandade i ett mindre antal skatterelaterade processer. Ingen av dessa ledde till avsevärda böter. TeliaSonera, vissa av dess dotterbolag och tidigare anställda är inblandade i förundersökningar i Sverige, Nederländerna och USA rörande främst investeringar i Uzbekistan. Se Bolagsstyrning, avsnittet "Risker och osäkerheter" för mer information.

PRODUKTANSVAR

Märkning av produkter och tjänster

G4-PR5 Rutiner rörande kundnöjdhet

Vi använder NPS (Net Promoter Score) för att mäta utvecklingen mot målet att vara ledande inom kundlojalitet på våra marknader. NPS lades till som strategisk KPI från och med 2015. NPS kompletteras av regelbunden varumärkesmätning rörande varumärkespreferens, vilket ger värdefull information om trender i kundnöjdhet. Resultaten följs upp på lokal- och koncernnivå.

Utelämnad information: På grund av skillnader i hur vi mäter NPS kan vi ej presentera resultat för 2015.

Marknadsföring

G4-PR7 Icke-efterlevnad av lagar och regler rörande marknadsföring

Telia i Sverige dömdes vid två tillfällen för brott mot regler rörande direktmarknadsföring. I bägge fall infördes korrigerande åtgärder.

Kundintegritet

G4-PR8 Klagomål rörande kundintegritet och förlust av kunddata

Cirka 20 styrkta fall rapporterades. De flesta av dessa rörde systemfel som gjorde kunddata tillgänglig för andra kunder eller på nätet, eller att kunddata skickades till fel kund. I samtliga fall åtgärdades felen.

Utelämnad information: ytterligare fall kan ha förekommit, men som ej rapporterats. Vi arbetar för att utveckla vår rapportering.

BRANSCHTILLÄGG FÖR TELEKOMMUNIKATION

Hälsa och säkerhet

IO4-6 Efterlevnad av ICNIRP:s riktlinjer rörande RF-exponering och SAR för mobilbasstationer och mobilenheter

Se www.teliasonera.com/en/sustainability/other-issues/electromagnetic-fields/.

Tillgång till telekommunikation

PA1-2 Policyer och affärsmetoder för att underlätta tillgång till och användning av telekommunikationstjänster

Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "All In för en inkluderande värld".

PA6 Program för att tillhandahålla telekommunikation vid nödsituationer eller katastrofhjälp

TeliaSonera står redo att hjälpa till med räddningsarbete och katastrofhjälp vid större nödsituationer och katastrofer. Upprätthållandet av telekommunikationstjänster är oerhört viktigt för att underlätta räddningsarbetet och för att hjälpa drabbade människor.

2015 drabbades Nepal av allvarliga jordbävningar. Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Sponsring och donationer" för information om vår insats.

Tillgång till innehåll

PA7 Policyer och affärsmetoder rörande frågor om mänskliga rättigheter som rör tillgång och användning av telekommunikation

Se Hållbarhetsarbete, avsnitten "Yttrandefrihet och integritet" samt "Konsekvensbedömning av mänskliga rättigheter – Fokus på region Eurasien".

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS INTYGANDE

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS såsom de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 10 mars 2016

Marie Ehrling
Styrelsens ordförande

Olli-Pekka Kallasvuo
Styrelsens vice ordförande

Agneta Ahlström
Styrelseledamot,
arbetstagarrepresentant

Stefan Carlsson
Styrelseledamot,
arbetstagarrepresentant

Mats Jansson
Styrelseledamot

Mikko Kosonen
Styrelseledamot

Nina Linander
Styrelseledamot

Martin Lorentzon
Styrelseledamot

Per-Arne Sandström
Styrelseledamot

Kersti Strandqvist
Styrelseledamot

Peter Wiklund
Styrelseledamot,
arbetstagarrepresentant

Johan Dannelind
VD och koncernchef

Vår revisionsberättelse har avgivits den 10 mars 2016

Deloitte AB

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i TeliaSonera AB (publ)
Organisationsnummer 556103-4249

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för TeliaSonera AB (publ) för räkenskapsåret 2015-01-01 – 2015-12-31 med undantag för bolagsstyrningsrapporten som ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 47-67. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 20-46, 96-199 och 208.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och

av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 47-67. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för TeliaSonera AB (publ) för räkenskapsåret 2015-01-01 – 2015-12-31. Vi har även utfört en lagstadgad genomgång av bolagsstyrningsrapporten.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen samt att bolagsstyrningsrapporten är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat enligt ovan är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Därutöver har vi läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats, och dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Stockholm den 10 mars 2016

Deloitte AB

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

REVISORS RAPPORT ÖVER ÖVERSIKTLIG GRANSKNING AV HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN

Till TeliaSonera AB (publ), org.nr 556103-4249

INLEDNING

Vi har fått i uppdrag av företagsledningen i TeliaSonera AB (publ) att översiktligt granska TeliaSoneras hållbarhetsredovisning för år 2015. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning på sidan 3 i den tryckta versionen av detta dokument.

STYRELSENS OCH FÖRETAGSLEDNINGENS ANSVAR FÖR HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sidan 200 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av Sustainability Reporting Guidelines (utgivna av The Global Reporting Initiative (GRI)) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga fel, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning utgiven av FAR. En översiktlig granskning består av att göra

förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASBs standarder för revision och god revisionssed i övrigt har. Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

UTTALANDE

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Stockholm den 10 mars 2016

Deloitte AB

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

Didrik Roos
Auktoriserad revisor

FN:S GLOBAL COMPACT-PRINCIPER

TeliaSonera undertecknade FN:s Global Compact-principer 2013. I denna Års- och hållbarhetsredovisning framkommer hur vi arbetar med dessa (Communication On Progress).

TeliaSoneras implementering av FN:s Global Compact-principer framgår av tabellen nedan. Vårt fortsatta stöd för Global Compact uttrycks i Koncernchefens kommentarer. Fyra dotterbolag – Omnitel och TEO i Litauen, Moldcell i Moldavien och Kcell i Kazakstan – har själva undertecknat Global Compact. Denna Års- och hållbarhetsredovisning omfattar även dessa dotterbolags arbete under året (Communication On Progress).

Princip	Mänskliga rättigheter	Handlingar som vidtagits och utfall
1	Stödja och respektera skydd för internationella mänskliga rättigheter	Se Hållbarhetsarbete, avsnitten "Hållbarhet i TeliaSonera" och "Yttrandefrihet och integritet"
2	Försäkra oss om att vi inte är delaktiga i brott mot mänskliga rättigheter	Se Hållbarhetsarbete, avsnitten "Hållbarhet i TeliaSonera" och "Konsekvensbedömningar av mänskliga rättigheter – Fokus på region Eurasien"
Arbetsvillkor		
3	Upprätthålla föreningsfrihet och erkännande av rätten till kollektiva förhandlingar	Se Hållbarhetsarbete, avsnitten "Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet" och "Ansvarsfulla affärer inom inköp" samt "GRI-index, "G4-11" och "G4-HR4-6"
4	Avskaffande av alla former av tvångsarbete	Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Ansvarsfulla affärer inom inköp" och GRI-index, "G4-HR4-6"
5	Avskaffande av barnarbete	Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Ansvarsfulla affärer inom inköp" och GRI-index, "G4-HR4-6"
6	Avskaffande av diskriminering vid anställning och yrkesutövning	Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet"
Miljö		
7	Stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker	Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Miljöansvar" och GRI-index, "G4-14"
8	Ta initiativ för att främja större miljömässigt ansvarstagande	Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Miljöansvar"
9	Uppmuntra utveckling och spridning av miljövänlig teknik	Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Miljöansvar"
Korruption		
10	Motarbota alla former av korruption, inklusive utpressning och bestickning	Se Hållbarhetsarbete, avsnittet "Anti-korruption"

FEM ÅR I SAMMANDRAG

TeliaSonera-koncernen

Finansiell information

	2015	2014	2013 ^{a)}	2012 ^{b)}	2011 ^{b)}
Resultat (MSEK) ^{1), 2)}					
Nettoomsättning	86 569	81 131	101 870	104 898	104 804
Rörelseresultat	14 606	17 743	24 462	28 400	29 720
EBITDA före engångsposter	25 281	24 364	35 584	36 171	37 222
EBITDA	23 992	23 453	33 656	35 074	37 181
Årets resultat från kvarvarande verksamhet	9 532	12 219	–	–	–
Årets resultat från avvecklad verksamhet	673	3 379	–	–	–
Årets resultat	10 205	15 599	16 767	21 168	21 119
Finansiell ställning (MSEK) ^{2), 3)}					
Goodwill och övriga immateriella anläggningstillgångar	67 933	86 161	81 522	83 278	92 017
Materiella anläggningstillgångar	55 093	69 669	64 792	62 657	61 291
Övriga anläggningstillgångar	50 824	54 592	46 681	49 738	62 865
Omsättningstillgångar	80 167	61 645	59 833	57 373	36 710
Summa tillgångar	254 017	272 066	252 828	253 046	252 883
Summa eget kapital	102 202	116 364	112 934	109 106	122 871
varav hänförligt till moderbolagets ägare	97 884	111 383	108 324	105 150	115 518
Långfristiga skulder	109 175	118 163	103 226	108 409	93 680
Kortfristiga skulder	42 641	37 539	36 668	35 531	36 332
Summa eget kapital och skulder	254 017	272 066	252 828	253 046	252 883
Sysselsatt kapital, kvarvarande och avvecklad verksamhet	193 486	208 365	192 134	193 056	191 402
Operativt kapital, kvarvarande och avvecklad verksamhet	144 609	155 683	143 154	144 020	170 880
Nettolåneskuld, kvarvarande och avvecklad verksamhet	55 717	59 320	55 774	59 444	65 048
Kassaflöden (MSEK) ⁴⁾					
Kassaflöde från löpande verksamhet	35 249	29 252	31 036	38 879	26 950
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-28 985	-21 979	-14 644	-6 359	-15 967
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-9 628	-10 269	-15 013	-15 231	-13 295
Årets kassaflöde	-3 363	-2 997	1 379	17 289	-2 312
Fritt kassaflöde	16 550	13 046	16 310	23 740	9 415
varav från avvecklad verksamhet	4 030	4 905	–	–	–
Investeringar (MSEK) ⁵⁾					
CAPEX	14 595	11 955	16 332	15 685	17 384
Förvärv och övriga investeringar	5 818	1 210	1 461	1 905	672
Summa investeringar	20 413	13 165	17 793	17 590	18 056
Nyckeltal ⁶⁾					
Räntabilitet på eget kapital (%)	9,3	15,0	15,9	20,5	16,8
Räntabilitet på sysselsatt kapital (%)	8,9	12,2	13,5	14,9	16,4
Soliditet (%)	35,1	38,0	39,5	38,2	44,0
Skuldsättningsgrad (%)	62,5	57,4	55,8	61,4	58,8
Nettolåneskuld/EBITDA före engångsposter	1,53	1,68	1,57	1,64	1,75
Nettolåneskuld/tillgångar	21,9	21,8	22,1	23,5	25,7
Eget kapital per aktie, moderbolagets ägare (SEK)	22,61	25,72	25,02	24,28	26,69
Aktiedata					
Antal utestående aktier (miljoner)					
– vid periodens utgång	4 330,1	4 330,1	4 330,1	4 330,1	4 330,1
– genomsnitt, före utspädning	4 330,1	4 330,1	4 330,1	4 330,1	4 367,0
– genomsnitt, efter utspädning	4 330,1	4 330,1	4 330,1	4 330,1	4 367,0
Totalt resultat per aktie före och efter utspädning (SEK)	1,97	3,35	3,46	4,59	4,21
Kontant utdelning per aktie (SEK) ⁷⁾	3,00	3,00	3,00	2,85	2,85
Summa kontant utdelning (MSEK) ⁷⁾	12 990	12 990	12 990	12 341	12 341
Utdelningsandel (%)	151,9	89,6	86,8	62,1	67,7

¹⁾ Per den 31 december 2015 är det före detta segmentet region Eurasien klassificerat som innehav för försäljning och avvecklad verksamhet och redovisas därför på en rad i koncernens resultatrapport 2015 och 2014. Resultatinformationen för 2015 och 2014 ovan avser kvarvarande verksamhet om inget annat anges.

²⁾ 2011 har inte räknats om avseende förändring i redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner under 2013.

³⁾ Tillgångar och skulder i före detta segmentet region Eurasien redovisas på två rader i koncernens balansrapporter per 31 december 2015. I balansräkningsinformationen ovan ingår tillgångar som innehas för försäljning och skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning som omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

⁴⁾ Kassaflödesinformation presenteras inklusive region Eurasien.

⁵⁾ 2015 och 2014 enbart inklusive kvarvarande verksamhet.

⁶⁾ Nyckeltal för 2015 och 2014 baseras på hela TeliaSonera-koncernen inklusive både kvarvarande och avvecklad verksamhet. Definitionen av nyckeltalet Räntabilitet på sysselsatt kapital förändrades under 2014 (se definitioner). Endast 2013, 2014, 2015 är beräknade med den nya definitionen.

⁷⁾ För 2015 enligt styrelsens förslag.

⁸⁾ 2011-2013 har inte omräknats för att återspegla klassificeringen av det före detta segmentet region Eurasien som avvecklad verksamhet.

TeliaSonera-koncernen

Operativ information

	2015	2014	2013	2012	2011
Mobila tjänster					
Abonnemang totalt (1000-tal) ¹⁾	19 981	19 352	19 337	20 537	19 520
<i>varav Sverige</i>					
Mobil telefoni, abonnemang totalt (1000-tal)	6 067	6 186	6 171	6 587	6 290
Mobil telefoni, trafik per abonnemang och månad (min)	288	275	263	244	242
Mobil telefoni, churn totalt (%)	19	19	19	15	15
Mobil telefoni, ARPU (SEK)	206	201	198	190	196
<i>varav Finland</i>					
Mobil telefoni, abonnemang (1000-tal)	3 306	3 281	3 245	3 249	3 231
Mobil telefoni, trafik per abonnemang och månad (min)	289	290	281	268	255
Mobil telefoni, churn totalt (%)	21	21	21	26	28
Mobil telefoni, ARPU (EUR)	16	17	18	19	21
<i>varav Norge</i>					
Mobil telefoni, abonnemang (1000-tal)	2 311	1 517	1 532	1 641	1 657
Mobil telefoni, trafik per abonnemang och månad (min)	292	305	302	285	279
Mobil telefoni, ARPU (NOK)	245	254	258	248	259
<i>varav övriga länder</i>					
Mobil telefoni, abonnemang, Danmark (1000-tal)	1 644	1 581	1 522	1 462	1 426
Mobil telefoni, abonnemang, Litauen (1000-tal)	1 327	1 378	1 546	1 953	1 990
Mobil telefoni, abonnemang, Lettland (1000-tal)	1 119	1 097	1 066	1 070	1 092
Mobil telefoni, abonnemang, Estland (1000-tal)	863	841	821	868	795
Mobil telefoni, abonnemang, Spanien (1000-tal)	3 344	3 471	3 434	3 707	3 039
Fasta tjänster					
Bredband, abonnemang totalt (1000-tal)	2 589	2 543	2 416	2 545	2 481
<i>varav</i>					
Bredband, abonnemang, Sverige (1000-tal)	1 306	1 275	1 208	1 175	1 149
Bredband, abonnemang, Finland (1000-tal)	527	561	532	501	491
Bredband, abonnemang, Norge (1000-tal)	–	–	–	184	188
Bredband, abonnemang, Danmark (1000-tal)	135	114	99	87	80
Bredband, abonnemang, Litauen (1000-tal) ²⁾	390	369	355	385	372
Bredband, abonnemang, Estland (1000-tal)	231	224	222	213	201
Fast telefoni, abonnemang totalt (1000-tal) ³⁾	2 838	3 034	3 247	3 452	3 681
<i>varav</i>					
Fast telefoni, abonnemang, Sverige (1000-tal)	1 896	2 054	2 209	2 347	2 521
Fast telefoni, abonnemang, Finland (1000-tal)	80	99	108	125	147
Fast telefoni, abonnemang, Danmark (1000-tal)	114	122	121	125	81
Fast telefoni, abonnemang, Litauen (1000-tal)	447	468	504	540	647
Fast telefoni, abonnemang, Estland (1000-tal)	301	291	305	315	285
Personal⁴⁾					
Antal anställda den 31 december	26 895	26 166	26 013	27 838	27 983
Medelantal anställda under året	25 450	24 973	25 319	26 793	27 005
<i>varav i Sverige</i>	8 172	7 977	8 122	8 486	8 378
<i>varav i Finland</i>	3 326	3 577	3 745	4 231	4 497
<i>varav i övriga länder</i>	13 953	13 419	13 452	14 076	14 130
<i>varav kvinnor</i>	10 777	10 579	10 958	11 465	11 786
<i>varav män</i>	14 673	14 394	14 361	15 328	15 219
Löner och ersättningar (MSEK)	9 408	9 746	9 400	9 863	9 979
Arbetsgivaravgifter (MSEK)	1 992	1 893	1 900	1 835	1 821
Löner och arbetsgivaravgifter i % av rörelsekostnader	12,6	14,4	14,0	14,2	14,5
Nettoomsättning per anställd (kSEK)	4 220	4 047	4 023	3 915	3 881
Rörelseresultat per anställd (kSEK)	64	908	966	1 056	1 101
Förändring av arbetsproduktivitet (%)	-0,1	2,6	5,6	14,1	11,2
Nettoresultat per anställd (kSEK)	40	625	662	790	782

¹⁾ Definitionen av antalet förbetalda abonnemang har ändrats. Förbetalda abonnemang räknas om abonnenten har varit aktiv under de senaste tre månaderna. 2013 till 2015 har omräknats för jämförbarhet.

²⁾ Definitionen av antalet abonnemang för bredband i Litauen har ändrats. 2013 till 2015 har omräknats för jämförbarhet.

³⁾ Fast telefoni abonnemang inkluderar PSTN och VoIP.

⁴⁾ Personalinformation är baserad på hela TeliaSonera-koncernen vilket inkluderar både kvarvarande och avvecklad verksamhet.

DEFINITIONER

BEGREPP OCH NYCKELTAL

Fakturerade intäkter

Röst, meddelande, data och innehåll.

Tjänsteintäkter (externa)

Extern nettoomsättning exklusive hårdvaruförsäljning.

EBITDA

En förkortning av "Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortization". Rörelseresultat före av- och nedskrivningar samt före resultat från intressebolag och joint ventures.

Engångsposter

Engångsposter omfattar kapitalvinster och kapitalförluster, nedskrivningar, omstruktureringsprogram (kostnader för avveckling av verksamhet och för övertalig personal) eller andra kostnader av engångskaraktär.

Justerat eget kapital

Redovisat eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare minskat med (föreslagen) utdelning. För moderbolaget även inklusive obeskattade reserver netto efter skatt.

Sysselsatt kapital

Summa tillgångar minskade med ej räntebärande skulder och avsättningar samt med (föreslagen) utdelning.

Operativt kapital

Ej räntebärande tillgångar minskade med ej räntebärande skulder, inklusive (föreslagen) utdelning, och ej räntebärande avsättningar.

Segmenttillgångar och segmentskulder (Operativt segmentkapital)

Som Operativt kapital, men tillgångar respektive skulder exkluderar poster avseende valutaderivat och upplupna räntor samt uppskjuten och aktuell skatt, vartill skulder även exkluderar (föreslagen) utdelning.

Nettolåneskuld

Räntebärande skulder minskade med derivat vilka redovisas som finansiella tillgångar (och säkrar lång- och kortfristiga lån) samt därtill kopplade CSA, minskade med kortfristiga placeringar, placeringar i värdepapper som kan säljas och likvida medel.

Räntebärande nettoskuld

Räntebärande skulder och avsättningar minskade med räntebärande tillgångar med andelar i intressebolag och joint ventures återlagda.

Fritt kassaflöde

Kassaflöde från löpande verksamhet minskat med förvärv av immateriella och materiella anläggningstillgångar (betald CAPEX).

CAPEX

En förkortning av "Capital Expenditure". Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar exklusive goodwill och andra övervärden samt åtaganden för återställning.

Förvärv och övriga investeringar

Investeringar i goodwill och andra övervärden, aktier och andelar samt åtaganden för återställning.

EBITDA-marginal

EBITDA före engångsposter uttryckt i procent av nettoomsättning.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat uttryckt i procent av nettoomsättning.

Vinstmarginal

Årets resultat uttryckt i procent av nettoomsättning.

Totalkapitalets omsättningshastighet

Nettoomsättning dividerad med genomsnittlig summa tillgångar.

Sysselsatt kapitals omsättningshastighet

Nettoomsättning dividerad med genomsnittligt sysselsatt kapital.

Räntabilitet på totalt kapital

Rörelseresultat plus finansiella intäkter uttryckt i procent av genomsnittlig summa tillgångar.

Räntabilitet på sysselsatt kapital

Rörelseresultat plus finansiella intäkter exklusive kursvinster uttryckt i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Räntabilitet på eget kapital

Årets resultat hänförligt till moderbolagets ägare uttryckt i procent av genomsnittligt justerat eget kapital.

Soliditet

Justerat eget kapital och eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande uttryckt i procent av summa tillgångar.

Skuldsättningsgrad

Nettolåneskuld dividerad med justerat eget kapital och eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande.

Nettolåneskuld/EBITDA

Nettolåneskuld dividerad med EBITDA före engångsposter.

Nettolåneskuld/tillgångar

Nettolåneskuld uttryckt i procent av summa tillgångar.

Räntetäckningsgrad

Rörelseresultat plus finansiella intäkter dividerat med finansiella kostnader.

Självfinansieringsgrad

Kassaflöde från löpande verksamhet dividerat med bruttoinvesteringar.

Resultat och eget kapital per aktie

Resultat per aktie avser vägt genomsnittligt antal aktier före respektive efter utspädning med potentiella stamaktier, medan eget kapital per aktie avser antal aktier vid periodens slut. Med resultat avses årets resultat hänförligt till moderbolagets ägare och eget kapital utgörs av eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare.

Utdelningsandel

Utdelning per aktie dividerad med totalt resultat per aktie (före utspädning).

Churn totalt

Antal förlorade abonnemang uttryckt i procent av genomsnittligt antal abonnemang.

ARPU

Genomsnittlig månadsintäkt per abonnemang.

Arbetsproduktivitet

Procentuell förändring mellan åren av kvoten mellan nettoomsättning i fast pris och medelantal anställda.

ANTALS- OCH BELOPPSUPPGIFTER

I enlighet med internationell standard används följande beteckningar:

Prefix

k	tusen	M	miljoner	G	miljarder
---	-------	---	----------	---	-----------

Valutakoder

SEK	Svenska kronor	HKD	Hongkong dollar	NPR	Nepalesiska rupier
AZN	Azerbajdzjanska manat	JPY	Japanska yen	RUB	Ryska rubler
CZK	Tjeckiska koruny	KZT	Kazakstanska tenge	TJS	Tadzjikistanska somoni
DKK	Danska kronor	LTL	Litauiska litas	TRY	Turkiska lira
EUR	Europeiska euro	LVL	Lettiska lats	USD	US-dollar
GBP	Brittiska pund	NOK	Norska kronor	UZS	Uzbekistanska som
GEL	Georgiska lari	MDL	Moldovan leu		

ÅRSSTÄMMA 2016

TeliaSoneras årsstämma äger rum tisdagen den 12 april 2016, klockan 14:00 på Waterfront Congress Centre i Stockholm. Kallelse publicerades på TeliaSoneras webbplats www.teliasonera.com i början av mars. Stämman kommer att tolkas till engelska.

RÄTT ATT DELTA

Aktieägare som önskar delta i stämman skall vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken onsdagen den 6 april 2016 och anmäla sig till bolaget senast onsdagen den 6 april 2016.

ANMÄLAN TILL BOLAGET

Anmälan om deltagande kan ske

- skriftligen under adress TeliaSonera AB, Box 7842, 103 98 Stockholm, Sverige,
- per telefon 08-402 90 50 vardagar mellan klockan 09.00 och klockan 16.00, eller
- via TeliaSoneras webbplats www.teliasonera.com (endast privatpersoner).

Vid anmälan vänligen uppgi namn/firma, personnummer/ organisationsnummer, adress, telefonnummer dagtid samt antalet biträden.

FÖRVALTARREGISTRERADE AKTIER

Aktieägare, som har sina aktier förvaltarregistrerade genom bank eller annan förvaltare, måste begära att tillfälligt vara införd den 6 april 2016 i den av Euroclear Sweden AB i Sverige förda aktieboken för att ha rätt att delta i årsstämman. Aktieägare måste underrätta sin förvaltare härom i god tid. Eftersom de finska aktieägarna registrerade i det finska värdeandelssystemet hos Euroclear Finland Oy är förvaltarregistrerade hos Euroclear Sweden AB, måste sådan aktieägare som vill delta i stämman kontakta Euroclear Finland Oy per e-post: thy@euroclear.eu eller per telefon: +358 (0)20 770 6609, för omregistrering av sina aktier i god tid före den 6 april 2016.

OMBUD

Aktieägare som företräds genom ombud skall utfärda fullmakt för ombudet. Fullmaktsformulär finns på bolagets webbplats www.teliasonera.com. Om fullmakten utfärdats av juridisk person skall kopia av registreringsbevis (eller om sådan handling inte finns, motsvarande behörighetshandling) för den juridiska personen bifogas. Dokumenten får inte vara äldre än ett år. För att underlätta inpassering vid stämman bör fullmakter, registreringsbevis och andra behörighetshandlingar vara bolaget tillhanda under ovanstående adress senast onsdagen den 6 april 2016.

VAD KOMMER ÅRSSTÄMMAN ATT BESLUTA OM?

Årsstämman beslutar bland annat om disposition av bolagets vinst och om ansvarsfrihet för styrelseledamöter och verkställande direktör. Årsstämman utser också styrelseledamöter och beslutar om ersättning till styrelsen. Styrelsen föreslår att till aktieägarna utdelas 3,00 kronor per aktie med två utbetalningar om vardera 1,50 kronor och att den 14 april 2016 respektive 25 oktober skall vara avstämningsdagar för utdelningen. Om årsstämman beslutar i enlighet med förslaget, beräknas utbetalning från Euroclear Sweden AB ske den 19 april 2016 respektive 28 oktober 2016.

KONTAKTINFORMATION

Postadress:
TeliaSonera AB
106 63 Stockholm

Besöksadress:
Stureplan 8, Stockholm
Telefon: 08-504 550 00
www.teliasonera.com

Produktion: TeliaSonera AB Investor Relations i samarbete med Narva
Foto av styrelse och koncernledning: Jeanette Hägglund

TeliaSonera erbjuder kommunikationstjänster som hjälper miljontals människor att vara uppkopplade och kommunicera, att göra affärer och bli underhållna. Genom att göra det uppfyller vi vårt syfte - att länka världen närmare på kundens villkor - to bring the world closer - on the customer's terms.

